

НОВО РАЗБИРАНЕ

УТРИННИ СЛОВА

ГОДИНА II. (1932 — 33)

СОФИЯ
1949

Ново разбиране

Размишление.

Всеки човек трябва да се научи да служи на Бога. — Ами ако не може? — Ще прави усилия. Да служи на Бога това е необходимост за човека. Казваш, че си зает с много работи, не можеш да си губиш времето. Ако вършиш своите работи по механически начин, това не е истинска работа, а още повече, не е служене на Бога. — Аз имам да решавам важен семеен въпрос — да подобра отношенията си с жена си. — Това не ме интересува. — Търся път, как да служа на Бога, да съгласувам служенето със своето верую. — Това не ме интересува. Че се спъваш, че има много камъни и кал в твоя път, това са обикновени работи.

Важно е новото в живота. Ако е за любов, всички хора говорят за любовта. Ако е въпрос за истина и правда, всички хора говорят за тях. Мнозина са дохождали при мене и са ми казвали: Кажни ни нещо съществено. — Нищо съществено не мога да ви кажа. Същественото е, когато си в тъмнина, да очакваш изгряването на слънцето и, каквото видиш, да знаеш, че е за добро. Същественото е да дойде храната и да я опиташ. Трябва ли да доказвам,

че хлябът е нещо съществено? Безполезни са всякакви думи за него. Като възприемеш хляба в себе си, тогава можеш да говориш за него. В света има души, които говорят на Бога по особен начин. Някои от вас служат на Бога, като онзи млад човек, който иска да се жени. Той има интерес да търси богата жена: да има къща, пари. Момата пък търси учен човек. Вие не знаете, за какво е създаден човекът. Ще ви приведа една мисъл. Когато майката отбива детето си, с това тя не иска да каже, че то не трябва да яде, но по стария начин не може вече да яде. Когато каруцарят сваля някого от каруцата, с това той не иска да му каже, че не трябва да се движи, но да слезе от каруцата. Пътят, по който аз вървя, изключва всички превозни средства.

Казваш, че хората трябва да мислят за тебе. Щом мисля за Бога, аз мисля и за другите, и за себе си. Кажеш ли, че трябва да те обичам, или ти да ме обичаш, това е неразбиране. — Защо? — Защото любовта никога не се изменя. Христос казва: „Нова заповед ви давам.“ Това не подразбира стара заповед. Християнският свят разбрал ли е Христовите думи? — Нито тези християни, които са на земята, нито онези в другия свят, са ги разбрали. Всеки иска да служи на Бога, въпреки това, всеки служи на себе си. Новото, което може да се проповядва, то е да се обичаме, да вярваме в Бога. Това е учението на Любовта. Като проповядвам това учение, ще дойде някой да ме пита, какво нещо

е любовта. Ще дойде друг да ми иска няква услуга или пари на заем и, ако не го задоволя, ще каже: Този човек няма никаква любов. Значи, ако му дам нещо, имам любов. Следователно, и гостилничарят, който ви хрзни и услужва, и той има любов. И вие ще се нахраните и ще платите. Гостилничарят пита: Какво ще извадите от кесията си? И това става по любов.

Казвам: Има неща, които човек лесно може да изгуби; има неща, които никой не може да му отнеме. Например, всеки може да ти вземе парите. И на пеперудата, колкото и да е красиво напъстрена, ако отнемеш праха на крилцата ѝ, нищо няма да остане от нейната красота. Най-малкото докосване до крилцата ѝ е в състояние да отнеме всичкия ѝ прахец. Хората често говорят за любовта. Това не е нищо друго, освен пипане на крилцата ѝ. Любовта не позволява да я пипат. — Защо? — Крилцата ѝ се развалят. Остане ли да опитвате любовта, всичко се свършва с вас. Ако опитвате Божията Любов, и с нея всичко се свършва. Друго нещо иска любовта. Една жена се оплаква, че светът ѝ потъмнял. — Защо? — Мъжът ѝ умрял. Тя го обичала, и сега не може да живее без него. — Каква любов е тази, която се прекъсва? Смъртта не е пречка за любовта. Тя обичала само мъжа си, затова не може да живее. Майката плаче за детето си, че умряло. Какво се постига с плача? — Нищо не се постига. Детето не е умряло; то отишло на учи-

лище, да учи. Трябва ли тя с години да плаче за това дете?

Всички хора се нуждаят от ново разбиране. Старото разбиране е на егоизма, а новото разбиране — на чистотата. Хората искат да заемат високи места, да станат божества, всички да се въртят около тях. Това е предвзета идея. Ако си божество, ти трябва да задоволиш всички. И аз, като направя едно добро, от което всички се ползват, казвате: Учителят може да направи всичко. Възможно ли е в една минута да услужа на всички? Някой дойде, иска да ме ангажира за пет минути. Ако всички ми отнемат по пет минути, мога ли да ги задоволя? Преди всичко, не разполагам с толкова време. Това е външната страна. Има начин за посещение: всички да се съберат на едно място и, като едно цяло, да направят своето посещение. Не е ли така с клетките на организма? Те представят едно цяло и заедно се ползват от общото благо, което природата дава.

Сега аз виждам една мъчнотия във вашия живот. — В какво се заключава мъчнотията? — В бързането. Всеки иска по-скоро да постигне желанията си и, ако не успее, страда. Питам: Може ли гъсеницата да се превърне в един ден на пеперуда? За да стане пеперуда, нужен е период от около 45 дни. Като изяде нужното количество листа, гъсеницата сама ще стане пеперуда. Гъсеницата живее в материалния свят, а пеперудата — в Божествения. Много пъти съм ви говорил за Бога, за Божествения свят.

И вие говорите за Бога. В която църква влезете, все за Бога слушате. Според мене, човек трябва да изслуша всички, и след това да служи на Бога. Не става ли същото в училищата? Първо, учителите преподават, учениците слушат; после, учениците говорят, учителите слушат. Соломон казва: „Който мълчи, минава за мъдър.“ Щом е така, защо учителят се сърди, когато ученикът мълчи? — Защо мълчи ученикът? — Защото знае, че ако проговори, учителят няма да бъде доволен от него. Много естествено, като не знае уроците си, по-добре да мълчи. Учителят минава за учен, защото дава знания на учениците си. И вие, за да преподавате, трябва да учите, да придобивате знания.

Мнозина мислят, че са дошли докрая на своето знание и няма какво повече да учат. Много още има да учите. Вие не сте изучавали великия път — пътят на душата. Много неща е знаел човек, но много от тях е забравил. Важно е, какъв е новият път на душата. Този път трябва да намерите и да го изучите. — Аз имам душевни преживявания. — Имаш, но те не са достатъчни. С едно ядене нищо не се постига — много пъти ще ядеш. И с едно преживяване нищо не се постига. Ще работиш, докато постигнеш нещо и задоволиш стремежа на своята душа. Дете си — недоволен си от детството; станеш голям, възрастен — пак си недоволен; остаряваш — недоволен си; умираш — недоволен си. И на онзи свят човек е недоволен и желае отново да дойде на земята, да

се прояви. Значи, човек слиза на земята, качва се горе; пак слизз, пак се качва и т. н. Казват, че човек се преражда много пъти, от които 777 прераждания са епохални. Другите са обикновени. Дали е така, не зная. Аз не съм проверил това. Ако някой от вас е проверил тази истина, нека каже, верно ли е, или не.

Питам: От ваше гледище, какво постига учителят? Ще кажете, че той преподава, учи хората. Така е, учителят преподава, учениците слушат. Един ден и учениците ще станат учители. Могат ли всички хора да станат учители? Ако това стане, не ще има ученици. — Може ли без ученици? — Не може. — Обаче, човек трябва сам за себе си да бъде ученик и учител. Естественият ред в живота изисква едни да бъдат учители, а други — ученици. Според теософите, човек трябва да стане божество. — Какъв ще бъде животът, ако всички хора станат божества? Нали трябва да има такива, които да се учат от божествата, да ги слушат и да им се подчиняват? Ако всички са божества, те няма какво да правят на земята. То е все едно, да живеят на земята без тело. Възможно ли е това? Под „божество“ аз разбирам разумен човек, който използва правилно и добрите, и лошите условия на живота. Ако става въпрос за божество, както вие го разбирате, и царят минава за божество, но може ли той да използва разумно и добрите, и лошите условия? Днес царят разполага със сила и, ако някой не изпълни царската заповед, наказва се. Силен е царят, но не е разу-

мен. — Защо? — Защото не може едновременно да бъде и учител, и ученик.

Това, което говоря днес, всичко не е съществено. Аз имам пред вид да пресея нещата така, че да отделя триците от брашното. Триците ще останат на ситото, а брашното ще падне долу. Обаче, пресяването не е наука, нито философия. Какво се постига с отделяне на триците от брашното? Според някои учени, триците съдържат повече витамини от брашното. Следователно, хората отделят същественото от несъщественото и се хранят с несъщественото. И за люспите на лука се казва, че съдържат витамини. Въпреки това, домакинята хвърля люспите на лука, а употребява вътрешните листа, в които няма толкова витамини. Каквото правят хората в обикновения си живот, това правят и в духовния живот. Едни от тях говорят за небето, а отричат земния живот; други говорят за земята, а отричат духовния живот. Това значи, да хвърляш едни витамини за сметка на други. Витамини има и в земния, и в духовния живот. И едните, и другите ще използваш разумно. Следователно, ако в даден момент си свързан с духовния свят и се разговаряш с разумните същества от този свят, използвай ги, да придобиеш нещо от тях. Но в това време, не отричай знанието, което си придобил на земята. Тези знания взаимно се допълват. И на земята да си, ще се учиш едновременно и от земята, и от небето.

Вчера дойде при мене един млад българин, с Евангелие в ръка. Той започна да ми говори: От няколко години аз чета само Библията и Евангелието, нищо друго не ме интересува. Каквото сам разбера, това ми е достатъчно. Не искам да слушам тълкуванията на други хора. — Имаш ли някакъв занаят? — Нямам. Аз влязох в един манастир, искам да станам калугер. — Сам ли ще бъдеш? — Не, има още двама: единият е игумен, около 50 годишен човек; другият е калугер, на 26 години. Аз съм най-млад. — Облякоха ли те с калугерско джубе? — Не искам да нося джубе, то е доста компрометирано. — Какво правиш в манастира? — Пращат ме да събирам помощи, но дето отида, всички ме ругаят. Досега съм събрал всичко 750 лева. — Какво ще правиш с тези пари? — Ще ги дам на игумена, той се разправя с тях. — Работата ти не е добра. Така ти ще се научиш да просиш. Всъщност, като човек, ти трябва да се научиш да даваш. Мислиш ли, че като просиш пари от хората, изпълняваш волята на Бога? — Какво да правя тогава? — Ако аз съм на твое място и съм длъжен да събирам с тевтера пари, така ще постъпвам, че хората да не ме ругаят: ще оставя тевтера при тях, и кой колкото иска, да даде. Някой ще запише, че дал известна сума; друг ще даде пари, без да запише името си. Тези пари ще раздавам на бедни вдовици и сирачета. Така ще изпълня Божия закон. С парите, срещу които има подпис, ще изпълня човешкия закон. Важно е да не насилвам

хората — всеки да дава по свобода. После, младият човек ме запита: Какво е твоето мнение за иконите? Изглежда, че нещо го мъчи. Казах му: Има нещо добро и в иконите, но те имат смисъл, ако могат да те повдигнат. Не могат ли да те повдигнат, те не са на мястото си. Според мене, сега е време да мислим за живите икони — за бедните и страдащите — тях да спасяваме. Аз съм намислил да направя една църква с живи икони. Всеки ден ще сменявам иконите. Защо ще целувам едно дърво с образа на някой светия? Ако целуваш, по-добре целуни една жива икона, един жив човек. Има икони, които могат да се целуват; има икони, които не могат да се целуват. Целуни страдащия, за да го повдигнеш. Целуни болния, за да го излекуваш.

Сега аз разглеждам въпроса за същественото и несъщественото в живота. Несъществено е онова, което пречи на човека да разбере живата истина. Има неща, от които сте заинтересувани, но с тях не се постига целта на живота. Например, заинтересуван си от любовта на някой човек и отправяш интереса си към него. Това е разбиране на любовта по буква, а не по дух. Ако постъпваш така, непременно ще сгрешаш. Казваш: Целунах този човек. — Целунал си го от интерес. Той ще търпи ден-два и след това ще те отблъсне. Понеже е богат, много хора го целуват, не само ти. Като разбере заинтересуваността на всички, най-после, той ще ги отблъсне и ще се освободи от тях. Любовта

не се крепи от интереси. Ето защо, който иска да работи за Бога, трябва да бъде безкористен, чист.

Мнозина са идвали при мене да искат пари. Ако не искам да дам, трябва да се крия. Докато съм на първо място, много ще ме безпокоят. И красивата мома, като излезе в града, добре облечена и напета, всички момци тръгват след нея. — Как може тя да се освободи от тях? — Като тури тъмен воал на лицето си и се облече с проста, скромна дреха. Всеки търси хубавата книга. Пази я да не се оцапа. Чети тази книга, когато си сам. Щом дойде някой при тебе, затвори книгата и тури вместо нея друга. И при мене идват много, искат да отворя Свещената книга и да им чета. Казвам: Не съм тук. — Как да не си тук, нали те виждаме? — Виждате ме, но аз не съм тук. — Как да си обясним това? — С телото си съм на земята, а с духа — на слънцето. Щом отида на слънцето, топлината и светлината му се увеличават. Щом се отдалеча от него, топлината и светлината му се намаляват. В първия случай се оплаквате, че е горещо, а във втория — че е студено. Някога влезе във въздуха и веднага се яви вятър. Щом излезе от въздуха, времето утихне. Като дойде бурята, оплаквате се; като дойде зефирът, доволни сте. Някога съм зефир, някога съм буря. Всичко събарям на пътя си. Често казват за мене: Той е много добър човек. — Да, направил съм ти къща. — Лош човек е той. — Къщата ти изгоряла. И в единия

и в другия случай, все аз съм причината. Някой умрял, друг се родил, пак аз съм причината. Главата на някого е пукната, на другото е здрава — все аз съм причината. Преди вие да ме обвинявате, аз сам ще се обвиня. За всяко нещо, което е ставало и става в света, все аз съм причината.

Ще кажете, че това е иносказателно. Ако е буквално, как ще го разберете? Дали е буквално, или преносно, в него има доза истина. Ако си твърдо вещество, ще ти пукнат главата. Ако си вода, въздух или светлина, нищо не могат да ти направят. Когато пукнат главата на някого, с това искат да кажат, че той е невежа. Следователно, докато си на земята, главата ти не трябва да бъде твърда, но да бъде вода, въздух или светлина. Щом главата ти не е светлина, никой не ти е виновен, че е пукната. Щом не предвиждаш нещата, непременно ще ти се случи нещастие. Научи се да предвиждаш, какво ще ти се случи. — Аз всякога мисля. — Мислиш, но не разрешаваш въпросите. Гледаш човека, но не го разбираш. Страдаш, но не можеш да си помогнеш. Като дойде болестта, не си спокоен. Вие не сте в състояние да издържите на противоречията в живота. Докато сте в сегашното си тело, непременно ще боледувате. За да се справите с болестите, трябва да преустроите телото си.

Ново разбиране е нужно на хората. Двама души могат да се обичат, само ако се разбират. Ако дойдат при тях още двама души, няма

да се разбират. — Много просто, не можеш едновременно да четеш две книги. Първата книга е ангажираа вече вниманието ти. Всички хора са листа от Свещената книга на живота. Някои от тях са букви на книгата, други са отделни думи, а трети — цели изречения. Ако всеки иска да бъде отделна книга, ще остане зави-
наги затворена — не ще има, кой да я чете. Има една единствена книга в света, от която всички хора четат: това е книгата на великия живот. Женените четат заедно от тази книга. Някога мъжът отвори една страница, интересна за него, и чете. Друг път жената отвори една страница, интересна за нея. После, разказват, кой какво разбрал. В Библията има интересни и неинтересни страници. Например, страниците на родословието не са толкова интересни, защото не можете да ги разберете.

Т. м.

1. Утринно Слово от Учителя, държано на 25 септември, 1932 г. София.—Изгrev.

Правила за живота

Размишление.

Изпълнявайте наред по дух, а не по форма. Всяко нещо, което се изпълнява по дух, допринася полза на човека. Светлината е полезна на човека дотолкова, доколкото му посочва пътя. Правият път е пътят на светлината. Ще ходиш в този път по дух, ще живееш по дух и ще постъпваш по дух. Ако живееш по форма, т. е. по буква, ти сам се спъваш. Формите са външната страна на физическия живот. Едно физическо желание в човека е да яде. Това желание е на място. Не е важно само да удовлетвориш стомаха си, но храната трябва така да се асимилира, че да внесе нещо в организма. Ако нищо не му се предаде, храната е безполезна. Същото се отнася и до молитвата. Ако молитвата не внесе нещо в душата на човека, тя е безпредметна.

Казваш: Каквото съм научил, това е достатъчно; повече няма какво да уча. — Това е механическо разбиране. Това е застой. Както не може с едно ядене, така не може и с малко знание. Всеки ден ще ядеш, и всеки ден ще прибавяш по нещо към знанието си. Докато си на земята, не можеш да кажеш, че всичко зна-

еш. Придобиването на знанието е непреривен процес. И хората са деца — глупави и умни. Глупавите деца мислят, че много знаят; умните деца мислят, че има много да учат. Който мисли, че много знае, той се представя за силен. — Колко силен е той? Ако го натоварят с нещо, той може да носи най-много 50 — 60 кгр. на гърба си. Цяла планина може ли да носи? Имаш знания, а не можеш да наредиш живота си; имаш знания, а не можеш да се въздържаш. Какво знание е това? Ако те смущават най-малките неща, учен човек ли си ти? Смущението е външен процес. То е резултат на чуждо съзнание, което се намества в човека. Това чуждо съзнание наричат дявол. Той си мисли, че може да бъде като Бога и със своето голямо мнение за себе си, влиза в хората и ги отклонява от правия път. Няма място в човека, дето чуждото съзнание да не може да проникне. То управлява човека: кара го да се моли, да работи повече, отколкото трябва; да учи, да чете, да копае и т. н. Някога става точно обратно. То казва на човека: Няма защо да се молиш, няма защо да учиш, да четеш, да работиш. Ти си създаден да управляваш и да заповядваш, не може други да ти заповядват. Така, именно, човек започва да се колебае, да се раздвоява, докато дойде в състояние, сам себе си да не познава. Павел казва: „Въоръжете се с търпение, докато дойде във вас Христос, т. е. любовта.“ Тя ще ви покаже вашия истински вътрешен образ.

Казано е: „Да се не смуцава сърцето ви.“ Въпреки това, хората се смуцават. Те се страхуват от дявола, т. е. от злото и го търсят в този - онзи човек. Дяволът няма физически образ. Искаш да станеш богат. — Защо? — Дяволът в тебе те потиква да станеш богат. Той ти нашепва: Виж, как живеят другите хора! Всички живеят в охолство, а ти работиш по цели дни и едва изкарваш прехраната си. Ти се подаваш на това внушение и си казваш: Наистина, животът ми не е уреден, трудно изкарвам прехраната си. Ще търся начин да забогатея. Какво виждате в живота? — Навсякъде неуредици. Няма богат човек в света, на когото животът да е уреден, както той желае. — Защо? — Защото истинското богатство е в добродетелите, а не в парите. Да бъдеш добродетелен, мъдър и истинолюбив, това значи, да имаш богатство, което никой не може да ти го отнеме.

Съвременните хора, от сутрин до вечер, живеят в смущения и безпокойство. Ако си домакиня, смуцаваш се, че не си приготвила зимнина, че нямаш въглища и дърва за зимата, че дрехите и обувките на децата са стари и скъсани. Ако си чиновник, смуцаваш се, че заплатата ти е малка и не можеш да изхраниш семейството си. Ако си търговец, смуцаваш се, че търговията ти не върви добре. Може да се напише цял поменик от човешки смущения. Живееш 50 — 60 години на земята и преждевременно остаряваш, пригърбваш се и заприличваш на стар дядо. Носиш на гърба си голям

багаж, като някой битпазарджия, но никой не купува стоката ти. Най-после, дойде смъртта, и тя купува всичката ти стока. Тя съблича старата ти дреха и те изпраща на онзи свят, там да видиш, колко си бил умен.

Като наблюдавам хората, виждам, колко са оригинални. Като не разбират същината на нещата, те им дават криви, своеобразни тълкувания. Майката се кара на детето, и то плаче. Тя си казва: Плаче детето, значи, има възможност да се поправи. — Не, детето плаче, защото не е взело повече орехи. То плаче и си мисли, как може втори път да направи по-голяма пакост. Същото мисли и възрастният. Той плаче, но не мисли, как да изправи грешката си, а каква по-голяма пакост да направи. Колко пъти децата бъркат в кош с орехите без позволение! Грехът не е в това, но те взимат орехи без любов. Всяко нещо, направено без любов, е престъпление. Ако търсите причината за престъпленията, ще я намерите в безлюбието, в скритото желание. Който обича, всякога дава; който не обича, взима. По това ще познаете, кой ви обича, и кой не ви обича.

Преди години, като правех своите научни изследвания, дойдох до следното заключение: Който дава, любовта действа в него; който само взима, безлюбието действа в него. Когато ти дават, радваш се; когато ти взимат, скърбиш. Божията Любов се изявява в това, че постоянно дава. Тогава казваме, че любовта се втича в човека. Когато любовта изтича,

животът се обезсмисля. Докато животът на Бога се влива в нас, ние живеем и се радваме. Обикновено, майката страда, че детето ѝ умряло. Тя се чуди, как детето ѝ, толкова здраво, да умре! Когато родителите грешат, децата не могат да живеят дълго време. Детето е богатството на родителите. Щом един от тях греши, то заминава за другия свят. Значи, като греши, човек може да заболее. Като греши, той може и да осиромашее. Казваш: Не искам да бъда богат. — Това е друг въпрос. Обаче, ако вземат богатството ти насила, има причина за това.

Ново разбиране е нужно на хората. И тогава, като имаш желание да растеш, ще разбереш закона за растенето. Искаш да обичаш, ще разбереш закона за обичта. Да обичаш, и да те обичат — в това е смисълът на живота. Кой да те обича? — Бог да те обича, и ти да Го обичаш. След това иде вторият закон: Да обичаш ближния си, и ближният да те обича. И най-после, да обичаш себе си. Кой е твоят ближен? — Твоят син, твоят брат или твоят приятел. На физическия свят, всеки, който може да ти направи услуга, той е твой ближен. Или на всеки, на когото можеш да послужиш, ти си негов ближен. За да не изгубиш любовта си, да не се отклонява съзнанието ти от Бога, бъди далеч от света. Оплетеш ли се в света, от сутрин до вечер ти ще мислиш за неща, които смущават духа ти. Например, ти мислиш, какво ще бъде утре времето. То може да се развали, да има буря, гърмотевици, земетресения. Тези ми-

сли смушават твоя дух. Какво ще придобиеш от тези смущения? По негативен път, ти искаш да се измени Божествения ред на нещата. Молиш се: Господи, дай ни хубаво време, да изора нивата си. Ти искаш да заповядваш на Господа, а някой друг в това време се моли за дъжд. Единият иска хубаво, слънчево време, а другият иска дъжд. Какъв ще бъде отговорът на техните молитви? — Половин час ще вали дъжд за единия, и половин час ще грее слънцето за другия. Ти имаш право само на половин час време от деня. Колко време ти трябва, за да се нахраниш? — Половин час. Аз наричам яденето мярка на работата. За половин час можеш спокойно да свършиш работата си. Докато се храниш, ти искаш да бъде времето хубаво. Щом се нахраниш, казваш: Сега вече, времето може да бъде, каквото иска. Аз не искам, заради мене, целия ден времето да бъде хубаво.

И тъй, няма по-хубаво нещо от работата. Ще работиш с вяра, и ще успееш. Аз не говоря за онази натрапена вяра, която дотяга. Тръгнеш с някой другар. Той е замислен, а ти го дърпаш и му говориш; дърпаш го да те слуша. Той те отблъсне и казва: Стой настрана, дотегна ми. Искаш да му кажеш нещо, отиваш до ухото му и му шепнеш. Това му е неприятно. Кажи му отдалеч, той ще те чуе и разбере. Нека у вас се създаде навик, да бъдете внимателни и да не се натрапвате на другите. Дойде някой при мене и почва да ми разказва своята история, която, според него, е много интересна.

Бил търговец, забогатял и след време изгубил всичко. Дойде друг път и пак ми разправя същата история. Трети път пак чувам същата история. Аз го наричам „обран поп.“ Защо го наричам така? — Защото един поп, като вършел службата си, спечелил много пари, но го обрили. Той взел поука от това, и втори път не допуснал да го оберат. Обикновено, хората изпадат в смешно положение. Като деца, те са недоволни от положението си. Като възрастни, също са недоволни. Като стари, пак са недоволни. Слушате дядото, цял ден мърмори: жената била непризнателна, синовете и дъщерите — също. Той е недоволен от всички. Кое е отличителното качество на стария? — Той мисли само за ядене. За какво мисли младият? — За работа. Обаче, има едно състояние, през което всеки човек минава — то е смъртта. Тогава човек не може нито да работи, като млад, нито да яде, като стар.

Освободете се от старите навици, които ви спъват. Някой ме пита, как да обича. Казвам: Ако ти досега не си научил да обичаш, никога няма да се научиш. Другояче казано: Ако досега не си научил, как да ядеш, никога няма да се научиш. Кой научи пиленцето да яде? — То носи това изкуство в себе си. Следователно, има неща, които ние знаем от рождение, те са вложени в нас. Тогава не питай за онова, което знаеш. Ако си го забравил, направи справка, да го възстановиш. Това можеш сам да провериш в съзнанието си. Достатъчно е да се съсредо-

точеш, за да стане вътрешно пречистване в съзнанието ти. Всички, които са тръгнали в правия път, се нуждаят от такова пречистване. Бог изисква от всички да работим, да дадем добър пример на другите. Ако си художник, ще нарисуваш една хубава картина и ще я изложиш, да видиш, дали хората ще я харесат. Няма какво да им се говори. Те сами ще я оценят. Добре сготвеното ядене не се нуждае от похвали. Сготви, сипи яденето в чинията, и остави други да го опитат. Ако кажат, че е хубаво, наистина, е добре сготвено. Ако не го одобрят, значи не е сготвено добре. Обаче, ако яденето за мене е хубаво, не значи, че и за другите е хубаво.

Ще ви дам едно правило за живота, което трябва всякога да спазвате. То е следното: Не говорете много. Някои от вас говорят много — това е една слабост. Други говорят малко — това е друга слабост. Човек трябва да говори умерено. Ако говориш пред публика, ще вземеш най-много пет минути. Само така ще станете духовни хора. Под „пет минути“ разбирам пет минути върху известен въпрос. След това ще промениш темата и ще говориш още пет минути върху друг въпрос. Не занимавай хората с едно и също нещо. Еднообразието действа убийствено. Божествените работи се свършват за пет минути, а човешките — за повече време. Имаш нужда от хиляда лева. Отиваш при един свой приятел и му казваш: Приятелю, моля те, да ми дадеш 1,000 лева на заем. Ако

свършиш разговора си в пет минути, той ще ти послужи. Ако му говориш десет минути, той няма да ти послужи. — Защо? — Защото го занимаваш с човешки работи. На Божествено то никой не се противопоставя. Кой извор е отказвал да ти даде от своята вода? Обаче, кладенецът някога може да ти откаже. — Защо? — Отиваш при него, нямаш въже, нямаш кофа, не можеш да си извадиш вода. Значи, изворът, като Божествен, всякога дава. Кладенецът, направен от човека, някога дава, а някога не дава. При това, изворът дава, колкото трябва. Това е правият път на действие. Кладенецът е като хората. Той казва: Готов съм да ти дам вода, колкото искаш, но условията са неблагоприятни — въже няма, кофа няма. Така казват и хората. Като объркат работите си, те казват: Светът е лош, животът е тежък. Жената мете къщата си, вдигне прах и казва: Къщата е лоша, много прах събира. — Не е лоша къщата, но ти не знаеш, как да метеш. Съвременните хора сами вдигат прах, а търсят причината вън.

В любовта, като проява на живота, трябва да се спазва следното: да се дава навреме и да се възприема навреме. Значи, първо, ти ще слушаш Бога, като любов; после, ти ще говориш на Бога. Той не обича да Му се говори много. Казано е: „Не бивайте многословни в молитвата си.“ Не мисли, че с многото говорене ще постигнеш нещо. Достатъчно е да говориш пет минути. Ако си гладен, кажи:

Гладен съм, Господи! Щом кажеш така, хлябът ще дойде. Ако започнеш да плачеш, да разказваш за жена си и децата си, че са гладни, че нямате хляб, никой няма да те чуе. Това е повторение на една и съща песен, в която няма никаква музикалност. — С глада си ли трябва да занимаваме Господа? — По-добре ли правите, като Го занимавате с греховете си? Важно е, като говорите с Него, да не Му отнемате повече от пет минути. Днес има около петстотин милиона християни в света. Ако всеки отнеме по пет минути на Господа, колко време трябва да им даде Той? Бог има много служители — напреднали същества, които изпълняват Неговата работа. Затова се казва, че Бог изслушва едновременно и на всички отговаря изведнъж. Казваш: Ако се моля сам, Бог по-бързо ми отговаря. — Зависи, каква е молитвата ти. Някога Бог отговаря по-бързо на общата молитва на хората.

Като ученици, вие трябва да бъдете досетливи и да живеете в чистота. Това значи: като отиваш при своя приятел, иди с най-хубавата си мисъл и най-хубавото си чувство. Като отиваш при Бога, иди с най-хубавото си разположение на душата. Ти отиваш там да придобиеш нещо и после да свършиш известна работа. — Кален съм, грешен съм. — Ти не си образувал калта. Вървиш по калния път, естествено, ще се окаляш. Калта е от дявола, но щом попаднеш в този път, длъжен си да го изчистиш. Ако не искаше да се каляш, не тряб-

ваше да излизаш този ден от къщи. Колко неща има в живота, които отегчават човека! Колко петна имаш на дрехата си, които непременно трябва да се изчистят. Някои петна лесно се изчистват, а други — мъчно. Мнозина мъчно разбират нещата, защото в съзнанието им едновременно изпъкват две деща. Например, говоря на едного за Божията Любов. Той ме слуша, но мисли за своята любов, решил е да се жени. Грешката е в мене. Докато момата и момъкът мислят за женитба и удоволствия в живота, аз не трябва да им говоря за Божественото. То отпосле ще дойде. Гладният първо трябва да се нахрани. После ще му говориш за Господа. Запазете същото правило за себе си. Внимайте да не бъдете тягостни на себе си.

Научете се, тази година да говорите малко, по пет минути. Каквото кажеш за пет минути, да струва брилянти. Ще говориш пет минути и през това време аз ще броя, колко злато струва. Така трябва да се оценяват изказаните думи за пет минути. Ако през време на говоренето се броеха каравелчета, стойността на изказаните думи нищо не би стрували. Аз ще бъда по-доволен, ако ми говориш пет минути, оценени в златни монети, отколкото пет часа, оценени в каравелчета. Следователно, кажи няколко ценни мисли, от които да са доволни всички. Духовният живот е ценен в мислите, в истините, които изнасяш, а не в многото говорене. Казваш: Трябва да се обичаме! — Това са каравелчета. Това е човекът, който иска да

вземе нещо. Който не говори за любовта между хората, а я прилага, той не иска да взима, но казва: Аз трябва да давам. Значи, който дава любов, никога не говори за нея. Който взема любов, постоянно говори за нея. Всъщност, и той не трябва да говори за любовта. Той има право да говори за любовта, само когато получи нещо от нея. Преди да е получил нещо, той трябва да мълчи. — Защо? — Защото Бог е Любов. Аз не мога да заставам любовта да се изяви към този или онзи. И мене никой не може да ме застави да извия любовта си към даден човек. Въпреки това, хората се налагат един на друг. Казвате: Ти трябва да обичаш този или онзи. — Имаш право да обичаш онзи, който ти е направил някаква услуга или някакво добро. Има хора, на които давам много и зная, защо давам. На някои пък нищо не давам. Как ще обичам младата мома, която има всичко? На нея мога само да се радвам. Богатият ме пита: Обичаш ли ме? — Раздай богатството си!

Има една философия в живота, според която човек може да постигне желанията си, да се развива, сам да е доволен от себе си. Само така той ще следва пътя на своето вътрешно разбиране. Това се постига чрез съзнателна работа върху себе си. Следователно, ще говориш само пет минути. Всеки, който говори много, аз го изпращам с празна торба. Дойде при мене една циганка с пълна торба. Тя ме пита: Ще ми дадеш ли нещо? — Нищо няма да ти

дам, торбата ти е пълна догоре. Ако извадиш нещо от нея, ще ти дам цял хляб. Не можеш да говориш много, и да получиш нещо. Малко ще говориш, само пет минути.

Казано е в Писанието: „Като отиваш при Господа, ще носиш празна торба.“ Следователно, ако торбата ти е пълна, ще я изпразниш. — Ще осиромашея. — Значи, ти си богат човек. Защо просиш тогава? Щом просиш, трябва да изсипеш богатството от торбата. И тогава, като носиш празна торба, ще получиш нещо. Ако богатият търговец фалира и стане виден астроном, обеднял ли е той? Ако фалира, като търговец, и стане министър председател, обеднял ли е той? Трябва да обеднееш в едно отношение, за да минеш в друго по-добро. Ще смениш богатството със сиромашията. Иначе, не можеш да станеш нито учен, нито министър председател. В този смисъл, каквито процеси стават във вас, да ви радват. Ако минаваш от едно състояние в друго, радвай се, защото това, което получаваш, е по-хубаво от онова, което си имал. Ти не знаеш, какво е определил Бог за тебе. От Божествено гледище, радвай се на всичко.

Първото правило: Говорете малко, но разумно.

Благодарете от дълбочината на душата си за всичко, което ви се случва. Вземайте участие в общата благодарност към Бсга.

Не задържайте дълго време един човешки недъг в ума си. Дръжте в ума си доброде-

телите на хората. Само така можете да се чистите вътрешно.

Благодарете, че сте станали, че дишате въздуха. Благодарете за всички мисли, за всички чувства, които ви посещават. Всяка вечер, преди да си легнете, отделете пет минути от времето си, да благодарите на Бога за всичко, което ви е дал. Като си легнеш да почиваш, ти ще отидеш в другия свят, ще се разходиш, и сутринта ще се върнеш отново на земята. Ще бъдеш радостен и весел и готов за нова работа. На онзи свят се отива със специално такси. Тази сутрин вие дойдохте тук без такси. С такси иде само човекът на любовта, а не онзи, който иде със своята кал. Човекът на любовта иде точно навреме. Щом тръгваш и се колебаеш, да отидеш, или не, ти не си господар на положението, ти идеш с чуждо такси. Аз искам всеки да дохожда със своето такси.

Казвате: Нищо не разбрахме от това, което ни говорихте. — Радвам се, че нищо не сте разбрали. Давам на някого пари на заем. Той казва: Разбрах, много ти благодаря. Аз ще ги платя. — Когато ги плати, тогава пък аз ще разбера. Когато някой казва, че ще ми плати, той има пред вид бъдещето. Той и на смъртта казва: Ще ме почакаш няколко минути, да си платя дълга. Ако не каже така на смъртта, той не е разбрал закона. Следователно, ако дойде нещастие или страданието при тебе, кажи: Дай ми пет минути на разположение, да си свърша работата. Обиди те някой, кажи: Дай ми

пет минути, да си свърша работата. Кажеш същото и на кредитора. Петте минути ще употребиш за молитва, да благодариш на Бога, че ти изпратил изпитанието. Законът е такъв. Първо ще вземеш, после ще плащаш. След това, пак ще вземеш и т. н. Значи, всяко нещо трябва да се направи на времето си. Ще бъдеш ту длъжник, ту кредитор. Като се помолиш пет минути, или ще даваш, или ще взимаш. Ще имаш две кесии: едната в левия джоб, другата — в десния. От лявата ще даваш, в дясната ще туряш. Който има да ти дава, например, хиляда лева, а не иска да ти ги даде, ти ще му дадеш. Ще бръкнеш в левия джоб и ще му дадеш. Това е новото правило.

Т. м.

х

2. Утринно Слово от Учителя, държано на 2 октомври, 1932 г. София. — Изгрев.

Свобода и ограничение

Размишление.

Ще прочета трета глава от Евангелието на Матей.

Днес аз ще говоря само на онези от вас, които разбират. Останалите ще чакат още много време, докато започнат да разбират. Те са като малките деца, които едва пъплят. Каквото и да им кажеш, те все ще си пъплят: нито разбират, нито могат да мислят. Да оставим децата настрана, нека си пъплят. Като видя червея, казвам: Нека си лази, не му е дошло времето да ходи и да разбира. Като видя птицата, казвам: Нека си хвърчи, не ѝ е дошло времето да разбира. Като видя рибата, казвам: Нека си плува, още не ѝ е дошло времето да разбира. Червеят, рибата, птицата още не могат да се разглеждат като символи на съзнателен живот. И сегашните разбирания на хората са детински. Има добри, възпитани и благородни деца. Има и деца своенравни. Дето и да ги туриш, всичко развалят и опетняват.

Като говоря, някои не ме разбират, и думите ми произвеждат обратен ефект. Те се засягат, защото личните им чувства са силно развити. Като зная това, аз заемам известна ди-

станция, да не ви засягам. Не само хората се засягат, но всички същества се засягат. И най-малките същества се докачат. Докато се докачате, всякога ще се намери нещо, което да ви засегне. И светлината даже ви засяга. Кой не е свивал очите си пред силната светлина? Казваш на светлината: Не влизай толкова силно в очите ми. По-малко влизай. И току свиеш очите си. На силния вятър казваш: Не духай толкова силно. Но той не иска да знае, че се обиждаш, влиза в дрехите ти, развява ги; разпръсква косите ти и т. н. Като се обиждаш, на кого първо ще се сърдиш: на вятъра, на слънцето, или на светлината? Някога човек се раздвоява в себе си, сърди се на самия себе си. В първо време, човек е весел, разположен, доволен от себе си. После става сериозен, гневи се. На кого се гневят, с кого се разправят, сам не знае. Гневът е сила, но смехът и радостта също са сили. Изобщо, всяко състояние, през което човек минава, е сила.

Казваш: Аз не се гневя. — Не, няма човек в света, който да не се гневят, да не съсърби и да не се радва. Всички се радват, скърбят и се гневят. Има състояния, общи за всички — разликата е в степента. И греховете са общи за всички същества. Няма същество на земята, което да не греши, само че едни грешат повече, а други — по-малко. И най-малкият грях е толкова силен, колкото и големият. Няма защо да се доказва това. Обаче, за разбирането на този закон е нужен умът на фило-

софа и мъдреца. Питате: Как е възможно, най-малкият и най-големият грях да са еднакво силни? Казвам: Големият пожар е станал от една малка искра. Следователно, ако на малкия грях, като искра огън, дадеш условия да се прояви, той може да има резултата на големия огън, на големия пожар. Този закон се отнася, както за грешките, така и за добродетелите. Законът е един и същ и за големите, и за малките добродетели. Резултатът от греховете съсипва, разрушава човека. Краят на всеки грях е разрушение. И ако човек не се опомни, не се осъзнае, ще изчезне от Битието. Така е писано в Божествената книга. Следователно, краят на човешкия грях води към заличаване на човека от великата книга на живота. Злото ще остане, но ще заличи, ще погълне човека. Каквото носиш в съзнанието си, какъвто капитал си придобил, всичко ще изчезне. Капиталът ти, даден от Бога, ще стане достояние на дявола, а ти ще станеш негов роб.

— Как можем по лесен начин да се освободим от злото? — Така питат само мързеливите. Като говоря за злото, аз нямам намерение да плаша хората, че ще влезат в ада. Те и сега са в ада. И аз не зная, дали ще намерите начин да излезете оттам. Когато ви боли корема и с часове се въртите в леглото, не сте ли в ада? Вие имате такива опитности. Аз говоря за злото, като сянка на доброто. Много естествено, ако не вършиш доброто, ти си под влияние на злото. И тсгава, ти губиш свободата си. И в злото

си свободен, но само за злото, не и за доброто. В доброто е обратно: свободен си за доброто, но не и за злото. Значи, човек е ограничен и в доброто, и в злото. Свобода има само онзи, който може да прави и добро, и зло. Но и това не е истинска свобода. — Защо? — Защото едната свобода те ограничава в едно отношение, а другата — в друго отношение. Следователно, в относителната свобода има ограничение в злото и ограничение в доброто — това зависи от познаването на закона.

Вие искате да прогресирате, но без познаване закона на доброто, за никакъв прогрес не може да се говори. Ако се ограничиш от доброто, ще бъдеш свободен от злото. Само така ще имаш постижения, чрез които всеки ден ще се увеличаваш и разширяваш. Обаче, ако попаднеш под влиянието на злото, ти постепенно ще се съгъстваш, докато паднеш от тежестта на собственото си тегло. Всяко тело, което се ограничава от доброто или от злото, има тегло, поради което се привлича от земята. В този смисъл, и най-лекият човек, като насочи ума си в известна посока, придобива определено тегло. Онези хора, които обичат земята, тежат повече за земята, по-малко за небето. И обратно: онези, които обичат небето, тежат по-малко за земята, повече за небето. Добрият, праведният човек е тежък за небето; лошият, грешният човек е тежък за земята. Следователно, тежестта на човека показва, какъв е неговият стремеж — към земята, или към небето.

Когато страдаш, това показва, че имаш някакво земно желание, което не можеш да постигнеш. Това желание не е неестествено, но с него не можеш да отидеш на небето. Позволено е на човека да има желания, но той трябва да ги ограничава. Например, позволено е на човека да яде, но не му е позволено да преяжда; позволено му е да пие, но не му е позволено да се напива; позволено му е да мисли за злото, но не му е позволено да прави зло. Да знаеш, как да използваш силата на злото, това е велика наука, с която малцина разполагат. Не се смущавайте от това, че някои неща не ви са позволени. Злото не се пипа. Въпреки това, вие заемате положението на професори, които правят своите опити. Вие правите опити със злото и се натъквате на противоречия. Много от вас са доктори, с титли, но въпреки това, минават през най-големите нещастия и страдания. Питам: Какво ти струва титлата доктор, ако ти сам себе си не можеш да лекуваш?

. Преди години ме извикаха в Сливен да лекувам един доктор. Отидох при него, и го запитах: Защо викате мене, а не извикате един от вашите събратя-лекари? — Страхувам се да не ме отровят. Те са завистливи, ще ме отровят на общо основание. Какво искам да ви покажа с този пример? Искам да ви обърна вниманието към личните чувства на човека, като спънка за неговото развитие. Всяко живо същество, колкото и да е малко, има лични чувства. Когато мисли изключително за себе

си, човек е в своя личен живот, който има отношение към телото. Докато живееш в телото си, ти не можеш да постигнеш всичките си желания. Физическата форма не разполага с големи възможности. Например, волът има здрави, големи рога, здрави крака, голямо тело и, макар да е с голямо мнение за себе си, той не може да постигне всичко. Всяко живо същество обича своята форма, има мнение за себе си, но не може да излезе вън от тази форма. И човек обича своята форма, но вън от нея не може да излезе.

Да се върнем към закона на доброто и злото. В доброто човек е свободен да прави добро, а не е свободен да прави вло. В злото е обратно: човек е свободен да прави зло, а не е свободен да прави добро. Значи, законът на доброто се отличава от закона на злото по резултатите. И едното ограничение, и другото са на мястото си. При сегашните условия на живота, доброто работи в наш интерес. — Защо? — Защото ни ограничава в правене на зло. Радвай се, че се освобождаваш от злото. По такъв начин, ти си свободен да правиш зло. Казваш: Аз съм свободен в злото. — Значи, ти си свободен да правиш зло. — Не е така. Бъди свободен в доброто, а ограничен в злото. В този смисъл, както хората разбират свободата, никой не е свободен. Например, кой е свободен да изминава по сто километра всеки ден? Първо, организмът му го ограничава, няма сили да издържи. — Кой може да стане милио-

нер? — Който е умен; ако не е умен, не може да стане милионер. Кой може да стане виден философ? Искаш да станеш философ, но умът ти е ограничен, не си толкова способен. На всяка стъпка човек е ограничен, не може да постигне желанията си.

Хората говорят за свободата, но те трябва да определят, що е свобода. Има една свобода, която сега се изучава. Тя е свободата, която иде от любовта. За тази свобода аз още не съм говорил. Това, което хората наричат свобода, не е нищо друго, освен ограничение. Човек е ограничен и в доброто, и в любовта. Искаш да направиш едно голямо добро на някого, но се страхуваш, да не би този човек да се пресити от твоето добро. Значи, пресищане има и в доброто. Майката може да даде на детето си повече мляко, отколкото му трябва, и да го пресити. Обаче, разумният знае, кога колко да дава, да не става пресищане. Казваш: Трябва да храня добри мисли за човека. — Знаеш ли, какво значи да храниш добри мисли за някого?

Каква мисъл трябва да храниш за своя приятел? — Искам да стане той велик човек, да стане цар. — Ето една мисъл, която може да заблуди човека, да го пресити. Ако от днес нататък започне да мисли, че може да стане цар, той е закъснял. Сам за себе си, той е цар. И сега е цар. Ако е уверен, че е излязъл от Бсга, той има царско произхождение. Ако мислиш, че сега ще станеш цар, това показва, че идеята за произхода на човека от Бога е лъж-

лива. Той е на крив път. Който е излязъл от Бога, той носи в себе си мисълта, че е от царско произхождение. Да си цар, това значи, да заповядваш на всички хора, и те да ти се подчиняват. Тогава между тебе и тях ще се създаде едно вътрешно стълкновение. При това положение, нито един от твоите близки няма да те обича. Следователно, противоречията в човешкия живот се дължат на факта, че всеки иска да царува, т. е. да управлява другите. Не е лесно да управляваш хората. Ако искаш да станеш цар, първо направи този опит със себе си. Опитай се да станеш цар на своите мисли, чувства и постъпки. Когато твоите мисли, чувства и постъпки останат доволни от тебе, тогава ти можеш да направиш микроскопически опит със своите ближни, да им станеш цар. Така, ти сам ще видиш, доколко те ще бъдат доволни от тебе.

Мнозина мислят, че са свободни. — Аз не зная, в какво се заключава тяхната свобода. Преди всичко, те имат крив възглед за свободата. Тепърва трябва да се изучава закона на свободата. Това, което хората наричат свобода, всъщност е ограничение. Някой иска да се изкаже, но се въздържа и казва: Като говоря, трябва да мисля, как и къде да поставям думите. Всеки език има свой начин на изложение. Например, на български казваме: Аз направих, или направих. Двата израза имат различно значение. Когато се поставя личното местоимение „аз“ пред глагола, човек развива една чърта в

своя характер; ако употреби глагола без местоимението, развива се друга чърта. Ако кажеш „аз обичам“, разбираме едно нещо; кажеш ли „обичам“, разбираме друго нещо. Добре е да те обичат, но добре е и ти да обичаш. Ако само тебе обичат, няма да имаш възможност ти да обичаш. Ако ти сам се обичаш много, няма да остане място другите хора да те обичат. Как ще разберете мисълта, че „няма да остане място други да те обичат“? Ако съзнанието ми е запълнено от мисълта, че аз трябва да се обичам, какво допринасям с това на себе си и на другите?

Аз бих желал, вие да ми държите една лекция върху темата „какво значи да обичаш себе си.“ Да обичаш себе си, значи, да удовлетвориш всичките си нужди: да се нахраниш добре, да дишаш, да се облечеш с хубви дрехи, обувки, да си вчесан добре, да имаш хубава стая, с меко, удобно легло. С една дума, всичко да ти е на място. Какво се крие зад мисълта „да обичаш себе си“? Ти правиш всичко за господаря в себе си, който не подозира, че си готов да направиш всичко за него. Ти се движиш нагоре-надолу като „кираджийски кон“, а той не знае, че има толкова предан слуга, готов да му угоди във всичко. Така, някой момък се влюби в една мома. Той обикаля момата, готов е на всякаква услуга, но тя даже не подозира. Той е нейн слуга, а тя — господарка. Той казва: Моля ти се, обърни внимание на мене. Някога този господар — момата, се излъ-

гва и го признава за господар. Той веднага казва: Плати ми сега! — В какво се изразява плащането? — Тя трябва да му напише едно любовно писмо, да му каже, че и тя го обича. Всяка мома, която се излъже да каже на момъка, че го обича, тя е на погрешен път. И всеки момък, който се излъже да каже на момата, че я обича, и той е на погрешен път. Любовете не се определя във време и пространство. Като кажеш, че обичаш някого, това се отнася само за даден момент, при дадени условия. Можеш да обичаш някого, защото си в бурно море, или в тъмна гора и си изгубил пътя си. Той иде със запалена свещ и ти посочва пътя. В дадения случай, ти обичаш този човек. Утре той поставя бомба на пътя ти. Ти излизаш със свещ и виждаш бомбата. Как мислиш, свещта може ли да те спаси от бомбата? Мислите ли, че хубавите думи всякога произвеждат един и същ резултат? — Не, някога хубавите думи носят спасение, а някога — разрушение. Когато младият момък каже на момата, че е ангел, божество, тези думи спасяват ли я?

Казвам: И вие трябва да дойдете до едно по-дълбоко схващане на нещата. Ако не ги разбирате, ще изпаднете в противоречие. — Какво да кажа на човека, ако се въздържам това да не му кажа, онова да не му кажа? — Всичко можеш да говориш, но ако думите ти са верни и истинни. Ако думите на момъка са верни, нека говори; ако не са верни, по-добре

да не говори, защото момата ще измени мнението си за него. Къде остава верността на неговите думи? Утре той ще нарече момата „демон, паднал дух“ — думи, точно обратни на първите. И в единия, и в другия случай, той има някаква користолюбива мисъл, или чувство, които крие от другите. Аз изнасям тези примери не толкова за вашите отношения — те не ме интересуват. Те са за ваша сметка. Ако дъвчето добре храната си, това е полезно за вашето храносмилане; ако не я дъвчето добре, тежко ви. Аз не се интересувам, че цяла нощ ще се превиваш от болки. Причината е в тебе, че не си слъвквал добре храната.

Аз ви привеждам тези примери, за да ви докажа, че отношенията ви към Бога не са правилни. Щом отношенията ви към вашия ближен и към самия себе не са правилни, естествено, че и към Бога няма да бъдат правилни. Докато нещата се нареждат по ваше желание, вие сте доволни. Утре излезе нещо неочаквано за вас, и вие казвате, че Бог не е справедлив. В човека има една потаена, скрита мисъл, която го кара да критикува. Така той дохожда до крайни предели. Така се създава злото. Всеки от вас е изложен на такива състояния. Щом се разболеете, вие веднага ще се усъмните в Бога. Ако някой умре от дома ви, или някаква неприятност ви се случи, вие пак ще се усъмните в Бога. Питам: С такава вяра докъде ще отидете? А сега, всички очаквате ангели да ви посрещнат на онзи свят: с букети в ръ-

це, с каляски, с музика, с бели дрехи облечени. Хубави са тези работи. В онзи свят има и гитари, и бели дрехи, но като ти дадат гитара и не можеш да свириш, веднага ще те изпъдят от рая. Само един фалшив тон решава съдбата ти: гитарата остава на небето, а ти слизаш на земята. Ако ти дадат перо в ръката и напишеш нещо неправилно, перото остава в рая, а ти слизаш на земята. Това е фигуративно казано.

Следователно, ако отидеш в онзи свят и направиш най-малката грешка, изпъждат те навън. Нещата остават там, а ти се връщаш на земята. Този закон има приложение и на земята, в самия живот. За всички непостижими неща се казва, че са отвлечени. Възможно е, може вие да имате право, но сегашният живот трябва да има приложение. Всички противоречия в живота се дължат, именно, на този закон. Градиш, създаваш нещо, но като дойдеш до върха на постижението, всичко се събаря, нищо не остава от твоя градеж, и ти започваш отново. Започваш да пъплиш и наново се сгромолясваш. Тъкмо дойдеш до един малък връх и оттам се сгромолясваш и казваш: Няма да я бъде! Мога да ви наведа хиляди примери от вашия личен живот, от живота на вашите мисли и чувства, както и от обществения живот. Всичките ви разочарования се дължат на двата велики закона — възлизане и слизане. Те показват, че човек не е свободен. Това не значи, че като не е свободен, някой го ограничава. Той трябва да

благодари, именно, на това. Че не е свободен, това значи: свободен е да направи едно нещо, а не е свободен да направи друго. Не може едновременно да обичаш и да мразиш. Обичта може да се смени с омраза, и омразата — с обич. Това става лесно. За да се смени едно състояние с друго, нужна е малка причина. Ако имаш приятел, когото обичаш, той трябва да бъде внимателен към тебе. Една горчива дума, или един крив поглед са в сила да изменят неговото разположение към тебе. Той става сериозен. — Какво е станало? — Станало е нещо. Той сменил мястото си: от върха е слязъл долу. Видимо, това място е малко пространство.

И тъй, най-малкото побутване е в състояние да наруши равновесието на човека и да го застави да вземе друго място. Вие мислите, че никой не може да ви бутне от това място. Лъжете се, вие не познавате нито себе си, нито другите. Щом измени мястото си, човек не е същият — и той се изменя. Много естествено, той заема друго положение. Законът гласи: Стойте далеч от този, който ви обича. Той е като пружина. Щом бутнете и засегнете върха му, каквото и да му говорите, той не може вече да ви обича. Дето е застанал той, не го бутай. Бутнеш ли го, той ще се качи на друг връх. Щом отиде на другия връх, положението е вече изменено. Ако мислите, че никой не може да ви бутне, много се лъжете. Дръжте в ума си мисълта: Никога не стойте близо до хората. С други думи казано: не се приближавай до

хората толкова близо, че да ги буташ. — Защо? — Защото, ако ти ги бутнеш, и тебе ще бутнат. Стой далеч от хората, не на един метър, а на 300 хиляди километра разстояние. Такава е мярката за бързината, с която се движи светлината.

В какво отношение трябва да стоиме на такова разстояние от хората? И кога, именно? Когато се обичате. Двамата, които се обичат, ще бъдат станции, и в една секунда светлината ще минава от единия до другия. Това е пътят на любовта. Щом измените тази мярка, любовта не може да действа. Вие не сте мислили по този начин. Сега аз ви давам нов начин на мислене. Досега вие не сте знаели мярката на любовта. Казвате: Верно ли е това, или не? — Приложете тази мярка и ще опитате резултатите. Аз още не съм срещнал двама души, които да се обичат по този начин. Срещал съм хора, които от любов един към друг, умират, жертвуват се един за друг. Обаче, не съм срещал хора, които да се обичат по новия начин. Не че хората не се обичат, но не разбират закона на любовта. Едни са по-близо, други по-далеч, но не могат да спазят точната мярка. Нещата трябва да се съпоставят правилно. Хората определят отношенията си към Бога, според своята любов. Те Го търсят близо някъде до тях, обаче Бог абсолютно пази своята мярка. Той нито се приближава до хората, нито се отдалечава от тях. И ние сега търсим Бога, искаме и Него да бутнем, но не можем.

Тази лекция не е за насърчение. Вие искате да ви насърчавам. Аз не мога, нито искам да ви насърчавам. Ако искам да ви насърчавам, трябва да ви кажа: Не бойте се, майка ви през целия живот ще ви кърми. Не, това не може да бъде! Още първата година майката отбива детето си. В първата година тя го вози в количка, но в края на втората година, тя го оставя да ходи. След третата година вече тя оставя детето самостоятелно да се проявява. Докато е малко, майката го нарича ангелче и нищо не иска от него. Но като порасне това ангелче, майката го изпраща на нивата, само да работи. — Каква е тази любов, ако очаквате майка ви постоянно да ви държи на ръце? Това се отнася до вътрешното разбиране на живота.

Като говоря по този начин, думите ми звучат като тези на ходжата, който се моли на минарето. Той казва: Един е Бог. — Какво се разбира под „един е Бог“? Единство в Бога се разбира само тогава, когато спазваш мярката на любовта, която Бог е определил. Ако не я спазваш, не е един Бог. Да разбираш Бога, значи да Го обичаш при всички условия и никога твоите мисли да не се изменят. Това значи, да имаш една свещена мисъл в ума си, да знаеш, че в Бога всичко е определено; да имаш за Него само една мисъл. И като отидеш при Бога, злото и доброто да изчезнат, да не мислиш, нито за доброто, нито за злото. Кой от вас е имал тази опитност? Ако някой е имал

тази опитност, нека я разправи. И аз се интересувам от нея. Това е една от най-хубавите опитности, една от най-ценните придобивки на този свят. Тя води към един свят, дето няма нито зло, нито добро. Тук даже и доброто остава далеч, и вие влизате в новия свят, дето мярката за доброто и за злото не е мярка за живота. Науката за доброто и за злото е занимание за децата. В този смисъл, и вие сте деца за доброто и за злото. Казват ти: Не бутай ореха! А ти буташ ореха, не зачиташ думата на майка си. — Къде е престъплението? — В незачитане думата на майката, а не че си взел един орех. Като пораснеш, майка ти не ти забранява да буташ орехите. Тя казва: Можеш да ядеш орехи, колкото искаш — няма закон, който да те ограничава. На детето е забранено да яде много орехи. Те съдържат органически йод, който причинява отравяне. Като ядеш орех, добре е да обелиш сухата кожаца, да не ти причини болки. Има мисли, които приличат на орехите. За да се ползвате от тях, първо, снемете люспиците им, и тогава ги яжте. Всяка мисъл, която не е освободена от тази люспица, внася известна отрова в организма. След време отровата се изхвърля навън.

Обичаш някого. Ти се питаш: Защо обичам този човек? Мъчно е да определиш, защо го обичаш. Защото е добър ли? Той още не е добър. — Обичам го, защото е богат, има какво да взема от него. Обичам банкера, защото има какво да ми даде. Обичам майка си, защото ми

услужва. Казвам: Трябва да дойдете до безкористната любов, която не е свързана с материални облаги.

Аз говоря на онези от вас, които искат да следват правия път. В това отношение, вие сте правили ред опити. Дошли сте вече до пътя на любовта. Няма по-лесен път от този на любовта, но няма и по-труден път от него. Вие се стремите и към доброто. Труден е пътят към доброто, но още по-труден е пътят към злото. Казано е: „Тесен е пътят, който води към вечния живот.“ Но в този път постиженията са големи. Малцина ходят в тесния път. Широк е пътят към злото. Мнозина ходят по този път, но той води към погибел. Следователно, ако пътят е широк и води към погибел, той е пътят на злото и непостижението. Няма нито един в този път, който да е постигнал своята цел. Ако търсите постижения, ходете в пътя на любовта. Обаче, в пътя на омразата няма никакви постижения. Това е философията на живота. Труден е пътят и на истината, но в него има постижения. Лесен е пътят на лъжата, но в него няма постижения. — Защо да не правя зло? — Защото в пътя на злото няма постижения. Това са нови мисли, които трябва да имате пред вид.

И тъй, като ви се случи някаква малка неприятност в живота, бъдете герои, носете я. Ако не можете да носите страданията, няма да имате постижения. Ако при най-големите мъчнотии в живота си не обичате Бога, де е вашата любов? Ако всеки ден губите по

един приятел и страдате за него, де е любовта ви? Аз всеки ден губя по един приятел и не скърбя. — Защо не скърбя? — Защото губя един приятел, а двама печеля. Там е смисълът. Ако скърбите, това показва, че имате повърхностно понятие за любовта. Синът ви, за когото плачете, не е ли бил във вашия ум и във вашето сърце през целия ви живот? Той не е бил само вън от вас, но е и вътре във вас. Когато бяхте млада мома, или млад момък и тропяхте на хорото, той беше при вас и се радваше. Когато вие се оженихте, той беше около вас. Къде отиде той сега? — Дето беше порано. — Ще дойде ли пак? — Ще дойде и ще си отиде. Ново разбиране ви е нужно.

Питате: Къде отиде нашият баща? — В онзи свят. Аз бих ви завел някога в онзи свят, но ще забогатеете там и не ще искате да се върнете. — Как ще забогатеем? — Ще ви дам един пример за онзи свят, да видите, какво е измислил умът на българина. Един млад българин се оженил за една красива чорбаджийска дъщеря. Тя била мързелива и не обичала да работи. Мъжът ѝ, като виждал, че тя нищо не прави за къщата, казал ѝ: Така не може да се живее. Ти нищо не работиш, ще оголеем. Аз не съм богат човек, и не мога сам да подържам къщата. Тя не обръщала внимание на думите му. Откак се оженила, тя изпрела само две вретена, колкото да покаже, че работи. Един ден ги поканили на сватбата на брат ѝ. — Какво ще правим сега? Как ще те заведе при

баща ти и майка ти? — Лесна работа — отговорила тя. Ще впрегнеш колата, ще туриш годемия куп в нея, и аз ще влезе вътре. Никой няма да ме види. Като стигнем до селото, ти ще отидеш у майка ми да поискаш нови дрехи за мене, да се облека. Мъжът отишъл в селото. Като го видяла, майка ѝ попитала: Защо си сам? Къде е дъщеря ми? — Тя ме чака на край селото. Нали знаеш, че е своенравна. Исква с песни и свирки да я посрещнете. И те изпратили музикантите с мъжа ѝ. Като чула свирнята, тя вдигнала капака да види, какво става. Щом видяла свирачите, тя веднага се скрила. След това избягала и се върнала в селото си. Мъжът ѝ останал до края на сватбата. Като се върнал у дома, той останал изненадан, като видял жена си с хурка да преде. Сготвил качамак и я поканил да яде. Но тя, заета в работа, му казала: Тури каша на рамо, нямам време за ядене. Той турил кашата на рамото ѝ, а тя продължила да преде.

Казвам: За да отидем на онзи свят, трябва да се облечем с дрехата на любовта. — Защо? — Красив е онзи свят. Който влезе там, ще се възхити от неговата красота. Аз говоря за онези от вас, които любят Бога. Повечето хора са крайно своенравни. Не е лошо своенравие, но трябва да знаете, как да го употребите. И то е потребно. На земята без своенравие не може. Аз уподобявам своенравие на добре заключена врата. Турям ключа, завъртвам го, но вратата не се отключва,

опъва се нещо. Като влезе ключът добре във вратата и я отвори, вратата казва за мене: Ето един своенравен човек, който хлопа силно. Наистина, когато вратата се хлопне силно, мазилката се изкъртва. Всички хора поизкъртват мазилката. — Защо? — Не знаят как да отварят. Аз съм наблюдавал, как хората отключват вратите си.

Човек има три врати: на ума, на сърцето и на волята. Бъдете внимателни, когато отваряте тези врати. Оттук започва вашето възпитание. Пазете се да не обърквате вратите си. Ако вратите на ума, на сърцето и на волята са в изправност, своенравието е на място. Ако искате да бъдете щастливи, следвайте правия път. Той се заключава в правилното и навременно отваряне на вратите. Аз бих говорил повече за щастието, но оставям за друг път. Един теософ казва, че щастието е цел в живота. Той не казва, как може да се постигне щастието, но определя, що е щастието. Мнозина говорят за щастието, но то си има свой път и методи за постигане. То има известни потици и навици. Например, какво прави красивата мома? — Тя привлича младия момък и мисли, че го направила красив. И момъкът мисли, че направил момата красива. Така ли е в действителност? Вземете, например приказките „1001 нощ“. Там виждаме, че красивите жени се привличали от грозни, черни мъже. Това привличане се дължи на известен контраст. Ако черният човек е грозен във

физическия свят, той е красив в чувствения, в астралния свят. Значи, външната грозота е красота в астралния свят. Една жена, физически красива, се стреми към мъж, красив в астралния свят. Външно черните мъже са красиви в астралния свят. Черният човек е чернозем, следователно, той е богата почва. И като се казва, че богатите няма да наследят Царството Божие, аз разбирам, че те не могат да влезат там, защото са черни.

Питам: Колцина от вас имате ясна представа за тази сложна мисъл, която ви изнасям? Не е въпрос за черния цвят, но той е символ на алчност. Както алчността събира всичко в себе си, така и черният цвят поглъща всичката светлина. Който събира всичко в себе си, той е черен. От сутрин до вечер, той мисли само за себе си.

Използвайте следното правило: Бъдете ограничени и в доброто, и в злото; бъдете свободни и в доброто, и в злото. Ако едновременно не сте ограничени и в доброто, и в злото, вие не сте в правия път. Ако едновременно не сте свободни и в доброто, и в злото, пак не сте в правия път. Това е философска мисъл. Това е основен закон, наречен закон на любовта. Който изпълни този закон, той ще придобие първия лъч на любовта. — Как ще се убедим в това? — Като го опитате. Приложете този закон и, като се убедите в неговата сила, сами ще кажете: Ето една наука, до която се дохожда чрез опит. Не е достатъчно човек само

да вярва. Той трябва да опита нещата, сам да се убеди в тяхната истинност.

Съвременните хора и досега още имат окови на ръцете си. Дето минат, оковите им дрънкат. И вие носите окови на ръцете си, турени от вашите възлюбени. Освободете се от тези вериги, хвърлете ги настрана. Освободете ума и сърцето си от ограниченията. Ще кажете, че това не се отнася до вас. Ако имате ограничения, сега не можете да се освободите. — Кога ще се освободите? — В бъдеще някога. — Не отлагайте нещата за бъдещето, за следващия живот. Ако днес не можеш да се спасиш и да влезеш в Царството Божие, и в бъдеще няма да влезеш. Ако сега влезеш в Царството Божие, ще влезеш и в бъдеще. Важен е сегашният живот. Каквото направиш сега, това е важно. Кое ви пречи още днес да влезете в Царството Божие? — Нищо не ви пречи — от вас зависи да влезете, или да не влезете. Казваш: Малък съм още, не съм достатъчно израснал, не съм готов за Царството Божие. — Така говори онзи, който не е разбрал закона. — Не разбирам, какво преподава Учителят. Ще питам учениците, те да ми обяснят. — Ако ти не си разбрал Учителя си, от учениците още по-малко ще разбереш. Ако твоето внимание е затворено за Учителя ти, за съучениците ти ще бъде още по-затворено. Ако не даваш ухо да чуеш и разбереш това, което Учителят ти говори, нищо няма да разбереш от онези, които отвън ти говорят.

Ако разбереш Божественто, ще разбереш и човешкото.

Днес аз ви нахвърлих много мисли, които можете да използвате. Те се отнасят до онези, които искат да вървят в правия път. Вие искате постижения на материалния свят. Под „материални постижения“ разбирам онези, които са лишени от духовна основа. Те свършват с разочарования. Богатство без знание, храна без здраве водят към страдания. Здрав стомах, отлична храна, просветен ум и възвишени мисли, това са духовни блага, духовни постижения.

И вие, като религиозните хора, казвате, че човек трябва да се спаси. — Да, всеки ден трябва да се спасявате, но от какво? От заблужденията си. Мрачните състояния на духа — на обезверяване, на разочарование, трябва да турите настрана. Не казвайте, че животът няма смисъл. — Животът има велик смисъл. Ако изгубиш този смисъл, естествено, ще изпаднеш в състояние, и себе си да не познаваш. Някога обичате хората, някога не ги обичате. Често и себе си не обичате. Питам: Къде е крайт на тези състояния? Когато тези състояния са чужди за вас, лесно се справяте с тях. Като дойдат до вас, мъчно се справяте. Това са мъчни задачи за решаване.

Казвам: Обичайте Бога при всички състояния. Дръжте в ума си свещени мисли за Него. Бъдете радостни и весели при всички положения: и при доброто, и при злото. Това се отнася до вашия вътрешен живот, който е съ-

вършено свободен от външния живот, от всичко онова, което може да ви смущава. Христос казва: „Князът на този свят няма нищо общо с мене.“ В своя свят той може да прави, каквото иска, но той няма нищо общо с любовта. Омразата и злото съществуват, но те нямат нищо общо с любовта. Тя може да ги допусне, но те не я поддържат. Значи, злото и доброто се поддържат от любовта, но тя не се поддържа от тях. Не мислете, че ако сте добър, ще имате повече любов. Всъщност, ако не сте нито добър, нито лош, любовта ще има по-голямо влияние върху вас.

Да остане у вас мисълта: Ограничени в доброто и в злото; свободни в доброто и в злото. Всичко друго можете да забравите, но тази мисъл — никога. Щом тази мисъл остане у вас, вие ще намерите пътя, ще намерите и своето място.

Формула: — Проявената любов на Духа, проявената мъдрост на Духа, проявената истина на Духа носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота. (Три пъти).

✱

3. Утринно Слово от Учителя, държано на 9 октомври, 1932 г. София.—Изгрев.

Даване и вземане

Размишление,

Духовният свят е странен, неразбран за човека. Който влезе в него, той е изложен на проветряване. На физическия свят, човек може да затвори вратата и прозорците на стаята си, отникъде да не духа. Така той се чувства защитен. Това му дава една самоувереност, и той си мисли, че е запазен от зло. Забелязано е тъкмо обратното: хора, които живеят затворени в стаята, по-рано умират от онези, които са изложени на проветряване. Като влезе в духовния свят, човек се чувства, като че ли е оставен на произвола на съдбата. Той прилича на малко дете, излязло само навън в бурно време, настръхнало от страх. Той казва: Духовният свят не е за всички хора. Така е, духовният свят не е за всички хора. Той е само за онези, които са готови да излезат вън от физическия свят. Докато не излезеш от къщата си, ти не можеш да станеш духовен човек. С други думи казано: Докато стоиш в стаята си и дишаш нечист въздух, ти не можеш да издържиш чистия, плаински въздух. За да отидеш на планината, трябва да имаш здрави крака. Но това не е нещо непостижимо. Да се ка-

чиш на планината е толкова постижимо, колкото да се качваш по стъпала. Каквато е опасността да паднеш от планината, такава е и да паднеш от стълбите на къщата. Има случаи, когато при падане от стълбите някой си е счупвал крака. Мъчнотията е докато се качиш и слезеш от планината. На върха ти си изложен на бури и ветрове, на слънчевата топлина и светлина, на всички промени, които стават в природата. Това, именно, внася в човека страх и безпокойство. Това е една от причините за противоречията в живота. Това показва, че духовният живот не е за всички хора.

Казвам: Физическият и духовният свят коренно се различават. Ако живееш само на физическия свят, ще те товарят като кон. Цял живот ще те товарят, ще пренасяш товара от едно място на друго. И ако не разбираш законите на този свят, считаш се нещастен. Като свършиш работата, ще ти дадат малко вода, зоб и ще те вкарат в обора, послан със слама, да си починеш. Като задоволят нуждите ти, казваш: Има нещо хубаво в този свят. — Да, има нещо хубаво и за кираджийския кон. Не се минава много време, един ден те уволнят от служба. Всички плачат за тебе, че изгубили един добър работник. — Добър работник беше, защото пренасяше товара. Кой господар не плаче за своя добър кон? Той е готов и паметник да му направи. Духовният свят, в сравнение с физическия, представя свят на произвол. Ако влезеш там, никой няма да те пита, защо си до-

шъл, какво искаш. Там никой никого не товари. Всеки е свободен да прави, каквото иска. Гледаш над себе си слънце, въздух, простор, но хора няма. Доволен си от свободата си, но искаш да видиш поне един човек. Докато се нагодиш на новите условия, ти ще изпаднеш в голямо заблуждение. На земята си трупал богатства, уреждал си къщата си — и сам си се товарил, и други са те товарили. Изведнъж се виждаш в духовния свят без къща, на открито, изложен на слънчевата светлина и топлина, без товар на гърба си. — Не може ли в духовния свят да се живее като на земята? — Не може. На земята ти си в долина, а в духовния свят — на планина. Следователно, като отиваш на планината, ще вземеш само толкова товар, колкото можеш да носиш. Щом отиваш на планината, ще оголееш. Из пътя ще се изпотиш и ще започнеш да сваляш. На този ще дадеш един килограм, на онзи още един, докато олекнеш. Като се върнеш вечерта, ще видиш, че си изгубил два килограма от теглото си. Ако отидеш на планината десет пъти наред, ще изгубиш 20 кгр. от теглото си. Тежал си 60 кгр., а след това тежиш 40 кгр. — Не искам да бъда духовен човек, щом трябва да изгубя 20 кгр. от теглото си. — Какво особено си изгубил? Все едно, че си разтоварил колата си. Това е излишна материя, от която трябва да се освободиш.

И доднес още хората се товарят с непотребен материал. Това внася голямо противоре-

чие в човешкия живот, което и напредналите хора не могат да разрешат. — Щом разликата между духовния и физическия живот е голяма, не ни трябва никакъв духовен свят. — Вие още не сте живели там, не знаете, какво представлява той. Вие сте били само на разходка в духовния свят — отиване и връщане, като екскурзиянти, не го познавате. Щом вятърът на планината ви подуха, и слънцето ви попече, вие се уплашите и бързате по-скоро да се върнете на земята. Там няма кой да ви пази. Всъщност, това не е духовният свят. Вие едва сте наизърнали в онзи свят.

И тъй, който влезе в духовния свят, трябва да е готов да се подчини на неговите закони. Още на вратата започват да го събличат: свалят дрехите му една след друга, окъпват го и го обличат в нова дреха. Значи, минаването от физическия свят в духовния не е нищо друго, освен събличане на старите дрехи и обличане на нови. Това е само приготвяне, подготовка за духовния свят. Като не разбираш това, ти оставащ недоволен от онзи свят. От физическия свят доволен ли си? Докато си бил на земята, само са те товарили. Цял живот си ял, но и от яденето не си бил доволен. Обличал си се, пак си бил недоволен. Имал си къща, удобства — също не си бил доволен. Малко хора са останали доволни от живота си на земята — повечето са били недоволни. Питам едного: Нали имаш хубава къща, защо си недоволен? — Хубава е къщата ми, но е на улицата, голям

шум се вдига. Нямам градина, нямам цветя и плодни дървета, от които да се ползувам. — Мъчно е да удовлетвориш човека Каквото и да му дадеш, все недоволен ще бъде.

Като изучавам хората, виждам, че светските и духовните хора си приличат в едно отношение: и едните, и другите са недоволни от живота си. Светските хора живеят на земята, мислят, че разбират физическия живот. Всъщност, не го разбират. Духовните хора мислят, че разбират духовния свят, но и те се заблуждават — не го разбират. Казваш: Щом съм на земята, ще ме товарят. — Това не е физически живот. Духовният пък казва: Щом съм в духовния свят, ще бъда свободен, само ще се събличам и обличам. — Това не е духовен живот. Да се събличаш и обличаш и да си свободен от физически грижи, това не е свобода. Бил си болен и си оздравял — това не е свобода. Това не е духовен живот. Ако си в болницата, и здрав да си, пак не си свободен. И това не е духовен живот. Духовният живот се отличава с особени качества.

И тъй, за да разбира човек същината, т. е. съдържанието на духовния живот, той трябва да се освободи от много лъжливи понятия, които са напълнили неговия ум. Първо, човек търси начин да бъде щастлив, но не знае, в какво седи щастието. Той може да мисли, че щастието е в яденето, но за всяко ядене се плаща. В физическия свят има спане, но и за спането се плаща. Човек е странник, който

пътува по земята. Спрял се в един хотел. Хотелджията му дава хубаво легло, ядене и пиене, но на сутринта, като си отива, той му казва: Плащай сега! Хубаво е всичко това, но скъпо се плаща. Хотелджията те моли внимателно, да си запишеш името в адресната книга. Казва: Искам да си оставиш името в моята книга за спомен. Като престоиш няколко деня в хотела и се готвиш да си заминеш, хотелджията ще ти каже: Сега ще си платиш за дните, прекарани в моя хотел. Какво ще правиш, ако си в един лондонски хотел, дето за вечер се плаща по десет долара? Отде ще вземеш пари, ако трябва да прекараш десет деня в този хотел? Питам: Какво щастие е това, да дохожда хотелджията всеки ден при тебе, да ти иска по десет долара на вечер? Първо, той те записва в книгата си, като виден човек, и започва да те дои всеки ден, като крава. Като се върнеш в отечеството си, казваш: Бях в Лондон, в един голям хотел, но там ме издоиха хубаво. Какво благо си придобил от пребиваването си в хотела? Чистият юрган, чистите покривки не са били само за тебе, мнозина се ползували от същите блага.

Често се говори за щастие. Това е хубаво. Щастието е идея, вложена в човешката душа. За всеки човек е определен специфичен път, в който се развиват неговите дарби и способности. В този път, той се натъква и на доброто, и на злото. За да ги използва разумно, той трябва да мисли. Има една страна на злото и

едни страна на доброто, които всякога трябва да имате пред вид. Не мислете, че като вършите зло, то само по себе си е зло. То е зло само в една страна на неговото проявление. Влизаш в една стая и виждаш на масата сложено хубаво ядене. Гладен си, сядаш и изяждаш яденето. Казваш: Отлично е това ядене. Бих желал и втори път да имам такова ядене. — Да, но това ядене не е приготвено за тебе. Ето де се явява злото. Като дойде онзи, за когото било приготвено яденето, пита: Кой ми изяде яденето? — Каква разлика има в това, че ти си изял яденето, а не онзи, за когото било приготвено? Значи, злото представя отношения между хората. Ти си взел това, което не е било приготвено за тебе. Ще кажеш, че Господ е наредил така. — Не, в този случай, Бог не е наредил това.

Човешкият и Божественият свят съществено се различават. Всеки човек трябва да знае, кога е в човешкия свят и кога — в Божествения. В човешкия свят, т. е. във физическия, каквото да направиш или получиш, трябва да платиш. Ако ядеш, веднага ще дойде някой да те пита: Доволен ли си от яденето? — Доволен съм. — Тогава, плащай! Ако си купиш обувки, дрехи, трябва да платиш. Ако не платиш, злото се явява в своята пълнота. В човешкия свят, каквото бутнеш, трябва да платиш. Там за всичко се плаща. Нещастията във вашия живот се дължат на това, че всичко бутате, и после трябва да плащате. Така аз си обяснявам

причината за несполуките в живота, дето често се изменят условията. Оплакваш се, че животът ти е тежък. Трябва да знаеш причината за това. Например, ядеш повече, отколкото трябва, и ти стане тежко. Носиш тежест повече, отколкото можеш, и ти става тежко. Не лягаш на време, пак ти е тежко. Следователно, физическият живот е свързан с известни ограничения, каквито в духовния живот няма.

Същественото във физическия свят е това, че каквото търсиш, ще го намериш. Дето и да е — в бакалница, в магазин, в градина, непременно ще го намериш, но ти трябва да го търсиш. И в духовния свят е същото: каквото ти потрябва, ще го намериш. Разликата е само в това, че без да го очакваш, ще го намериш — то ще те търси. На физическия свят ти търсиш, каквото ти е нужно, а в духовния свят нещата сами те намират. С други думи казано: На физическия свят човек сам търси богатата, а в духовния свят богатата сами идат при него. Физическият свят е подобен на хотел; там влиза всеки, който търси подслон. Като прекара известно време в хотела, един ден той го напуска, но плаща за прекараното време. Така постъпва и въздухът. Той влиза през носа на човека, напълва дробовете му и, като си свърши работата, излиза навън, като оставя нещо от себе си. Той знае закона, че на физическия свят се плаща за всичко. Въздухът представя същество от духовния свят. Той влиза и излиза от човека, без да го очакват. Като остави благото,

което носи, сам излиза навън. Щом отвориш очите си, светлината влиза вътре и оставя част от благото, което носи. В това отношение, въздухът и светлината са слуги на Бога, чрез които Той изпраща подаръците си на всички живи същества на земята. Можеш ли да бъдеш недоволен от тези подаръци? Ето защо, влезе ли човек в духовния свят, той трябва да благодари за всичко, което му е дадено даром. Там ще намериш водата, въздуха, светлината и топлината — великите блага на живота. На физическия свят човек още търси водата, но в духовния свят, достатъчно е само да отвори очите, носа и устата си, за да получи всичко наготово. Ето защо, в духовния свят съществата не мислят за нищо друго, освен за едно — как да предадат Божията Любов на земята, как да убедят хората, че вън от физическия свят, съществува един прекрасен, светъл свят. В духовния свят няма страдания, няма болести, няма смърт. Духовният и физическият свят са свързани помежду си, както е свързана планината с долината. Под „духовен свят“, в широк смисъл, разбирам Божествения свят.

Казано е в Писанието, че богатият няма да влезе в Царството Божие. Под „Царство Божие“ разбирам Божествения свят, към който всеки се стреми. Значи, и богатият иска да влезе в Божествения свят. Имате ли представа, кой човек е богат? — Защо богатият не може да влезе в Царството Божие? — По единствената причина, че няма хотел, в който да влезе

неговото тело. В хотела няма обор за конете на богатия, няма склад за стоката му. А както знаете, когато богатият тръгне на път, той трябва да има на разположение цял керван камили. В Царството Божие не се приемат багажи; не се приемат животни, които ще оставят своите извержения. Който иска да влезе в духовния свят, ще остави всичкото си богатство навън. Ако му се хареса там, може да остане; ако не му се хареса, ще слезе пак на земята и ще си вземе богатството, което го чака вън. Под „богат“ не разбирам само онзи, който има пари и говеда; богат е онзи, който има пороци и слабости: гордост, щеславие, алчност и др. Такъв богат не може да влезе в Царството Божие. Той е богат със съмнение, с подозрителност, със скържавост и др.

Има хора материално богати и материално бедни; обаче, има и духовно богати, и духовно бедни хора. Не е важно, какво богатство имаш; важно е, да си готов да оставиш богатството си вън и така да влезеш в Царството Божие. Защото е казано: „По-скоро камила ще влезе през иглени уши, нежели богатият в Царството Божие.“ Кой богат е готов да даде богатството си за Господа? Христос не се спира тук, но продължава: „Който не се отрече от майка си и баща си, от брата си и сестра си, от приятелите си, най-после и от себе си, той не може да бъде мой ученик.“ — Какво ще остане от човека, като се отрече от всичко? — Душата му ще остане свободна, и той ще разбере, ка-

кво представя Божественият свят. Преди да се отрече, човек носи баща си и майка си, брат си и сестра си, приятелите си, понеже всички те са инвалиди. — Докога ще ги носиш? Не стига, че ги носиш, но още те морализират, че не си ги носел, както трябва. Казваш: Любовта изисква да ги нося. — Не, любовта е разумна, тя не изисква това. — Страхувам се да ги сваля на земята, да не им причиня болка. — Не се страхувай. Баща ти, майка ти, жена ти искат цял живот да ги носиш на гърба си, а за тебе не мислят. Срещнеш на пътя си един болен, беден човек, искаш да му дадеш малка помощ и се спреш да извадиш кесията си. Веднага жена ти казва: Не се спирай, продължавай пътя си! Не знаеш ли, че всяко твое спиране ми причинява болка? За да не причиниш болка на жена си, ти продължаваш пътя си и отминаваш бедния. Някога и жената носи своя инвалид-мъж на гърба си. Питам: Каква любов, какви отношения могат да съществуват между инвалиди? Някой е осъден цял живот да носи на гърба си майка си или баща си, жена си или приятеля си. Ще ги носи до известно място, докато един ден се освободи от тях. Ще ги изтърси на пътя и ще се освободи от робството. Това означава стихът, който някога Христос е казал: „Ако не се отречеш от майка си и баща си, от брат си и сестра си, от приятелите си и от себе си, не можеш да бъдеш мой ученик.“

Казвате: Не е дошло още времето за отричането. — За онези, които още не са носили

товара на гърба си, времето не е дошло. Но за онези, които са го носили, времето е вече дошло. Който е носил товара си цели 60 години, най-после ще каже: Докога ще нося аз този товар? Стига вече! Не искам повече да го нося; не искам да бъда роб на другите. И наистина, съвременните хора са роби едни на други. — Какво ще кажат хората, като се отречем? — Ако харчиш много, ще осиромашееш, и хората ще те питат, защо осиромаша? Къде останаха парите ти? Ако се разболееш, ще те питат, защо боледуваш. — Боледуването е разтоварване. Питат коня: Защо те разтовариха? — Защото господарят продаде стоката си. И човек, като заболяе, губи от теглото си 10 — 20 кгр. Казваме, че той се е разтоварил. Други казват, че е отслабнал много. Не е отслабнал, но се е освободил от ненужния товар. В това отношение, болестите са благословение. Когато Бог иска да събуди съзнанието на човека, изпраща му някаква болест. Като оздравее, той е вече готов за работа. — Искам да стана духовен. — Не е лошо желанието ти, но искаш да станеш духовен, без да разбираш живота.

Мнозина искат да бъдат духовни, без да разбират, какво иска духовният свят от тях. Да бъдеш духовен, значи, да разбираш духовете, да знаеш техния език. Онези, които се занимават със спиритизъм, често си служат с пишещи медиуми. Като дойде духът, вземе перото и дълго време го движи върху хартията: пише кръгове, спирали, линии. Чрез тези зна-

кове, той предава нещо, но окръжаващите не го разбират. Той изпише няколко листа, докато започне да пише думи и цели изречения. Като гледат тези знаци, присъстващите казват: Учен е този дух, но не можем да разгадаем неговите знаци. — Учен е той, колкото са учени и малките деца. Учени са духовете, изучавали са Божествената азбука, но малцина от тях могат да съчетават буквите в срички, и думите в изречения. Малцина могат да предадат нещо цялостно. Започват с Божествената азбука, но става някакво прекъсване, и те престават да пишат. В някои спиритически сеанси, казват за някого, че е добър човек, че ще стане учен или музикант. Някога предсказанието им се сбъдва, а някога не се сбъдва. Следователно, ако влезеш в духовния свят и не можеш да съпоставяш нещата, ти не си попаднал на място, т. е. съзнанието ти е още на физическия свят. Ако си готов за духовния свят, ти ще знаеш, как да съчетаваши буквите, да образуваш от тях разумна мисъл. И тогава, каквото напишеш, ще можеш да го направиш. В духовния свят процесите са завършени. Там, каквото мислиш, става. Ако имаш къща в духовния свят и не си доволен от нея, тя веднага се стопява. На земята, ако не си доволен от къщата си, ще купиш материали — тухли, цимент, вар, пясък и ще повикаш работници, да я поправят. В духовния свят, обаче, къщите изчезват една след друга и отново се явя-

ват, докато ви задоволят. Там не се търпи никакъв дефект.

Човек може да живее едновременно и във физическия, и в духовния свят. Докато е млад, той е идеалист; иска да приложи идеалите на духовния свят в своя личен живот. Колкото старее, човек забравя идеалите си. И да иска да ги приложи, той няма вече сили. Значи, докато е млад, човек има сили да обработва градината си: носи вода, полива цветята, плодните дървета, но не знае, как да ги обработва. Като минават годините, той се научил вече да обработва градината, но водата е далеч, не може да я носи — вътрешни условия няма. Питам: Какъв смисъл има твоето знание, щом не можеш да го приложиш? То е все едно, да имаш градивен материал, а да не знаеш да градиш. Какъв смисъл има твоята медицина, ако няма болни, които да лекуваш? Каква полза, че си учител, ако няма кого да учиш? Знанията трябва да се прилагат. Ако не могат да се приложат, явяват се ред противоречия между физическия и духовния живот на човека.

Човешкият живот е преходен; в него няма нищо постоянно. Единственото постоянно нещо, това е придобитото от човека. Според мене, физическият свят е изложба на всичко придобито в живота. Тази изложба трае няколко хиляди години. Там се изнасят всички къщи, учебни заведения, обществени и частни сгради. Както някога са представяли пирамидите, така днес се излагат всички човешки про-

изведения. Къде са днес пирамидите? Духовният свят е установен, там не стават промени, както на земята. Ето защо, който иска да изучава духовния свят, трябва да го разглежда от друго становище, а не както днес го изучават. Нужно е да се отрече човек от всички удоволствия и удобства на земята. Само така той ще влезе в Божествения свят. Как ще влезеш в този свят, ако умът ти е зает с неща, които го отвличат и заличават знанието ти? Така не можеш да влезеш в Божествения свят. Не можеш да учиш, ако на ръката си имаш цирей. За човешкия ум, циреят е препятствие, което трябва да се премахне. Всяка материална мисъл в твоя ум трябва да се изхвърли. Ако не я изхвърлиш, тя ще ти причини такава болка, която ще отклони вниманието ти от духовния свят. Следователно, ако искаш да изучаваш Божествения свят, трябва да освободиш съзнанието си от всички странични мисли. Те са товар за твоето съзнание. И тогава не ти остава нищо друго, освен да възприемеш най-хубавото нещо на земята — любовта. Защо съвременните хора не се обичат? От практическо гледище, те знаят, че като залюбят някого, той веднага ще иска да ги ограничи. Той има желание да ги използва, като кираджийски коне. Такова нещо е човешката любов. Тя постоянно взима: от този взима, от онзи взима, а нищо не дава. Онзи, който знае този закон, казва: Не си струва човек да обича, нито да го обичат. Това е криво разбиране на закона.

Отличително качество на Божествения свят е даването. Бог дава и на богати, и на бедни, на учени и на прости — на всички дава. Ето защо, който отива при Бога, трябва да е готов, правилно да възприема Божественото и разумно да го използва. Ако не използваш разумно даденото от Бога, ти сам ще си създадеш нещастия и страдания. Ако влезеш готов, с будно съзнание, в Божествения свят, ще придобиеш изобилно блага. Обаче, на физическия свят не е така: Там всички искат, а никой не дава. Там привидно дават. Докато ти дадат нещо, веднага си го вземат. Така дава бакалинът: даде ти нещо, срещу което взима повече. Казвате: Такива са времената. Това не ви оправдава. Ще продадеш едно яйце за 20 лв. Колко трябва да получава човек, за да плати 20 лв. за едно яйце?

Като ме слушате да говоря така, вие казвате: Човек да си поживе, както разбира, че каквото даде Бог. — Това е криво разбиране. Ами ако се намерите в особено положение, като очаквате само на Бога? Каква философия има в думите „каквото Бог даде“? Живееш известно време на земята, ядеш и пиеш, работиш, спиш, ставаш пак да работиш, докато един ден заминеш за другия свят. Около тебе се съберат роднини и приятели, които плачат и скърбят. След това те вдигнат на колесница, занесат те на гробищата, дето държат надгробни речи. Турят цветя и венци върху тебе, и най-после те спускат в гроба. Тук започва угощение на малките бра-

тя — червеите. Всички се разотиват по домовете си и казват: На добър час! Питам: Защо заровиха този човек? Нали го обичаха? Защо не го задържаха въщи? Каква е тяхната любов?

Казвам: Така постъпват хората и със своето щастие. Едва го придобият и го зароят в земята. И като погребат човека, започват да ви убеждават, че след време той ще възкръсне. Това е друго заблуждение. Горко на онзи, който очаква да възкръсне от гроба! Има смисъл да възкръснеш, но докато си още в телото, със своите мисли и чувства, със знанието, което имаш. Да възкръснеш, но коренно да измениш живота си. Цял живот си бил неспокоен, недоволен, че това, онова нямаш, и в един момент да стане преврат в твоя живот, да заживееш в радост и веселие, в доволство и светлина. Това наричам възкресение. А тъй, цял живот ще бъдеш недоволен и ще почнат да те убеждават в прераждането. Ще дойдеш втори път на земята, със същото съзнание, да направиш същите грешки. Значи, ако си женена, и мъжът ти те бие по няколко пъти на ден, като се преродиш отново на земята, пак да се ожениш и пак мъжът ти да те бие. Благодарим за такова прераждане! Прераждането има съвсем друго значение. Питате, като се преродите, дали ще се познавате. — Да се познавате като стражари, съдии, бакали, познаване ли е това? Да познаваш Бога, това е живот вечен. Да познаваш Онзи, Който дава живот, а не онзи, който взима живот.

Като изнасям тези неща, аз нямам пред вид да ви обезсърчавам. Обаче, казвам, че вие криво разбирате физическия живот. Той има своите добри страни. Вие не разбирате правилно нито физическия живот, нито Божественния. Вие живеете в един свят, който не разбирате. Всеки си е създал свой живот, който се отличава по това, че е сянка на Битието, а не негова реалност. Докато уповавате на човешкото, един ден вие напълно ще се разочаровате. В този свят всичко ще премине така, както снегът се стопява. Следователно, не уповавай на този свят, който изчезва като снега през пролетта. Смешна е, именно, тази несъобразност. Снегът трябва да се стопи, за да израснат тревите и цветята. Ако снегът на физическия свят не се стопи, хубавото в човека няма да израсте, т. е. Божественият живот — цветята и плодовете няма да дойдат. Божественото иде от цветята и плодовете. Като знаете това, не гледайте на външните неслоди. Несъобразността в човешкия живот се дължи на вашите криви разбирания. Това показва, че вашите разбирания са станали крайно материалистични. Тази е причината, че съществуват противоречията. Какво е тяхното предназначение? Казваш, че трябва да се живее с вяра. — Кой живее днес с вяра? Да живееш с вяра, това значи, като нямаш къща, имоти и пари, да не губиш своя вътрешен мир. — Уповавам на Господа. — Всъщност, ти уповаваш на къщата и на имотите. Ако хората живееха с вяра, те щяха да съзнават, че са ча-

сти от едно велико Цяло. И като части от Цялото, те щяха да имат еднакво отношение към Него. Това значи, да живееш с вяра. Така ще разбереш, че благата, дадени от Бога, трябва да се разпределят правилно. А тъй, да живее всеки за себе си, както днес се живее, това е индивидуален живот. Казвате: Да си уредим работите. Всички уреждат работите си, но като отидат на гробищата, виждат, как майка им и баща им са уредили работите си. Казваш: Те умряха, и аз един ден ще умра. — Ако един ден заминеш за другия свят, без да си уредил сметките си, ти нищо не си постигнал. Тази мисъл, взета буквално, става много тежка, мъчно се носи.

Един милионер, американец, попаднал в едно молитвено събрание, дето проповедникът говорел за даването. Присъстващите били все бедни хора. Като говорел за даването, проповедникът имал пред вид богатите хора. Слушателите му насочили погледа си към милионера, единственият богат човек между тях, с което искали да му кажат: Чуваш ли, какво се проповядва? Готов ли си да даваш? Милионерът се намерил в трудно положение, едва издържал края на проповедта. Той си мислел: Дано по-скоро се свърши проповедта, да излеза отгук! Втори път няма да стъпя в това събрание. Такова е положението на всеки човек, който е преял. За да се облекчи, той трябва да вземе очистително. Като знаете това, никога не, преяждайте! Никога не употребявайте храни

които разстройват стомаха и отравят кръвта. Освободете се от всички мисли, чувства и желания, които тровят организма. Тази е задачата на духовния човек. Той сам трябва да се пази, сам да се чисти, да стане господар на себе си.

Следователно, да бъдеш господар на себе си, това значи, да живееш в Божествения свят, дето няма кражби, дето няма никакви престъпления. Кой може да открадне водата, въздуха и светлината? Веднъж запалена свещта ти от Божествената светлина, никой не може да я изгаси. Тази е разликата между физическата и Божествената светлина. Физическата светлина се явява и изчезва, светва и загасва, а Божествената е вечна, никога не изгасва. Всяко чувство, което се явява и изчезва, е човешко. Всяка любов, която ту се явява, ту изчезва, е човешка. Как може да разчитате на такава любов? Проникне ли Божията Любов в човешкото сърце, никой не може да я изгаси. Тя вечно свети и грее. Затова казваме, че Божественото слънце грее и свети на всички. То еднакво дава своята светлина и топлина на всички живи същества. Ако си на физическия свят, и твоята свещ изгори, ще отидеш в някоя бакалница и ще си купиш нова. Ще дадеш пари, ще си вземеш свещ. В Божествения свят, обаче, ако искаш повече светлина, ще си направиш по-големи прозорци. Там светлината се дава даром. Колкото по-големи са прозорците, толкова повече светлина ще приемеш.

Работете върху себе си, да се убедите в силата на Божествената светлина. Тогава, при каквито изпитания и да се намерите, лесно ще се справите с тях. Казваш: Ако не мога да се справя с изпитанията си, ще замина за другия свят. — Важно е, как ще заминеш: ще възкръснеш, или ще останеш в гроба. Който е ликвидирал със своите земни желания, лесно умира. Той лесно се освобождава от телото си. Душата му хвърква в Божествения свят, дето продължава да живее. Обаче, онзи, който е свързан за земята, мъчно умира. Той се държи за телото си в гроба и чака да дойде някой да го освободи. Ако погледнете с очите на ясновидеца, ще видите, как умрелите се държат за телата си, не могат да се отделят от гроба си. Ето защо, докато си на земята още, стреми се да се освободиш от всички земни, материални връзки, та като влезеш в Божествения свят, да паднеш като зрял плод. Не мислете, че можете да живеете самостоятелно, свободно на земята. Вие сте плод, който всеки може да откъсне. Важно е, да ви откъснат навреме, като узрял плод, а не преждевременно. И в царска дреха да си облечен, един ден ще те откъснат, както ти късаш ябълките и крушите от дървото. — Какво ще стане тогава с мен? — Ще те изядат. Да те изядат, това е привилегия за тебе, не е нещастие. После, ти ще кажеш: Само едно нещо искам — да посеете семката ми отново в земята.

Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето. Който ме яде, той има живот в себе си.“ Какво разбирате вие под „изяжданс“? Ще кажете: Учителият ни говори за изяждане: всеки от нас трябва да бъде изяден. — Право е това, но как ще ви изядат? Като ви турят на ръжена да ви опека, тогава ли ще ви ядат? Аз не разглеждам яденето в такъв смисъл, да те опека и изядат. Има смисъл да те изядат, но тогава, когато ти считаш това за привилегия. Както въздухът и светлината влизат и излизат от човека, така и той трябва да бъде изяден. Като влизат в човека, въздухът и светлината оставят нещо от себе си и пак излизат навън и продължават своя път. Губят ли нещо с това? Нищо не губят. Така и човек трябва да бъде изяден. Като плод ще влезеш в своя ближен, ще оставиш нещо от себе си и ще продължиш своя път. Който яде така човека, той всякога печели. Изядеш една круша и казваш: Колко хубава беше крушата! Ще посадя семките ѝ. Ти спечели нещо от крушата, но и тя остана доволна от тебе — посади семките ѝ в земята.

И тъй, ако не сте готови да пожертвувате своите мисли, чувства и постъпки за Божественото, вие не можете да влезете в Царството Божие. Човек може да се жертвува по закона на любовта, а не по закона на насилието. Само любовта освобождава. Същото се отнася и до мисълта. Всяка мисъл, която не освобождава човека, е робска, т. е. човешка. Всяко

чувство, което не освобождава човека, също е робско. То стяга, ограничава човека. И обратно, всяка мисъл, всяко чувство, които освобождават човека, са Божествени. Те носят благата на живота. Задача на човека е да бъде проводник на Божественото.

Мнозина от вас, от сутрин до вечер, са заети с това, което става около вас. Ако се чуе някаква новина на Изгрева, тя веднага се разнася от единия до другия край. Някога цяла беседа се разваля за един спор между вас. Ако изнеса в беседата си известна погрешка, този, за когото се отнася тя, казва: Аз ли съм най-големият грешник? — Аз не се занимавам нито с праведните, нито с грешните. Не се интересувам от това, кой знае повече и кой — помалко. Ще дойдеш да ми се оплакваш, че си сгрешил. — Аз не се интересувам от твоите грехове. Друг ще се оплаква, че имал големи дългове. — И това не ме интересува. Щом имаш дългове, трябва да ги платиш. Ако се интересувам от вашите грехове и дългове, ще постъпя като съдия и ще кажа: Плащай сега! В едновременноните турски съдилища лесно решавали делата. Пострадалият се оплаква. Съдията го изслушва и вика обвиняемия: Иване, дължиш ли на този човек? — Дълга. — Плащай тогава! Той изважда кесията, преброява парите и плаща. С това всичко се свършва. Какво става сега в съдилищата? Дават някого под съд и завеждат дело против него. Насрочват деня за разглеждане на делото. Викат свидетели. Ако

един от тях не се яви, делото се отлага. Ме-сеци и години минават, докато се реши едно дело. Най-после, делото се решава, но и парите се свършват. За предпочитане е да се разглеждат делата по турската процедура, отколкото по новия начин, дето има и апелация, и касация. Ако и в тези инстанции не се реши делото, отправят го на онзи свят, там да се реши.

Сега искам да остане у вас следната съществена мисъл: Възлюбени на Бога са онези, които носят Неговите мисли. Всяка Божествена мисъл носи живот. Ако спреш Божествените мисли, ти спираш живота си, както и живота на другите хора. Ако умъртвиш една Божествена мисъл в себе си, ти умъртвяваш и своя живот. За да живееш, внасяй в ума си, както и в ума на окръжаващите, Божествени мисли. Питате: Влязъл ли съм в духовния живот, напреднал ли съм? Аз пък искам да зная, носител ли си на Божествения живот и на Божествените мисли. — Как да позная това? — Ако ти още не си узнал това, много си закъснял. Аз считам, че вие трябва да знаете това, да не изпадате в положението на онези български чорбаджии от турско време, които заравяли парите си в земята и не казвали, де са ги заровили. Като дохождали разбойници да ги обират, искали им парите, а те отговаряли, че нямат. — Къде ги заровихте? — Не знаем. Обаче, като им туряли нагорещено желязо на врата, веднага си спомняли, де са ги заровили. Та вие не очаквайте да дойдат разбойници с нагорещени железа, но

доброволно дайте всичко за Бога. Един ден ще дойде при вас цяла тайфа от разбойници, ще похлопа на вратата ви и не само че ще ви обе-ре, но отгоре на това и ще ви убие. Майка ви и баща ви не са ли убити по този начин? Или ще кажете, че ангел Господен дошъл да ги вземе. Съгласен съм с това. Всички разбойници са все ангели, пратени от Бога.

Като говоря по този начин, губи се свещеното в думите. Казваш: Как така се убива човек? — Не убиха ли Христа? Мислите ли, че това, което Христос преживя, беше съгласно с Божията воля? Не, това имаше съвсем друг смисъл. Римските войници не убиха ли Христа? Обаче, Той не умря. Онези, които Го обичаха, Му дадоха нов живот. Това стана, за да се опита Любовта на Бога. Хората умъртвяват, а Бог възкресява. Човешкото умъртвява, а Божественото възкресява. Дето няма щастие, е човешко; дето има щастие, е Божествено. Дойдете ли до любовта, вие сте в Божественото. Всички добродетели — любов, кротост, въздържание, вяра, са присъщи на Божествения свят. Следователно, човешкият свят се отличава с отрицателни качества. Единственото нещо, което прави човешкият свят приятен, е Божественото. То остава за късо време у нас. Затова, докато Божията Любов живее у нас, и ние приличаме малко на Бога. Обаче, Бог не прилича на нас. Това значи: в Бога няма нищо отрицателно, както у хората. Това е изнесено в 4 гл. от Матей.

Вашият хотел е пълен с гости, които ви казват: Не слушайте, какво ви се говори. Ако слушате Учителя си, той ще ви обърка. Къде ще отиде животът ви? — Не, ако ме слушате, ни най-малко няма да пострадате. Бог казва: „Слушай ме, Израилю, за да не пострадаш.“ Под „слушай“ аз разбирам: Вземи това, което Бог ти преща. Не казвам да слушате моите думи, но да слушате Бога и да вземете това, което Той ви дава. Да слушам светлината, аз разбирам, да взема онова, което тя ми дава. Обработвайте Божественото и не се влюбвайте в това, което може да ви заблуди. Нека всеки от вас си изработи мироглед, който да е в хармония с Бога и с небето. Това е човекът. Като вървите по този път, слушайте Божия глас и знайте, че Той ви говори, както говори на Адама в райската градина. Като дойде Бог, трябва ли да се криете от Него, като Адама?

Мнозина от вас, като чуят гласа на Бога, се скриват и после се питат: Дали беше Бог, или не? Когато греши, човек не познава вече Господа. Тогава Бог става страшен за човека. Той казва: „Чух, Господи, гласа Ти, но се убоях“. — За кого се отнася това? — За болните, за фалиралите. Аз говоря за здравите, за онези, които искат да следват правия път.

*

4. Утринно Слово от Учителя, държано на 16 октомври, 1932 г. София. — Изгрев.

Слабото и силното

Размишление.

Ще прочета 5 гл. от Матей.

Ще прочета една от Рилските беседи: „Слабото и силното.“ Слабото е плътта в човека, а силното — духът.

Често се казва, че човек трябва да има знания. Много хора имат знания и мислят, че знанията им са абсолютни. Абсолютни знания има само светията или геният, които вършат волята Божия. Даже и талантливият, ако върши волята Божия, има истинско, абсолютно знание. Всеки обикновен човек, който, от сутрин до вечер, мисли само за ядене и пиене, той има относителни знания, или познания. Каквото и да говори, той изнася нещата в една и съща форма. Неговите познания са еднообразни. Той казва: Да се обичаме, да бъдем здрави, да живеем в мир и съгласие, по братски, да имаме хубави къщи и т. н. За тези работи няма какво да се говори, те са дадени. Който е изпратил човека на земята, Той му е дал всички възможности. От честото повторение, човек изучава нещата наизуст, поради което си създава голямо еднообразие. Не е въпрос само да повтаряш „да живеем братски,“ но важното е да знаеш, как да

живееш братски. Това е голямо изкуство. Само великите хора, които са изучавали закона на любовта, знаят да живеят братски. Мислите ли, че като се ражда едно дете, то не се учи да живее братски? Обаче, сегашните отношения между хората ни най-малко не са братски. Едва след четири поколения ще се научат да живеят братски. През това време, ти ще забравиш баща си и майка си, брат си и сестра си. Всичко това ще се заличи, както морските вълни заличават написаното на пясъка. Тогава ще се развиват различни теории: как ще живеем, как ще се срещнем и познаем. И в онзи свят има срещи, но между най-великите и най-съвършените души. А за обикновените души няма никакви срещи. Те се познават дотолкова, доколкото се познават двама пияни братя. Те ще се срещнат, ще се разминат и толкова. Пияният не мисли за нищо. Той не се интересува от въпроси, като вегетарианството, въздържанието и др. Той мисли само за ядене и пиене, за жената и децата си и казва: Няма какво, ще живея, както хората живеят. С това се свършва неговата философия.

Вие искате да знаете, какво представя онзи свят. Искате да знаете, какво е състоянието на болния. Болният иска да има пружина на леглото си, да е меко, юрганът му да е топъл и да има кой да го гледа. Цял ден се върти той в леглото си, като риба. Който дойде при него, той все за болестта си разправя. Болният може да е владика, професор, цар, но една

и съща мисъл ги вълнува. Като заболее, човек забравя, че е бил цар, владика или професор. Питате: Не може ли без болести? — Може, но като станеш сутрин от леглото си да кажеш: Нищо няма да разказвам на хората за болестта си, нищо няма да казвам, къде ме боли. Но мълчанието още не е признак на мъдрост. И рибите мълчат, но ни най-малко не са мъдри. В мълчанието умът е съсредоточен към нещо велико. Той е зает с велика идея. Що се отнася до второстепенните въпроси, те сами по себе си се разрешават. Няма защо да мислиш, кога ще се стопи снегът, или кога ще дойде пролетта. И да мислиш, и да не мислиш, пролетта ще дойде на своето време. Казваш: Аз се помолих за дъжд и скоро заваля. — Ти можеш да се молиш, да си мислиш, каквото искаш, но дъждът заваля и без твоята молитва. Едно съвпадение е станало, че дъждът завалял след твоята молитва. Някога молитвата ти може да произведе дъжд най-много на 5 — 25 клм. разстояние, но не и на сто километра. Ти си мислиш, че си донесъл дъжд, влага на целия свят.

Има два начина за въздействие върху човека. Ако кажеш на силния ученик, че нищо не знае, ти ще събудиш в него енергия да учи, да ти покаже, че знае; ако кажеш на слабия, че нищо не знае, той съвсем ще се обезсърчи. Затова, нищо не казвай на слабия. Също така, и на болния не давай нищо да яде, ако искаш по-скоро да оздравее. Колкото повече му даваш да яде, и колкото повече се грижиш за него, той

по-скоро ще умре. Остави болния да гладува, за да събудиш в него потик за живот. Така той по-скоро ще оздравее, отколкото, ако яде. Много хора умират от голяма грижа за тях: да ядат повече, да почиват повече. Това ги изтощава повече. Нужно е болните да гладуват, за да си почине организъмът им. Болният, оставен сам на себе си, ще се върти на леглото, ще вика, ще се сърди и, като види, че няма кой да му помогне, ще стане от леглото си, ще вземе стомничката и ще отиде за вода. Докато има хора около него, готови да му услужват, болестта ще го държи по-дълго време.

Сега, като ме слушате, вие може да издекламирате нещо и да кажете: Ето, какво каза Учителят. И аз мога да отговоря: Ето какво каза пролетта. Това не ме интересува. За мен е важно, какво аз мога да направя в дадения случай. — Искам да опитам природата, да зная, какво представя тя. — Природата е сбор от най-вишите, най-разумните същества, завършили вече своето развитие. Най-съвършените същества, каквито можете да си представите, те съставят природата. В природата има още безброй същества, на различна степен на развитие, незавършили още своето развитие. Това, не е природа. Под „природа“ разбирам същества, които в продължение на сто милиона години не са направили нито една погрешка. Обикновените същества, обикновеният човек прави хиляди грешки на ден.

Всеки човек си има по едно съществено

желание. За гладния, например, съществено желание е да се нахрани. Той отива в един дом, и домакинята започва да му разказва за сина си: как отишъл в странство да учи, какви мъчнотии срещнал и т. н. Слуша той, какво му разказва домакинята, но през всичкото време мисли само за едно: по-скоро да се свърши историята на сина, че да задоволи глада си. Някога и аз ви говоря за небето, но вие си мислите: Не ни интересуват тези неща. Същественото за нас е яденето. Че имало светии, гении, това сега не ни интересува; това е въпрос за далечното бъдеще. Ние се интересуваме само от онова, което има отношение към сегашния ни живот. Аз пък казвам: Има една страна на живота, която се отнася до чистия въздух, който прави човека здрав. Ако всеки ден не възприемаш чистите мисли на светията, твоята работа е свършена. — Не се интересувам от мислите на светията. — Не можеш да не се интересуващ. Те изпълват пространството, както въздухът. Като мислиш за светията, ти дишаш неговите чисти мисли и чувства. Ако не ги възприемаш, ще се задушиш. Ще кажете, че ангелите не ви интересуват. — Как да не ви интересуват? Ангелът не е само външна форма. Той е носител на светли и чисти мисли, които са необходими за човека, като чистия въздух.

Следователно, като си дошъл на земята, ще се интересуващ и от светията, и от ангела. Казвате, че всеки грешник може да стане светия. — Как ще стане светия? — Като промени

живота си и стане праведен. — Истинският светия още отначалото на живота си е бил светия. Той никога не е падал, никога не е грешил. Като е помагал на другите, той се е калял, но сам за себе си, той не знае, що е кал, що е цапане и падане. Тъй щото, моето разбиране за светия коренно се различава от това на християните. Според тях, всеки грешник има условия да стане светия — достатъчно е да промени живота си. — Ние не се интересуваме и от религиозния живот. — Прави-сте, няма защо да се интересувате от религиозния живот. Аз ви говоря за духовния, т. е. за Божествения живот, в който живеят истинските светии. И да не се интересувате от този живот, вие сте под негово влияние. И да не се интересувате от слънцето, вие сте под влиянието на неговата светлина и топлина. Докато си на земята, ти не можеш да бъдеш свободен от земната притегателна сила. Както и да си я обяснявате, вие сте под нейно влияние. Учените я обясняват по един начин, духовните — по друг начин, чрез символи.

Помнете: Символи се употребяват, когато искаме да направим отвлечените въпроси лесно-разбираеми, т. е. достъпни за човешкия ум. Например, когато едно висше същество иска да стане достъпно за хората, то се въплътява на земята в човешка форма. Иначе, човек никога не би могъл да си представи, що е висше същество, що е божество. — Кое заставя висшите същества да слезат на земята и да се въплътят в човешка форма? — Любовта им към

хората. По този начин, те идат да помагат на хората, макар че последните не разбират, какво представя възвишената, безкористна любов. Вие не разбирате и любовта на Бога, затова, като мислите за Него, някога си Го представяте като цар, недостъпен за човека, а някога като обикновен човек, достъпен за всички живи същества. Който иска да се домогне до истината, трябва да напусне границата на обикновеното разбиране и да влезе в новото, в необикновеното разбиране. Това е възможно само за подготвения, за човека с пробудено съзнание. Остане ли обикновеният човек да минава границата на обикновеното разбиране, той ще изгуби смисъла на своя живот. Знаете ли, какво става с такъв човек? Той изпада в положение то на човек с обикновено съзнание, който изведнъж влиза в духовния свят. Той става замислен, сериозен, малко говори. Прилича на влюбена мома, която мисли само за своя възлюбен. По цели часове пише любовни писма, усмихва се, мълчи, на никого не поверява тайната си. Ако не е готов за духовния живот, човек се разочарова. Така се разочарова и младата мома. Като се ожени за своя възлюбен, тя казва: Излъгах се в него. Той не бил такъв, какъвто се представяше.

Питам: Защо хората се излъгват в любовта си? — Защото не са готови за нея. Любовта изисква служене. Следователно, ако обикнеш някого, трябва да му служиш. Ако обикнат тебе, ще ти служат. Някой ме пита: Не ме

ли обичаш? — Аз зная вече, какво означава този въпрос. Това подразбира: Като ме обичаш, защо не ми служиш? Представи си, че обичам десет души. На всички служа. Ти си единадесетия, на когото също трябва да служа. Аз нямам време да служа и на тебе. Следователно, нямам възможност да те обичам. — Нали е казано всички да се обичаме? — Казано е, но нямам време. Любовта на съвременните хора прилича на спиритическо учение. Духовете се оплакват, че нямат дрехи, гладни са, искат да им слугуват. Хората от сутрин до вечер се молят за тях, но никой нищо не дава. Такава е вашата любов: обичате, а нищо не давате. И духовете на заминалите за онзи свят пак си остават на земята. И те, като хората, се местят от една къща на друга. Ако някой е бил търговец, пак си живее с мисълта за търговията. По-напред е бил чиновник на длъжност, а като заминал за другия свят, станал чиновник без длъжност.

Един турски кадия бил уволнен от служба. Като нямало какво да прави, той намислил следното: да вземе 40 — 50 стомни, да ги напълни с вода, да седне пред джамията, и кой как мине, да им предлага да пият. Той купил 40 — 50 стомни, напълнил ги с вода и канил минувачите, като им казал: Заповядайте! Гледали го хората, той пак бил важен, на служба. Аз ви разказвам това, което няма да ви ползува. Като ви говоря по този начин, вие ще се смутите и ще кажете: Тази работа е съвсем объркана.

Такова е положението на умрелия. Като умре, той мисли, че е на онзи свят, а всъщност, не е. Представи си, че туряш едно парче желязо в огъня. То се нагорещява, но не изгаря. Питам: Желязото разбрало ли е, какво нещо е нажежаването и горението? То е опитало нагорещяването, но горението е непонятно за него. Ти си свързан с един човек, без да го познаваш. Какво понятие ще имаш за него? Говориш за любовта, но не я разбираш. Под „любов“ се разбира, най-малко, да имаш готовност да удовлетвориш желанията на онзи, когото обичаш. Божията Любов се отличава по това, че задоволява и най-малките желания на хората.

Обикновено, хората очакват големи, велики неща от Бога, но Той не ги задоволява. Бог е разпределил благата между всички хора. — Тогава, защо съм беден? — Този живот Бог е решил да не те направи богат. Колкото и да се молиш, богат няма да станеш. Учен можеш да станеш, защото е определено да станеш такъв, но богат няма да станеш. Всеки човек трябва да заеме онова положение, за което е роден. Земният живот служи като подготовка за пробуждане на човешкото съзнание, а не както хората мислят. Каквото и да мислят, те дохождат до две идеи: едната идея е в съзнанието му, а другата — в подсъзнанието. Така някои се раздвойват. Това става несъзнателно. Някога хората изразяват две различни желания, от които сами се спъват. Говорят за любовта, а не я разбират. Искат да обичат, а не са готови

да приложат любовта. Те казват: Ние не сме готови още за любовта. Само светиите могат да живеят в любовта. Това е право. Светиите се качват на най-високите върхове, а обикновените хора ходят в подножието на планината. Така е и с човешката мисъл. Тя се движи по високите върхове. Не казвам, че високите върхове са изключени за хората. Обаче, там се движат избраните.

Време е вече да минете в нова гама: да се интересувате от обикновения живот, но същевременно и от духовния живот. Например, още първите християни са проповядвали против женитбата, не в обикновен смисъл на думата, но в духовен, широк смисъл. — Кой не трябва да се жени? — Светията. — Какво ще стане, ако всички хора се откажат от женитбата? — Тогава ще се измени естественият ред и порядък в живота. Ако хората не се женят, на земята ще останат само тези, които са родени вече. Какво ще стане тогава? Други проповядват, че всички хора трябва да се женят. Това е друга крайност.

Един човек, като се молел на Бога за деца, казал: Господи, нека моето жито се превърне на деца, та като го посея, от всяко зрънце да се роди дете. Молитвата му била чута. Като посял житото, всичкото се превърнало на деца. Цяла армия деца около него! Той се уплашил, как ще ги изхрани. Тогава взел едно дърво и почнал да ги бие по главата, по краката, дето му паднело. Едно от тях успяло да се скрие. То казало на

баща си: Татко, остави ме да живея! Това е неразбиране на въпроса. Семейството, като социален въпрос, трябва да се изучава дълго време, както са го изучавали мистиците. Важна е вътрешната страна на въпроса. Всички души, дошли на земята да се усъвършенствуват, са излезли от Бога. Обаче, пътят, по който душите идат на земята, не е един и същ. Те са идвали като растения, като риби, като птици и като млекопитаещи. Това е раждане. Обаче, има и друг начин за идване на душите. Раждането не е единственият път, по който една душа може да завърши своето развитие. Щом душата се въплъти в човешка форма, смъртта неизбежно иде. Човек трябва да се ражда и преражда, докато дойде до положението, за което Павел казва: „Да имаме едно тело неръководено, дом, който не се разрушава.“ Колко време трябва да мине, докато човек дойде до истинското разбиране, до истинското познание?

Да се върнем към въпроса за светията, за неговото верую. Ако искате да имате истинско верую, започнете от това на светията. Ако искате да придобиете нов живот, започнете от живота на светията, от неговите мисли, чувства и постъпки. Както чистият въздух и светлината внасят нещо ново в човека, така и мислите на светията обновяват и подмладяват човека. Ще живеете своя живот и ще се стремите към живота на светията, да разберете, кое е слабото, и кое — силното. Слабото е плътта, а силното — духът. Между слабото и силното има та-

кава връзка, каквато между плътта и духа. Всяко нещо, което вначалото е слабо, вкрая става силно. И обратно: това, което вначалото е силно, вкрая става слабо. Един от важните въпроси на живота е да се разбере правилно отношението между слабото и силното. Първоначално, слабото се показва силно, а силното — слабо. За да имаш ясна представа, кое е слабо и кое — силно, трябва да ги проследиш до края. Там ще видиш истинското им състояние.

Сега се явява въпросът, кое е добро, и кое — зло. Всяко нещо, което отнема свободата на човека, е зло; това, което му дава свобода, е добро. Като прави добро, човек всякога дава нещо от себе си; като прави зло, той всякога взема. Добрият човек, като влезе в дома ви, непременно ще ви остави поне една добра мисъл. Лошият ще остави поне една лоша мисъл. Той казва на домакинята: Видях мъжа ти че се разхожда с две госпожици. Друг път казва на мъжа: Днес жена ти, се разхождаше с един хубав момък. Това е достатъчно, за да се разтревожат и мъжът, и жената. Това са интриги, които наричам „съвременни новини.“ И на Изгрева се пущат такива новини. Че някой направил баница, веднага новината се разнася от единия до другия край на Изгрева. И всички знаят, кой колко взел от баницата. И това не е лошо, но не трябва да се разнасят неща, които не са проверени. Чул си или си видял нещо и, без да го разбереш, разнасяш го. Почувствувал си не-

що и веднага го изнасяш като истина. Например, казваш: Почувствувах, че еди-кой си не е добър човек. Чувствуването не е всякога меродавно. Бог, най-съвършеният от всички, никога не се произнася за нещо, преди да го провери. Когато иска да каже мнението си за даден човек, Той го поставя на изпит, да види какво е сърцето му, какъв е умът му и тогава си казва думата. — Искам да стана съвършен. — Ще постъпваш като Бога. — Аз чувствавам нещата; нещо ми говори отвътре. — Това не е меродавно. На кого не говори нещо отвътре?

При мене са дохождали млади хора, с образование, искат да им кажа нещо, но се страхуват да не им повлияя. Озъртат се натук-натам, като че дебнат нещо. Те казват, че имало нещо скрито в учението. — Има нещо скрито, но какво е то? — Щял съм да им повлияя. — И това е верно. Човек не може да се запази от влияние. Важно е, че когато човек е далеч, по-лесно може да му се повлияе, отколкото когато е близо. Изобщо, отдалеч влиянието е по-силно, отколкото отблизо. Този закон се отнася и при удара. Ако удариш някого с камък отдалеч, ударът ще бъде по-силен, отколкото ако го удариш отблизо. Същото е, когато стреляш на човека с револвер. По-лесно ще го убиеш отдалеч, отколкото отблизо. Едно е важно: Дали отдалеч, или отблизо стреляш, ако е допуснато да убиеш човека, ще го убиеш; ако разумният свят не е допуснал това, всякакъв опит остава

безрезултатен. Ако човекът, когото искаш да убиеш, е под покровителството на разумния свят, мъчно ще реализираш желанието си. — Защо е така? — Има причини за това.

И тъй, докато живее в света на доброто, човек постоянно дава. Щом влезе в света на злото, той обикновено взима. Обаче, при злото той се натъква на закона за възмездие. Например, влиза в дома ти човек и открадва парите ти. За да не го хванат, той се качва на една лодка и се опитва да преплава реката. Понеже на гърба си носи раница, тежка 40 кгр., лодката започва да потъва, а с нея заедно и крадецът. Тук той намира отплата за кражбата. Злото ще те накара да вземеш нещо от човека, но после ще те постави под закона на възмездие. И религиозните хора грешат, но се мъчат да се оправдаят, да предадат особен характер на грешката си. — Не, злото не се оправдава с нищо. Дали грешиш като учен или прост, като светски или религиозен, злото си е всякога зло. Това се наблюдава в ежедневието на хората. Така, именно, човек дохожда до истинското разбиране на живота, до положителната вяра.

В беседата „Слабото и силното“ е казано: „Ако тръбите на Божествената инсталация са запушени, трябва да се очистят.“ И тогава, ако умът на човека е чист, той ще възприема нещата в техния първичен вид. Ако умът и съзнанието на човека са чисти, той ще възприема Божествената светлина. Който има светлина,

той може да прави добро. Затова и ние толкова години посрещаме слънцето. Чрез него ние искаме да се свържем с неговите сили, да получим нещо от него. Това показва, че зад слънцето се крият особени сили. То е носител на живота.

Наблюдавайте живота си и вижте, как вървят вашите работи. Ако не вървят добре, вие сте невежи; ако отчасти се нареждат добре, вие минавате за ученици; ако напълно се нареждат, вие сте от посветените. Обаче, Павел казва: „Бог възраства нещата.“ На земята, т. е. на физическия свят, слънцето възраства нещата. Тази сутрин, като ви говоря, още не е изгряло слънцето. Ние сме подранили. В това отношение, ние сме в положението на онзи, който влязъл в подземие то си и очаквал слънцето да проникне вътре. Един слънчев лъч може да проникне, но не повече. Ако иска да види слънцето, той трябва да излезе вън от подземие то. С други думи казано: Човек трябва да излезе от своето старо разбиране и да влезе в новото разбиране. Сегашните разбирания на хората са ужасни подземия. Те трябва да се освободят от тях и да излезат на светлина. Нужно е всеки да влезе в своето скривалище, в архивата на своя живот, дето има записани ценни неща. Ако не попадне на тях, той ще се лута натук-натам, ще си губи времето, без да има резултат. Искаш да отидеш между ангелите. Това желание е на място, но трябва да имаш ума на ангелите. Ако отидеш между светиите, също трябва да имаш

техния ум, техните разбирания. Без тези разбирания, човек е изложен на постоянни смущения. Например, свириш на цигулка и една оса те безпокои. Достатъчно е да махнеш с лъка си и да се освободиш от нея. Питаш: Защо ме безпокои тази оса? — Много просто, интересува се от твоето свирене. Не се смущавай, като махнеш с лъка, тя ще хвъркне. Доколкото знае аз, осата не обича музиката. Щом започнеш да свириш, и тя започва да те безпокои, с което иска да каже: Престани да свириш! Не ме смущавай. Обаче, ти всякога можеш да я изпъдиш. — Как? — Вземи цигулката и започни да свириш. Всички оси ще излезат навън. Правил съм опити с мисълта си да изпъдя осите вън от стаята си. Съсредоточа мисълта си към тях, но те не разбират, даже повече влизат. Обаче, като свиря, аз ги пъдя най-лесно. Някоя оса остане и започне да ме безпокои, иска да излезе. Като влязла, не ме питала, а сега иска позволение да излезе. Някога отварям прозореца, оттам да излезат, но те намират друго място, отдето излизат. Чудни са осите. Има случаи, когато всички прозорци са затворени, вратата — също, но, въпреки това, те намират малки отвори, отдето излизат. Ако днес се справя с тях, на другия ден започва същата история.

Приложете този закон и към вашите мисли. Има мисли, които приличат на осите — постоянно нападат човека. Те не са опасни, но могат да го ожилят. Щом го ожилят, те не могат да намерят отвор, отдето да излезат. Затова

ще държиш прозорците си винаги затворени. С други думи казано: Умът ти трябва да бъде зает с положителни мисли. Не ти върви работата. — Дръж в ума си поне една мисъл за доброто, и работата ще се уреди. Считай, че всичко, което става, е за добро. Ако не е така, Бог не би го допуснал. Ако допуснеш в ума си мисълта, че всичко е за добро, веднага ще получиш светлина. Ако в живота има нещо хубаво, ние не трябва да се отказваме от него. Отказването от живота подразбира съзнателно отричане от отрицателното в живота. То, именно, пречи за възприемане на благата, дадени от Бога.

В човека има нещо странно и, ако не внимава, той ще изхарчи всичко, което е придобил. Нещо ти казва отвътре: Бъди внимателен, не изразходвай всичко, което имаш в себе си. Ако не слушаш този глас, сам ще си напакостиш. Онези, които не разбират закона, ще се уплашат и ще помислят, че дяволът им нашепва. Страхът от дявола толкова оживява в тях, че навсякъде го виждат. Ако дяволът живееше между хората, те щяха да го виждат. Обаче, той не живее между тях. Той се изявява чрез своята мисъл и отдалеч влияе на хората. Не питай, как е дошъл дяволът при тебе. Никакъв дявол не е дошъл. Това е неговата мисъл. Той отдалеч хвърля гранатите си към вас, и сам се забавлява. Сега не е въпрос за дявола, а за Бога. От толкова години вие живеете на земята и още не се е явило желание у вас да изпълните волята Божия. — Как да изпълним волята на Бога? Да

раздадем имането си ли? — Не, това е само едната страна. Да се облечете и нахраните добре, това е другата страна. Има хора, които постоянно престъпват Божия закон, но има други, за които служенето на Бога е една велика задача. Когато реши да служи на Бога, човек изпада в затруднение, не знае, как да служи. Същото е и с християните, и с всички вярващи. И те искат да служат на Бога, но не знаят как. Този е един от мъчните въпроси. Мнозина мислят, че като служат на Бога, ще влезат в противоречие със своите разбирания. Не е така. Мислите ли, че един човек, който не споделя вашите разбирания, не обича Бога? Той може да каже: Аз съм свободен да вярвам в каквото и да е, но все пак можем да живеем заедно. Така живеят и овцете. Вълците не живеят заедно, както овцете. Вълкът живее на гърба на овцата. И човек живее на гърба на овцата. Обаче, овцата живее на гърба на тревата. Който иска да се развива правилно, трябва да изучава положителните състояния. Когато една мисъл ви безпокои, вие трябва да намерите нейния произход и да я отстраните. Също така трябва да знаете произхода и на вашите желания.

Тази сутрин една сестра ме пита, ще правим ли гимнастическите упражнения. От известно време ние правим упражненията след лекцията, а тя разбрала, че ще ги правим преди лекцията. Без да разберете добре, вие излизате на упражнения. Изобщо, упражненията могат

да се правят и преди лекцията, но те ще ви разсеят. Всеки има желание, като тази сестра, да се прояви, но важно е да се прояви човек от любов. Само любовта допринася нещо за човека. Аз не подържам неустойчивия живот. Тук и младите, и старите живеят еднообразно. Като се моли на Бога, човек трябва да бъде свободен. — Какво положение трябва да вземе човек, като се моли? — Всеки си има свой начин на молене, но един естествен начин е, когато умът, сърцето и волята вземат участие в молитвата. — Как става това? — Едно от най-мъчните неща е да се моли човек и да заеме естествено положение. Като се молиш, трябва да застанеш пред Бога, като човек, който е ходил на баня. Той е чист, облечен в чисти дрехи.

Един млад момък обичал една красива мома и пожелал един ден да я целуне. Тя му казала: Не те намирам достоен. За да ме целунеш, трябва да се окъпеш и да се облечеш в чисти дрехи. Той отишъл на баня, окъпал се, облякъл се в чисти дрехи и отишъл при своята възлюбена. — Още не си готов. — Той пак отишъл на баня, измил се, преоблякъл се и, когато посетил възлюбената си, тя пак му казала: Още не си готов. Така той продължавал цяла година да ходи на баня, но чувал един и същ отговор: Още не си готов.

Казвам: Природата е скрила в целувката една от великите тайни. Който може да целува

според изискванията на природата, той ще получи нейното благословение. Ако не знаеш да целуваш, няма да получиш благословението на природата. Дълго време ще ходиш на баня, дълго време ще чакаш, докато един ден получиш благословението на природата, т. е. на красивата мома. Младият момък ходил цяла година на баня, но не могъл да целуне красивата мома. Тя му дала един добър урок. И вие, като този момък, отивате при Бога и се връщате, но Той не ви приема. И момъкът се разговаря с момата, но тя не му дава целувка. Ако вземете буквалната страна на този пример, ще кажете: Тежък е животът. Цяла година отиваш на баня, но, в края на краищата, красивата мома не ти дава една целувка. — Не струва човек да се влюбва. — Приеми, че красивата мома е в тебе, а не вън от тебе. Щом е в тебе, ти ще я виждаш, ще се разговаряш с нея, ще ѝ се усмихваш. Така ще си мислиш, че служиш на Бога. Обаче, един ден ще се обезсърчиш. Тогава тя ще ти каже: Не ми се харесваш. И ти ще кажеш, че повече не я харесваш. Щом не харесваш младата мома, ти няма да харесваш и себе си. Ще се отчаеш и ще кажеш: Не ми се живее вече! — Не, смирение ти трябва. Кажи си: Аз съм готов да служа на красивата мома година, две, десет, сто и, като стана на 120 години, пак ще отида при нея. — Тогава тя ще те удостои с една целувка. Щом тя те целуне, ти ще завърнеш и узрееш.

Ще служиш на Бога цял живот, цели 120 години и ще получиш една целувка, т. е. Неговото благословение.

Това, което говоря, се отнася до светията. Той може да получи такава целувка. Иначе, който не е готов за тази целувка, и да го целуне красивата мома, нищо не е получил. Да получиш целувка от Бога, това е идеалът, към който се стреми човешката душа. В този смисъл, целувката е развързване, т. е. освобождаване от ограничителните условия на живота. Само така животът на човека се осмисля и се слива с живота на Бога. Тази е мистичната страна на целувката. Тя е в сила да подмлади и старата баба. Следователно, ако младата мома не запази красотата си, и старата баба не се подмлади, това показва, че те не са разбрали смисъла на живота. Старата дреха не може да стане нова, но тя може да се тури настрана и да облечеш нова. Да се облечем в нови дрехи — ето смисълът на живота.

Всички трябва да си изработите нов мироглед. Сегашният ви мироглед не е лош. И с него може да прекарате цял живот. Казвам: Ако нямате нов мироглед, вие не можете да разгледате живота в неговата пълнота. Това се отнася до онези от вас, които искат да прогресират. Ще дойде ден, когато ще престанете да учите. — Това не може да бъде. — Ако не бързате и учите, това няма да го бъде. Значи, винаги ще учите. Аз ви слушам, как четете мо-

литвите, бързате, по-скоро да свършите. Когато аз се моля, „Добрата молитва“ ми отнема 15 минути; за „91 псалом“ и „Пътят на живота“ употребявам 20 м., а като чета „Отче наш,“ минава половин час и, като дойда до „Молитвата на Царството“, става един час. Ако се молите с мене заедно няколко пъти, по този начин, нито един няма да остане тук. Много естествено, ако накарам един човек да работи 10 — 12 часа на ден, ще му излезат пришки на ръцете. Ако работи 15 минути, нищо няма да му стане. Обаче, с бързване нищо не се постига. Тези 15 минути представят закон, чрез който се разтопяват всички заблуждения, а 20 минути е закон на творчество, на работа; 30 минути, или половин час, е закон на равновесие. Който не разбира тези закони, ще се обезсърчи; който ги разбира, ще приложи и 15-те, и 20-те, и 30-те минути и при молитва, и при четене на Библията.

Тъй както досега сте правили упражненията, нищо не сте придобили. Ще правите упражненията с дишане и с изговаряне на формулите. Като се навеждате, ще издишате; като издигате телото си нагоре, дълбоко ще поемате въздух. Изобщо, при всяко упражнение ще концентрирате ума си. И при упражненията има известни правила, както и при писането. Например, източните народи пишат отлясно - наляво, а западните — отляво - надясно. И природата има свой език. Следователно, всяко движение трябва да бъде свързано с известни мисли,

чувства и постъпки. Така човек може да се лекува. Ако можеш да концентрираш мисълта си, ти се лекуваш и с упражненията. Ако вземеш една чаша дестилирана вода и в продължение на два часа да пиеш капка по капка, ти ще обновиш организма си. Мисълта обновява организма. Сега вие правите точно обратно: бързо ядете, бързо пиете вода, бързо работите, бързо се движите. Казвам: Никога не бързайте — нито в мисълта, нито в храненето, нито в говоренето. Нека всичко става по-бавно, но обмислено. Тази е най-простата философия, която осмисля живота.

Бъдете носители на новото! Ние сме за Царството Божие, което иде на земята. Носителите на Царството Божие изпращат вече своите мисли на земята. Всичко може да стане на земята, но тяхната мисъл е толкова силна, че никой не може да се освободи от нея. Мисълта за Царството Божие ще разтопи сегашните теории, вашите стари схващания и ще преобрази сегашния живот. Вие ще се чудите, какво става. Върху вашата мисъл ще се постави същественото. Виждате един болен човек, само кожа и кости, но като възприеме мисълта за Царството Божие, той се съвзема и става по-красив, отколкото е бил по-рано. Това е слабото и силното. Слабото служи на плътта, а силното — на духа. Слабото и силното заедно служат на свободата.

— Проявената любов на Духа, проявената мъдрост на Духа, проявената истина на Духа носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.

*

5. Утринно Слово от Учителя, държано на 23 октомври, 1932 г. София. — Изгрев.

Механични и съзнателни процеси

— Проявената любов на Духа, проявената мъдрост на Духа, проявената истина на Духа носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.

Ще прочета 6 глава от Матей.

Ако попитате въжето на кладенеца, какво се ползува то от ваденето на водата, ето неговият отговор: Достатъчно ми е да си натопя долния край във водата, за да си уталожа жаждата. Значи, въжето, което се спуща в кладенеца, е жадно. Ако през целия ден го спущат вътре и вадят, какво печели то? — Изтърква се, нищо не печели. Аз предавам на въжето съзнателен живот, а то върши своята работа несъзнателно, т. е. механически. Несъзнателните процеси се отличават по това, че произвеждат изтъркване. Значи, механичните процеси, на които съзнанието е отвън, не могат да се обновяват. Например, часовникът, колата, в които процесите са механични, ако не се обновяват, те ще се изтъркат.

В човешкия живот се извършват едновременно три вида процеси: механически, органи-

чески и психически. При механическите процеси не става обновяване; при органическите процеси обновяването е частично, а при психическите става постоянно обновяване. В механическите процеси се крие голяма опасност. Затова се казва, че всички нещастия в света се дължат на механичните процеси. Не че те създават нещастията, но ако човек не е внимателен, сам се натъква на опасности. Какво ще стане с тебе, ако носиш в джоба си една бомба и не внимаващ? При най-малкото сътресение, бомбата ще експлодира. И умен човек да си, щом си невнимателен, бомбата може да експлодира и да ти причини вреда.

Казвам: Всички говорите за онзи свят, наричате го Божествен. И учените хора говорят за онзи свят, искат да знаят, какво представлява той. Някои си го представят като този свят; други казват, че е невидим, не прилича на този свят. Аз се чудя на гениалните хора, които описват онзи свят като този. Това е по причина на голямото различие между двата свята. Докато е на онзи свят, човек има една посока на движение; щом слезе на земята, той изменя посоката си, взима противоположно направление. Виждаш едно лице от другия свят и не можеш нито да го опишеш, нито да го нарисуваш. Ти не си в състояние да предадеш нито една линия от онзи свят. Ще начъртаеш точно такава линия, която не отговаря на действителността. Ако се опиташ да нарисуваш едно лице от онзи свят по правилата на земята, ще го ока-

риказуриш, ще изкараш нещо грозно. Защо става така, и аз не зная. Не е лесно да изразиш духовния свят с възможностите на физическия. И злото на земята не е нищо друго, освен добро, представено в обратен вид. Значи, доброто в Божествения свят е обърнато зло на земята. А злото на земята е обърнато добро на небето. Така, вие ще извадите заключение, че доброто е обърнато зло, а злото е обърнато добро. — Не, доброто има свойство, че никога не може да се обърне, т. е. да се превърне в зло. Доброто може да има само отражение. Доброто не може да се обърне в зло по единствената причина, че устройството на земята е такова, поради което сенките се хвърлят винаги надолу. Ще възразите, че и луната хвърля сенки. — Да, и нейните сенки са надолу. Това е само за обяснение, не че ще ви ползува нещо.

Ще кажете, че това е игра, фокус на мисълта. — Възможно е. И виртуозът - цигулар прави различни фокуси с лъка си, който се движи на гриф, дълъг около 30 см., извива се нагоре, надолу. А вие казвате, че той е голям музикант. И грамофонната игла се върти на плочата, свири хубави парчета, но не е музикант. Тя се движи в кръг, като на хоро, а вие слушате, какви парчета свири. Обаче, тя свири само това, което цигуларят е свирил. Каквото той е свирил, това и тя произвежда. Колко години са нужни на цигуларя, за да накара цигулката си да говори? Донякъде, цигулката подражава на чо-

вешкия глас, но никой цигулар не може да произведе звука на своята цигулка. Грамофонната игла показва, че в мисълта си човек е отишъл по-далеч от своите действия. Човек говори красиво, цветисто, но ако рече да направи това, което е говорил, може да си създаде голяма беля. Например, лесно се говори за Царството Божие. Силата на човека е в изпълнението на Божията воля, а не в говоренето.

Представете си, че срещате един борец, и той започва да ви говори за своята сила, за опитите, които може да прави. Колкото и да ви говори, вие не можете да усетите неговата сила. Обаче, започне ли опита — да ви вдига във въздуха, да извива ръката или крака ви на една и на друга страна, веднага ще кажете: Достатъчно! Признавам те за силен човек, признавам твоите постижения. Някои хора искат да знаят, какво нещо е дяволът, искат да опитат силата му. Откажете се от това желание. Не е лесно да се бориш с дявола. Той е най-големият борец в света. Влезете ли в борба с него, ще видите, че той умее да защитава своите права. Някои описват дявола като същество с рога и опашка. Значи, той е животно. Тогава всички животни са дяволи. Знаете, че много животни орат, сеят, вършеят заедно с човека. Тогава и дяволът помага на човека. Щом има рога, ще го вържеш за рогата; щом има копита, ще го подковеш; щом има опашка, ще го хванеш за нея и ще го въртиш, дето искаш. И най-лошото куче да хванеш за опашката и да го развъртиш, отстъ-

пва. То разбира, че не може вече да си играе с човека.

Това са мисли за разсъждение. Вие си представяте дявола такъв, какъвто не е. Ако знаехте, какво представя той, щяхте да научите много неща от него. И Бога си представяте такъв, какъвто не е, поради което нищо не можете да научите от Него. Не само че нищо не можете да научите, но даже по-лоши ставате. За Бога говорите, а по-лоши ставате. Например, казвате, че Бог е Любов. Обаче, щом ви обиди някой, забравяте Божията Любов и започвате да се разправяте с него.

Един ден имах случай да чуя, как се разправят двама влюбени. Наверно момата обидила своя възлюбен, и той започва да се обяснява: Ти си неблагодарна, не оценяваш моята любов. Ти не знаеш, какво съм преживял от времето, когато те обикнах. Пред никого досега не съм коленичил, но пред тебе коленичих. И ти нищо не признаваш! Слушах го и си мислех: Пред кого коленичи човек? Пред извора всеки коленичи. — Защо? — Защото иска да вземе нещо от него. Обаче, изворотът нищо не получава от човека. Значи, момъкът коленичи пред момата, защото иска нещо от нея. Той печели, но момата нищо не печели. И богомолците коленичат в църква и вдигат ръцете си нагоре. Те не знаят, че така подгънати краката, влизат в съгласие със земята. Това е противоречие. Ръцете вдигнати нагоре, това е друго противоречие. Каква молитва е тази, при която

си в противоречие с небето, а в съгласие със земята? Като се молиш, спусни ръцете си надолу, а главата нагоре, към Бога. Само така можеш да получиш нещо от Него. Обаче, с вдигнати ръце, нищо няма да получиш. Честото вдигане ръцете нагоре става механичен процес.

Вървиш по улицата и от третия етаж на една къща те извиква някой, да ти даде нещо. Ти вдигаш ръцете си нагоре, да хванеш предмета, който ти хвърлят. Стоиш под една ябълка или круша и вдигаш ръцете си нагоре, да хванеш ябълката, която ти хвърлят отгоре. Това вдигане на ръцете има смисъл, ще получиш нещо. Ако с вдигането на ръцете си във време на молитва, човек получаваше нещо, досега той трябваше да стане светия. Казано е: „Като се молиш, влез в тайната си стаичка и там се помоли.“ Не е нужно да вдигаш ръцете си нагоре, всички да те видят. — Цяла нощ се молих и нищо не получих. — Защо е трябвало цяла нощ да се молиш? Едно се иска от човека: чистосърдечие и смирение. Казано е в Писанието: „Бог на горделивия се противи, а на смирения дава благодат.“

Като говорим за молитвата, ще видите, че различните народи се молят по различен начин. И всеки човек се моли различно. Източните народи се молят по особен начин, различен от този на западните народи. Факирите, например, сядат на земята с кръстосани крака. Ръцете си поставят на коленете и така прекарват с часове в медитация. Ако не могат да медитират пра-

вилно, този процес става механически. Ако веднъж коленичиш пред богатия, то има смисъл. Ако всеки ден коленичиш, ти сам се отвращаваш, както от колениченето, така и от богаташа. Едно малко дете отишло с баща си на едно евангелско събрание. Бащата искал да го поосвети, да му покаже, как трябва да се моли. Евангелистите често коленичат. Това е тяхно разбиране. Аз не подържам този начин, защото между колениченето и идеята, която те носят в себе си, няма съответствие. Евангелистите приличат на онзи неспособен художник, който се опитвал да нарисува ангел. Нарисувал нещо, което съвсем не приличало на ангел. Той го нарисувал като човек: рус, със сини очи. Отгоре на това му турил две крила, като на птица. Ангелът не е нито човек, нито птица. Ако е въпрос за крила, ангелът има шест милиона крила. Той се движи с бързина, по-голяма от тази на светлината. Ангелът не хвърчи с крилате си, както птиците. Те изразяват неговата мисъл.

Ще се върна към примера за бащата и детето, които отишли в евангелската църква. Всички коленичили, и детето трябвало да коленичи. Обаче, пасторът обичал дългите молитви. Детето се уморило и запитало баща си: Татко, кога ще се свърши молитвата? — Ще почакаш още, пастирът едва е започнал. Детето се отегчило толкова много, че втори път не помислило да отиде на събрание. — Какво показва това? — Много от схващанията и разбиранията на

религиозните са прави; стремежът им е също прав, но формата, чрез която изразяват идеите си, не е права. Значи, между идеята и формата или методът, чрез който тя се изразява, има известно несъответствие. Например, говориш за любовта, но не я изразяваш правилно. Обичаш някого, а не знаеш, каква дума да му кажеш. Коя е първата дума, която ще кажеш на онзи, когото обичаш? Как посрещаш госта, когото обичаш? Първата дума, която му казваш, е „добре дошъл!“ На човека можеш да кажеш „добре дошъл“, но как ще посрещнеш ангела? Какво ще кажеш за огъня, който гори? Можеш ли да му кажеш „добре дошъл“? Ако огънят се усили и запали къщата ти, не можеш да му кажеш „добре дошъл“. Следователно, на съществото, което обичаш, трябва да говориш с думи, съответни на любовта. Като те запитват, трябва да отговаряш разумно. — Защо? — Защото зад всеки въпрос се крие едно разумно същество. Дето има въпроси и отговори, там процесите са живи, съзнателни. При механическите процеси няма никакви въпроси и отговори. Там никой нищо не те пита; никой не очаква отговор. Там колата си върви и на никого не обръща внимание. Че може да те прегازی, тя не иска да знае. Ако машинистът пусне машината сама, тя ще върви, ще бучи, без да дава сигнал, че пристига. Който се изпречи на пътя ѝ, горко му! Обаче, застане ли машинистът зад машината, работата тръгва другояче. Машината върви, движи се, дава сигнал и се одухотворява.

И тъй, механичните процеси се отличават по това, че водят към катастрофи. Обаче, зад всеки механически процес стои едно разумно същество, което регулира този процес. Така, именно, се избягват катастрофите. Ако не предотврати катастрофата, то носи отговорността. Следователно, стане ли някаква пакост или нещастие във вашия живот, ще знаете, че не сте били внимателни, и сте дали ход на механическите сили у вас. Като направиш нещо необмислено, казваш: Чудно, как стана това! После съжаляваш, но късно. Ти съжаляваш, че си дал път на механическите сили в себе си, а друг съжалява, че не е бил на мястото, да регулира тези сили.

Казвам: И в религията има механически процеси. Те са опасни, затова трябва да се регулират. Понеже има нещо механично в религията, и хората са се механизирали. Новият живот ще урегулира механичните процеси в природата. Новото разбиране учи хората, как да урегулират тези процеси. Под „механични процеси“ някои разбират неволните движения в човека. Например, уплашиш се и започнеш да трепериш, не знаеш, отде иде това треперене. Някога се обиждаш само от една дума и веднага взимаш отбранително положение. Как стана това, не знаеш. Казваш: Обидих се, защото съм прав, право мисля. — Не всичко, което мислим, е право. И в сънищата не е всичко верно. Всички разумни неща в природата са строго определени. Например, опре-

делено е, колко часа да спиш. Децата спят по 8 — 9 часа, по-големите — по 7 — 8 часа, а възрастните хора се задоволяват и с 5 — 6 часа. Сънят обновява организма. Ако ядеш много, ще спиш много; ако ядеш малко, ще спиш малко. Който има много желания, спи много. Някой работил два-три дена без почивка. След това иде голяма умора, голям упадък на силите. За да се възстанови, нужно му е голяма почивка. Прекалената, усилена дейност не се отнася към съзнателните процеси. Според мене, многото желания се отнасят към несъзнателния живот. Често ние сме в движение, без да взема участие волята ни. Влизаш в една лодка и не забелязваш, че няма лопати. Веднага течението на водата те понася. Ти се движиш с лодката, но движението ти е несъзнателно. Ти не желаеш това движение, но нито сам можеш да си помогнеш, нито отвън някой може да ти помогне. Седиш някога спокойно, но изведнъж краката ти трепват, без да искаш. И това е несъзнателно движение. Така се движат и медиумите, като ги посети някой дух: ръката им се движи, езикът им започва да говори неясни неща — това са несъзнателни процеси. Обаче, разумността е вън от тях. Медиумът пише, драска нещо, но понеже аз разбирам тези прояви, знаей, че духът, който се проявява, е прост, невежа.

Много духове са първокласни простаци, но представят написаното като велика тайна. В тези драсканици, духът иска да каже, че така е създаден светът. Дали е така създаден

светът, това е въпрос. Никой човек не знае истината по този въпрос, обаче, учените правят различни предположения. Че имало някакво движение, това е факт, но какво излязло от него, малцина знаят. Какво е било първоначалното движение, с което е започнало създаването на света, никой не знае. Докато сте на физическия свят, никога не можете да си отговорите на въпроса, как е създаден светът. Ако някой би се домогнал до тази истина, тя би произвела преврат в неговия живот. Как може сегашният човек да говори за създаването на света, когато той сам живее кратко време на земята? В това отношение, растенията са постигнали нещо повече от хората. Има растения, които живеят стотици и хиляди години. Обаче, човек едва ли може да живее до хиляда години. В Библията се казва, че някой живял 900 години. Как може човек да живее дълго време, когато още не знае причината за правилната обмяна на клетките в организма? Щом силите на човешкия организъм не са в равновесие, естествено, няма равновесие и между неговите мисли, чувства и постъпки. Няма човек на земята, у когото силите да са уравновесени. Затова, именно, хората не могат да вървят право.

Като наблюдавате вървежа на човека, виждате, че нещо му липсва. Той ту ускорява вървежа си, ту го намалява. Отвреме - навреме се спира, замисля се и пак тръгва. Това показва, че той е непостоянен в мислите и чувствата си. От неправилните му движения, аз си правя за-

ключение, че той няма определен път. Аз наричам такъв човек безидеен. Който има определена идея, не гледа нагоре - надолу, не се обръща, не се спира. Той има определена посока. Той е като параход, с определена посока на движение. Обаче, ако параходът лъкатуши ту на една, ту на друга страна, това показва, че е в опасност. И у вас стават такива процеси, които ви спъват. Лягаш си вечер с мисълта да станеш рано сутринта и да свършиш една работа. Обаче, на сутринта изменяш решението си. Сега мислиш друго да направиш, но вечерта съжаляваш, че си го направил. Рядко човек остава доволен от това, което е направил. Направиш молитвата си, но си недоволен. Малко хора са доволни от това, което правят. Някои от вас, като дойдат тук четири - пет пъти наред, казват: Защо ли дохождаме? Все едно и също се повтаря. Питам: Ако останете да спите до късно, какво печелите? Какво ще правите, като останете вкъщи? — Ако дохождаме, ще се спасим ли? — Спасението не е нито тук, нито в света. — Къде е тогава спасението? — В мислите, в чувствата и постъпките на човека. Там ще намерите спасението.

Помнете: Като дохождате на беседа, трябва да имате някаква идея, да постигнете нещо. Ако всяка седмица, когато идвате, в ума ви прониква един светъл лъч, в сърцето ви — едно топло чувство и в проявите ви една по-добра постъпка, вие сте спечелили нещо. Всякога трябва да имате един придатък. Дето светлината

и топлината се увеличават, и постъпките стават по-добри, там има съзнателни процеси. Съзнателният човек е добър. — Защо трябва да правим добро? — За да подържате горението на своя живот. Доброто подразбира правилна обмяна на физическия свят. Ако искаш да бъдеш здрав, иди в празник на хорото, да видиш, как играят младите моми и момци. И да си болен, вземи патерицата и иди на хорото. Там ще придобиеш повече, отколкото две-три капки от лекарството. Ако попаднеш между тълпа, део този те бутне, онзи те бутне, и здрав да си, ще заболееш. Радвай се, когато здрави хора те бутат. Остане ли болни да те бутат, и ти ще заболееш. Като те срещне умен човек, каквито думи и да ти каже, както и да те нагруби, пак се радвай, все ще придобиеш нещо. Но ако те срещне някой глупав, невсжа, каквито добри думи да ти каже, нищо не печелиш. В този смисъл, страданията, които природата изпраща на човека, не са нищо друго, освен обновителен процес. Следователно, ако влезеш в стълкновение с разумни същества, все ще придобиеш нещо. В първо време ще бъдеш неловен от тях, но след това ще кажеш: Благодаря на тези същества, много спечелих от тях. Важно е, ако страданията са причинени от някое разумно и добро същество. Каквото и да ти направи разумното същество, то всякога ще произведе добър резултат. Две мнения по това няма. Обаче, всяко същество, което не е завършило развитието си, или не е на твоя уровень,

ако ти причини някаква пакост, тя ще си остане, не може да се поправи.

Сега аз не искам да ви упреквам, не искам да влизам в стълкновение с вас, защото пръв аз губя. Обаче, намирам, че разбирането ви трябва да се измени. Ново разбиране е нужно на всички. Често вие критикувате и мене, но вашата критика не е меродавна. Тя е резултат на вашето старо разбиране. Засега това е естествено. Вие още не сте завършили развитието си, много работа ви предстои. Аз познавам всички човешки пътища и виждам, че те са фалирали. Няма нито едно човешко общество, което да не е фалирало. Ако и аз вървя по този път, ще свърша като всички хора — ще фалирам. И на вас казвам: Оставете старите човешки методи и пътища настрана. Започнете с новото, в което няма никакъв фалит. Не искам да ви насилвам, но питам: Колцина от вас, като вървите по старите човешки пътища, сте сигурни, че ще успеете? Колцина от вас сте доволни от живота си? Започвате една работа и в първо време сте доволни. Накрая, обаче, се разочаровате. Краят решава делото. Затова и Христос казва: „Бях гладен, не ме нахранихте; бях в тъмница, не ме посетихте; бях болен, не ми помогнахте.“ Запитаха Го: „Кога, Господи, не сме сторили това за Тебе?“ — „Който е направил това на едного от моите малки братя, на мене го е направил.“

Като говоря така, аз не засягам вашето верую. Има едно верую, специфично за душата.

Който следва това верую, ще се облагороди, ще осмисли живота си. Без това верую човек не може да бъде доволен. — Богат, умен човек съм. — Каква полза ще ти донесе богатството? Друго нещо е, ако кажеш, че си здрав. На физическия свят здравето е по-ценно от богатството. Ако отидеш при здравия, и ти ставаш здрав; ако отидеш при добрия, и ти ставаш добър; ако отидеш при умния, и ти ставаш умен. Здравето, доброто, разумността радват човека. Дето е радостта, там работите вървят добре. Когато хората се радват, те се разбират. Затова казвам на всички: Освободете се от кривите си разбирания, които водят към крайности. Казваш: Моето разбиране е специфично и право. — За тебе е право, но не и за всички хора. Колкото хора на земята има, толкова и разбирания, толкова различни вярвания. Обаче, има един принцип, един велик закон в природата, общ за всички. Той регулира съзнанията на всички хора. Той е мярка за нещата. Докато дойдете до този закон, всеки ще живее в свой специфичен свят на съзнанието си, на специфично място. Рибата, птицата, млекопитаещото и човекът живеят в един и същ свят, но условията на живота им са различни. Водата е за рибата; въздухът е за птицата, а твърдата почва — земята е за млекопитаещото и човека. Всички същества мислят, но мисълта им е различна. Всички хора мислят, но обикновеният човек мисли по един начин, талантливият мисли по друг начин, гениалният — по съвсем особен

начин, а като дойдем до светията, неговата мисъл е съвършено различна от мисълта на другите.

И тъй, във вашата мисъл има различие, но трябва да има едно ръководно начало. То е толкова необходимо, както сменяването на нечистия въздух в стаята с чистия, външен въздух. И горивото в печката трябва постоянно да се обновява. Процесът на обновяването някога става съзнателно, а някога — несъзнателно. Обаче, за здравословния живот този процес трябва да бъде съзнателен. Аз не засягам сегашното верую на хората, понеже то носи своя произход от далечното минало. Така вие сте вярвали и преди хиляди години. Нищо ново няма във вашите вярвания. Кое е новото в сегашния ви живот? Вие не сте мислили по това. Приятно е да намериш новото в своя живот. Единственото ново във вашия живот е това, което днес придобивате. Казваш: Намерих новото. — Не, много от вашите навици, разсъждения не са нови придобивки. Новите времена ще внесат нещо ново в живота ви. То ще бъде подмладяването. Вие говорите за новите времена, а още живеете в стария живот. Ако влезете в невидимия свят, ще се намерите в противоречие. Ще видите, че сегашният ви живот няма условия за новите времена. Представи си, че си в положението на гъсеница. Това е старият живот. Ако влезеш в света на пеперудата, можеш ли да живееш? Пеперудата е ликвидирала с живота на гъсеницата. Тя няма нищо

общо с нея. Пеперудата може да се докосне до гъсеницата, но веднага хвърква и отива в своя свят.

Нещастията на съвременните хора се дължат на това, че като влезат в разумния свят, никой не им обръща внимание. Съществата от онзи свят са заети, не обръщат внимание на хората. Ако им разправяте, как живеее, как се молият на Бога, те знаят това по-добре от вас. Ако им говорите за вашите изобретения, и това не ги интересува. С какво ще ги заинтересувате тогава? Най-после, вие ще се обезсърчите и ще кажете, че не струва човек да умира. — Разбира се, не струва човек да умира неподготвен. Ще кажете, че след смъртта си, хората се прибират при отците си, както Аврам, Исак. Това, което ви казвам, ще го научите и без мене, но за да не се лутате дълго време, казвам: Слушайте, пътят, по който сте тръгнали, няма да ви изведе на добро.

Има неща в живота, които вие още не познавате, а именно: вие не знаете, що е доброто, какво преставят добрите мисли. Казва се, че мисълта е сила. Прочетете беседата „Най-малкото добро“ от Рилските беседи. Когато Мойсей отиде при фараона, тогава се състезаваха две науки. Египтяните бяха учени; те имаха адепти, мъдrecи. Мойсей казваше: Господи, Ти ме пращаш между египтяните, аз ги познавам. Те са хора с критичен ум. С какво ще ги убедя аз? Те веднага ще ме изпъдят. Да се състезавам с тях, не мога, ще капитулирам. Те знаят повече

от мене. Да приложи стария начин на действие, не смея. Аз съм ликвидирал вече с него. Убих един египтянин и трябваше да бягам в пустинята. Бог му отговори: „Хвърли тоягата си.“ Мойсей хвърли тоягата си, и тя се превърна на змия. Той се уплаши от змията. Бог му каза: „Не се плаши, хвани я за опашката и я тури под мишницата.“ — „Каквото и да направя, няма да ме повярват. И те могат да правят чудеса.“ Най-после, Бог му даде възможност да направи няколко чудеса. При последното чудо фараонът отстъпи. Наистина, при последното чудо Бог отвори сърцето на фараона и го накара да пусне евреите. Мойсей се яви при фараона и каза: „В името на Господа Иехова ще пуснеш евреите.“ — Кой е този Господ? — Той е Бог на Аврама, Исака и Якова. — С какво ще докажеш това? — Той е велик Бог. Мойсей хвърли тоягата си, и тя стана на змия. Същото направиха и мъдреците. Така Мойсей направи всички чудеса, за които Бог му беше казал, но фараон не отстъпи. Той пожела да си помисли, и тогава да отговори. Важно е, че още при първото чудо Мойсей придоби сила — неговата тояга погълна другите. Най-после, самите египтяни казаха на фараона: Ние не можем повече да се състезаваме с техния Бог.

Сега вие сте в света, дето искате да проповядвате новото учение. Как ще го проповядвате? Можете ли да направите чудесата, които Мойсей направи? Ако вашата тояга не може да погълне тоягите на египтяните, вие сте още

в старото учение. — Ние сме вече в новия живот. — Този живот погълна ли вашия стар живот? Ако не го е погълнал, вие сте още в учението на стария живот. Ако не можете да преобразите живота си, като Мойсея, нищо не можете да постигнете. Дадена ви е тоягата на Мойсея, но мислите ли, че още при първото чудо ще накарате фараона да отстъпи? Дълго време ще ходите при него. Десет чудеса трябва да направите. Най-после фараон ще ви нусне, ще излезете от Египет и ще отидете в пустинята, дето ще прекарате цели 40 години. След това ще влезете в Ханаанската земя.

Аз разглеждам новия живот, без да имам пред вид стария живот. Старото оставям настрана и не се спирам на египетската наука, която е полезна само за себе си. Новият живот, в който влизате, т. е. обетованата земя, изисква ново знание, нова наука — Божествената. Вашата тояга трябва да погълне другите тояги. Мойсей, със своята тояга, застави фараона да отстъпи. Тази тояга направи чудеса. Мойсей носеше и двете учения: когато трябваше нещо ново, той постъпваше по новото учение; когато трябваше старото, той постъпваше по старото учение. Той избяга хиляди евреи — това беше старото учение. Мойсей се качи на Синайската планина, дето получи десетте Божии заповеди, но пак не можа да влезе в Ханаанската земя. Той я видя само отдалеч. Сега и за вас има опасност, като влезете в Ханаанската земя, да се забравите и да кажете:

И аз мога да направя тези чудеса. Едно ще знаете: християните, както и хората на новото учение, не могат изведнъж да направят всичко. Те не могат да изменят живота си и да влезат в новия живот. Отдалеч само ще го гледат. Мойсей направи едно престъпление, което може за един ден да се изправи, а той носи последствията му хиляди години. Той трябваше да мине през големи изпитания в пустинята, дето измряха много евреи, повечето от страх. Много от тях възставаха против Мойсея, като му казваха: Ти ни доведе тук да умрем от глад. В Египет ние имахме всичко за ядене. Ти ни извади от Египет, освободи ни от египетското робство, но благодарим ти за такава свобода. Всеки момент може да умрем от глад. Като работим тук, ние искаме поне добра храна.

Мнозина и донес се бунтуват, като евреите. Казват: Да бяхме в света, много неща щяхме да постигнем. — Какво щяхте да постигнете? Щяхте да ядете месо, да се обличате хубаво; щяхте да имате голяма къща, автомобил и др. Въпреки това, един ден пак щяхте да умрете и да ви погребат. Де е хубавото в този живот? И тези работи имат смисъл, но ако допринасят нещо за твоето развитие. Свободен ли си от египетското робство? Още не си свободен. Можеш ли да живееш в света, без да се страхуваш?

Човек е дошъл на земята като на училище, да свърши последния си изпит. Ти си беден

— разрешаващ задачата на бедността; болен си — разрешаващ задачата на болестта; имаш мъчниотии в семейството си — разрешаващ семейни задачи; не обичаш хората — разрешаващ задачата на любовта; слаб си — разрешаващ задачата на силата. Следователно, ти трябва да бъдеш любещ, добър, богат, умен, силен. Има една пословица, която казва: „Каквото хората могат да направят, и аз мога да го направя.“ Ето защо, ако и вие не можете да направите това, което светът прави, и плюс нещо, нищо не сте научили. Казваш: Аз не искам богатство. — Съгласен съм с тебе. И аз не искам богатство на грехове, но искам богатство на добродетели. По отношение богатство на грехове и престъпления, искам да бъда един от най-бедните. Но щом дойде до богатство на добродетели, там искам да бъда пръв. Всеки трябва да има този идеал. Ако богатството е дошло чрез доброто и любовта, аз искам да бъда пръв. Ако богатството е дошло чрез престъпления и насилия, аз не искам да имам никакъв дял. Това е една мярка за мене. Всички трябва да бъдем богати! Да не сме умни в престъплението, но да бъдем умни в доброто. Това е новото знание, за което ви говоря. С това знание трябва да се занимава вашият ум. Някога вие се занимавате с обикновени неща.

Често хвърлям поглед към вас и виждам, от какво сте недоволни и от какво — доволни. Някой е недоволен от стола, на който седи; друг няма стол, стои отвън и пак е недоволен;

трети е недоволен от шума, който се вдига вън. Като ви гледам така, казвате: Кажете ни, как да излезем от това положение. — Ако ви кажа, вие ще се намерите в положението на риба, която излиза от водата и умира. Казваш: Тогава, по-добре да умра. — Това не е разрешение на въпроса. Гледам, друг хвърчи нависоко. — По-добре да хвърчи нависоко, отколкото да слиза надолу. — Този човек много фантазира. — Нека фантазира. С фантазията си той е в безопасност. Ако изрежеш крилете му, тогава той е в опасност. У всички хора има стари навици, толкова закоравели, че и с два чифта волове не можеш да ги извадиш. Най-голямото нещастие е да накараш хората да мислят, да чувствуват и да постъпват като тебе. Не, когато хората не мислят, не чувствуват и не постъпват като тебе, това е красотата на живота. Да постъпват всички еднакво, това значи да си подражават. Има ли нещо красиво в подражаването?

Един американски епископ имал навик да държи главата си малко наляво. Всички свещеници от неговата епархия му подражавали, държали главата си малко накриво. — Избягвайте подражаването. Главата ви трябва да бъде направо, нито наляво или надясно, нагоре или надолу. Не подражайте на хората нито в мисълта, нито в постъпките им. Всеки за себе си ще бъде особен екземпляр. Та като ви видят, да кажат: Като този няма друг. Това е красивото в живота. И като не приличаш на другите, да не влизаш в стълкновение с тях. Казваш: „Аз!“

С това „аз“ подчъртаваш своята личност. Има една съзнателна свобода, която трябва да се прилага. Това трябва да научите. Има съзнателна свобода и несъзнателна свобода. Минавам край един човек и виждам, че той пъшка, мъчи се, не може да вдигне товара си. Аз не чакам, той да ме помоли да вдигна чувала му, но веднага се притичам на помощ. Докато той се чуди, кой ще дойде да му помогне, аз вече съм му помогнал. После го питам, има ли нужда от друга услуга. — Нямам нужда, благодаря. И аз си отивам.

Казвам: У вас трябва да се яви благородство, без да ви молят, без да ви канят, да сте готови да помогнете на човека. Трябва да бъдете досетливи, да долавяте нуждите на хората. Някога може да сте били свободни, да проявите готовност за услуга на 20 души. Това е проява на съзнателна свобода. А някога, други могат да проявят свободата си към вас. Ако хората не си помагат по свобода едни на други, животът им е механичен. Свободата подразбира нов начин на действие, нова философия на живота. Вие ще я разработвате. Аз съм оставил на вас междините, вие да ги попълвате. Като ми донесат хубава баница, аз си взимам едно парче от нея, а на останалото написвам: Който мине оттук, нека опита баницата, без да казвам, колко да вземе. След това отдалеч наблюдавам, как постъпват. Ако мине някой и вземе цялата баница, казвам: Този е от старото учение. Ако някой вземе едно малко парченце и го тури в

торбата си, той е от новото учение. Така определям, кои са от новото учение, и кои — от старото учение. Колкото повече хора говорят за баницата, толкова повече са я опитали. Казвам: Баницата е за всички хора. Ако хората не говорят за баницата, значи, тя е отишла в торбата на едно лице. Благата на живота са дадени за всички хора. Всички трябва да вкусят от тези блага. Това е новото в света. Ако сте евангелисти, щяхте да говорите за благата по един начин; като православни, щяхте да говорите по друг начин. В края на краищата, всички говорят само за едно благо. Ако съм лекар, няма да ви разправам, как лекувам болните. Това е моя професия. Да ви разправам, това значи, да ви дам занаята си. Искате да знаете, с какви лекарства лекувам. Някои съм лекувал с ябълки, други с круши, трети с орехи, с лешници, с топла, със студена вода, с мляко, но на никого не съм казал, как ги лекувам. Мнозина съм лекувал с лук, с чесън, с попара, но трябва да знаеш, например, как да ядеш попарата.

Водата е едно от най-мощните средства за лекуване. В терапевтиката никъде не се употребява водата като лечебно средство. Аз препоръчвам водата да се употребява по една чайна лъжичка на минута. Ако те боли стомах, употребявай в продължение на три-четири часа по една чайна лъжичка вода на минута. Ако направиш този опит в продължение на четири часа, колко чайни лъжички ще из-

пиеш? Всяка лъжичка вода, в която присъствува човешката мисъл, дава добри резултати. В случая, мисълта действа като динамична сила. За този опит ще вземете чиста планинска вода, подобна на дестилирана. Така ще имате отлични резултати. Вие не сте правили опит да излизате сутрин, при зазоряване, и да отваряте и затваряте окото си на всяка минута. Ако преди това сте били тъжни, след опита ще се обновите. Казвате: Кой ще стои там да отваря и затваря очите си! Вие се ръководите от пословицата: „Ако ми е късмет, да дойде при краката ми“. — Късметът ходи, но не дохожда при краката. Той върви по един строго определен път. Късметът изгрява и залязва. Ако излезеш вън, когато той изгрява, каквото поискаш, ще ти даде. Ако не излезеш навреме, той нищо не дава.

Казвам: Старото, което имате, дръжте го, не го хвърляйте изведнъж. Ново ви трябва, и то съвсем ново. Обърнете ума си към новото, но на никого не говорете за него. Като дойде новото, всички ще го почувствуват. В новото е спасението на човечеството. В новото е животът. В новото е щастието. В новото е прогресът. Щом влезеш в новото, животът ти се осмисля. Щом дойде новото, очите на хората се отварят, и те разбират, какво представя духовният свят. Тогава ще живеете и тук, и там, и ще бъдете винаги весели. Като дойде време да напуснете земята, няма да плачете, както сега, а ще повикате приятелите си, ще им дадете

едно угощение и ще кажете: Аз заминавам вече от този свят. Каквото сте спечелили, ще го раздадете на близките си и ще кажете: Аз си отивам вече. Домашните ми отдавна ме очакват. Ще се ръкувате с всички, ще излезете във радостни и весели, и никой няма да знае, къде сте. Няма да ви опяват, да ви носят с колесница, да ви държат надгробни речи. Когато Илия замина за другия свят, той остави кожата си на земята. Елисей взе кожата на Илия и, като дойде до реката Йордан, удари с него водата и каза: „В името на Илиевия кожух, да се раздели водата на две.“

Казвам: Ако и вие, като Илия, оставите кожата си на някого, влезли сте в небето. Ако не сте оставили на никого кожата си, вие сте още в гроба. Гробът представя митницата, дето се преглеждат куфарите. Ако носиш багаж и с него отиваш на другия свят, знай, че непременно ще те претърсят и ще го вземат. За светията са необходими 40 дена за преглеждане на багажа, а за обикновения човек са нужни 45 години. Това е алегория, но верна. Затова, именно, човек се готви още от този живот за другия. Още на земята той придобива знания. Като се намерим на онзи свят, ние сме в положението на човек в чужбина. Например, ако отидеш в Америка и знаеш езика, лесно ще ти бъде. Знаете ли, колко е мъчно, да отидете в една държава и да не знаете езика? Като отидете на онзи свят, вие трябва да знаете езика, да знаете реда и поря-

дъка там. Мнозина имате идеята, че като отидете в другия свят, ще ви посрещнат с музика и песни, ангели ще ви пеят. Така е за онези, които са готови; за онези, които не са готови, никаква музика, никакви гитари, никакви ангели няма да ги посрещнат. Като отивате за другия свят, ще оставите багажа си на митницата; малко багаж ще вземете със себе си.

Това, което ви казвам сега, ни най-малко не трябва да ви обезсърчава. То се отнася до стария ви живот. Аз говоря за новия живот, който живеят всички светии, всички добри и праведни хора, които искат да прогресират. А всички хора на земята искат да прогресират. Вие може да сте светия - шивач, светия - лекар, светия - адвокат и като такъв ще прогресирате. Какъвто и да си — лекар - светия или орач - светия, ти си светия. Вие имате идея за светиията, че той не трябва да работи. И такива светии има, но те не са истински. Аз искам да бъдете от рода на светия - шивач, орач, лекар, да имате някакъв занаят. Някога ще ви говоря за светиите на онзи свят, които не са нито лекари, нито шивачи, нито търговци. — Какви са те? — Ще ги разберете, само когато отидете на онзи свят. Там ще ви държат лекции за другите светии. Тук ще знаете само за онези светии, които са минали по пътя на този живот. Те са служили на Бога при всички условия на живота — никога не са роптали. Те казват:

Такава е волята Божия. Като лекар - светия, ти казваш на болния: Няма нищо, тази болест е за твое добро, тя ще мине. Шивач - светия си, ще ушиеш най-хубавата дреха и ще кажеш на клиента, каква е последната мода, как ще му стои добре и т. н. Това е служене на Бога. Ти можеш да носиш фрак и бомбе, но гледай, доброто да е под бомбето, под фрака. Всяка дреха, в която присъствува доброто, е благословена. Всяка дреха, която не носи доброто в себе си, не е благословена. В известно отношение аз харесвам модата, понеже води към разнообразие.

И тъй, главното нещо: Служенето ви да бъде благоугодно на Бога, благоугодно на вас и благоугодно на вашите ближни.

Т. м.

*

6. Утринно Слово от Учителя, държано на 30 октомври, 1932 г. София.—Изгрев.

Разрешаване на мъчнотиите

Размишление.

Ще прочета 7 гл. от Матей.

Като живее на земята, човек среща големи мъчнотии. — Защо? — Защото иска да се домогне до истината, да я разбере, но не може. Мъчно е да разбереш истината в голямото ѝ разнообразие. Ако е въпрос да придобиеш знание, като цел в живота, и това не е лесно. Например, човек иска да стане цигулар-виртуоз, да стане учен, богат, силен, красив; той все има някаква цел, някакъв стремеж. Първоначално никое същество не е било голямо и силно. Всички същества са започвали от малкото. Трябвало е дълъг период от време, за да стане човек силен. Вие искате да станете силни на края на своята работа. Трябва да знаете закона за придобиване на силата. Искате да бъдете учени, да имате много способности. Ако се върнете назад, да видите пътищата, начините, по които разумният свят си е служил, докато се установи сегашният материален свят, тогава ще разберете, как се постигат нещата. Вие имате пред вид само временните блага и постижения и оттам искате всичко лесно да постигнете.

Някога мислите, че имате много знания, но в даден случай виждате, че вашето знание нищо не ви ползува. Свършил си четири факултета в странство и, като се връщаш, минаваш през един мост, който се счупва, и ти падаш в реката. Като не знаеш да плуваш, може да се удавиш и да изгубиш живота си. Но дойде един овчар, който знае да плува, хване те, обърне те надолу с главата. Водата изтича от устата ти, и ти си спасен. Какво те ползува, в дадения случай, твоето знание? Овчарят, който те спаси, знае повече от тебе. Ще кажете, че това са крайни работи. — Да, крайни работи са, рядко се случват, и аз зная това. Някога, на десет хиляди случаи става един такъв, а някога и на десет милиона се случва един. Може ли твоята наука да се изпита при десетте хиляди случая, както и при милиона? Не си прави илюзии, можеш да паднеш в реката и, като не умееш да плуваш, с всичкото си знание може да се удавиш. По някаква случайност, може да излезеш от реката, мокър като кокошка, или като чувал, пълен със сол. Солта се стопила във водата, и остава само празният чувал. Като го извадиш от водата, виждаш, че нищо няма в него. Колко струва чувалът без солта? — По-малко, отколкото е струвал първоначално. Следователно, законът е верен. Ако прекараш един изпит, като чувала със солта, ти ще струваш по-малко, отколкото вначалото, преди да паднеш в реката.

Казано е: „Хлопайте, искайте, търсете!“ Някога вие хлопате, когато не трябва; искате,

когато не трябва и търсите, когато не трябва. Преди да се давиш, ти вдигаш гордо ръката си нагоре, заповядваш на хората и казваш: Знаете ли, кой съм аз? Знаете ли, че съм свършил четири факултета? Какво ли не е минало през моята глава! Вие даже не сте сънували това, което аз съм прекарал в училището. Обаче, като паднеш в реката, не знаеш вече, как да си вдигнеш ръцете и какво да кажеш на водата. Тя казва: Ти учен ли си? Я си отвори устата! От голяма любов, тя влиза в тебе и ти казва: Научи ме нещо. Ти потъваш в дълбоко съзерцание на знанието си и казваш на водата: Тебе не мога да уча. Като ме слушате, казвате: Така и аз мога да кажа на другите. — Да, докато си във водата, можеш да го кажеш, и то много лесно. Аз бих желал да го кажеш, докато си още във водата.

Ще ви приведа един интересен пример из живота. Отишъл един учен да се изповяда на своя приятел. Казал му: Имам голямо отвращение от себе си. Не зная, какво наказание да си наложя. В училището аз възприех учението, че Бог не съществува в света. Казах си: Щом Бог не съществува, човек е господар на положението си. Попаднах при лоши условия, но исках да бъда честен, да издържа на своето убеждение. Исках да получа служба, но ми казаха, че ще ме назначат, ако направя това, което искат от мене. След като изпитах много неща и от всичко се отричах, най-после попаднах на един набожен човек. Бях гладувал цели

три деня. Запитах го: Можеш ли да ми направиш едно добро? — Мога да ти помогна, но ако четеш „Отче наш“. — Не зная, не съм го учил. — Нищо от това, аз ще чета, а ти след мене ще повтаряш. Ако можеш да четеш подир мене, ще ти помогна, каквото искаш. Най-после, дойдох в стълкновение със своите разбирания и вярвания. Казах си: Да чета ли „Отче наш“, или да не чета? Изпаднах в смущение и си отговорих: Това е най-малкото зло, което мога да направя. Ще чета „Отче наш“. Не е съобразно с убеждението ми, но гладът ме заставя да прочета „Отче наш“. Четох го, без да вярвам, понеже този добър човек ме накара да го чета. И досега не мога да си простя това.

Казвам: Този човек иска да бъде последователен в убеждението си. — Като си тръгнах, казва той — не можах да си простя глупавото положение, в което изпаднах. И си казвам: Учен човек съм, в Бога не вярвам, но като се намерих в нужда, четох „Отче наш“, за да ме нахранят. Значи, като си гладен, можеш да четеш молитвата; като не си гладен, не можеш да четеш. Най-после си казах: Така не се прави. Онзи, който ме накара да чета „Отче наш“, ще го убия. Купих си револвер. Един ден вървя из гората, срещам одного и си мисля: Ако този ме накара да чета „Отче наш“, ще му тегля куршума още сега. Погледнах го и му казах: Аз зная, какво ще ми кажеш; ще ме накараш да чета „Отче наш“. За-

това ще те убия. — Стой, не ме убивай! Аз имам да давам на баща ти десет хиляди лева. Чакай поне да си изплатя дълга. Аз го оставих и го запитах: Нима ти имаш да даваш на баща ми? Кога си взел тези пари от него? От дума на дума се разговорихме и продължихме пътя си. Извади човекът десет хиляди лева от джоба си, даде ми ги, хвана ме за ръката и каза: Хайде, на добър час! Господ да е с тебе! Казах си: И Господ влезе в мене за тези десет хиляди лева. Обаче, сега смущението ми беше по-малко, отколкото по-рано. Направих едно малко добро, че не убих този човек, дължник на баща ми. Аз взех парите да ги дам на баща си.

Питате: Защо идат противоречията в живота? — Всички противоречия в живота се дължат на вътрешното неразбиране на установения ред на нещата. Всички хора искат да бъдат велики, но великото в света има тежест, не може да се движи. Следователно, между великите същества не може да има близост. Могат ли слънцата във вселената да се съберат на едно място, като вас, да си приказват? Знаете ли, какво грамадно е разстоянието между звездите? Например, светлината на Алфа Центаурис, най-близката звезда до нас, идва до земята приблизително за четири години, като всяка секунда изминава по 300 хиляди километра. Значи, четири години са нужни, за да дойде нейната светлина до нас. В това пространство могат да се вмъкнат три хиляди

слънца, като нашето. Такива са астрономическите изчисления. И вие имате желание да бъдете велики, като слънцето и звездите. Обаче, едно трябва да се знае: както великото, така и малкото имат своя определена служба. Искаш да бъдеш велик, за да се ползуваш от богатата на малкото. Това е невъзможно. Някога искаш да бъдеш малък, за да се ползуваш от богатата на великото. И това е невъзможно. Малкото дете може да забавлява майка си, и майката може да забавлява детето си. Между тях има отношения, но временни — отношения на забава. Когато детето порасне, стане голям син или дъщеря, тогава настават истински отношения между майката и детето. Като пораснат, децата съзнават, какво е направила майката за тях. В тях се явява вътрешен потик да станат като майка си, т. е. да постъпват като нея, безкористно и с любов.

Мнозина от вас идат всяка неделя на събранието, да чуят, какво ще се говори. Те стават рано сутрин, но не дохождат от съзнание, а тъй, да се каже, както българите казват „на среща.“ Аз употребявам думата „среща“ по нямане на друга, по-сполучлива. При това, с вас заедно дохождат още много българи, които отдавна са заминали за другия свят, преди 50, 60, 100, даже и преди 200 години. Те разбират смисъла на думата „среща“, затова и аз си служа с нея. Че дохождате тук да слушате Словото, в това вярвате, убедени сте в него. Че се срещате тук, и в това вярвате. Обаче, не можете да

повярвате, че с вас заедно идат много българи, като души, които отдавна са напуснали земята. Що се отнася до тези българи, вие оставате на особено мнение и казвате: Я съществуват, я не съществуват! В това отношение, вие приличате на онзи българин, когото заставили да чете „Отче наш“, без да вярва в Бога. Мнозина от вас вярват като него, от зор заман — заставени сте да четете „Отче наш“ и да вярвате в Бога. И онзи българин, за когото ви говорих, чел „Отче наш“, а после се възмутил от себе си, че изменил на убеждението си. Личните чувства в него се засегнали. Той съжалявал, че не бил последователен в своите убеждения. Дали вярвате, че между вас има много души от невидимия свят, не е важно, но вие се интересувате от духовния свят, искате да знаете, какво представя той, как живеят душите там и т. н.

За обяснение на този въпрос, ще си послужи със следния научен пример: Знае се, че водата се среща в три агрегатни състояния: като сняг и лед — в твърдо състояние; като вода — в течно състояние и като пара — във въздуха. Като оставим снега или леда на огъня, той се стопява и се превръща в течност. Снегът и ледът питат: Отде дойде тази вода? — От тебе. — Прилича ли на нас? — Външно не прилича. — Има ли нашата твърдост и устойчивост? — Няма. — Облечена ли е с бели дрехи, като нас? — Не, тя е безцветна. Каквато е разликата между снега и водата, такава е и между физическите и духовните хора, т. е. хората, които живеят

на земята и съществата в духовния свят. Ще кажете, че това е в противоречие с Писанието, дето се казва, че в духовния свят съществата са облечени с бели дрехи. И евангелистите, и православните се държат строго за думите, написани в Свещената книга. Казано е, че съществата от духовния свят са облечени в бели дрехи, и взимат това буквално. Като знаете толкова, кажете ми, в кой свят са облечени душите с бели дрехи? — Горе някъде. — Къде е това „горе“? Ще излезе, че и в духовния свят има твърда почва, дето съществата стъпват, за да се облекат в бели дрехи. При това, те трябва да са от гъста материя, оформени, за да се облекат в дрехи. Белите дрехи представят новите условия, дето влизат душите и започват нов живот. Който се облече в бяла дреха, той е готов за новия живот, дето царуват мирът и любовта. И като слезе на земята, човек има една цел — да търси Бога. Който не се е облякъл в бяла дреха, като слезе отново на земята, продължава да живее по стария начин. Ако някой го е убил в миналия живот, той го търси да му отмъсти. Обаче, Бог му казва: „Чакай, не е време за отмъщение.“

Помнете: Физическият и духовният свят са тясно свързани. Те не са отделни, както не са отделни снегът, водата и парата. Достатъчно е да понижите или повишите температурата, за да получите едното или другото състояние на водата. Значи, парите представят още по-висок свят, дето заминали души се обличат в бели,

червени, сини, жълти, зелени дрехи, според оцветяването им от слънчевите лъчи. — Кога ще дойдат тези души при нас? — Когато се охладят времето. Те, полета - лека, ще слизат надолу, ще изпълнят въздуха с водни пари. При още по-силно охлаждане, те ще слезат на земята като сняг и лед. Те ще дойдат на земята при вас, но готови ли сте да ги чистите? Докато са били в горните светове, те са били чисти. Щом слезат на земята, те се изцапват и стават нечисти.

Всяка душа, която иде от невидимия свят във видимия и минава през човешките желания, взима от калта на тези желания и се опетнява. И като дойде на земята, душата трябва дълго време да се чисти. Ако вие сте работили дълго време върху себе си, щяхте да имате опитността да отваряте душата си за духовния свят. Така щяхте да разберете, какво представлява този свят. Сега вие седите в телото си и не знаете, как да излизате от него. В това отношение, вие сте царски синове, които намират вратата за духовния свят отворена или затворена, но сами не можете нито да я отваряте, нито да я затваряте. Онези, които ви държат в телото, нямат доверие във вас и затова, като ви извадят от този свят, турят ви вериги, за да се върнете назад. Без вериги вие няма да се върнете. Започвате да хвъркате, но веригите ви стягат, и вие веднага слизате долу. Щом слезете долу, започват да ви гонят. Вие бягате и се скривате в една къща. Като се събудите,

виждате се в телото си и казвате: Това било кошмар. Вие още не знаете да отваряте вратата си, да излизате свободно вън, без страх, и пак да се върнете назад. Някои имат тази възможност.

Сега се явява въпросът: Какво ще придобием, ако знаем това? Първата малка придобивка е, че няма да имате този неестествен страх в себе си. Също така няма да имате тази скръб, която сега ви обладава. Например, някой ваш близък заминал за другия свят, и вие скърбите. Ако можете да отваряте вратата на вашето тело, ще я отворите, ще отидете в другия свят, и ще се разговаряте с вашия близък. Ще скърбите ли за него? — Няма да скърбите. Като си поговорите с него, ще се върнете назад. Значи, вие посещавате близките си. Като се върнете, няма да скърбите за тях. Имаш един приятел в Америка. За да го видиш, ще си купиш билет и ще заминеш. След три-четири месеца ще се върнеш назад. Това са три-четири часа. Ще се разговориш с него и ще се върнеш назад, без да скърбиш. Днес това не можеш да направиш, нито той, затова и двамата сте скърбни. — Каква е привилегията, че можем да излизаме от телото си? — Привилегията е в това, че ще имате ясна представа за другия свят. Сега ви учат, че като умрете, само тогава ще влезете в другия свят. Това е общо за всички. Обаче, това не ви насърчава. Тук не ви казват, че трябва да работите, но казват, че баща ви и дядо ви са богати и мо-

же да получите наследство от тях. Ти си живееш, нищо не работиш, обличаш се и се събличаш и чакаш дядо ти да умре, да получиш десетте милиона, да уредиш работите си. Някога ти умреш преди дядо си. Тогава? Така въпросът отчасти се разрешава. Дядото може да умре и да ти остави наследство, но той може и да не ти остави нищо. При сегашното положение, вие не трябва да се занимавате с въпроса, дядо ви да умре и да ви остави наследство.

Една сестра казваше на своя другар: Един ден, като заминеш за другия свят, как ще ми се явиш? — Ще намеря начин. И действително, той замина и се яви, като задигна сина си за онзи свят. Той го задигнал, защото видял, че онзи свят е много хубав. Взе сина си и го назначи на служба. После задигна зет си, след това и жена си, като ги назначи на служба. Най-после задигна и най-малката си дъщеря. И нея настани на работа. Той казваше: Понеже на земята има криза, елате тук, дето има много служби. Всички ще ви настаня на работа. Който не разбира закона, ще каже: Умряха тези хора. — Не, тези хора отидоха в другия свят, преселиха се. — Защо умират хората? — Хората умират, когато условията на земята стават неблагоприятни. Човек минава от този в онзи свят, а вие питате: Там ли е той?

Христос казва: „Хлопайте, търсете, искайте.“ Това се отнася само до разумните, които разбират Божия закон на Любовта. Онзи и този свят са две състояния на човешката

душа. Когато душата от онзи свят иска да си почине, тя слиза на земята. Казано е в Писанието: „Отиде, пресели се да си почива“. Като си почине добре на онзи свят, човек се връща пак на земята да работи. Тъй щото, има жители на онзи свят, които работят. Като се уморят, те слизат на земята, между хората, да си починат. Следователно, има два свята за почивка и два свята за работа. Законът е следният: Който е работил на земята, отива на онзи свят да си почине; който е работил на онзи свят, слиза да си почине на този свят. Мнозина са ме питали: Защо този човек е богат, защо има пари, защо жена му и децата му са всички здрави? Защо няма никакви мъчнотии и страдания? Отговарям: Този човек е работил на онзи свят, а тук почива. И за тебе е същото: сега ти ще работиш на този свят, а ще почиваш на онзи. Там ще бъдеш богат, всичко ще имаш.

Всички трябва да знаете това, което сега ви говоря. Ако не го знаете, ще се намерите в положението на един руски мужик, който имал една оригинална опитност. Според поверието на простите хора, ако някой умре като обикновен войник, на небето минава за генерал. Един от войниците обичал да пие и все си мислел, че поне в другия свят ще бъде генерал. Една вечер той се напил много и паднал на улицата като мъртав. Една апашка банда, като скитала из петербургските улици, видяла, че пиян войник лежи на земята и бързо

съобразили, как да го използват. Вдигнали го и го взели със себе си. Завели го в едно подземие, дето свалили неговите дрехи и го облекли с генералски. Като изтрезнял, войникът се събудил от сън и се видял облечен в генералски дрехи. — Какво е станало с мене? — запитал очудено той. Аз бях прост войник, а сега съм генерал. — Ти си в другия свят, дето си произведен генерал. Те му казали: Каквото заповядаш, всичко ще стане. Той започнал да иска едно ядене, второ, трето и, каквото пожелавал, всичко се изпълнявало. — Искам водка. — Виж, в този свят няма водка. Апашите го задържали при себе си 40 деня и, каквото той заповядвал, всичко ставало. Казали му, че тук хората се женят. — Тогава и аз ще се оженя. Довели му една мома, облечена в скъпи дворянски дрехи. Войникът си казал: Щом и женитба има, може да се живее на онзи свят. Един ден те качват генерала и неговата възлюбена в една каляска, впрегната с два хубави, бели коня и го завеждат в един голям бижутерски магазин, дето избират най-хубави златни украшения и скъпоценности, по случай сватбата на генерала с дворянската дъщеря. Като закупили всичко, те се обърнали към продавача с думите: Моля ви, да ни извините, генералът забравил портмонето си. Ей сега ще се върнем с файтона да донесем парите. Генералът ще остане при вас да ни почака.

Как мислите, върнали ли се апашите от онзи свят? — Не, те заминали, а оставили ге-

нерала в този свят да ги чака. Генералът излизал, влизал в магазина, пак излизал, очаквал другарите си от онзи свят, но те все още не дохождали. Най-после, той се отбил в една кръчма да пие. Като изпил две-три чаши водка, станал по-смел. Търпението му се изчерпало, не могъл повече да чака. В това време, той видял капитана от ротата, в която служел, и му извикал: Стой, не виждаш ли, че сме на онзи свят? Скоро козирувай! — Слушам! Капитанът се приближил при генерала, който му ударил две плесници. Като се вгледал в лицето му, капитанът познал, че това е негов войник, но се запитал: Как простият войник е станал генерал? След дълъг разпит узнали, как този войник бил произведен генерал. След това го заставили да слезе в този свят и да облече формата на обикновен войник.

И тъй, като се натъкне на известни опитности от другия свят, човек изпада в мъчнотии и противоречия, подобни на тези, в които се намерил този прост войник. Мъчнотиите в живота поставят човека в драматично и комично положение. — Защо? — Защото не разбира вътрешния смисъл на живота и се спира на буквата на нещата. Буквата всякога води към противоречия и заблуда. Ако войникът имаше правилно разбиране за другия свят, той щеше да знае, че който заминава за онзи свят, не може да стане генерал. Някой се моли на Бога да се подобри материалното му положение, и в скоро време положението му се подобрява. Той

казва: Аз вярвам в Бога, защото, като се помолих за пари, дойдоха парите. Бог ме послуша. Верно е, че Бог те послушал, но каква е твоята вяра, която се основава на едно временно, преходно благо? Ти имаш ум, сърце, душа, дух, тело и не вярваш в техните възможности, а вярваш в парите. Ако вярваш в Бога само затова, че ти е помогнал да излезеш от материалното затруднение, това не е истинска вяра. Аз вярвам, защото Бог, като запалена свещ, ми помага във всички случаи, когато се намирам в тъмнина. Вярвам в Бога не само при един случай, но всякога. Щом имам Неговата светлина, свободно и с вяра ще ходя навсякъде.

Днес, според новите веяния, мнозина се съмняват в Бога и се питат, има ли Бог, или няма. Често и вярващи, като изпаднат в големи мъчнотии и страдания, се обезверяват. И обратно, вярващи и невярващи, като придобиват блага, като имат постижения, всички вярват. Много естествено, докато имаш блага, ще вярваш. Бог е справедлив, на всички помага. И честният, и безчестният слуга носят богатството на господаря си. И единият, и другият могат да направят нещо за него, но има разлика в резултатите. Господарят заминава за странство и дава по един милион и на двамата слуги, всеки да разполага според разбирането си, но като се върне един ден и поиска сметка, тогава ще се види, кой как е постъпил. Според делата си, единият ще бъде роб, а другият — свободен. Ако при най-голямото богатство ти

слезеш до положението на последен бедняк, какво си постигнал? Ако употребиш богатството си на място, ти си изпълнил волята на своя господар; ако употребиш знанието си на място, ти си изпълнил волята на своя господар. Ако като здрав изпълняваш волята на Бога, ти си добър слуга. Ако заболееш и като болен обещаващ да изпълниш волята на Бога, ти не си добър слуга. Какви ли обещания не съм слушал от болни хора! Болният казва: Веднъж да оздравея, това ще направя, онова ще направя; така ще служа на Бога, така ще служа на ближния си. Аз ги разбирам, влизам в положението им, но се чудя на тяхното съзнание. Докато оздравеят, всичко обещават. После всичко забравят.

Един от нашите богати братя няколко пъти боледувал. Като заболя първия път, той дойде при мене и ми каза: Учителю, моля ти се, помогни ми да оздравея. Обещавам, че ще направя всичко, каквото ми кажеш. Готов съм да служа на Бога. Обаче, като оздравя, всичко забрави. После пак загази. Дойде при мене да ме моли за подкрепа. Пак обещаваше, че е готов да раздаде всичкото си богатство за Господа. Обеща, но не изпълни обещанието си. В последно време положението му се влоши. Дойде да се моли да му помогна. Пак оздравя, но гледам го, за нищо вече не е годен: да носи вода, не може; да работи на нивата, не може. Едно му остава само — да яде. Той ми казваше: Каквото ми заповядаш, ще го направя.

— Само едно мога да ти заповядам — да ядеш. Това не е разбиране. Така постъпват всички хора. Докато са млади, здрави и работоспособни, те ядат и пият, изхарчат всичкото си богатство и сили и, като остарееят и станат негодни, казват: Господи, готови сме да Ти служим. Каквото ни кажеш, ще изпълним. — Това са старите разбирания, старите ограничения. Това е старият човек. Човек трябва да посвети живота си в служене на Бога, когато е млад, когато е способен за работа, а не когато заболее и остарее. И ако посветиш живота си за доброто и за служене на Бога, не съжалявай. — Защо? — Защото, ако не посветиш живота си на доброто, ще го посветиш на злото. Освен доброто и злото, няма друг път.

Христос казва: „Не съдете, да не бъдете съдени.“ Това се отнася до другите, а не до всеки поотделно. Себе си можеш да съдиш, но правилно. И като се осъждаш правилно, и ще разсъждаваш правилно. Човек е дошъл на земята да свърши някаква работа. Следователно, ще вложиш силата си за тази работа. Не чакай да те вържат с дебело въже и тогава да приложиш силата си. Дебелото въже не се къса лесно. Един беше Самсон, известен със своята сила. С една челюст на животно той изби хиляда филистимци. С едно махане на ръка, той изкърти заключената порта на един голям град и я изнесе вън от града. Голяма сила имаше Самсон, но имаше една слабост, поради която изгуби силата си. Той каза

на жена си, къде се крие силата му и я изгуби. Неприятелите му се възползуваха от неговата тайна и отрязаха косата му. След време тя отново израстна, но го затвориха в едно подземие, дето той им отмъсти. И той умря в това подземие, но можа да отмъсти на своите неприятели.

Питам: Какво постигна Самсон със своята сила? За какво я употреби? За да отмъщава. Ако аз имам силата на Самсона, няма да си послужа с магарешката челюст за избиване на лошите хора. На гърбовете им ще туря по сто килограма товар и ще ги оставя сами да се справят с него — няма защо да ги избивам. Ако имам силата на Самсона, няма да изкъртвам градската порта, но ще отворя вратите на затворите. Вратите на затворите трябва да се отворят. Ако имам силата на Самсона, ще отворя вратите и прозорците на всички църкви. Тогава и вратата на нашия салон щеше да се отвори. И прозорците на нашия салон трябва да бъдат отворени. Според разбирането на сегашните хора, не е така. Но според разбирането на Христа е обратно: Всички врати и прозорци трябва да бъдат отворени, да влиза повече светлина.

Ти си богат човек, разполагаш с голямо състояние, имаш добра служба, приятели, познати. Живееш нашироко, имаш слуги на разположение. Един ден Христос иска да те посети, да внесе нещо ново в живота ти. Той казва: Бюджетът ти трябва да се съкрати малко. Ти казваш: Господи, почакай малко, още

не съм готов. Христос иска да влезе в дома ти, но ти казваш: Ще си помисля малко, ще питам жена си, дали има място. Питаш жена си, но тя казва: Сега не можем да приемем гости. Обаче, Христос иде по друг начин. Уволняват те от служба, задлъжняваш, не можеш да платиш дълговете си — обедняваш. След време, Христос влиза в къщата ти като богат човек, с торба, пълна със злато. Казваш на жена си и децата си да отидат да Го посрещнат. Обръщаш се към Христа: Съжалявам, че не дойде по-рано. Христос се усмихва и казва: Едно време дойдох, но тогава ми казахте, че не приемате гости. Тогава нямаше място за мене в голямата ти къща, а сега, без да имаш тази възможност, ти намиращ място. При лошите условия ние намираме място за Господа, защото носи пълна торба със злато. А при най-добрите условия, питаме жена си и децата си, дали има място за Него. Казвате: Понеже няма място, да дойде друг път. Хиляди години ние имаме същата опитност и се питаме, защо не прогресираме. Питам: Какъв прогрес очаквате при това положение? Ние четем „Отче наш“ за пари. Не убиваме човека, защото ни дава десет хиляди лева, които дължи на баща ни. Това са положения, които трябва да преведем.

Сега, като говоря, аз искам да ме разбирате добре. Мнозина са идвали при мене да ме съветват. Досега съм имал много професори, които са ме питали, защо не постъпвам по един или по друг начин. Казвам: Сега аз уча, не мога да

постъпвам другояче. — Защо не вразумиш този човек? — Още не съм научил това изкуство. Най-мъчно е да изискваш от човека да постъпва като тебе. Как ще убедиш гладния да не яде? Как ще убедиш бедния, който е намерил торба със злато, да се откаже от нея? Той казва: Знаеш ли, колко съм се молил на Господа да ми изпрати тази торба? Тя е моя. — Прав е човекът. Как ще убедиш един цар да се откаже от своето царуване? За да убедиш царя да слезе от висотата на своя трон, трябва да му дадеш нещо десет пъти по-хубаво от неговото положение. Ако кажа на човека, че има друг свят, той ще възрази: Как да вярвам? Кое ще ме привлече към онзи свят? — Онзи свят, това е любовта. Без любовта никакъв „онзи свят“ не съществува. И ако ние трябва да се отречем от нещо, то е заради любовта, която има приложение в живота. Този и онзи свят съществуват по причина на любовта. Това са два свята на любовта със своите противоположности. Казвате: Какво ни интересува онзи свят, че имало ангели там! Каква полза имам аз от това, че ангелите били добри?

Питам: Какво разбират хората под думата „ангел“? В моя ум под „ангел“ разбирам моята светла мисъл. Ангелите имат отношение към човека. Понеже разбират нуждите на хората, те внасят своята интелигентност в тях. Така, именно, хората могат да мислят право и да работят като ангелите. Като видиш един ангел, ти искаш да бъдеш като него. Какво ще по-

стигнеш с това? Ти не можеш да бъдеш нито чист като ангела, нито да имаш неговата мисъл. Друг е въпросът, ако ангелът те посети. Ако не те посети, ти оставаш с едно разочарование в себе си и казваш: Защо Бог създал едни същества да живеят като ангели, а други да се мъчат? — Колкото и да сте напреднали, почти всички имате такива разбирания. Някои от вас сте по-напреднали от мене: едни пишат по-хубаво, други рисуват по-хубаво, трети могат да шият хубави обувки и т. н. В някои отношения, мнозина имат известни преимущества над мене. Аз съзнавам това. Обаче, вашето изкуство аз мога да науча в няколко минути. За да стана велик художник, нужно ми е само един час. Докато си съблека дрехите, да не ги цапам, и облека дрехата на художника, аз съм станал вече велик художник. В природата има ключове, които, щом завъртиш, всичко се постига. Там всичко се отпечатва в един момент. Голямо изкуство е вложено във фотографията на природата! Ще дойде ден, когато всичко ще се отпечатва със своите цветове. Човек ще може да се фотографира, както си е, с всички цветове. Засега в този свят няма още такава фотография. В онзи свят, обаче, има. Даже и големите художници не са достигнали това изкуство. Който знае, къде са ключовете на природата, само като бутне един, цяла картина ще се отпечата. А тук, за да станеш художник, нужни са най-малко десет години усилена работа.

Има едно изкуство, което мъчно се постига. То е да бъдеш добър. Другите изкуства лесно се постигат. Голямо изкуство е да изучиш доброто. Доброто и злото са най-мъчните изкуства. Всички хора, които са стигнали до изкуството на злото, ще фалират. Казваш: Мъчно е да бъдеш добър. — Мъчно е, но по-мъчно е да бъдеш лош. Щом се заемете с изкуството на доброто, непременно ще се натъкнете на противоположното, именно, на злото. То е сянка във вашия живот. Някога тези сенки така се разстилат, че заличават всички чърти на доброто. Ако едно дете дойде и тури сенки на вашия образ, ще заличи чъртите на вашето лице. Това не е ли злото във вашия живот? Като сянка, злото трябва да се постави така, че да изпъкне доброто. Сенките на картината представят злото. То трябва да дава само фон, простор, дълбочина на картината, за да изпъкне целият образ. Това, именно, аз наричам велико изкуство. Казваш: Лош човек съм. — Ако не си лош, ти не си човек, не можеш да работиш. И ако не си добър, пак не си човек. Благодари, че си лош, за да се проявиш като човек. За да станеш истински човек, трябва да си добър. За да се проявиш като човек, нужна ти е още и сила. Силата е в злото. Когато правиш зло, ти се проявяваш като човек. А като станеш истински човек, ти си вече добър.

Сега във вашия ум се заражда възражението: Защо ни са тези опитности, тези преживявания и това учение? Представи си, че

тръгваш на път. Чуваш, че някъде в планината имало заровено голямо богатство. Тръгваш за планината. По пътя срещаш големи мъчнотии и препятствия, голяма кал — ще се изцапаш. Качваш се на планината и на определено място намиращ богатството. Питаш се: Не можа ли всичко това да стане без оцапване? Взимаш гърнето с парите и си мислиш: Добре щеше да бъде, ако имаше едно такси. Радваш се на златото, но като погледнеш нечистите си дрехи, като помислиш за труда си, казваш: Не можа ли без всичко това? Сега пък аз те питам: Защо искаш всичко да стане по друг начин? Каква е твоята цел? Защо искаш да вземеш богатството, без да се оцапаш? Ако вземеш богатството и се оцапаш, това не е кражба. Обаче, ако не се оцапаш и минеш някъде през въздуха, това е кражба. В първия случай, ще бъдеш оцапан отвън, а чист отвътре. Във втория случай, ще бъдеш отвън чист, а отвътре оцапан. Кое е за предпочитане? Аз предпочитам външно да си изцапан, отколкото вътрешно.

Казвате: Не може ли Бог да ни постави при други условия, да не се цапаме в живота? — Не е така. Вие сами сте се окаляли, вината е у вас. Под „окаляне“ аз разбирам: деца имате, но не ви слушат. Станали сте за подигравка на мъжа си, на приятелите, на познатите си. Всички казват: Съжаляваме тази жена. Едно време беше угледна. На какво прилича сега? И вие почвате сами да се съжاليا-

вате. Някога хората съжаляват и мене. Тогава аз правя следния опит. Отивам при една дълбока река. Събличам се и започвам да плувам. Ако мога да преплавам реката от единия бряг на другия, няма защо да ме съжаляват. Ако не мога да я преплавам, казвам: Прави са хората. След това се качвам на аероплан, и ако мога свободно да хвъркам с него във въздуха, няма защо хората да ме съжаляват. Най-после се заемам с една сериозна работа. Ако я свърша добре, няма защо да ме съжаляват хората. Ако не я свърша добре, имат право хората да ме съжаляват. Така си правя аз своите опити и познавам, дали съм на мястото си, или не. Ако съм на мястото си, няма защо да ме съжаляват. Ако пък искам да изпитам силата си, отивам да вдигам камъни от планината. Стигам до една голяма могила, оглеждам се да няма хора наоколо и започвам опита: ако мога да вдигна могилата с ръцете си, няма защо хората да ме съжаляват. Вдигам могилата внимателно, гледам да не затисна някого. Като се връщам, имам съзнание в себе си, че това, което аз мога да направя, другите не могат да го направят. По този начин аз мога да накарам всички да млъкнат, никой да не ме съжалява.

Казвам: Като придобиете Божественото съзнание, вие имате вътрешна самоувереност и съзнание за силата в себе си. Аз съзнавам своята слаба и силна страна и не си правя никакви илюзии. Като не мога да направя нещо, казвам: Прави са хората. Спирам се със смирение, не

се заблуждавам. Казвам си: Това нещо трябва да го науча. Какво мислят хората, това е друг въпрос. Щом не можеш да вдигнеш камък, тежък сто килограма, какво друго ще направиш? Вие още не сте опитали силата си. Казват ви, че дядо ви е богат, има заровено богатство в земята, и вие вярвате. И досега търсите имането на дядо си, още не сте го намерили. Мнозина са идвали при мене да ме питат, къде е заровено богатството на дядо им. — Ако знаех, къде е богатството на дядо ви, сам щях да го изкопая, нямаше да казвам на вас. Казвал съм на някого: Готов съм да ти кажа, къде е богатството на дядо ти, но ти готов ли си да го оставиш на мое разположение, аз да ти давам колкото трябва? — Не съм готов. — Тогава остави настрана този въпрос. Пътят, по който вървите, изисква истинско знание, което да по-светите на Бога.

Това, което говоря, не е по буква, но по дух. Добре е някога да бъдете и буквоедци, но за това е нужно да имате ясна представа за нещата. Аз се радвам, когато срещам учени, добри, красиви хора, или такива, които имат някаква дарба. Дето и да срещна Божественото, всякога се радвам. Често наблюдавам паяка, който тъче майсторски своята паяжина. Никога не съм се спирал толкова върху хората, колкото върху паяка. Какво голямо изкуство има той! Спре се, мисли, как и къде да започне паяжината — мисъл има той. Погледне нагоре, и пак разсъждава. Казвам: Майстор е този паяк! Мно-

го хора, с всичката си философия и знание, в даден случай, не могат да работят като паяка. Аз се поучавам от него. Като го наблюдавам, благодаря му и си тръгна по пътя. След това отивам при някое дърво, спирам се, интересувам се от него. Аз изучавам растенията при специални условия, когато енергично проявяват живота си. Има известен период от времето — специален ден, месец или година, когато растенията са толкова живи, като хората. Като се спреш пред едно такова растение, в него се забелязва особено подвижване на листата. Наблюдавам, как работят жизнените сокове в дървото. Има един вътрешен начин за изследване живота на растението. Това живо дърво се отличава с особена разумност. Това, което в дадения момент то прави, човек мъчно може да го направи. Някой ще каже, че в миналото е правил това. — Възможно е едно време да си го правил, но не сега. Като го гледам днес, аз се питам: Имам ли търпението на това дърво? Мога ли да се справя с всичките мъчности, както то се справя? Тъй щото, всяко дърво е предметно учение. То живее по-добре от хората и се съобразява с волята Божия. В дадения случай, то живее по-добре от много хора. Не че тези хора са грешници, но има малки неща, които те са пропуснали. Малките работи трябва да занимават вашия ум. Очистете ума си от всички духовен прах. В очите на хората, по лицата, по краката им — навсякъде аз виждам този прах.

Той трябва да се премахне, защото от него се раждат най-големите нещастия в живота.

Срещал съм духовни хора, които ми казват: Искам да говориш с мене искрено, нищо да не криеш. — Че крия нещо, крия; че не съм откровен, право казваш. Но и ти криеш нещо, и ти не си откровен. Това, което нямаш, от другите го изискваш. Ако ти си откровен, и аз ще бъда откровен; ако ти не криеш, и аз няма да крия. Готов ли си да направиш една изповед пред мене, как си живял от млади дни досега? Ако си готов, разкажи ми всичко — как си живял от млади дни досега. Като ми разказваш, ще разбера, какво доверие имаш в мене. Вярваш ли, че това, което ми разкажеш, няма да го поверя на другите хора? Аз зная, какво си правил в миналото. За мене е престъпление да изнасям миналото на хората. Често вие искате да знаете слабите чърти на някого. Не търсете слабите му чърти. Като срещна някой човек, аз първо гледам, каква добродетел има в него. Що се отнася до слабостите му, казвам: Той си знае слабостите. Те са негова работа. Аз не искам да науча това, което хората знаят за себе си. В това отношение съм краен невежа. Обаче, аз зная това, което човек не знае за себе си. Като го зная, главата ми е мирна. Вие имате една слабост — искате да знаете това, което хората знаят за себе си. По-добре следвайте моята философия: да сте невежи в това, което хората знаят за себе си и да сте посветени в това, което те не знаят. Това е Божествената фило-

софия — философията на бъдещето. Това, което хората не знаят, е Божествено; това, което те знаят, е човешко. Човешкото е еднообразно. Ако искам, аз мога да зная и човешкото. Всичкото знание, което хората имат, и аз мога да го зная. Мене ми е потребно само един час, за да го науча. Аз мога да бъда като тях. Мога да бъда силен като пехливаните; мога да бъда красноречив оратор; адвокат, да защитавам някое дело: ще удрям с ръка на масата, ще пия вода и с това ще се свърши въпросът.

Сегга аз имам едно желание — да се отвикна от ораторството, като непотребно нещо. Някога се опитвам да изпълня една актьорска роля и виждам, че лесно ми се подава. Питате ме, какво зная. Един ден ще взема четката, ще нарисувам една картина, да ви очудя с нея. Това ще бъде моето щеславие. Какво ще спечеля, ако нарисувам една отлична картина? Какво ще откриете с това в мене? Аз ще покажа своето презмерно щеславие. Някога, при специален случай, може да се нарисува такава картина. Това няма и вас да ползува, но ще покаже моето грандиозно щеславие. Бих желал друг да нарисува тази картина, а аз да се възхищавам от нея. Ще кажа, че картината е много хубава. Ако пък аз я нарисувам, вие ще се любувате на нея, а аз ще понижа авторитета си пред самия себе си. Като ви изнеса най-красивата картина, всички ще се заразите от желанието, и вие да я нарисувате. Това е една от заразителните болести, която ще обхване всички.

И ако нарисувате такава картина, ще кажете: Кой е като нас! Какво съм ви допринесъл с това? В края на краищата, ще останете недоволни и ще се запитате: Защо трябваше да гледаме тази картина? Срещал съм художници, които, след като са нарисували хубави картини, събудили са обезсърчение и отчаяние в някой посредствен художник, който, при излизане от изложбата, си казва: Не си струва да живея. Ще се самоубия! Такава мисъл се явява във всеки човек. Казваш: Ако не забогатея, ще се самоубия. Ако не ме назначат на работа, ще се самоубия. Ако не се ожения за моята възлюбена, ще се самоубия. Всеки, който не постигне желанието си, готов е да се самоубие. Всички хора казват: Ако не постигнем нещо велико, ще турим край на живото си. Това се дължи на чрезмерната човешка гордост. Който казва, че ще се самоубие, той унищожава Бога в себе си. В него се поражда мисълта: Ако Бог не ми помогне да реализирам желанието си, ще прекъсна живото си. Искам да покажа, че трябва да стане и моята воля. Бог често дава такива уроци на хората.

„Не съдете, да не бъдете съдени!“ Шом унищожавате вашия живот, вие се осъждате. Ако съжелявате, че не сте богат, силен, учен, красив, вие пак се осъждате. И това ще дойде. Пътят, по който вървите, ще ви доведе към всичко, което желаете да постигнете. Това няма да ви се даде наготово. Като се качвате, ще дойде ден да се качите и на най-високия връх.

За това ви са дадени всички данни, но не пожелавайте нещата преждевременно. Каквото желаете, ще постигнете, но не се обезсърчавайте. Не казвайте, че ще се самоубиете. Впрегнете се на работа. Чрез труд и работа всичко ще постигнете. Ще се прашите, ще се каляте, но ще вървите напред. Като се качите на върха, ще кажете: Ето, придобих нещо. Това е животът. Не се осъждайте. Знайте, че и в затруднения да сте, всичко ще постигнете. И великите души са били изложени на същите мъчнотии. И те са плакали като вас. Най-великият Учител в света, от новите времена, и Той е плакал. Някой от вас плаче и казва: Учителю, не ме ли съжеляваш? Не виждаш ли, че аз плача? — Кой човек не е плакал? Всички хора са плакали. Няма човек в света, който да не е плакал. Плачете, това е благословение. — Кога да плачем? — Навреме. Ако плачете не навреме, плачът не е благословение.

В миналото, когато българите бягали от башибузуците, майките носели малките деца на ръцете си. Ако някое дете заплаквало, майката туряла кърпа на устата му, да не се чува плачът, да не ги издаде. Случвало се е майката да задуши детето си, без да иска. На място ли е неговият плач? И вие често плачете, викате, дето не трябва. Но веднага майката ще тури кърпата на устата ви. Ако не се отвикнете да викате и кряскате, дето не трябва, майка ви може да ви задуши.

Ясно ли е това, което ви говоря? — Ясно

ни е. — Има неща в света, които, при известни условия, не са позволени. Ако не спазвате тези неща, и най-близките ви могат, без да искат, да ви причинят страдание. Едно дете заплаче. Майката взима кърпата, туря я на устата му, и като види, че може да го задуши, тя го туря на гърдите си. То започва да суче и млъква. По същия начин, когато Бог не иска да викаме и да плачем, Той ни туря в устата нещо за ядене.

— Проявената любов на Духа, проявената мъдрост на Духа, проявената истина на Духа, носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.

✱

7. Утринно Слово от Учителя, държано на 6 ноември, 1932 г. София. — Изгрев.

Младост и старост

Размишление.

Ще прочета 8 гл. от Матей.

Някога човек свършва една малка работа и мисли, че много нещо е направил. Например, нахраниш се и мислиш, че си свършил много нещо. Казваш: Добре се нахраних. Мислиш, че няма да ти дойде на ум да ядеш. Не се минава много време, и отново започваш да мислиш за ядене. Наспиш се добре и мислиш, че няма да ти се доспи. След няколко часа пак ти се доспива и отново мислиш за спане. Така се повтарят едни и същи процеси ден след ден. Постоянно мислиш за ядене, за спане и ту си доволен, ту си недоволен. Защо живееш, не знаеш; защо ядеш и спиш, не знаеш. Какъв е крайният резултат от всичко това, също не знаеш. В това отношение, човек прилича на воденица, която мели житото, но защо го мели, и тя не знае. Човек се облича, но коя е дълбоката причина за това, не знае. Човек се облича до известно време, след което престава да се облича, и гол заминава за другия свят. Аз уподобявам това на обличането и събличането на ореха. Като го посадят в земята, от него израства дърво, което постепенно расте

облича се в листа и цветове, докато един ден започва да връзва плод. Плодът му е облечен в зелена дреха; колкото повече узрява, зелената обвивка започва да се пука, и орехът оголява. Катеричката го намира на земята и го скрива в дупката си, дето през зимата опитва неговото съдържание. Като го ступи, тя вижда, че в него има нещо вкусно; изяжда го, хвърля непотребното и казва: Свърши се всичко с ореха. Ако питате ореха, какво ще прави по-нататък, и той ще каже, че не знае.

И тъй, каквото е положението на ореха, такова е и на човека. Една е философията на живота. Едно очаква и облечените, и необлечените. Мнозина мислят, че са разрешили въпросите на живота. — Разрешили са ги като ореха. Слезеш на земята, растеш, обличаш се, връзваш плод, и плодът ти оголее. Паднеш на земята, дето ще те намери или катеричка, или някое дете. Катеричката ще те запази за през зимата, внимателно ще извади съдържанието ти и ще те опита. Детето ще вземе камък, ще те чукне и ще те изяде. Човек се смее на катеричката, че събирала орехи и лешници и ги пазела за през зимата. Той мисли, че е разрешил въпросите си по-добре от катеричката. Какво е разрешил? Срещаш един човек, върви гордо, напето, мисли, че всичко разрешил. След години го заравят в земята. Един ден разравяш това място и какво виждаш? Главата му, изпразнена, се търкаля на една страна. Около нея разсипани кости. Де е човекът? Няма го, изчезнал

някъде. Казвате: Тук лежи нашият любим брат, баща, майка. — Де е той? — Изядоха го катеричките; изядоха го децата. Това е едната страна на живота, която аз наричам неустановения, непостоянния, преходния живот. Докато хората се държат за неустановения живот, все така ще бъде. Турят ред и порядък в живота, пишат закони и правила и току виж, всичко се изменило, нови закони, нов ред. Направиш си къща, и след няколко години тя се нуждае от поправки — тук - там се развалила. Ушиеш си нови дрехи, след година - две остаряват, скъсват се, трябва да си направиш нови. Докато си в неустановения живот, в нищо не си сигурен. — Какво ще стане по-нататък? — Това ще стане, че всичко, каквото си спечелил, ще ти го вземат. И ти ще се видиш такъв, какъвто никога не си бил — няма да се познаеш.

Питам: Трябва ли човек да работи за това, което ще изгуби? Да работиш за това, от което нищо няма да остане, не разбирам. Друг е въпросът да работиш за това, от което ще придобиеш нещо. Какво придобивате от мъчнотите, които сами си създавате? Седиш вкъщи и си мислиш, че едн - кой си ти казал една обидна дума. Мъжът седи и мисли, как го излъгала жена му: представила се за божество, а сега вижда, че е една обикновена, проста жена, която нищо не разбира. И жената си мисли: Как можа този мъж да ме излъже? Представи се за ангел, а излезе един груб, опърничав човек, с когото не може да се живее. Ако мъ-

жът е поет, ще срещне друго божество, ще се влюби в него и ще започне да го възпява. Същевременно ще се оплаква от жена си, че тя го измъчила. Ще пише на новото божество: Моля ти се, спаси ме от жена ми. И жената, ако е поетеса, ще срещне друг ангел, ще го възпява, ще се оплаква от живота си, ще иска той да я спаси. Всички хора са недоволни един от друг. Това виждаме в човешкия живот. Всеки се оплаква, че го измъчили. Че е измъчен, това е верно, но кой кого е измъчил, не се знае. Когато ножът се забие в сърцето на човека, и той не може да мисли, кой е виновен. Зад ножа е ръката на някого; зад ръката е човекът, който забива ножа; зад този човек се крие друг някой. Така стават нещата в преходния, в неустановения свят. Ако забиеш нож в сърцето на човека, какво печелиш? Ако хвърлиш едно гърне на земята и го счупиш, какво печелиш? Земята ще се ползува от съдържанието на гърнето, но ти нищо не печелиш. Тя ще ти благодари, а ти ще изгубиш. Въпреки всичко, вие продължавате да вървите в този път. Вървите и ще вървите, все ще придобиете нещо от него.

Преди години дойде при мене една възрастна госпожа, която ми разправяше нещо от своя живот. Когато бях млада, минавах за много глупава. — В какво се изразяваше твоята глупост? — Бях възприела някакви религиозни вярвания — не исках да погледна нито един мъж. Какви ли хора не ме искаха! По едно

време дойде един министър, който ми предложи да се ожения за него, но аз му отказах. Всички връщах, бях се увлякла в някакви фантазии. После търсех тези хора, но не ги намерих. Най-после се ожених за един простак, но не живея с него добре. Да бях вървяла по обикновения път, щях да се ожения за министра и щях да бъда щастлива. — Сега аз ще ти обясня, в какво положение се намираш. За да не съжеляваш за изгубения случай, иди при жените на министрите, да видиш, доколко са щастливи. Ти си мислиш, че са щастливи, но дали е така, това е въпрос. Аз мога да те подмладя, да се върнеш на първото си положение. Ако направя това, какъв мъж ще избереш: министър, или княз? Ще ми обещаеш, че няма да кажеш нито една горчива дума на този, на когото аз ще те дам. През целия си живот ще бъдеш много внимателна към него. Ще го гледаш както писано яйце. Ако счупиш това яйце, ще те държа отговорна. — Ти шегуваш ли се с мене? — Аз се шегувам с тебе толкова, колкото и ти с мене. — Ти искаш да ме заблудиш, да ми представиш едно положение, което аз не мога да повярвам. — И ти искаш да ме убедиш, че този министър, както и другите момци, са те обичали. Ако те обичаха, те щяха да се оженият за тебе. Щом не са се оженили, ти не си била ценна за тях. Когато бижутерът намери един скъпоценен камък, той ходи, обикаля, отива-връща се, убеждава, докато най-после го вземе. Като намери прост камък

не му обръща внимание. Щом министърът не се оженил за тебе, ти си била прост камък за него.

И тъй, когато щастието не иде при тебе, знай, че си прост човек; когато добродетелите и знанието бягат от тебе, знай, че си прост човек. Така разсъждавам аз. Казваш: Искам да бъда учен човек. — Ще бъдеш учен, ако учиш, ако си прилежен и ако имаш свещен трепет към знанието. Ще учиш, без да си въобразяваш, че си учен. Кое е по-важно: дървото, или листата? — Дървото е по-важно. — Защо? — Много просто, от състоянието на дървото зависи състоянието на листата. Ако човек не се проникне от онова велико желание в себе си, да върши волята Божия, той никога не може да бъде учен. Истински ученият разбира волята Божия и всякога я изпълнява. Ако разбираш волята Божия дотолкова, доколкото лично те засяга, това е частично разбиране. Ако ти, като лист на дървото на великия живот, не изпълниш волята Божия, ти си на крив път. Аз говоря за онзи лист, който се чувствува част от дървото, а не за падналия на земята. — Ако се ожения, ще бъда ли щастлив? — Смешно е да търсиш щастието в женитбата. Как ще бъдат щастливи два листа на дървото, когато всеки от тях трябва да извърши специфична работа. Да се допират, може; да си приказват, пак може, но да се оженият и да бъдат щастливи, това е невъзможно. Какво е направила жената за мъжа, ако му е готвила цели 50 години? Най-после той ще каже: Добра

готвачка беше моята жена. Като нея, друга няма. Какво е направил мъжът за жената, ако цели 50 години е внасял вкъщи всичко, от което домът се нуждаел? Най-после жената ще каже: Добър беше моят мъж, цял живот пренасяше, каквото беше нужно за дома. Ако щастието е в готвенето, всички да станем готвачи. Ако щастието е във външното внасяне в дома, всички да внасяме. Питам: Ако цял живот си готвил и нищо не си сготвил, и ако цял живот си внасял в дома и нищо не си допривесъл, това не е ли заблуда, не е ли истинска загуба в живота?

Двама слуги се разговарят. Единият казва на другия: Ти много ощети господаря. Казвам: Единият ощетил господаря си, а другият не го ощетил! При друг случай, господарят се оплаква, че слугите му го ощетили. — Слугите го ощетили, а той не ги ощетил! В което общество влезеш, все една и съща история ще чуеш: кой кого ощетил. Хората още не са дошли до изпълнение на Божията воля. Те предават на въпросите личен характер, но личното нищо не разрешава. Приятните неща лесно се разрешават, но как ще разрешите неприятните? С добрия човек лесно се справяш. Как ще се справиш с лошия? Доброто има пред вид нашето щастие, но щастието не е само за един човек. И Бог има пред вид нашето щастие, защото Той се проявява във всички. Затова е казано: „Всяко дихание да слави Господа!“ И ти, като дихание, трябва да славиш Господа.

Като живее на земята, човек изпада в изкушения, в ред заблуждения. Вие не сте дошли до пълно посвещение, да сте благодарни от всичко. Някой, като не разбира проявите на Бога, готов е да се усъмни в Него. И на мене са казвали, че не постъпвам еднакво към всички. — Възможно е, но постъпват ли те еднакво с мене? И аз зная, как трябва да постъпва ученикът. Прав е ученикът, когато изисква от учителя си да постъпва с него добре, но той трябва да знае, защо учителят не постъпва с него добре. Питам: Когато ученикът не постъпва добре с учителя си, прав ли е да постъпва така? Ако е прав, това е в реда на нещата; ако не е прав, това не е в реда на нещата. Как трябва да постъпва слънцето спрямо нас? — Да ни изпраща светлина и топлина. Всеки ден да изгрява навреме и да залязва навреме. Това е задължението на слънцето. А какво е нашето задължение спрямо слънцето? Всяка сутрин, когато изгрява то, да го посрещаме, да видим, какво ни носи. Като изгрява, ако то ни носи всичко, а ние не го посрещаме и не взимаме това, което ни носи, какви са тези отношения?

И човек, като слънцето, някога е носител на Божественото; обикновено той е носител на човешкото. Като носител на Божественото, всички му се радват и го посрещат, защото ще остави нещо. Срещате един беден, без пет пари в джоба. Моли се на този, на онзи, никой не му обръща внимание. Един ден иде при него един човек с пълна торба. Усмива се и започва

да го разпитва за положението му. След това изважда от торбата си един хляб и му го дава. Бедният вижда в лицето на този човек Господа. Той го посещава всеки ден, помага му да се съвземе, да подобри живота си. Един ден дохожда в дома му апаш с револвер в ръка и му казва: Дай парите си! Той трепери от страх и всичко дава. Крадецът взима парите, дрехите му и си отива. В първия случай се прояви Божественото, а във втория случай — човешкото. Следователно, кажеш ли добра дума на човека, ти си онзи с пълната торба. И бедният, който се молел, се радва, че е срещнал човек, изпратен от Бога. Кажеш ли на човека лоша дума, ти си онзи с револвера, който взе парите на бедния и го обра. Питам: Можеш ли да определиш, кой от двамата си ти — онзи с пълната торба, или с револвера?

Един равин ми казваше следното: Нашият народ е много материалистичен. Аз искам да ги убедя да приемат новото учение, да отворят кесиите си, да жертвуват за Господа, да изпълнят Неговата воля. Някога те си поотворят очите, като че са готови да направят нещо за Господа, но като излезат от синагогата, затварят кесиите си. Казвам на едного: Ти се намиращ на тясно място. Той отговаря: А ти искаш да ни отвориш кесиите. — Такава е волята на Иехова. Равинът им привеждал ред примери, но те му възразявали: Това е за новите времена, не е за сега. Сега всеки трябва да се грижи за себе си. Ние работим в дюкяните си по цял

ден, а ти искаш да ти даваме всичко. Като ни кажеш по няколко думи, искаш ние да ти улесним работата. Равинът искал да въведе новото учение. Питам го: Ти не си ли мислил, как трябва да постъпваш? — Много е натоварена колата ми, за нея мисля. — Трудно е, брат, с такава кола, но въпреки това, ти си щастлив. С жена си и с петте си деца, вие съставяте свещената събота. Шест дни ще работиш, а седмия ще отдадеш на Бога. — Какво трябва да правя тогава? — Друг път ще ти кажа. — Ти какво мислиш за Христа? — И по този въпрос друг път ще говорим. Казвам: Каквото е положението на равина с петте деца, такова е и вашето. Евреите, на които равинът иска да говори, са търговци, практични хора, като митничарите.

Една наша сестра получила от странство един плат, който струвал 700 лв. Като отишла на митницата да го освободи, поискали ѝ 3,000 лева мито. Дойде при мене и ме пита: Учителю, можеш ли да направиш нещо, да ми дадат плата без мито? Аз нищо не ѝ отговорих. Тя пак отишла на митницата, дето ѝ казали, или да плати 3,000 лева мито, или да върне плата назад. Ако иска, може да го остави на митницата, дето ще го продадат. Тогава тя може да се яви като купувач, да си го купи. Казвам: Всичките ви работи са такива, все имате нещо, дошло в митницата, но не можете да си го откупите. Обаче, има един път, който аз наричам „свещеният път.“ Този път е, когато в душата на човека се зароди силно желание

да служи на Бога. Само тогава в човека се явява онзи вътрешен мир, към който се стреми той. По този начин, нещата лесно се разрешават. Практически, животът се разрешава само по един начин. Когато има вода, дрехите лесно се перат. Ако няма вода, колкото и да се тупат, не могат да се изперат. Тупай, колкото искаш, това е морализиране. — Имам дългове. — Ако нямаш пари, дълговете остават неплатени; ако имаш пари, дълговете лесно се изплащат. Ако нямаш знание, ти си невежа. Невежеството е дълг, с който трябва да се справиш. Злото е дълг. Лошият характер е дълг. Лошата уста също причинява дългове. Подозрението, съмнението, безверието, завистта също са дългове. Аз превеждам тези неща на съвременен език. Какво е нужно, за да се справим с дълговете си? — Пари са нужни. За да се изплатят дълговете, все трябва да платиш нещо. Ако не плащаш, никога няма да се освободиш от дълговете на живота. Те не са присъщи на човешката душа. Дългът е външно отношение. Ако външните отношения не се изменят, човек завинаги остава с дългове. Казваш: Аз имам малки дългове. — И най-малкият дълг трябва да се изплати. И десет лева да дължиш, пак е дълг. И един лев да дължиш, пак е дълг. Съзнаването ти трябва да бъде свършено чисто. Умът ти трябва да бъде свободен, да не носиш никаква мисъл за дългове.

И тъй, свободен човек е онзи, който не носи в себе си никаква мисъл за дългове. Той

няма на дрехата си нито едно петно. В това отношение, той прилича на онова колело, което се движи с неимоверна бързина. Може ли на това колело да се задържи прах, кал или каква и да е нечистотия? Казваш: Оплюха ме. — Много естествено, не се движиш бързо. Ако се движиш с бързината на светлината, никаква плюнка няма да се задържи на тебе. Който живее в доброто, той е колело, което се движи с голяма бързина. Щом се намали бързината на движението, колелото забавя хода си и постепенно спира. В това положение, всички мухи могат да го накацат и оплюят. Казвате: Човек трябва да мисли. — Да, мисълта е присъща на човека. Същевременно, той трябва да върши волята на Бога. Когато хората започнат да вършат волята Божия, тогава ще станат истински щастливи. Днес повечето хора търсят щастието в семейството, а семейството го търси в неустановения свят. Помнете: В неустановения свят не може да става въпрос за семейство. Дето е Бог, там съществува семейство. Дето има смърт, там няма семейство; дето има грях, там няма семейство; дето има болести, там семейство не съществува. Право е човек да се стреми към семейство, но при отрицателните условия на живота семейството се разпада. Казано е в Писанието: „Роденият от Бога, грях не прави.“ Не е достатъчно само да си роден по плът от баща и майка, но трябва да си роден и по дух, т. е. роден от Бога. Прочетете от беседите „Пътят на ученика“, стр. 288 и 290.

Това са мисли, които ви нахвърлям, за да разсъждавате, а не да се самоосъждате. Аз имам за живота друг поглед, не като вашия. Аз не се интересувам от грешките на хората. За мене човекът е написана книга. Аз чета тази книга и се възхищавам от хубавите мисли, написани в нея. Ако срещна човек, в книгата на когото няма нищо хубаво, не се интересувам от него. Аз се интересувам от всяко дърво, което дава хубави плодове. Дърво, което не дава хубави плодове, не ме интересува. Кой човек не се интересува от златото? И духовният, и светският човек се интересуват от златото. Всеки, който намери на пътя торба със злато, ще я занесе у дома си. Какво ще направите, ако намерите торба, пълна с петачета или с каравелчета? Колкото много да са на брой, те не ви интересуват. Със златото всичко можете да направите: къща ще си направите, нови дрехи ще си купите, храната ще си подобрите и т. н. Торбата със златото представя сърце, пълно с добродетели. То е извор на всички блага в живота. Всеки човек трябва да намери един такъв извор. Вие искате да бъдете богати. Прави сте, всеки трябва да бъде богат. Това желание е на място. Никой не трябва да убива желанието в себе си, да бъде богат. — Аз не искам да бъда богат. — Не говориш истината. Човек може да се отрече от желанието си да бъде богат, само когато използва богатството си неправилно. Следователно, желанието на човека да бъде богат, да има знания е на мястото си. Друг е въпро-

сът, ако употребиш знанието си за зло на човечеството. Такова знание не е нужно. Същото се отнася и до музиката, и до изкуството. Ако употребяваш музиката и изкуството за твое благо, както и за благото на човечеството, те са на място. Не убивай в себе си желанието към музика и изкуство, но го култивирай. Имаш право да превъзпиташ своите криви желания, но не и да ги убиваш. Тъй щото, правилно е да бъдеш богат, учен, силен, музикален, както и човек на изкуството, но всичко това да използваш за добро.

Един наш съмишленик от Търново искал бързо да напредва, в кратко време да стане светия. Един ден иде при мене и ми казва: Дотегна ми вече обикновения живот. Искам да напредвам. Дойде ми на ум да се заема с продаване на вашите книги. Искам само едно нещо, да ми дадеш едно удостоверение до властта, че ти ме задължаваш с тази работа. Така властта няма да ми препятствува. — Това значи, аз да пера дрехите му, а той да се облича всякога с чисти дрехи. Да направим обратното: той да пере моите дрехи, а аз да се обличам с чисти, да бъда всякога опран и чист. — Какво да правя тогава? — Каквото искаш. — Намислил съм да взема една кадилница и да тръгна с нея между хората, да ги убеждавам да повярват в Бога. Аз тълкувам: кадилницата представя твоя ум. Ако не можеш да движиш ума си, нищо няма да постигнеш. Кадилницата представя още и твоето сърце. Ако не го дви-

жиш, нищо няма да постигнеш. Ако мислиш, че с тази попка кадилница, от злато или от сребро, ще обърнеш хората към Бога, ти се лъжеш. Ако искаш да постигнеш желанието си, трябва да впрегнеш ума, сърцето и волята си на работа.

Казвам: Единственото нещо, с което можем да постигнем¹ всичко, е любовта, която прониква в нашите сърца. Единственото нещо, с което можем да постигнем всичко, е мъдростта и знанието, което прониква в нашите умове. Единственото нещо, с което можем да постигнем всичко, е истината, която прониква в нашите души. Следователно, истински човек е онзи, в ума на когото е знанието и мъдростта, в сърцето — любовта, а в душата — истината. Днес, и младите, и старите нямат ясна представа за себе си. Те говорят за братски отношения, а дават пари на заем, с лихва 10 — 15%. Имаш плат, купил си го по 30 лв. метър; искаш да направиш добро на някого, продаваш му от своя плат, но по 50 лв. м. Значи, печелиш по 20 лв. на метър. Какво добро е това? Дойде някой при мене и ми казва: Ти имаш доста костюми. Дай ми един от тях. — Мога да ти дам и два костюма, но с условие, да посветиш живота си на Бога. Не казвам да станеш слуга на хората, но на Бога. И каквото ти каже Бог, да го изпълниш. — Не може ли без това? — Не може. Ако не си готов да служиш на Бога, нищо не ти давам. — Аз искам да ми дадеш един костюм от любов. — Прав си, от любов искаш,

но аз имам любов към всеки, който е готов да изпълнява волята Божия. Към онзи, който не е готов да изпълнява волята Божия, аз нямам любов. Същото изисквам и от себе си. Ако и аз не върша волята Божия, нямам право на никакъв костюм. Когато някой носи скъсени дрехи, той се самонаказва. Той не върши волята Божия. Каквото и да ми казват, аз не му вярвам, не се заблуждавам. Даже и светията, ако ходи със скъсени дрехи, и той не върши волята Божия. Като го видя добре облечен, аз знам, че той върши волята на Бога. Видя ли светията с потъмняло лице и хълтнали очи, аз зная, че той не върши волята Божия.

Сега вие сте призвани да служите на Господа, като ученици на Новото учение. Това учение не търпи старото. При мене дойде едва от напредналите сестри, която ми говори много неща: едн - кой си не служил на Бога, друг някой мислил само за себе си. Казах ѝ: Сестра, и ти още не служиш на Бога. Всички хора служат още на фараона. И ти отиваш на бакалницата, купуваш различни неща и даваш пари. Казваш, че не се нуждаеш от пари, но носиш образа на кесаря. Още не е дошло време, като отидеш при бакалина, да му кажеш: В името на Господа, дай ми малко магланоз. Не, ти ще извадиш от джоба си образа на кесаря и ще му го дадеш. Ще отидеш на фурната за хляб, пак ще даваш пари. Въпросът така не се разрешава. Според мене, всичко в света е на Бога. Когато нямам пари в себе си, ето какво

правя аз: Минавам покрай един бакалин, който може да ми даде нещо. Гледам го, той е умислен. Питам го: Защо си така умислен? — Жена ми е тежко болна. Добра жена е тя. Четири-пет лекари я гледат, но не могат да ѝ помогнат. — Мога ли да видя жена ти? — Можеш, влез вътре. Влизам при нея и я излекувам. Сега той ме пита, какво искам. — Каквото ти дава сърцето. Най-малкото, той ще ми даде една китка магданоз. Това е моята заплата. Продължавам пътя си, но нямам хляб. Минавам покрай една фурна; виждам, че фурнаджията е тревожен, обезпокоен. — Защо? — Детето му било болно от тиф. Излекувам детето и получавам за това един хляб. Казвам си: Достатъчно ми е засега един хляб и магданоз. Връщам се вкъщи на почивка. Питам се: Какво ще правя с хляба и магданоза? Отговарям си: хлябът е за мене, а магданозът — за хората.

Всичко, което ви казах, трябва да се преведе според сегашния ред на живота. Сегашният ред е едно училище, в което се дават задачи за разрешаване. Бакалите, фурнаджиите, орачите, съдиите, лекарите представят отношения на хора. Трябва да знаеш, защо някой е станал бакалин, а друг — проповедник. За да разбереш това, трябва да влезеш в интимния живот на хората. Така ще си обясниш, защо един човек е станал бакалин, а друг — проповедник. Това са уроци, дадени на човека, за да разбере живота. Като минете привидните положения в

живота, тогава ще разберете неговия дълбок, вътрешен смисъл.

Някой е недоволен, че е жена, а друг — че е мъж. — Не се смущавайте от външната форма. Чрез формата на жена или мъж, на бакалин, съдия или проповедник, ти ще разбереш смисъла на живота. Само като бакалин ти ще срещнеш онези хора, които са определени да дойдат при тебе. И като проповедник, ще срещнеш онези хора, определени да дойдат при тебе. Следователно, като изпълниш волята Божия, твоето положение ще се измени. Затова искам да ви наведе на следната мисъл: страданията в живота са все служби. Страданието е особено състояние на душата, което трябва да разбереш. Без страдания ти не можеш да разбереш истината. Ако нямаш мъчнотии, ако не боледуваш, ти не можеш да разбереш истината. И без радост не можеш да разбереш истината. И в радости и скърби, и в доброто и лошото, ти трябва да разбереш истината. И ако си я разбрал, ти си на правия път. Страданието е външната опаковка на Божията Любов. Радостта е вътрешната опаковка на Божията Любов. Ако не знаеш, как да постъпваш със страданието и с радостта, ти ще изгубиш любовта. В скръбта ще разбереш онова благо, което е скрито в нея. В радостта ще разбереш друго благо — благо, което радостта носи. Нужно е да усилите вярата си, за да можете да понасяте с радост това, което преживявате. Трябва да познавате живота на великите хора.

Аз бих ви привел много примери от техния живот. Само примерите не ползват. Те служат като стимул.

Първото нещо, необходимо за човека, е хлябът. Гладният пръв трябва да намери хляба, за да придобие сила. Той ще знае, как да се ползува от него. Ще ядеш, без да се пресищаш. Всяко пресищане изтощава човека. Освен с храната, пресищане става още и със знанието. Силата на човека е дадена за придобиване на блага, а не за разрушаване на неговия живот. Следователно, ще ядеш, за да придобиеш сила за разумна работа, и няма да преяждаш. Ще живееш разумно, без да се изтощаваш. Ще придобиваш знание, за да изпълняваш волята Божия. Като изпълняваш волята на Бога, ще придобиеш вътрешен мир. Това значи, да бъдеш щастлив.

Като ученици, вие трябва да разбирате истината, в каквито форми и да я срещнете в живота. Например, срещате един богат и един беден. Богатият е облечен добре, в нови, хубави дрехи. Бедният е окъсан, бос, гологлав. Ако богатият върви и не мисли за дрехите си, не иска да прави впечатление на хората, той е познал истината. И ако бедният не се смуцава от скъсаните си дрехи, не завижда на другите, които са добре облечени, и той е разбрал истината. Обаче, ако богатият се възгордее от своето положение, а бедният се смуцава от немотията си, и двамата не са познали истината; и двамата не са разбрали живота. Ако сиромашията

днес не те смирява, а утре богатството те възгордява, нищо не си научил в живота. Външното богатство и външната сиромашия са относителни неща, естествени последици на неустановения живот. Обаче, аз говоря за вътрешния живот, в който това, което става вън, става и вътре.

Мнозина са недоволни от своя живот. — Защо? — Търговец си. Казвам ти: Трябва да служиш на Бога! — Как ще служа? — Като продаваш честно и с малка печалба. При днешните условия на живота, прав ли съм аз? Търговецът казва: Аз плащам 3,000 лева наем; 7 — 8,000 лв. ми са нужни за данъци, даждия и за семейството ми. Отде ще взема тези пари? — Той си разказва, какви разходи има, а аз му проповядвам нов начин на търговия. Какво трябва да прави този човек при сегашния строй на живота? Казвам: Така, както животът се развива, всичко ще се разреши по естествен път. Когато дойде Божественото, всички въпроси напълно ще се разрешат. Божественото всякога може да дойде у човека. То ще внесе в него упование в себе си. Срещате един изпаднал човек, без пет пари в джоба си. При сегашното разбиране на живота, той се чувства нещастен. По едно време получава по пощата писмо, в което му съобщават, че неговият дядо му завещал два милиона лева. Той, който до този момент беше изпаднал, веднага се изправя, в очите му се явява светлина и веднага придобива упование в себе си. Днес мисълта

за парите упражнява голямо влияние върху хората. Обаче, едва получил парите, разбойници го нападат и му взимат двата милиона. В дадения случай, при мисълта, че двата милиона са откраднати, той веднага отпада. В първия случай, като мислел, че има пари, той се считал господар на положението.

Следователно, ако в твоя ум се яви мисълта, че Бог е абсолютен, че Той се грижи за тебе, ти можеш да разчиташ на Него повече, отколкото на тези пари. Да разчиташ на Божи-ята Любов, това значи, да имаш радио в себе си, чрез което, при всички случаи на живота си можеш да се съобщаваш със своите близки. Минаваш през една гора и щом пожелаеш, отваряш радиото си и влизаш във връзка с жена си, с децата си, с всички, които обичаш. После затваряш радиото и продължаваш да вървиш. После пак отваряш радиото си, обръщаш се към близките си и казваш: Моля, аз отивам на еди - коя си станция, искам да ми изпратите някои неща. — Ще ви услужим. — Докато имаш радио в себе си, ти можеш да се съобщаваш с близките си, когато пожелаеш. Какво ще стане с тебе, ако един ден твоето радио се развали и не можеш да се съобщаваш с близките си? Какво ще правиш тогава? Или ще поправиш своето, или ще си купиш ново. Щом си доставиш ново радио, пак ще си служиш с него. Отваряш една станция и казваш: Ало, пратете ми 5 — 6,000 лв. Веднага парите пристигат.

Сега у вас се явява въпросът: Може ли да бъде това, или не? Преди сто, даже и преди 20 — 30 години, хората мислеха като вас — съмняваха се. Ако някой кажеше тогава, че след 40 — 50 години хората ще се разговарят по радио, щяха да кажат, че на този човек му липсва нещо. Обаче, това, което хората едно време не вярваха, днес стана. И когато ние казваме, че можем да влезем във връзка с невидимия свят, пак не ни вярват. Под „невидим свят“ разбирам установения живот. Нашият живот се крепи от установения свят. С други думи казано, ние живеем от трошиците на установения свят, а мислим, че нашият свят е по-реален от невидимия. Аз съм наблюдавал: докато човек се смущава, гневи, критикува, нищо не му върви. Каже ли „да бъде волята Божия“, всичко му тръгва напред. Имай вярата на детето, и нещата ще се нареждат от невиделица. Разумните хора имат такава опитност. Престани да се смущаваш! — Ами ако умра гладен? — Ако умреш, умри поне като човек с вяра. — Ще страдам. — Страдай, но като човек с вяра. — Аз зная, че един ден всичко ще изгубя. — Кой човек не е изгубил всичко? — Като следваш Божествения път, и да изгубиш, пак ще спечелиш. Като вървиш в човешкия път, като изгубиш, не можеш вече да печелиш.

Сега, да оставим мисълта за материалните блага. Аз не ви поощрявам в това, но вие трябва да внесете известни подобрения в живота

си. Някога ще ви дам известни правила, без които не можете да влезете в новия живот. Със старите правила не може да се влезе в новия живот. Имаш в банката 20,000 лв., а молиш Господа за още 20,000 лв. Не само че няма да ги получиш, но ще изгубиш и тези 20,000 лв., които имаш в банката. Имаш право да се молиш на Господа, когато всичките връти са затворени, когато нямаш пет пари в джоба си. И тогава, като се молиш, кажи: Господи, да бъде за твоята слава! Обаче, като имаш пари и се молиш на Господа за още, нищо няма да получиш. Бог се изявява на човека само тогава, когато няма кой да му помогне. Когато всички хора престанат да ти говорят, тогава Бог ще ти заговори. Това са най-мъчните дни в живота на човека. По-мъчни дни от тези няма. Даже и една велика душа, като Христа, в момент на усамотение, каза: Господи, защо си ме оставил? Той помисли, че и Бог Го изоставил. По-тежко положение от това за човека няма — да мисли, че всички са го изоставили. Когато изгрее първият лъч, човек вижда, че има Един, Който мисли за него. Този Един е Господ. Тогава той ще почувствува радост и веселие. Нека това ви послужи като потик, да работите, но не върху това, което имате. Ако работите върху него, вие ще изгубите и това, което имате. Като ви говоря така, казвате: Защо Учителят ни говори за неща, които знаем? Още по зле за вас. Ако към това, което знаете не прилагате нищо, ще го изгубите. Когато тър-

сите истината, не трябва да носите нищо със себе си. Всичко трябва да изоставите настрана. Когато отиваш за вода, ще носиш празно шише. Още по-добре е, ако вземеш съвършено нов съд, да го напълниш от новата вода. Ако имаш в шишето вода, ще я излееш и отново ще го напълниш.

И тъй, ако мислите, че новото учение е над това, което имате, изсипете старото учение на земята и сипете новото. Ако пък новото учение не струва нищо за вас, дръжте си старото учение. Според мене, ако дойде едно Божествено благо, за което още не сте готови, вие няма да постъпите с него, както трябва. Ето защо, всеки ден се отказвайте от вашите стари шишета. Всеки ден човек трябва да пълни шишето си с прясна вода. Всеки ден да пълни торбата си с пресен хляб. В Божествения свят не се позволява да ядеш стар, твърд хляб. Ще отиваш на фурната и ще си взимаш топъл, пресен хляб. В духовния свят се яде само топло ядене, никога студено. И после, като залезе слънцето, да не остава трошица в къщата. Така правеха евреите, когато бяха в пустинята. Колкото манна падаше през деня, до вечерта трябваше да се изяде, нищо да не остане за другия ден. Ако някой си позволяваше да събере повече манна, той биваше наказван.

Сега аз говоря за онези от вас, които искат да се подвизават духовно. Ако се държите за светския живот, дръжте старата вода,

не я изсипвайте, защото ще останете без нея. Старият живот се задоволява със старата вода. Новият живот изисква нова вода. Ще ви приведа следния пример: Едно младо момиче, около 18 — 19 годишно, попаднало в задънена улица. Толкова объркала работите си, че не знаела, как да ги оправи. Един ден тя срещнала един свой учител, когото попитала, как да си помогне, за да си уреди живота. Той ѝ казал: Ти си млада, хубава, дорбе танцуваш. Започни да танцуваш, да видиш, какъв резултат ще имаш. Един ден тя се облякла хубаво, докарала се и отишла в кантората на един банкер да му потанцува. С играта си тя привлякла много хора. Банкерът останал много доволен от играта ѝ, за което я възнаградил добре. С това и той спечелил. Младата мома се прочула с играта си и започнали да я канят навсякъде. Така тя подобрила живота си. По-рано тя се познавала с един стар дядо, който я знаел като бедно, нещастно момиче. Срещнал я той и я запитал: Какво стана с тебе? Как ти се уредиха работите? — Започнах да танцувам. — Тогава и аз да започна да играя като тебе. — Започни. Иди да потанцуваш на еди кой-си банкер. Отишъл дядото при банкера и започнал да играе. Всички започнали да му се смеят и му казали: Хайде вълн!

Казвам: Младата мома трябва да танцува, а 70 годишният дядо трябва да мисли. И той може да играе, но неговата игра не е като на младата мома. Неговите работи не могат да се уредят по същия начин, както на момата.

На другия ден той срещнал младата мома и казал: Дъще, не ми върви. Изпъдиха ме от кантората на банкера. Момата били умна. Тя казала: Ела с мене, аз ще играя, а ти ще събираш парите. И започнали двамата заедно. Така, работите им тръгнали наред. Дядото седи, момата играе, а паничката се пълни. Това е разумният живот. Съединете младото със старото. Не е един начинът за разрешаване въпросите на младия и стария. Дядото играе сам, но работите му не вървят добре. Той е на 70 години, хорага не искат неговата игра. Обаче, всеки желае танца на младата мома.

Следователно, когато младото и старото се съединят, и на двамата ще тръгне.

— Проявената любов на Духа, проявената мъдрост на Духа, проявената истина на Духа носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.

х

8. Утринно Слово от Учителя, държано на 13 ноември, 1932 г. София. — Изгrev.

Време и пространство

Размишление.

Ще прочета 9 гл. от Матей.

В книгата на живота има хиляди задачи, които трябва да се решат. Ако не се решат, те ще останат само написани задачи. В човека има една слаба страна. Той мисли, че нещата могат да се повторят, когато пожелае. Всъщност, в природата нищо не се повтаря. Това, което днес знаеш, утре няма да те ползува. Въздухът, който днес си приел, утре не можеш да го приемеш, той е изиграл вече ролята си. Утре ще дишаш друг въздух. Светлината, която днес си приел, утре няма да я приемеш. Днешното знание не може да те ползува на другия ден. Човек мисли, че е придобил известно знание. Никакво знание не е придобил. Той само помни, че е учил нещо. Въпреки това, ти не можеш да убедиш човека, че нищо не е научил. Това, което той е научил, служи само да припомни неговото минало и да разбере, какво носи в себе си. Водата помага за растенето на цветята, но тя не ги създава. Светлината дава условия за придобиване на знанието, но тя не го създава. Това са все разсъждения. След това ще дойде някой да ви убеждава, че човек не може да

бъде праведен. Наистина, човек не се ражда праведен, но и грешен не се ражда. Ще цитирате стиха, в който е казано: „В грях ме роди майка ми.“ Да, в грях си заченат, но не си роден в грях. Под „грях“ разбирам лошите условия. Праведен човек е онзи, който носи в себе си добрите условия. Казах, че човек не се ражда нито грешен, нито праведен. Ако той се раждаше грешен, или праведен, това е самоопределяне. Ако си роден праведен, праведен ще си останеш; ако си роден грешен, грешен ще се останеш. Ако се родиш невежа, такъв ще си останеш. Ако се родиш учен, учен ще си останеш. Такъв е законът. Ще кажете: Ако е така, няма защо човек да учи. — Обаче, има неща, които трябва да си припомните. Следователно, като учиш, ти събуждаш в себе си онова минало знание, складирано в твоето подсъзнание. Не че миналото е всичко, но в него е основата на твоето знание. Аз ви говоря за онзи свят, в който няма минало, няма и бъдеще. Там има само настояще. В обикновения свят, в който сега живеете, има и минало, и настояще, и бъдеще. Миналото и бъдещето ползват човека само като стимули. Мислиш, че си музикант и философ и можеш всичко да направиш. Но това не е реалност. Миналото носи известни опитности. Обаче, важно е настоящето, т. е. това, което в даден случай носиш в себе си.

Често се говори за време и пространство, като физически условия. Аз ще ви кажа една истина, която не сте чували досега. Тя е след-

ната: Освен време и пространство, съществува и друго нещо, което обхваща в себе си и времето, и пространството. То е реалността на живота. Какво е реалност, не знаете. Времето и пространството, сами по себе си, не са реални величини. Времето само определя нещата. Пространството пък може да се увеличава и намалява, без да е реално. Казано е, че има нещо извън времето и пространството. То е реалността. Ето защо, докато човек не живее извън времето и пространството, никога не може да разбере самата реалност. Нещастията на хората се дължат на това, че те живеят във времето и пространството. Имаш къща, нива — ти живееш в пространството и зависиш от него. Искаш да бъдеш щастлив — ти зависиш от времето. Дали ти е топло, или студено, пак зависиш от времето. Докато зависиш от времето и пространството, ти всякога ще бъдеш такъв, какъвто си сега. Искаш да бъдеш богат, учен, здрав — ти зависиш от времето. Щом има време, ще има и знание; щом има време, ще има и здраве.

И тъй, който не разбира реалността, казва, че трябва да се използва времето. — Така е, времето ще се използва, но и то ще използва хората. Ще използвате пространството, но и пространството ще ви използва. Докато направиш една къща, ще изхарчиш енергия, грижи, време. В края на краищата, ще вложиш в нея 200,000 лева, които ще плащаш с години. Едва изплатиш къщата си и заминаваш за дру-

гия свят. След това дъщерите и синовете ти започват да се карат за къщата ти, на кого каква част да се падне. Ако нямаш преки наследници, дохождат роднините, и те започват да се карат за къщата. Защо ти трябваше тази къща?

Преди няколко дни дойде при мене една от най-старите сестри в Братството, може да е около 80 годишна, и започна да плаче. Гледам сестрата и си мисля: Да беше млада, щях да кажа, че има някой възлюбен, който я оставил, затова плаче. Да беше болна, щях да кажа, че страда нещо. Нито едното, нито другото. Питам се: Защо плаче тя? Тя ми каза: Всички ме изоставиха. — Значи, времето я изоставило. Сестрата е забравила, че има Един извън времето, Който не я изоставил. — Всички ме изоставиха, няма къде главата да си сложа. Досега се мислех силна, но видях, че всичко пропадна. Казвам си: Тя е мислела във времето и пространството, че работите ѝ са уредени, но вижда, че е изгубила и едното, и другото. Гледам, колко отчаяна е тази сестра. Тя държи нещо в ръката си, и аз си мисля: Дали не държи в ръката си нож, или револвер, та пред мене да се убие. Най-после тя изважда това нещо и ми го подава: Това ми остана, никакво друго богатство нямам. Не го искам, не ме интересуват тези неща. Даде ми нещо голямо, като добави: Това нещо събирах с години, но вече не ми трябва. Аз го взех в ръката си, и по този начин хванах времето

и пространството в ръката си, а тя остана извън тях. Като ми даде това нещо, забелязах, че и на нея почна да олеква. След това ѝ казвам: Аз не те харесвам, ти не си герой. Ти още не си страдала. — Нима има по-големи страдания от моите? — Това е само начало на страданията. Всички минават през тези страдания. Тя постоя още малко и си отиде.

Казвам: Често човек се чувства напълно изоставен, свършено сам в света. И какви ли не истории се случват в живота. Права е тази сестра. Тя търси изходен път в живота си и казва: Човек не може да живее във времето и пространството. Родих син, надявах се, че като се ожени, ще живея при него, но сега той не ме иска. Мислех си, че снахата ще ме гледа, но и тя не ме иска. Дойдох между сестри и братя, но и те не ме приемат, макар че живеят за Бога. Чета всичко това по лицето ѝ и виждам, че тя живее във времето и пространството. Казвам си: И тези братя и сестри, на които си разчитала, живеят, като тебе, във времето и пространството. Като спят, те не могат да мислят за тебе. Ти си будна, не спиш, затова мислиш за тях. Тебе те боли корем, а брат ти спи. Глава те боли, а брат ти спи. Гладна си, страдаш, а брат ти спи спокойно. Питаш се: Защо тези хора не искат да знаят за мене? — Няма ги, те са извън времето и пространството, спят хората. — Коя ли е тази сестра? — Всяка една от вас е тази сестра. Аз имам особено мнение за нея. Тя ще стане герой.

Като ви сравнявам с нея, всички вие бледнеете. Питам се: Ако тази сестра пада духом, какво ли ще бъде с другите? Значи, силата на човека се познава само тогава, когато той е на изпитания. Тогава се познава и колко знае. Изпит е това, малък изпит, но обикновено хората мъчно разбират малките изпити. Например, как ще издържите изпита за любовта? Когато се отнася до любовта във време и пространство, вие знаете, как да я приложите. Докато живеш във време и пространство, или ще обичаш човека, или ще го мразиш; или ще му вярваш, или няма да му вярваш; или ще го изпъдиш от дома си, или няма да го изпъдиш. В това няма изключения. Ако хората се обиждат и сърдят лесно, ти не би могъл да им кажеш истината.

Преди няколко дни дойде при мене една млада сестра. Тя влезе смело, свободно, като че ли има право да разполага. Изправи се всред стаята и ме пита: Къде е еди-кой си млад брат? — Защо ти е този брат? Мисля си, че между тях може да има някакво взимане - даване. — Търся го, не мога да го намеря. Имам да му давам нещо, искам да си уредя сметките с него. — Ето, всъщност има една сестра, аз имам доверие в нея. Дай ѝ, тя да предаде това, което дължиш на младия брат. Друг не мога да ти посоча. Ако ти кажа да го дадеш на друг, може и той да го задържи, и ти да останеш с неизпълнено задължение към младия брат. Гледам, тази сестра седи кисела, неразположена. Питам я: Защо си толкова неразположена? Защо влезе в стая-

та ми толкова кисела? Аз не искам в стаята си кисели краставици и пиперки. Тури ги в някое гърне или бъчвичка. Ето какво ще ти кажа: Ти си много проста. За себе си минаваш за умна, но си проста, защото живееш във времето и пространството. Някой казал нещо за тебе, и ти се сърдиш.

Питам: Ако кучетата на пътя те лаят, трябва ли да се сърдиш на мене? Аз ли съм виновен, че кучетата лаят във време и пространство? Аз ли съм виновен, че някой казал нещо лошо по твой адрес? Така не се служи на Бога. — Аз не искам да зная за мнението на другите. Аз искам да служа на Бога. Казах ѝ: Радвам се, че срещнах поне един човек, който иска да ходи в пътя на Христа, в пътя на Истината. Знаеш ли, какво казва Христос? Той казва: „Даже и да изпълниш всички закони, ако не се откажеш от майка си и баща си, ти не можеш да влезеш в Царството Божие.“ Младата сестра каза: Едно нещо не мога да направя — от майка си не мога да се откажа. Ако тя умре, и аз ще умра. — Ето, ти пак показваш, че си много проста. Проста си затова, че след като вярваш в Христа, мислиш, че майка ти ще умре, и ти не можеш да живееш без нея. Коя е майка ти? Мислиш ли, че тази, която е на земята, е твоята истинска майка? Ако мислиш така, наистина, си проста. Аз се чудя, как вървиш по стъпките на Христа! Христос каза на майка си: Аз трябва да върша волята на Отца си.

Има светски хора, които са приложили Христовото учение. Те се отказали от майка си и баща си, без да вярват в Христа. Аз знам, кога хората се отричат от майка си и баща си. Аз съм срещал много синове, които, без да вярват в Христа, са приложили Неговото учение, изпъдили са майка си и баща си. Синът казва: Според Христовото учение, аз не искам баща си въщи. Да се махне оттук! Идва бащата при мене и се оплаква от сина си. Казвам му: Син ти е постъпил съобразно Христовото учение. То гласи: „Който не се отрече от баща си и майка си, не може да се нарече мой ученик“. Както виждате, който вярва в Христа, не може да се откаже от майка си и баща си. Който не вярва в Христа, лесно се отказва. Питам: Каква е ползата от такова приложение на Христовото учение?

Като говоря по този начин, аз не обезценявам знанието, но то трябва да се приложи разумно. Ако джобът ми е пълен с пари, но аз не мога да си послужа с тях, защо ми са те? Ако нося брадва, а не мога с нея да си отсека едно дърво, защо ми е тя? Ако имам вяра, която никъде не мога да приложа, защо ми е тя? Казвате: Учителят ни говори за числата. Казва, че $2 \times 2 = 4$. Какво представя четворката? — Две по две е отношение. Преведете го в геометрична форма. Това отношение се нуждае от пространство, защото времето има смисъл само в пространството. Извън пространството, времето не може да се прояви. Следо-

вателно, имате едно отношение, в което времето трябва да се прояви в пространството. Само тогава можете да разберете отношението. Четворката е квадрат на двойката. Казвате $3 \times 3 = 9$. Значи, деветорката е квадрат на тройката. В случая, деветте показва пространството, в което се проявяват трима души. В този смисъл, деветорката е тяхната собственост. Казвате още, че $3 \times 3 \times 3 = 27$. Значи, числото 27 е кубът на тройката.

Казвам: За да разберете живота, вие трябва да знаете времето, през което известно събитие е станало, и пространството, дето същото събитие е станало. Това пространство включва всички възможности, в които вие ще разрешавате известни задачи. Например, представяш си, че ще живееш на другия свят и мислиш за него, като за безпространствен свят. Той е извън нашето пространство, обаче, вие трябва да имате ясна представа за същината на онзи свят. Онзи свят се различава от физическия. Какъв е той, не знаете. И съществата на онзи свят се различават от тези, които живеят в пространствения, т. е. на физическия свят. Те се отличават от хората по това, че са много леки. Вие не можете с никаква теглилка да ги мерите. Те имат тегло, но тежестта им не се измярва, защото имат стремеж към друг център, а не към този на земята. Хората, както и другите същества на земята, имат голямо тегло, понеже стремежът им е към центъра на земята. Всяко тело, което има стремеж към друг център, който е еднакво

силен като центъра на земята, то остава някъде вън, не може да се движи.

Казваш: Тежко е положението ми. — Чуден човек си! Като казваш така, ти минаваш за учен човек. Щом е така, можеш ли да претеглиш положението си, да видиш, колко тежи? Казваш: Тази мисъл ми тежи. — Можеш ли да я протеглиш, да видиш, колко тежи? Обичал си някого, и той те обичал. В който момент почувствуващ, че не те обича, ти се омъчняваш, става ти тежко. Как разбра, че този човек не те обича вече? Какви научни данни имаш за това?

Една сестра се оплаква, че еди-коя си не я обичала. Питам я: Какви са научните данни за това? Как позна, че не те обича? Ще кажеш, че по лицето ѝ четеш, че не те обича. Значи, ти си голяма ясновидка. Друга пък чете по лицето на някоя, какво мисли тя. Като дойде някой при мене, аз го поставям във време и пространство и зная, точно какво мисли той. Щом се постави във време и пространство, човек има вече точно определено място. Всеки трябва да знае мястото си, както и мястото, което другите хора заемат. Всяка река, която има свой път, тя се е самоопределила. Който мине край нея, може да знае направлението на нейното движение. Ако знае планината, от която извира реката, той ще знае и завоите, които тя прави. Така, именно, той може да прави точни изчисления.

Слушате ме, като ви говоря, и си мислите: Какво ли иска да каже Учителят? — Ако съм готвач, ще мислите, дали съм сготвил добре. Ако съм шивач, ще мислите, дали дрехите ви са ушити добре. Ако съм обувар, ще си мислите, как ли съм ушил обувките ви. Аз мога да кажа, че съм ги ушил добре, но това не е достатъчно. Опит трябва да се направи. Аз мога да мисля, че са добре ушити, но не знам, дали е така. И вие мислите същото, но не сте ги опитали. Вашите крака ще покажат, доколко добре са ушити обувките. Ако прилягат добре на краката ви, значи, добре са ушити. Ако се окаже, че някъде ви стягат, те не са добре ушити. Тогава ще ги туря на калъп, да се разпуснат малко. В случая, опитът е на мястото си. Всеки знае, дали готвачът е сготвил добре, или не. Само пет минути са достатъчни, за да се разбере, добре ли е сготвено яденето. Ще бръкнете с лъжицата в яденето, ще го вкусите и ще кажете, дали е добре сготвено. Ако едното ядене не е сготвено добре, ще искате друго. Ако и това ядене не е добре сготвено, вие напущате гостилницата и казвате: Втори път не влизам в тази гостилница.

Днес, като сте дошли тук, ще ви запitam: На гостилница ли сте дошли? Това място за търговия ли е, или за учене? Ако тук сте на училище, вие приличате на малки птиченца, които няколко време след излюпването си, напускат своите гнезда. Докато са в гнездото, родителите им предават уроци на птичи език. Башата,

например, им казва: Отворете устата си и кажете: Чик-чирик! Те повтарят казаното от баща им. След това иде майката. И тя им казва: Отворете устата си! Те отварят устата си, и тя им пъхне нещо за ядене. Ще кажете, че тяхното чирикане е проста работа. Не, в него се крие магическа сила. Като каже „чик-чирик“, то вече отваря устата си, и майката му дава да яде. Тази дума означава „дай!“ „Чик-чирик“ е магическа формула, която заставя родителите да работят от сутрин до вечер. И плачът на детето е цяла магия. Щом заплаче, майката веднага започва да го кърми. Кажете ми, като сте дошли тук, като на гостилница, коя е магическата формула за вас? Ако детето, като се роди, не заплаче, не се движи, веднага го изнасят вън и го заравят. Това дете не може да стане ученик. Ако то отвори устата си и заплаче, майката казва: Добре дошло! На живота и здраво дете всички се радват. Ето защо, по-добре е детето да плаче, отколкото майката.

Ще ви обясня, защо плаче човек. Като плаче, детето иска да застави Провидението или Бога, да постъпват, както желае то. Казвам: Вие можете да заставите Бога да направи нещо за вас само тогава, когато знаете, как да Му говорите — когато знаете да плачете. В който ден престанете да плачете, да отваряте устата си, да движите краката и ръцете си, Бог ще ви изпъди вън, както майката пъди детето си. Бог казва: От умрели деца нямам нужда. Питате: Защо трябва да се движат ръцете?

— Защото сте живи. Обаче, движението на ръцете трябва да бъде смислено. Безсмисленото движение на ръцете нищо не допринася. Какво печели детето от механическите движения, когато е в люлката? — Нищо не печели, но майката се радва и на тези движения, защото чрез тях детето се упражнява. Аз не зная точно, какви движения прави детето. Не съм бил майка, но и много майки не знаят това. Важно е, че механическите, несъзнателните движения се различават коренно от съзнателните. Такава е разликата между физическия и духовния свят. Физическият живот се проявява във времето и пространството, а духовният е извън времето и пространството. Докато се тревожиш, докато боледуваш, докато лягаш да спиш и ставаш, докато се учиш, ти си във време и пространство. Хубави са и тези неща, но те са кратковременни. В тях стават бързи промени. Ти си лекар, известен като знаменит, но утре дойде друг, по-учен от тебе, по-способен от тебе. Хората започват да го търсят и те забравят. Ако дойде трети, по-учен от двамата, и той ще блесне пред тях, а те ще останат в сянка. С какво се прочул последният лекар? Той дал едно особено лекарство на болния, от което веднага оздравял. Значи, способният лекар измества неспособния.

Вие искате, като се молите, Бог да ви слуша, т. е. да отговаря на вашата молитва. Въз основа на какво искате това? Ще кажете, че Бог е Любов, следователно, Той трябва да от-

говаря на молбата на слабите. Това не е правилно. Вие правите две грешки, които ви пречат да влезете в пряк, естествен контакт с Бога. Ти си търговец, искаш да се стоплиш малко и излагаш гърба си на слънце. През всичкото време, докато се грееш, мислиш само за търговията си. За слънцето, за природата не мислиш. По едно време усещаш, че си се сгорещил много и веднага търсиш сянка, да се скриеш от палещите лъчи на слънцето. Ако отношението ти към слънцето беше правилно, щеше да се справиш с него. И на слънце, и на сянка, ти мислиш само за търговията. Това е едната грешка. Другаде виждам един учен, затворил се в стаята си, прави научни изследвания. От време-навреме той поглежда към слънцето, мисли за него, но не му е топло — слънцето не може да проникне в неговата стая. — Това е втората грешка. Първият се излага на слънцето, и мисли за търговията си; вторият мисли за слънцето, и стои в затворена стая. — Не, ще излезеш вън, ще изложиш гърба си на слънцето и, без да мислиш за него, то ще ти даде нужното. Едно се иска от тебе: да бъдеш буден, да концентрираш мисълта си, да приемеш правилно слънчевата енергия. Такова трябва да бъде отношението на човека към Бога.

Казвам: Да седиш затворен в стаята си и оттам, през един малък прозорец да гледаш слънцето, това значи, да се затвориш в своя краен егоизъм и оттам да гледаш на света. — Не, ще излезеш вън, ще изложиш гърба си на

слънцето и така ще възприемаш неговата светлина и топлина. Ако мислиш, че в затворената стая ще станеш светия, ти си на крив път. Такива светии свършват зле. Затворени в своя егоизъм, те мислят, че никой не ги разбира, никой не ги признава за светии. Ако искаш да те видят хората, излез въвн на открито. Кой знае, че някъде в една тъмна стая, седи един голям светия? Истинският светия е между хората: денем слънцето го грее, както огрява всички хора, а вечер, със своята свещ, осветява пътя на онези, които са го объркали.

Един от нашите приятели дойде при мене и ми каза: Учителю, ти си казал на еди-кого си много неща, на мене нищо не си казал. — Какво особено искаш да ти кажа? Аз не зная, дали има човек на земята, който да е говорил толкова много, като мене. Аз проглуших света с моето говорене. Аз даже се чудя на себе си, защо говоря повече, отколкото трябва. Това не е нито по характера ми, нито е присъщо на моето естество, нито е в съгласие с разбирането ми. В невидимия свят ме считат за най-мълчаливия човек, а на земята съм най-разговорчивият. Аз говоря много, защото ви считам за умни хора. Ако не бяхте умни, не бих ви говорил. Щях да постъпя с вас, както постъпила една млада, красива мома с един момък, който ѝ се обяснявал в любов по различни начини. Той ходел след нея, давал вид, че я обича, но тя не му обръщала внимание, правела се, че не го вижда. Той купувал цветя, пра-

щал ѝ, тя ги връщала назад. С това тя искала да му каже: Аз не приемам неща, взети без позволение. Ти купуваш откъснати цветя, без да се запиташ, как са взети. Той ѝ праща различни украшения, но тя и тях връща. Казва: Не приемам подаръци от мързеливи хора. Лесно се правят подаръци наготово. Такива неща и аз мога да си купя. Той се чуди, защо тя не му отговаря. Момата му казва: За какво да те обичам? За престъпленията, за мързела, или за лъжите ти? И вие се молите на Господа, искате Той непременно да ви отговори. За какво да ви отговори? Ако е за молитвите ви, аз съм слушал толкова глупави молитви, че се чудя на ума на хората. Някога се чудя на нахалството и на високото мнение на хората за себе си. Вие разполагате с голям капитал — вашият дух, душа, ум, сърце, тело и след това се оплаквате, че нямате къде да подслоните главата си. Другите хора били по щастливи от вас; те имали къщи, а вие нямате.

Питате: За нас ли се отнася това? — Ни най-малко не се отнася до вас. Преди всичко, вие не сте онази красива мома, след която тичат момците. Красивата мома представя възвишения свят, към който всички се стремят, искат да им обърне внимание. Вас мога да уподобя на младия момък, влюбен в красивата мома. Той не обикаля заради нея, но за себе си. Защо бедният обикаля богатия? — За парите му. Следователно, и вие дохождате да ме слушате, не за самия мене, но за знанието,

което ви давам. Щом получите необходимото за вас знание, вие ще изхвъркнете оттук, както малките птички напушат гнездото си, като се научат да хвъркат. Аз не съм толкова глупав, да не ви разбирам. Не мислете, че ще ви дам всичко, каквото имам. Аз давам на другите само от изобилието си, т. е. това, което не може да се събере в мене. Повече от това не давам нито на йота. Като давате, и вие спазвайте същото правило. Мислите ли, че аз ще повярвам на онзи, който ми говори за своята голяма любов към мене? Къде ще туря неговата голяма любов? Аз нямам място за нея. Как трябва да постъпя, ако при мене дойдат три моми с подаръци? Първата ми донесе една риза от груб коноп; втората ми донесе също една риза, но памучна; третата ми донесе копринена риза. Как мислите, коя риза ще облека? Това, което е верно за мене, верно е и за вас. Как бихте постъпили вие, ако имате такива ризи? Конопената риза ще облечете в краен случай, когато нямате какво да облечете. Значи, остава да избирате между останалите две ризи — памучната и копринената. Може да облечете памучната, защото е практична, лесно се пере и може дълго време да се употребява. Обаче, копринената риза е най-скъпа и добре приляга на телото. Всички предпочитате копринената риза. За конопената ще кажете: „Ела зло, че без тебе по-зло.“ Докато е в благоприятни условия, човек никога

няма да облече конопена риза, да претрива телото му.

Сега вие приемате новото учение отчасти, не напълно. Какво трябва да бъде новото учение? Отваряте Библията, Новия завет, да видите, как са мислили хората по онова време. Като четете за пророците, за апостолите, виждате, как те са разбирали живота. Като четете Свещената книга, изобщо, все ще се натъкнете на известни съмнения. Казвате: Не можем всичко да приемем. — Прави сте. Много неща ще четете, но направо всичко не можете да приемете. Първо ще пресеете прочетеното и, каквото остане на ситото, него ще приемете. — Защо? — Защото е прието в неговия първичен вид. Какво ще научите от живота на Давида? Казвате: И Давид, най-благочестивият цар, като дойде на власт, направи такива грешки, които не бяха позволени пред Господа. Бог постави Давида цар на израилския народ, за да му даде добър пример, а той се облече в дреха от коноп. Обаче, и донес още се говори за неговата грешка, още не може да му се прости. И донес още, еврейският народ носи последствията от грешките и престъпленията на своите царе.

Аз ви говоря като истински златар, не да се самоосъждате, но да се научите да различавате скъпоценните камъни от простите, и чистото злато от фалшивото. Лесно се лъже човек. Няма по-големи майстори на лъжата от духовете. Няма по-големи майстори от тях за интриги и скандали. Някога духовете се разделят

на няколко лагера, но всички са от една банда. Едни от тях създават изкушения за младите моми, други — за младите момци. Те търсят начин да оберат човека. На младия момък ще намерят една мома, да му казва, че го обича, че не може да живее без него. В това време ще изпратят друга мома, да внесе в него съмнение, че първата не го обичала, че замотавала главата на други момци. Всъщност, нито втората му желае доброто, нито първата му е изневерила — интриги са това. Най-после ще дойде трета мома, със задача да съветва и примирява. И момъкът ще се лъже ту в едната, ту в другата, ту в третата, докато го накарат да извърши някакво престъпление. Той се чуди, какво да прави. Не само че никоя не е готова да се жертвува за него, но стават още причина той да умре.

Казвам: Всяко учение, което внася тъмнина в човешкия ум, не е истинско. То е учение във време и пространство. Ако мостът е направен от сламки, не минавай по него. Колкото и да те убеждават в неговата здравина, не минавай по този мост. Не минавай по път, дето мишките минават; минавай по път, дето слонът минава. Пътят, дето слонът минава, е безопасен. Не ходете по пътя на онези, които нямат представа за духовния свят. Аз наричам техния път — „път на мишките и плъховете.“ Аз не вярвам в учения, създадени от хората. Ако ти изповядваш едно учение, а не го живееш, то нищо не те ползува. Като проповяд-

ваш едно учение, трябва да живееш съобразно с него. Когато ябълката се развива добре и дава хубави плодове, тя живее според изискванията на своето учение. Когато скъпоценният камък пречупва добре светлината, той се проявява според своето учение. Камък, който не пречупва добре светлината, не е истински, не е скъпоценен.

Когато се проповядва, че Бог е Любов, че е снисходителен, милостив и благоутробен, това учение има користвлюбива цел. Значи, можеш да живееш, както искаш; да правиш, каквото искаш и да разчиташ на снисхождението и милостта на Бога. Не, Бог е снисходителен само към просящите. Да просиш, това е изключителна проява. Обаче, в училището не приемат просяци. Вън от училището може да просиш, но в училището — по никой начин. Ученик просяк не можеш да бъдеш. Светия просяк също не можеш да бъдеш. Това трябва да се знае. Който не работи, не може да бъде ученик. Той не може да прогресира. Просяк и ученик са две несъвместими неща. Просията е учение вън от училището. Ако искаш да просиш, ще туриш един надпис на главата си: Аз съм беден човек и затова прося. Така можеш да просиш цял живот. Един ден, когато ти дотегне просията, ще хвърлиш надписа и ще си кажеш: Отсега нататък искам да уча, да стана ученик. От този момент ти ликвидираш с просията. Ще вдигнеш кръста си и ще тръгнеш след Христа. Като ученик на Христовото учение, ти ще бъдеш готов да се

жертвуваш за него. Ако не си готов на жертви, не можеш да бъдеш мой ученик. Христос казва: „Ако не влигнеш кръсга и не ме последваш, не можеш да бъдеш мой ученик.“ Самоотричането е формален процес. Ти ще се отречеш от всичко, което спъва развитието на твоята душа. Душата трябва да расте, да стане силна. Тя трябва да разбере условията, да ги използва разумно, за да не се натъква на противоречия. Душата трябва да поддържа връзката си с Бога. Питам: Как ще служите на Бога, когато сте в стълкновение един с друг? Рядко ще срещнете двама души, които да не са в стълкновение. Като се съберете заедно, тогава ще видите, доколко сте в хармония помежду си. Ако сте в стълкновение един с друг, как ще служите на Бога?

Бог е хармония. Ако си в дисхармония със себе си и със своя ближен, как ще отидеш при Бога? Бог абсолютно изключва всякаква дисхармония, всякакво оплакване. Свободен си да се оплакваш, но оплачеш ли се веднъж, ти не можеш да се явиш пред лицето на Бога. Шишето може да се оплаква, че го изпразнили. Нямам нищо против това, но всеки човек, който се оплаква пред Бога, е празно шише. Той казва: Господи, изпразниха ме. Нищо не ми остава. Какво да правя? — Помоли се на Господа да ти изпрати един ангел, да те напълни. Тъкмо ангелът те напълни, дойде някой отвън и те изпразни. Ти пак се молиш да дойде друг ангел да те напълни. Значи, през целия ден Бог ще изпраща ангели, един след друг, да те пъл-

нят. После ще дохождат други същества да те обират. Има едно положение, при което никой не може да те обере. То е да станеш голям извор. Тогава, колкото и да черпят от тебе, никога не могат да те изпразнят. Като станеш извор, ще благодариш на Бога, че никой не може да ти отнеме доброто, любовта, светлината, мисълта. Някой се оплаква, че мисълта му потъмняла. Значи, ти си празно шише. Като се напълниш, ще се зарадваш. Обаче, ще знаеш, че с водата в твоето шише можеш да напоиш двама-трима души. После отново ще се напълниш. — Защо се изпразних? — Защото си шише. Шишетата се изпразват, а изворите течат. Всички имате условия да се превърнете от шишета в извори.

Като гледам лицата ви, на тях виждам написано: — Как може да стане това? — Докато си кибритена клечка, постоянно ще се палиш и изгасваш. За да се увеличиш, запали една плевня и не мисли, какво ще стане с нея. — Какво ще стане по-нататък с нея? — Запали плевнята и я остави да гори. Ако ти не можеш да запалиш своята плевня, какво представяш от себе си? Ти си в пролетта на живота, тревата е изникнала вече, плевня не ти е нужна. И говедата не се нуждаят от сламата в плевнята. Запали сламата! — нищо повече. Ако мислиш да продаваш сламата, откажи се от това. Запали плевнята си, да опиташ, колко си силен. Така ще придобиеш едно знание, да видиш, колко време може да гори една плев-

ня. Кибритената клечка гори най-много десет секунди, а плевнята — часове, даже и дни. Изчислете отношението между времето, през което гори клечката и времето, докато напълно изгори плевнята. Можеш да запалиш плевнята така, че никога да не изгасва.

Съвременният свят се нуждае от такива учени, които да разполагат с магическата пръчица. Само веднъж да я насочат в една или друга посока, те ще открият земните течения. Вие, като религиозните, се обръщате към Господа с думите: Господи, Ти можеш всичко да направиш. Не даде ли тояга на Мойсея, и той, като удари с нея, от канарата потече вода. — Да, но Мойсей е бил с Господа, не е бил сам. Ако той не беше свързан с Бога, колкото и да удряше с пръчицата, нищо не би станало. Има учени хора, които, без да се молят, като знаят законите, намират мястото, дето има вода, пробиват дупки, и водата започва да тече. Тогава цяла местност се залива от вода. Кое е по-добре: да удариш с пръчката, и нищо да не потече, или да удариш с нея, да пробиеш земята и да потече вода, която ще залее цялата местност наоколо. И вие се нуждате от такива сонди, с които да откривате къде и на каква дълбочина във вас се намират тези течения. Като ви наблюдавам, виждам, че и вие сте учени хора, всичко можете да направите. Слушам, как една сестра се оплаква от друга. Като говори за нея, тя я описва толкова майсторски, като учен човек. Големи психолози сте вие.

И мене често ме описват. След това казват, че били прости. — Не сте прости вие! Но знайте, че аз не обичам тези работи. Можете да спиквате, когато искате, но ще знаете, че човек има право да говори само онова, което е абсолютно истинно, а също така, и да е на мястото си. Свободни сте да говорите всичко, но за всяка празна дума ще давате отчет. После ще се питате, кой е Учителят. — Кой е Учителят, не знаете. Аз минавам под псевдоним. Никой не знае, кой съм аз, но можете само да предполагате. Предположението не е още истина.

Мнозина приличат на онзи руснак, който искал да се представи за ясновидец. Един ден той отишъл при руския цар и му казал: Ваше величество, аз знам, какво мислите в този момент. Вие мислите, че аз съм онзи, който трябва да ви отговори на три въпроса. — Да, това е вярно. — Аз съм друго лице, изпратено от този, когото очаквахте. Той е прост човек, не може да ви отговори на зададените въпроси, затова изпраща мене, аз да ви стогоря. Да оставям настрана този руснак. Аз ще ви кажа следното: Вие живеете на земята, а мислите за сичи свят. Искате да си представите, какъв е онзи свят. — Колкото да мислите за него, както да си го представяте, вие ще знаете нещо за него, само когато отидете там. Онзи свят се различава коренно от този: там живеят разумни, възвишени същества с висока култура, с отлична обхода. Те се обличат с хубави, светли дрехи. Там няма смърт и болести; там няма крадци, разбой-

ници и пияници. Там няма шишета и чаши за пиене на вода. Ако някой е жаден, достатъчно е да отвори устата си, и водата направо влиза. Там не слагат трапези за ядене. Когато някой е гладен, храната направо влиза в устата му. Той не сяда на стол да яде. Както върви, така яде. Ще кажете, че не е красиво човек да върви и да яде. — От ваше гледище не е красиво, но от гледището на другия свят е красиво. Колко пъти и вие ядете по улините! Както вървите, извадите нещо от джоба си и започвате да ядете. — Не е добре човек да върви и да яде. — Не е добре, но го правите. Значи, и вие сте в другия свят. Някога отивате на планината и, като огладнеете, спирате се пред някой извор и започвате да ядете, като отвреме-навреме пиете вода. Така разваляте и стомаха си, и храната, която сте приели.

Сга научихте нещо за онзи свят, но какво спечелихте от това знание? Знаете, че съществата от онзи свят не стоят на едно място, но са в постоянно движение. Там няма да срещнете същество, седнало при някой извор, като вас. И на земята, повидимому, има покой. Всъщност, всичко е в движение. И звездите изглеждат неподвижни, но те са в постоянно движение. Те се движат с неимоверна бързина, която не можем да схванем с нашето око. Астрономите изчисляват разстоянието на различните звезди и планети от земята, както и бързината на тяхното движение, и дохождат до големи числа, невероятни за нашия ум. За-

едно със земята се движим и ние. Като гледам лицата на хората, виждам, как те се изменят всеки момент. С това аз не искам да кажа, че светът, в който живеете, не е реален. Обаче, искам да обърна вниманието ви на факта, че вие търсите реалността там, дето не е. Реалността е извън времето и пространството. Който влезе в света на времето и пространството, той сам се ограничава. Щом се ограничи, човек се изменя, не е такъв, какъвто е в действителност. Не е лошо, че живееш във време и пространство, но ти трябва да ги разбираш. И в другия свят има време и пространство, но те са различни от тези на земята. Като не разбираш времето, казваш: Тежки са времената, или лоши са времената. — Това е неразбиране. Времето ограничава, а пространството дава широта. Щом сте по-свободни, вие сте в пространството. Обаче, трябва да излезете от света на времето и пространството и да влезете в третото състояние — в света на реалността. Понеже реалността обхваща и пространството, тя дава истинска свобода на човека.

Често говорите за любовта, но какво представя тя, не знаете. — Защо не познаваме любовта? — Защото не сте изпитали вътрешен глад за нея. Какво прави гладният? — Търси хляб. — Значи, гладът води човека към хляба. — Що е хлябът? — Възможност за проява на силата. — Що е силата? — Условие за проява на мисълта. Без сила човек не може да мисли. — Що е любовта? — Път към живота. От

любовта човек влиза в живота. Христос казва: „Аз съм пътят, истината и животът.“ Това значи: без любов ти не можеш да влезеш в живота. Тя е път към живота. Истината дава възможност да познаем живота. А самият живот е хлябът, към който човек се стреми. Само любовта може да даде на човека възможност за придобиване на истината. Тя го води и в пътя на живота. Значи, любовта внася в човека истината и живота. И това не е обяснение на любовта, но отчасти дава представа за нея. Като обичаш някого, ти трябва да внесеш в него истина и живот. Затова, като ни е възлюбил, Бог е внесъл в нас истината и живота. И ние трябва да имаме същото отношение към Него. Казва се да не угасвате духа в себе си. — Защо? — Угасне ли духът, човек умира.

Днес аз говоря на онези от вас, които искат да бъдат ученици. Чудя се, какви ученици ще бъдете, щом не можете да се справяте с противоречията. Аз не се чудя, защото всичко ми е ясно. Даже и най-големите противоречия са интересни за мене. Казвам: Трябва да се справите с противоречията, защото те пречат на вашето развитие. Аз бих желал, поне една седмица да живеете без противоречия, да не се тревожите за нищо. Сега и най-силните от вас се тревожат и казват: Какво да се прави, въглица няма. — Въглица има, трябва само да ги изкопаете. — Пари нямаме. — Парите са закон на ограничение. Верно е, че без пари не може, без въглица не може, без хляб не може,

но вие трябва да отделите съществените неща в живота от несъществените. Съществените неща са: твърдата почва, водата, въздухът и светлината. Без тези неща никой не може. Имате ли ги, вие ще образувате един квадрат, който включва всички възможности. Щом имате тези четири елемента, всичко останало ще имате. Когато някой ми каже, че е сиромас, аз разбирам, че той няма твърда почва под краката си, няма вода, въздух и светлина. Тогава и аз казвам: Горкият човек! Единствените хора, за които аз мога да се моля, това са онези, които нямат нито твърда почва, нито вода, нито въздух и светлина. За онези, които имат толкова земя, че могат и на другите да дават, няма защо да се моля. Казваш: Помоли се за мене. — Не, тези, които имат същественото, на тях турят юлар на главата и ги пращат да орат земята. Има една пословица: „Пратили камилите за вода, а те си изгубили ушите.“ И аз често слушам да казват: Толкова години следваме този път и мислим, че сме направили нещо; всъщност, нищо не сме постигнали. — И преди мене нищо не бяхте направили. Няма защо да съжалявате. Щом не сте работили, естествено е, че нищо няма да постигнете.

Аз искам да ви освободя от духовното пиянство. Когато се напиете, пияният трябва да изтрезнее. — Как ще стане това? — Или като го набият, или като ступи главата си. На пияниците препоръчвам да пият чиста вода. Никакво захласване не трябва да има. Защо ще

се захласваш в красивата мома? Като я видя, аз искам да зная, има ли тя твърда почва, може ли да работи. Като дойде някой при мене, аз гледам, дали има той четирите елемента. За да може да работи, всеки трябва да има тези елементи. Вие сте дошли на земята да работите за Господа. Сега вие искате да придобиете знание и тогава да работите. Някой иска да ме подражава: Отвори Библията, вземе лупата в ръката си и започва да чете. — Не се проповядва лесно. Лупата, с която аз си служа, е средство да ви изучавам. Като гледам през нея, аз показвам, че съм господар на времето и пространството. Отдалеч аз не виждам времето и пространството, но отблизо, чрез лупата ги виждам добре. Чрез лупата аз виждам всичко. И в Библията виждам такива неща, които иначе не се виждат. Чудни работи се виждат през лупата. Тя съществува в ума ми, като особена геометрическа форма. Всеки трябва да носи в ума си по една определена геометрическа форма, чрез която да вижда нещата. Някога гледаш човека, а нищо не виждаш. Но мръднел ли ръката си, вече виждаш много неща. Едно е нужно за вас: Да дойдете до реалността.

Като говоря така, аз си правя своята преценка. Като дойде някой при мене, аз веднага го преценявам. Първо гледам, дали този човек има твърда почва, вода, въздух и светлина. После гледам, обработил ли е почвата си; дали водата, въздухът и светлината му са чисти. Ако има всичко това, аз зная вече, какъв е той.

Това наричам реалност. Дойде някой при мене и плаче. Не казвам да не плаче, но искам да знае, има ли той твърда почва. Много хора са плакали при мене, и аз съм събирал сълзите им в шишенца. Аз имам цяла аптека от човешки сълзи. Сълзите на някои са мътни, а на други — бистри, без никакви примеси. Когато сълзите на някого са мътни, аз знаея, че в него има завист, омраза, съмнение. Сълзите на благородния човек са чисти като кристал. Те носят благословение. Казвате: Ние не сме виждали Учителя да плаче. — Някога и аз плача, но само там, дето могат да съберат сълзите ми. Ако съм на място, дето не могат да съберат сълзите ми, там не бих плакал. Плачът е възвишено състояние, в което човек потъва. Чрез сълзите се излива нещо благородно. Когато проповедникът говори добре, от очите на слушателите му се изливат сълзи. Добре е да плаче човек, но не след като е обидил ближния си. Ще го обиди, а после ще плаче!

Като говорих на младата сестра за самоотричането, тя каза, че от всичко може да се отрече, но не и от майка си. — Без нея не мога да живея. Ако умре тя, и аз ще умра. — Аз пакъ ще направя едно чудо: Майка ти ще умре, а тебе ще задържа на земята, няма да умреш. Ще останеш на земята след нея, да пострадаш малко. Както виждам, ти имаш още много да страдаш. Ако се отречеш от майка си, ще придобиеш нещо хубаво, но ако не се откажеш, ще страдаш. Сега и на вас казвам: Не е въпрос

да се откажете от майка си, но да я обикнете. Не да умираете, но всякога да бъдете заедно с Христа. Христос каза на учениците си: „Да отидем да събудим Лазара.“ Учениците Му отговориха: „Да отидем, и ние с него да умрем.“ — Няма защо да умираете. Достатъчно са умирали хората. Сега трябва да отидем да събудим Лазара. Аз желая вашият Лазар да възкръсне и да престанат сълзите на онази сестра, която плаче. Нека тя се зарадва и даде угощение с песни и музика. Аз не се интересувам да чувам, че този или онзи умрял. Бих желал, като дойда във вашия дом, да намеря всички здрави, бодри, весели. Искам да видя здрави и майката, и башата, братя и сестрата, приятелите, роднините, слугите. Това е живот. Пренесете това нещо вътре в себе си. Умът, сърцето и волята на човека не трябва да са мъртви, но в тях да кипи живот. И като погледнете към света, да видите, че всичко в него е живо. Не само един да възкръсне, всички да възкръснете. Аз взимам клечка кибрит и запалвам огъня. Под „огън“ разбирам живота. Значи, запалвам огъня, запалвам плевнята, запалвам и къщата. Нека всички говорят против мене. Нека горят и господари, и слуги. Така трябва да разбирате. И после, като видите нещо нечисто у хората, да ги очистите. Като казвам, че всички трябва да се запалят и изгорят, разбирам да горят, без да изгарят. Като горят, те ще се изчистят, както златарят пречиства златото и среброто на огъня. В този смисъл, изгарянето е на място-

то си. Казваш за някого, че има сгнена мисъл, огнено чувство, огнена постъпка. Това подразбира, че той е минал през сгъня и се пречистил. Тогава ще кажете: Благодарим на този човек, който внесе огъня въщи, да се постолим. Този огън ще гори в огнищата, но ще гори в сърцата и умовете на хората. Всички трябва да горят!

Сегга вие се интересувате, коя била славната сестра, но аз няма да ви кажа. Нека и тя мълчи като риба. И младата сестра да си мълчи. Аз си позволих да ги изнеса пред вас, за да ви предам един урок, да се ползвате от него. Добрата страна на тази сестра е, че докато казваше, че животът ѝ се свършил и не иска повече да живее, като излезе вън, тя каза: Има за какво да се живее! И започна да мисли. Тя се ободри, замисли се и, като си излезе, аз ѝ казах: Сестра, не бой се, има кой да те обича. Имаш един възлюбен, той ще дойде при тебе, не те е забравил още. Когато младата сестра ми каже, че не може да живее без майка си, аз зная, какво значи това. Наистина, човек е щастлив, докато има хубава, красива майка. Има една майка, без която човек може. А има една, без която по никакъв начин не може да живее. Прва е младата сестра. Но когато тази майка дойде, сърцето ти трябва да бъде отворено, и ти да си готов да служиш на Бога. Казах ѝ: Има едно писмо адресирано до тебе. Иди на пощата да си го получиш.

И на вас казвам: Идете на пощата да си получите писмата. Ако е нужно да плачете, сълзи-

те ви трябва да бъдат чисти. Като се обичате и желаете да си подарите нещо, да не бъде то нито откъснати цветя, нито украшения, купени от магазините. На сестрата, която обичаш, ще подарим нещо изработено от твоята ръка. Какво да бъде това нещо, не мислете. Всеки от вас да бъде поне един прозорец, през който да влиза светлина в стаята. На тази светлина да четете сестрата, която обичате. Всеки от вас да става огън, на който да се топлят скръзващите. Най-после, всеки от вас да стане жив хляб, да нахрани всички. Това желая на всички.

— Проявената любов на Духа, проявената мъдрост на Духа, проявената истина на Духа носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.

..

9. Утринно Слово от Учителя, държано на 20 ноември, 1932 г. София. — Изгрев.

Мисълта — мощна сила

Размишление.

Ще прочета 10 гл. от Матей.

Само живият може да говори нещо за себе си; мъртвият всякога мълчи. Живият се интересува от всичко; мъртвият от нищо не се интересува. Живият се стреми да разреши всички въпроси; мъртвият няма никакъв стремеж. От дълбока древност досега, в разните школи са преподавали закона за мълчанието. Обаче, в западните школи малцина са изучавали този закон. Малцина знаят, кога човек трябва да мълчи. Соломон е казал, че и глупавият, като мълчи, минава за умен. Бедният, като не харчи, няма условия да забогатее. Значи, той мълчи. Ако всеки ден отива при бакалина да му говори и да иска нещо от него, той пак няма да успее. И с говоренето нищо не постига. Бакалинът му казва: Само на богатия давам. Ако бедният се откаже от богатата на богатия, сам се лишава от условията да забогатее. В дадения случай, аз наричам бакалин онзи, който осиромашава, т. е. продава непотребни работи. Най-големият бакалин в света е злото. То е необходимост в живота. Няма човек в света, който да не е купувал от този бакалин. В него се намира всич-

ко: захар, ориз, сол, дърва, въглища, дрехи, обувки, шапки, материали за строеж, книги — какво ли не. Дето и да отидеш, той навсякъде има клонове. Той е първият бакалин в света — най-старата фирма. Вторият бакалин, втората фирма е доброто. Едва сега хората започват да се запознават с него и ходят в неговата бакалница. И той е отворил навсякъде клонове. Бакалинът на злото не гледа с добро око на бакалина на доброто. На него му е неприятно, защото част от неговите клиенти го изоставят, отиват да пазаруват от бакалина на доброто — конкуренция има в материалите.

Сега аз изяснявам това, което става дълбоко в човешкото естество. Ако някой от вас е бакалин, ще помисли, че това се отнася до него. Не е така. Какво човек мисли, е едно, какво всъщност трябва да бъде, е друго. Човек трябва да бъде такъв, какъвто е в действителност, а не такъв, какъвто не е. В даден случай, мисълта на човека трябва да бъде такава, каквато е, а не, каквато не е. Ако не е така, човек ще се занимава с другите хора и ще каже, че не е като тях. Ако взимате сегашните хора като образец на поведение, не знаейки, докъде ще стигнете. Онова, на което хората могат да те поучат, то не е тяхно, то е взето отнякъде. То е чуждо. Под „чуждо“ разбирам „неестествените неща.“ Те нямат истинско приложение в живота. Неестественото знание е чуждо, изкуствено. Например, козметиката. Дегизирате лицето си според

модата. Обличате се по един или друг начин, пак според модата. Това е нещо изкуствено. Питам: Какво може да придобиете от това? Допусни, че си голям майстор в мазане и чистене на къщата си. Ако отлично измажеш и изчистиш къщата си, а не можеш да се справиш със своята вътрешна чистота, колко струва външната ти чистота? Вън лицето ти е красиво, добре дегизирано. Какво ти струва тази красота и чистота, ако душата ти отвътре е окаляна?

Какво ни струва мнението на хората, че сме добри, а нехаем за мнението на невидимия свят. Ако нямате доброто мнение на разумните, невидимите същества, вие всякога ще изпадате в противоречия. Ще кажете, че не може да живеете и без мнението на хората. — Така е. Всяко нещо е на своето време и място. Например, можеш ли да убедиш младата мома, която ще се жени, че няма нужда от бяла рокля и бели обувки? Колкото и да говориш за скромно облекло, тя няма да се съгласи. Тя знае, какво и е нужно за дадения случай. Може ли тя да се нарече булка, без бяла рокля и венец на главата? Тя има пълно право да се облече като булка. Външната бяла рокля е един договор за нея. Ако един договор не се изпълни съгласно всички клаузи на закона, той няма сила. Ако младата булка е добре облечена отвън, а не и отвътре, т. е. не е добра домакиня, според изискванията на дома, тя няма да се хареса на свекъра и све-

кървата. Още на другия ден ще ѝ кажат: Булка, облечи домашната си рокля и омеси една бяла погача. Ако младата булка, като свали бялата си рокля и облече всекидневната, не може да омеси хляба и да наготви, тя не е булка. В нейното лице очакват да видят добра рабогничка, да работи с любов, т. е. без пари. Другите работници, които идат отвън, работят с пари, а тя е длъжна да работи без пари. Казано ѝ е, според договора, че ще живее щастливо, но дали ще излезе така, това е въпрос. Ако върши добре работата си, всички казват: Добра е нашата булка. Господ здраве да и дава. Такова чедо като нея, не сме виждали. Ако не знае да работи, свекърът и свекървата постоянно ще казват: Изгоря нашето момче, не струва булката.

Аз превеждам нещата, както са в действителност. Счита́м, че правя верни преводи. Същото става и в духовния живот. Външният, физическият живот е отражение на духовния. Като влезеш в духовния свят и станеш последовател на едно учение, ти си онази добра работна снаха, която чисти, маже, готви. Ако не живееш добре, ти си онази мързелива снаха, от която свекърът и свекървата, роднините не са доволни — всички се оплакват от нея. От единия до другия край на живота съществува един и същ порядък. И снахата, за да се избави от тази непоносима критика, казва на мъжа си: Не ми се живее вече в тази къща. Искам да живея далеч оттук, да мирясам. Ако не ми направиш

къща, далеч от вашите. ще те напусна и ще се върна при майка си и баща си. Тук не може вече да се живее! Аз не съм научена на такъв живот. И погледнеш, този млад човек напусне бащиния си дом, вземе жена си и отива да работи в чужбина. Някога работата му тръгва напред, някога не върви. Това става и в духовния свят. Когато човек не може да изпълни порядъка, който съществува в бащиния му дом, той го напуска и си образува свой дом. Във всяко религиозно общество има такива, които напускат обществото и ги наричат отцепници. Те не са отцепници, но снахата не може да живее при старите и отива в друга къща. — Защо напуска къщата? — Защото правилата на свекъра и свекървата я ограничават.

Аз изнасям тези сравнения из живота. Съществуват две положения в живота: при едното положение, свекърът и свекървата са прави, а снахата и синът не са прави; при другото положение, снахата и синът са прави, а свекърът и свекървата не са прави. Умната и добра снаха се отнася почитателно със старите; тя им угажда, спретната, работна е. Те са доволни от нея, направят ѝ нова къща. Завеждат я в новата къща и казват: В тази къща вие ще живеете. Когато свекърът и свекървата са сприхави и придирчиви, те отделят една малка стаичка за младите и им държат сметка за всичко. Тогава животът на младите е неносен. Аз наричам това положение „живот по буквата“. Когато искаш да изпълниш волята

Божия по закон, никога не можеш да угодиш на свекър и свекърва. Единственото нещо, което може да те освободи от закона, е да изклинчиш от него, да го обиколиш по някакъв начин.

И в Библията има примери, от които се вижда, че каквито жертви да правиш, не можеш да угодиш на свекър и свекърва. Невъзможно е снахата да угоди на онази „мърморка“ свекърва. Тя си има свои клаузи. Обаче, някога и снахата прекусва хляба. Тя не пере дрехите, както трябва, а свекървата само ходи подир нея и търси недостатъците ѝ. Казвате: Как е възможно снахата да живее с такава свекърва? Какво трябва да прави тя? Някога съседките казват на снахата: Бягай, излез далеч от този дом. Твоята свекърва е много опърничава жена. Има и други отношения между снахата и старите. Там работи законът на любовта. Там свекърът и свекървата са разумни. Те оставят снахата свободна. Снахата и синът са разбрани, и всички живеят добре. Следователно, докато живеем по закон, никога не можем да угодим на хората. Щом живеем по любов, на всички можем да угодим.

Значи, в природата съществуват разумни закони, срещу които се поставят неразумни закони. Представете си, че един баща има няколко дъщери. Той е дребен чиновник, няма странични приходи, едва изкарва прехраната си. Дъщерите му са фантазьорки, искат хубави дрехи, обувки, искат да минават за ари-

стократки. По цял ден обикалят магазините, гледат по витрините, къде се продават скъпи рокли, обувки, шапки, украшения. Бащата изнемогва, а те мислят само за облекло, как по-добре да се докарат. Друг някой върви, отбива се в книжарница да си купи една книга. Както върви, вижда на една витрина хубави копирени ризи. Сърцето му трепва, и той си казва: Ех, и аз да имам такава риза! Така и една от петте дъщери, като види хубавите дрехи на витрината, влиза в магазина и си купува нещо на кредит. Понеже познават бащата като честен човек, търговците ѝ дават, каквото иска. Днес взима на кредит, утре взима, докато един ден налагат заповест за заплатата на бащата. Питам: Тази дъщеря умна ли е? Обича ли баща си? — Не го обича. Случва се и обратното в живота. Бащата е голям чиновник, но скъперник. Той не иска да жертвува нищо за своите деца. В дадения случай, трябва да знаем, на чия страна е правото.

В природата съществува следният закон: Всяко желание може да се изпълни, когато има благоприятни условия за него. Съществуват у нас желания, но това не значи, че те трябва да се изпълнят, когато пожелаем. За всяко желание, вложено в нас, трябва да знаем, кога му е времето да се изпълни. Щом трябва да се изпълни желанието, ще има и подходящи условия за него. Ако в невидимия свят е определено да бъдеш богат, непременно ще имаш условия за това. Щом си роден с музикални

способности, ще се намери инструмент, на който да свириш; ще се събере и публика, да те слуша. Ако баща ти не може да ти купи инструмент и няма хора, които да те слушат, ти няма да станеш музикант. Някога, вместо баща ти, друг ще ти купи инструмент. Ако и това не стане, ти пак ще се развиваш музикално, но сам за себе си. Има случаи, когато някои хора сами си правили инструменти. И аз мога да ви кажа, как да си направите един инструмент. Вземете една дъска, добре изгладена и полирана, забийте горе и долу по няколко гвоздеа. На тях ще обтегнете няколко струни. С едно перце или с пръсти можете да си свирите тихо, никой да не ви чува. Ако ви чуят, ще ви се смеят, но вие не обръщайте внимание. Един много даровит англичанин сам си направил един прост инструмент, на който свирил хубави мелодии. Ако на такъв инструмент свирел толкова хубаво, можете да си представите, как би свирил, например, на цигулка Страдивариус!

Някой, като не разбира, какво представя човешкото тело, казва: Да имам и аз една цигулка Страдивариус! Ти имаш едно тело, което струва хиляди пъти повече от цигулката Страдивариус. Ти имаш гърло, което струва милиони. Човешкото гърло, като инструмент, може да се сравни с никой друг, направен от човека, нито по сила, нито по тон, нито по израз. Обаче, никой не цени този инструмент. Когато се казва на човека да не се гневи, да

не се обзърчава, имаме пред вид да се пази от всичко, което може да развали този инструмент. Всяка лоша дума, която минава през гърлото на човека, е в сила да го разстрои. Знаете ли, колко мъчно се нагласява човешкото гърло? Не се намира акордьор за него. Ако сам не може да го акордира, никой не е в сила да направи това. Само ангелите могат да помогнат на човека, да нагласят неговото гърло. Кой ангел ще слезе от небето да акордира човешките гърла? Мъчно слизат ангелите на земята. Питате: Защо има даровити хора? — Защото са били добри певци. Те са развивали своето гърло. Който не е пял, не е развивал гърлото си, следователно, не е развивал и своите дарби. Щом сте слезли на земята, ще пеете, да развивате своя инструмент. И тогава, като дойде някой ангел на земята да акордира хората, помолете го да акордира и вашето гърло.

Питате: Как ще познаем, кога ще дойде един ангел? По какво ще го познаем? Казвам: Ако поините птици познават, кога иде пролетта, защо хората да не знаят, кога ще слезе един ангел на земята? Преди да дойде пролетта, птиците усещат нейното приближаване. Не само те усещат приближаването на пролетта, но и цветята. Най-малкото цветенце напъхва, преди да дойде пролетта, и казва: Пролетта иде! Ако малкото, невежо цветенце усеща идването на пролетта, защо ти, умният човек, създаден по образ и подобие Божие, да не знаеш, кога ще дойде ангелът да нагласи струните на чо-

вешкото гърло? Той иде да нагласи човешките мисли, да ги тури в съгласие с неговите чувства и желания. Когато умът на човека е в добро състояние, той има желание да пее. Помнете: Пеенето не е музикално чувство, то е музикална способност. То не е дарба на сърцето, но на ума — една от най-великите дарби. Следователно, ако човек не пее, не може да бъде здрав. Ако искаш да бъдеш здрав, трябва да пееш. Който никога не пее, той често боленува. Това е диагноза. Доброто здраве се познава по разположението на човека да пее. Не е въпрос само да пееш, но да имаш разположение да пееш. От това разположение зависи всичко. Тогава човек е весел, радостен. Това е израз на неговото вътрешно състояние. Казваш: Не съм се учил да пея. Когато Христос се роди, ангелите слизаха и възлизаха на небето с песни. Когато хората вършат добро или побеждават нещо, те всякога пеят. Когато ги побеждават, те плачат. При мене са идвали мнозина все с плач. Аз вадя заключението: Който иде при мене с плач, той е победен. Победа има само в доброто. И злото побеждава, но, в края на краищата, тази победа има обратни резултати. Победа има само в доброто — в закона на любовта, на мъдростта и на истината.

Днес всеки човек може да каже, че любовта е необходима. Ако отидете на небето, първите закони, на които ще се натъкнете, са законите на любовта и на мъдростта. Истината

пък ще проверите в себе си. Мнозина от вас имат желание да се свържат с висшите същества. Какво по-висше същество търсите от Духа Божи, за Когото ви говорих? Вие искате да ви говори ангел. Но Духът Божи е нещо повече от един ангел. Има ангели, на които и на ум не им дохожда за хората. Има ангели, които слизат със специална мисия на земята. Един такъв ангел може да мине край дома ви, но вие не можете да го накарате да остане във вашия дом. Той е като екскурзиант — мине, остави нещо и си замине. Той следва своята мисия. Ако искате да ви пише писмо, и това не може да направи. Колко време трябва да има на разположение, за да пише писма на всички, с които се е срещал на земята? При това, съобщението между земята и небето е прекъснато, не може да се изпращат писма. Трудно стават съобщенията с възвишения свят.

Човек още не е готов да получава писма от ангелите. — Защо? — Ще тръгне от къща в къща да се хвали, че е получил писмо от някой ангел. Как ще адресирате писмото си до него? Всяки чиновници в пощата ще се чудят, кой е този ангел, до когото се изпраща писмото, и как да го изпратят. Вие ще се намерите в положението на малкото, деветгодишно сираче в Русия, което писало писмо до дядо Господа. То чувало, че има един Господ в света, Който се грижи за бедните и сирачетата. Един ден, без да каже на някого, то написало едно писмо до Господа и го пу-

снало в пощата. То писало в писмото: Майка ми и баща ми заминаха за онзи свят, останах самичко в света. Дето отивам, никъде не ме приемат. Ти, Господи, си уредил работите на толкова хора, моля ти се, помогни и на мене. Като се получило писмото в пощата, чиновниците се чудели, как и къде да го изпратят. Добри хора били чиновниците. Събрали се и решили, как да помогнат на това дете, те да уредят неговите работи. Написали едно писмо на детето със следното съдържание: Изпратихме писмото ти до Господа, и от Него се получи помощ за тебе. Всъщност, между чиновниците на пощата била събрана една голяма сума. Детето се зарадвало, че Господ му помогнал. Това е факт. Дали писмото е отишло до Господа по друг път, това не е важно. Обаче, всяко нещо, за което се говори, става.

Казвам: Божият Дух всякога слиза до човека, да му помага, но човек често Му се противи. Казано е в Писанието: „Духът на Истината в човека ще го научи на всичко.“ Човек е в постоянна борба с плътта. Когато Духът дойде да те повдигне, ти се опълчваш прогив Него и казваш: Не му е сега времето. Аз трябва да си поживея и като стана на 100 — 120 години и няма какво да правя, тогава ще се занимавам с Тебе. Като чуе това, Духът се отдалечава. Някога Духът те пита: Къде си? Какво мислиш да правиш? — Искам да отида в странство, да се разходя малко. — Сега в странство няма условия. Но ти не Го слушаш, заминаваш за

чужбина. По пътя става катастрофа, и ти се връщаш контузен, с деформиран нос, със счулен крак. В страха си, ти си скочил от трена, пострадал си и се връщаш, без да си реализирал своето желание. После си казваш: Какво ще стане с мене? Не ми се живее сам, искам да се ожения. Духът ти казва: Чакай, не се жени още. Почакай поне четири години, не са времена за женене. И хората не са толкова добри. — Да, но сам не ми се живее. Ти пак не слушаш и се ожениш. След това претърпиш поражение. — Защо? — Не си послушал Духа. Сега ти ставаш човек на обаяние. Където седнеш, казваш: Лоша е жена ми, не съм доволен от нея. Ако си жена, казваш: Не е добър мъжът ми, издъгах се в женитбата си. И ти приличаш на Йоан Веслей, който, на третия ден след женитбата си, казал: Не си струва човек да се жени. — Ние не сме против женитбата, но не трябва да се създават нещастия в домовете. Често в ума на човека се наслагват отрицателни мисли, които действуват върху организма като отрова. В организма се събуждат известен род трептения; те привличат такива мисли, които действуват като отрова. И тогава, мъжът и жената, като не са в хармония помежду си, ако им се роди дете, скоро умира. Отровата в техния организъм се отразява вредно на детето. Роди се второ дете, и то умира. Изобщо, всички членове на това семейство боледуват. Условията в този дом стават неблагоприятни за съвместен живот. Ето защо, щом си решил да се жениш, това трябва

да стане, когато е определено, нито по-рано, нито по-късно. Такъв е законът.

Изводът, който искам да направя, е въпросът за трезвата мисъл. Аз ви навеждам на една мисъл, въвн от вашия живот. Дълговете, страданията, които имате, не влизат въвн ваша сметка. Като чиновник, началникът ти ни най-малко не се интересува от твоите дългове. Той се интересува от работата, която вършиш. Някога дълговете пречат на твоята работа. Като мислиш за тях, ти сам се спъваш. Следователно, дълговете на човека са неговите погрешки. Те го отклоняват от правия път. Има неща, определени от Бога, да ни се дадат. Ако не спазваме законите, можем да ги изгубим. Например, може да развалиш гласа си. — Как? — Като не спазваш известни правила: злоупотребяваш с удоволствията, ядеш люто, излагаш се на течение. После, като чуеш, че някой пее, и ти искаш да пееш, но не можеш. Умният човек никога не злоупотребява с дарбите, които му са дадени. Всеки трябва да се интересува от дарбите си и да ги пази. Животът има смисъл, когато се развиват и използват способностите на човека.

Някой казва: Бог да ме надари. — Ти имаш дарби, но трябва да внимаваш да използваш разумно условията за развитието им. Следователно, Бог дава дарбите, а човек създава условия за развитието им. Като отиде при лекар, болният разчита на неговата дарба да лекува. Как е облечен лекарят, с какви дрехи, с какви

обувки, дали има украшения, това не интересува болния. За него е важно знанието, умението на лекаря да лекува. Ако лекарят е даровит, той е на мястото си. Богатият клиент ще го възнагради добре. На същото основание, казвам: Когато ангелът на разумността дойде при тебе, ти трябва да знаеш, какво да му поискаш. Ако не си разумен, ще му поискаш хубави дрехи и украшения. Ако си разумен, ще го помолиш да ти помогне да развиеш своите дарби. Когато болният е милионер, ще те възнагради така, че всичките ти работи ще се уредят. Ако се вслушваш в своя вътрешен глас, ти ще познаеш, кой е ангелът на разумността и какво да искаш от него. Този глас наричам Божествена интуиция. — Къде е този ангел? — В самия човек. Когато дойде ангелът в тебе, твойт слуга ще ти каже: Господарю, ангелът от небето слиза, пригответи се да го посрещнеш. Ако господарят се вслушва в гласа на своя слуга, ангелът ще му донесе своето благословение, и работите му ще се уредят. Ако е небрежен към този глас, нищо няма да успее. Той е човек, който мисли само за работите си на земята.

Представи си, че седиш на естрадата и слушаш един виртуоз — пианист или цигулар. Като гледаш, колко бързо се движат пръстите на пианиста, имаш желание да пипнеш ръката му. Какво ще спечелиш от това? Когато светските хора слушат някой виртуоз, те следят с голямо внимание изпълнението и пазят, никой да не го

бутне, да не го безпокоят. Че има голяма техника, хубав лък, това са дадени неща за него; те не важат за вас. За вас не е важно, как се движат лъкът и пръстите му, но какво излиза от лъка. За вас е важно това, което възприемате и което влиза в съзнанието ви. Вие не можете да бъдете виртуоз като него, но можете да го слушате внимателно и да запазите спомени от неговото свирене.

И тъй, когато дойде ангелът при вас, вие не трябва да го пипате, да гледате дрехите му. За вас са важни светлината и знанието, които той може да внесе във вашия ум. Това знание ще ви ползува през целия живот. Щом го слушате, вие сами знаете, дали той свири добре, или не. Мнението на другите не е важно за вас. Аз ще вярвам на себе си, а не на другите. Като слушам един музикант, аз зная вече, къде взима той неправилни тонове; аз зная, къде е неговата грешка. За друг музикант казвам, че е отличен виртуоз. Слушам да се говори, че този музикант не е добър. На кого да вярвам: на себе си, или на тях? — На себе си. — Защо вярвам на себе си? — Защото не съм заинтересуван. Аз слушам само, как свири и си съставям мнение. Музиката има Божествен произход. Следователно, ако музикантът изразява нещо Божествено, наистина, той свири хубаво. Ако в свиренето си той вложи човешкото, казвам: Този музикант не свири добре. Мнозина слушат някой да свири и казват: Хубава е тази музика. Тя навява нещо тъжно. — Според мене, тъж-

ната музика не е Божествена. Тази музика, която внася радост в душата, е Божествена. На меланхолика и музиката е меланхолична. На оптимиста музиката е весела, здрава. Изобщо, музикантът предава нещо от себе си. Например, музиката на Шопен е тъжна, меланхолична, защото самият той е бил меланхоличен, болен. Следователно, всичките му песни са проникнати от тъга. Казваш на някого: Извири ми една тъжна песен от Шопен. — Защо ти е тъжна песен? Тя е туберкуозна песен. На онези, който е предразположен към туберкулоза, казвам: Никакъв Шопен не ти трябва. Когато е здрав, човек носи на десет души здравето върху себе си. На такъв човек казвам: На тебе е позволено да слушаш музиката на Шопен. Това не значи, че не трябва да слушате музиката на Шопен. Тази музика е за здрави хора, а не за болни. Не казвам, че аз нямам разположение към Шопена, но ви обръщам внимание, за кого е полезна тя. За онези хора, които са нежни като цветете, които имат деликатна душа, не се препоръчва музиката на Шопена. За тях е нужна друга музика.

Като говоря така за музиката на Шопена, някои от вас се засягат. Нямам нищо против това, че обичате Шопеновата музика, но ви обръщам внимание на онези вметнати неща, които се налагат в човешкия живот. Така, тъгата на Шопена се отразила и в музиката му. Като дойде втори път на земята, той сам няма да хареса песните си и ще се заеме да ги ко-

регира. Той преживял особени състояния, които се отразили в неговата музика. В живота си човек се интересува силно от нещо. Един турски бей имал десет хубави хрътки за лов, които гледал добре. Той ходел на лов ту с една, ту с друга, а някога водел и десетте хрътки. Те имали хубави гердани със звънчета. Той пуцал хрътката подир заяка. Като догонвала заяка, той ѝ говорел гальовно, казвал ѝ: Ха, кузум, ха, чоджум! Обаче, случвало се заекът да избяга, и хрътката не могла да го стигне. Тогава турчинът викал след нея: Ха, гяур, ха, домус! Той я наричал с всички обидни думи, защото заякът избягал.

Често и вие проявявате характера на турския бей. Когато работите ви не стават, както искате и очаквате, вие изказвате своето недоволство и възмущение. Когато получавате всички блага, които очаквате, от устата ви се изливат най-хубавите думи. Истинският човек навсякъде проявява своето благородство. Това казвам, защото сърцето на хората не е всякога благородно. Човек трябва да се стреми да изработи благородно, разумно сърце. Това зависи от светлия ум. Трябва да дойде ангелът. Трябва да дойде светлият ум. Ако този ум не дойде, ако човек не учи, не обработва своите способности, като влезе в духовната лаборатория, той ще види онази коравина, онази твърдост, която спъва неговото развитие. Френолозите дават един характерен пример за човешката твърдост. Един англичанин бил подложен на

голямо изтезание, за да изкаже нещо. Той се отличавал с голяма твърдост в характера си и решил по никой начин да не изкаже тайната. В края на краищата, от голямото напрежение, черепът му се разпукал на мястото, дето е центърът на твърдостта. Ако на мястото, дето е този център, прекарате силен електрически ток, той няма да произведе ефект, защото от това място излиза силно течение, което спира тока. Този опит може лесно да се направи. Забелязано е, че чрез твърдостта, човек може да се справи с известни слабости в своя характер. Така човек може да опита, доколко е твърд. Също така може да опита, доколко е разсъдлив, милостив, кротък и др.

Като ученици, вие имате възможност всеки момент да се опитвате, да проверявате своя характер. Например, дойде при тебе един твой познат и започва да ти говори разни неща, с цел да те предизвика. Какво трябва да направиш? Вземи лист и молив и започни да решаваш задачи. Кажу му: Ще ме извиниш, аз решавам една задача. Като я реша, тогава ще се разговарям с тебе. Или започни да свириш пред него, за да осуетиш неговото предизвикателство. Така трябва да постъпвате.

Сега вие мислите, че сте господари в света. Ако сте ясновидци, ще видите, колко сте господари даже на себе си. Обаче, аз не искам да бъдете ясновидци, защото, ако сте такива, не бихте желали да останете в къщите си, всички бихте излезли навън. Като влезе в един

дом, виждам около домакията десетина лемурийци, духове, изостанали в развитието си, с изопачени лица. Те я обикалят, нашепват ѝ нещо. И като я надуют, тя чака само да дойде мъжът ѝ, да се кара с него. Тя му казва: Не знаеш ли, че жена има тука? Аз не съм толкова глупава, както мислиш. — Глупава е тази жена. Тя е надута като гайда и очаква само да писне. Тя е готова цял ден да се кара с мъжа си. И той, като не разбира причината на това, нещо го надува отвътре и му казва: Защо седиш и я слушаш? Ти мъж ли си? Я вземи едно дърво да я набиеш, да знае, че мъж има пред себе си. На мъж така ли се говори? Аз виждам, около мъжа седят пет лемурийци и му нашепват нещо. Десет лемурийци около жената и пет около мъжа, и вие виждате само резултата от тяхното нашепване. След това и двамата дойдат при мене и започват да се разправят. Единият казва: Нямам ли право аз? И другият казва: Ами аз нямам ли право? Обръщам се към жената и към мъжа и казвам: Това е резултат от съветите на вашите професори.

Всички хора са играчка на тези същества. Виждам, че салонът е пълен с лемурийци, които минават и заминават. След всичко това, вие минавате за християни, за ученици, но вършите ред грешки и престъпления. — Защо? — Защото съзнанието ви не е будно, то не взима участие. Като свършат своята работа, лемурийците се отдалечават. Те не са отговорни за това,

което става. Един млад брат ми разправяше една своя опитност: Отидох при едного и започнах да му говоря нещо. Той схванал, че искам да го морализирам и ме бутна толкова силно, че се търколих на земята. Разбрах, че този човек разполага с окултни сили. Питам: Кой човек не разполага с окултни сили? Когато мъжът бие жена си, това не са ли окултни сили? Когато жената се надуе и изкара мъжа от търпение, и той бяга от къщата си, това не са ли окултни сили? Той е генерал, сражава се на бойното поле, а една жена става причина да бяга от къщата си. Това не е ли окултна сила? Генерал е той, но казва: Да те пази Господ от лоша жена! Това се дължи на лемурийци, същества, изостанали в развитието си. Те са живели в една лалечна епоха, но и досега още се проявяват. Цялото човечество е жертва на тези същества. Всички раздори, престъпления, убийства, пиянство се дължат на тази изостанала раса.

Като виждат това, хората казват: Човечеството трябва да се възпитава. — Как ще стане това? — Е, Бог да ни освободи. — Не, като дойде един лемуриец при тебе, не слушай, какво ти говори, но пей и работи: вземи брадвата да насечеш дърва. После иди на лозето да го прекопаеш. Като се върнеш, омеси прясна питка, опечи я и започни да ядеш. Той ще ти говори, а ти ще пееш. Като дойде мъжът ти, ще му кажеш: Днес десет лемурийци се опитваха да говорят против тебе. —

А мене пет лемурийци ме настройваха против тебе. И двамата издържали изпита си. Те казват: Да благодарим на Бога, че ни даде светлина, да се справим с тях. Ако бяхме се подали на думите им, щяхме да направим много пакости. Мъжът казва: Сега, жена, сложи трапезата, тури яденето, прясната питка, да си хапнем и да благодарим на Бога за благата, които ни дава. Мъжът, жената, децата се наредят около трапезата, нахранят се добре и благодарят на Бога, че не са послушали съветите на своите професори.

За оправдание на своите грешки, някои казват, че те се дължат на слабостите им. — Няма слабост в света. Слабостите са в това, че слушате съветите на вашите професори. Като говоря така, аз навлизам в една област, която не искам да засягам. Така дохождаме до вътрешната страна на школата. Там се разглеждат общите принципи. Обаче, има специфични принципи за всекиго отделно. Това е вътрешна, езотерична школа, която показва на човека, как може да се избави от слабостите си. Отишъл един, с револвер в ръка, в една от тези школи и казал: Ако има някой от вас, който разполага с окултни сили, нека излезе срещу мене. Той изважда револвера си. Излиза един, маха с ръка, и револверът пада от ръката му. Казваш за някого: Аз ще му тегля куршума. — Чудни са хората! Преди да теглиш куршума, ще излезе един срещу тебе, ще махне с ръката си, и револверът ще падне от ръката

ти. И два револвера да имаш, не можеш да излезеш срещу този човек. Достатъчно е той да махне с ръката си, за да паднат револверите ти на земята. По-добре да махнеш с ръката си, отколкото да разчитаеш на револверите. Щом махнеш с ръката си, този, който носи револвера, ще отстъпи. По-добре да имаш силата на ръката си, отколкото силата на един револвер. Какво придобиваш, ако раниш човека с куршум? После ще търсиш някой да го привързва. И това, че си наранил човека, те прави герой. Благодарим за такова геройство! Казват: Човек е, все ще пострада. Първия път пукнат главата му, превържат я. Втория път пак пукнат главата му, пак я превържат. И третия път също я пукнат, докато най-после каже: Много опитности имам в живота си. — Благодаря на такива опитности!

Казвам: И Христос на времето си имаше такава опитност, но втори път няма да мине през нея. Само веднъж мина през такава опитност и разбра, какво значи, да го прободят в ребрата. Втори път ще стои далеч от такава опитност. Той няма да дойде по същия начин на земята, да го прободат. Това стана, за да постигне нещо велико. И целия свят да дадат на Христа, втори път Той няма да се подложи на този позор. Вие считате за геройство да ви разпъват по десет пъти на кръста. Да ви разпъват един път на кръст, разбирам, но десет пъти — не разбирам. Едно е важно: Не можеш да бъдеш обичан, ако нямаш сърце, достой-

но за обич; не можеш да бъдеш обичан, ако нямаш просветен ум, който разбира нещата. Следователно, ако губите любовта си, търсете причината във вашия ум. За да дойде любовта, първо умът трябва да се яви. Той предшества любовта. Дето умът не работи, там и любовта не може да се прояви. Това всички трябва да го знаят.

Казано е: „Ще изпратя Духа си, и всички ще оживеят. Ще отнема Духа си, и животът на хората ще се прекрати.“ Когато умът напусне човека, той умира. Щом дойде умът, той отново оживява. Казано е още: „Ако не се отречеш от майка си и баща си, от брат си и сестра си, от приятелите си, както и от себе си, няма да влезеш в Царството Божие.“ С други думи казано: Ако не се отречеш от всичко отрицателно в живота, т. е. от съветите на лемурийците, не можеш да влезеш в Царството Божие. Лемуриецът не може да ти бъде майка, баща, брат, сестра или приятел. Ако е един от тях, той ще ти одере кожата. Той може да ти бъде само неприятел. Като такъв, той ще ти отнеме свободата и ще те изпрати на онзи свят. Като четете оплакванията на псалмопевеца, знайте, че и той се оплаква от лемурийците, които го мъчат и преследват. Казваш, че човек има пороци. — Не, това е лошото влияние на лемурийците. — Те са черни духове. — Лошото и опасното не е в черния цвят, но в тяхната мисъл. Лемурийците са стигнали до известно развитие, но сърцето им не е обработено. Така

се е създал черният цвят у тях, причина за грехопадането. Когато човешкият ум се изопачил, тогава се явили нощта и тъмнината. Тогава се създала черната раса, чрез която човечеството е дошло до най голямото падение. Човек постепенно се повдига, но не се е освободил напълно от черния цвят. Някога казвах: Имам черни мисли и черни чувства. — Те са остатък от лемурийската раса.

Аз ви навеждам на тези мисли, за да си помогнете чрез тях, да дойдете до философията на самоотричането. — Как ще се убедим в съществуването на лемурийците? — Колкото и да ви говоря, както и да ви ги описвам, няма да повярвате. Трябва да ви отговоря очите, вие сами да ги видите. Някои се мъчат да ги описват, но тяхното описание не е верно. Вие можете да си представите, да кажете, че ги виждате, но пак сте далеч от истината. — Как да се справим с лемурийците? — От вас зависи. Ще живеете така, че да не ги привличате. С мисълта и чувствата си, вие сами ги привличате, а после търсите някой отвън, да ви освободи от тях. Те се привличат от човека, както пчелите от меда. Достатъчно е да капнете малко мед на дрехата си, за да ви накачат пчелите. Те са постоянно около вас. Има нещо, с което ги привличате. — Как да се освободим от тях? — Съблечете дрехата си, на която има мед. Тогава пчелите, т. е. лемурийците ще ви напуснат. Докато на дрехата ви има мед, който ги привлича, те вся-

кога ще ви нападат. — В София има ли лемурийци? — Има, разбира се. Те се срещат във всички градове и села. Дето има хора, там са и те. Ще ги срещнете по улиците на разходка; по театрите и концертите; в автомобили и файтони; в кафенета и бирарии. Дето стават кражби, убийства, престъпления, там непременно е намесен някой лемуриец. Като убие някого, лемуриецът застава пред него тих и спокоен, гледа жертвата си и се радва, че е победил. В това отношение, той прилича на тигър. Друг лемуриец отива на бойното поле, убива някого, и след това го произвеждат герой. В лицето на този лемуриец не се чете нищо човешко.

Днес ви говоря за лемурийците, като първа раса на човечеството, която, изостанала в развитието си, продължава и досега да прави пакости на хората. Друг път ще говоря за противоположната раса на лемурийците, която е носителка на любовта и добродетелите. В който дом влезете сега, все ще намерите по няколко лемурийци, които са в борба с хората. Когато борбата се усили, хората се обръщат към Бога. Той им изпраща в помощ един светъл дух. Лемуриецът излиза със своята черна шпага, а светлият дух — със своята светла шпага. Борбата започва, но, в края на краищата, светлият дух побеждава. От този момент, в дома на човека не остава нито един лемуриец. Ако лемурийците не бягаха от човешките домове, нищо не би останало от съвременната култура. Какво е

останало от лемурийската раса? — Нищо не е останало. — Де е сега тази раса? — Тя е потънала дълбоко във водите на моретата. Някои от тях са успели да се спасят, но и сега още живеят между хората и продължават да им причиняват пакости. И друг път Бог ще съди лемурийците; с други думи казано, на евангелски език, ще им се яви архангел Михаил, който ще се бие със змията. Змейовете, това са лемурийците, пръснати по земята.

Да оставим настрана лемуриците. Ние минаваме от една реалност в друга, т. е. от черната раса към светлата, която ръководи човечеството. Възвишените същества идат да помагат на хората, да събудят в тях възвишени и благородни мисли и чувства. Вслушвайте се в техните съвети. Те ще ви изведат на светлия висок връх. Те са носители на великите Божии блага на земята. Това наричаме ние „грижи на Господа за човешките души.“

Вслушвайте се в съветите на светлите същества. Вслушвайте се и в себе си. Сега е време да ходите по техните съвети и да бъдете готови на всички жертви, не за онова, което ви спъва, но за онова, което дава простор, сила на вашия дух, на вашата душа, ум и сърце. Те ще направят да бъдете доволни от себе си. Тогава няма да бъдете откъснат лист от дърво, нито играчка в ръцете на съдбата. Тогава ще бъдете здравоприкрепен лист към дървото, което след време ще завърже, ще даде плод,

и плодът му ще узрее. Това е великото и красивото, към което се стремим всички.

— Проявената любов на Духа, проявената мъдрост на Духа, проявената истина на Духа носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.

x

10. Утринно Слово от Учителя, държано на 27 ноември, 1932 г. София. — Изгрев.

Новото съзнание

Размишление.

Ще прочета 11 гл. от Матей.

Говори се за блага в живота. Добро нещо са благата, но някога те се явяват като външни условия, само за развлечение. В живота има нещо по-съществено от благата. Явява се въпрос за и против благата. Да оставим този въпрос настрана. Това са философски разсъждения. Според мене, въпросът за слънцето е също философски, не е строго научен. Едни учени казват, че слънцето е горещо тело, т. е. в разтопено, огнено състояниие. Други учени отричат това. Едни учени казват, че слънцето е хиляда и петстотин пъти по-голямо от земята. Дали всъщност е така, не се знае. Едно нещо, което всички знаят — и учени, и прости е, че когато слънцето грее, земята се стопля, а с нея заедно и всички живи същества. Обаче, за същината на слънцето, и ученият, и простият знаят еднакво,

Следователно, колкото се знае за слънцето, толкова и за духовния живот, за същината на Бога. Говори се за Бога, за духовния човек, но какво точно е духовното, какво представлява онзи свят, нищо не се знае. Всеки има някаква представа за другия свят, за Бога, но доколко него-

вата представа отговаря на действителността, това е въпрос, който се нуждае от доказване. Животът се нуждае от дълбоко, вътрешно разбиране. За това е нужно много време. Колко време трябва да грее слънцето, за да поникне семето? Достатъчно ли е един ден да го огрява? За да може семката да стане голямо дърво, необходимо е слънцето да я огрява хиляди дни. Ако дървото расте, все ще разбере нещо от външния свят; ако не расте, нищо няма да разбере. Дървото пуца дълбски корени, развива листа и клончета с единствената цел, да се закрепни добре в земята, да научи нещо. Ние казваме, че дървото расте, за да даде плодове и да продължи живота си. Така е от наше гледище. Дървото дава плодове, а ние ги обираме и изяждаме. Обаче, в процеса на растенето се крие друго нещо — вътрешен стремеж към нещо велико. Разбиранията на растенията са крайно ограничени, но, въпреки това, и в тях има известен стремеж.

Казвате: Знанието, разбирането са за човека. Те го повдигат. — Някога е така, но някога знанието спъва човека. Има различни видове знания, които се отразяват различно върху човека. Малкото момиченце седи около майка си, играе с куклата си и слуша приказките, които майка му разказва. То постепенно придобива знания, но ограничени. Младата мома, обаче, ходи по театри, по концерти, пише любовни писма, ходи по разходки, среща се с млади момци и си мисли, че е много учена.

Тя нарича майка си невежа, проста. Майката, като чува, как дъщеря ѝ говори, веднага се сгуши. Тя си казва: Учена е моята дъщеря, много неща знае. Питам: Какво ѝ допринесе това знание в живота? Кое знание предпочитате: ограниченото знание на малкото момиченце, или голямото знание на младата мома? Много неща знае тя: да се облича хубаво, да посреща и изпраща младите момци, да се разхожда, да се изказва по различни въпроси, да готви и чисти къщата. Знанието на младата мома е само за нея, то е временно.

Често религиозните хора казват за светските: Учени са тези хора, очите им са отворени, на четири страни гледат. Ние сме прости, ограничени. — Не сте прости, но знанието ви е ограничено, като на малкото момиченце. Такова нещо са растенията. Те са доволни и от най-малкото знание. Обаче, човек не е доволен от малко. Той е като младата мома, която иска да придобие много знания, да блесне пред момците. Някой казва, че не му трябват много знания. — Какво означава това? — Той иска да каже, че в дадения случай, неговият ум не може да побере много знания. Много естествено, когато тръгваш на дълъг път, ще туриш на гърба си малка раница. Ако вземеш голяма раница, с десет хляба, ще се спираш да почиваш; пак ще тръгнеш, ще пъшкаш и няма да стигнеш навреме. В случая, многото знание, т. е. тежката раница ще те спъне. Ако си фураджия, много хляб трябва да опечеш, за да про-

даваш на хората. Обаче, ако си пътник, нужен ти е само един хляб. Умният човек е като малкото момиченце. Той носи на гърба си само един хляб. Като го изяде, взима си още един. Ученият е като младата мома. Той носи на гърба си цял кош с хлябове, които не може да изяде. Като станат твърди, никой не ги иска. Това знание не ползува нито него, нито другите.

Много от знанията на съвременните хора са плесенявали. Те допринасят повече вреда, отколкото полза. Ще почне ученият да ми разказва, как се приготвя барутът. После, туря барут в пушката, туря куршум и ми казва: Виж, как мога да стрелям. Ако на два километра от мене има човек, аз мога да го застрелям. Казвам: Ако срещнеш неприятел, който те напада, пушката ти е на място; ако си в гората и срещнеш мечка, която се нахвърля върху тебе, и тук пушката ти е на място. Обаче, има мечки, възпитани като хората. Ще ги убиваш ли? Тук пушката ти не е на място. Казваш: Аз имам логична мисъл, не мога да приема съществуването на друг свят. — Как се убеди в това? — Чрез науката. Химията, физиката, астрономията говорят за закони, които нямат нищо общо с другия свят. Това лесно мога да докажа. — Ще го докажеш, както един син, свършил в странство, доказвал на баща си, че кокошката има четири крака. Синът доказвал своето твърдение математически, логически, а бащата слушал. Най-после, той казал: Синко, тази работа е много отвличена, не е за моя ум. Хайде да обядваме.

Майка ти е сготвила кокошка, ще си хапнем добре. Майката и бащата взели по един крак от кокошката и започнали да ядат. — А за мене? — запитал синът. — За тебе оставяме другите два крака. Или ти доказваше, че кокошката имала четири крака? В действителност, кокошката има само два крака. При доказването, обаче, кокошката може да има или два, или четири крака — зависи, как ще го докажеш. При сегашните условия на живота, аз зная, че кокошката има само два крака. Защо е така, не зная.

Сега да дойдем до духовния живот. За да разбереш духовния живот, трябва да си събудил в себе си известни духовни чувства. Както на физическия свят не можеш да заместиш едно сетиво с друго, така и в духовния свят не можеш да си служиш с физически сетива. Слухът не може да замести зрението, нито зрението — слуха. Обаче, физическото зрение и слух не могат да заместят духовното зрение и духовния слух. При това, едно сетиво или едно чувство отваря вратата на един ограничен свят. Вкусът, например, въвежда човека в света на вкусовите възприятия и усещания, но не и в света на зрението или слуха. Следователно, колкото повече сетива и чувства е развил човек, толкова повече врати се отварят пред него. Те разкриват хоризонта на човешкото знание. На същото основание казвам: За да разберете духовния свят, нужни ви са духовни сетива и чувства. Не мислете, че лесно

се влиза в този свят. Ще кажете, че той е някъде вън от земята. — Това е механично разбиране. Къде е в същност духовният свят, както някои го наричат „онзи свят“? Ще кажете, че той е горе някъде. — Ами адът? — Долу. Значи, раят, т. е. духовният свят е горе; адът, т. е. грубият материален свят е долу. Всеки може да си представи ада. Щом стане дума за рая, за небето, малцина имат представа за него. Че там живеели възвишени същества, които прекарвали в песни, в радост и веселие, това не можете да си представите. Изобщо, духовният свят е толкова разбран за вас, колкото светлината и цветовете за слепия. Колкото и да говорите на слепия за красивите картини в природата, за светлината и нейните цветове, той нищо няма да разбере. Ако говорите същото на човек, който има очи, той веднага ще ви разбере, за него всичко е ясно.

Едно е нужно на човека: да се пробуди вътрешно. Без вътрешно пробуждане, колкото и да му се говори за духовния свят, той ще си каже: Защо ли ми говорят тези хора? Като говориш на българина за духовния свят, той казва: Висока работа е тази; тя не е за моя прост, ограничен ум. Това е работа за учени хора. — Прав е той. Онзи свят може да се разбере от един отличен, светъл ум. Ограниченият ум нищо не разбира. Това е все едно, да говориш на човек с ограничен ум за доброто. Каква представа има той за доброто? Казваш, че някой ти направил едно добро. Каква де-

финиция ще дадеш за доброто? Ще цитираш казаното от мене: добро е това, което освобождава човека, а злото го ограничава. Някога, обаче, става обратното: доброто ограничава, а злото освобождава. Дсйде някой при тебе, вземе парите, дрехите ти и си отива. Добро ли е това? Той те е освободил и от парите, и от дрехите, но за тебе това не е добро. От гледището на човек с пробудено съзнание, това е добро, защото така го освобождават от излишен товар. След една година той ще му върне парите. Като взима парите ти, той казва: Ще далеш парите си за Господа, защото в този момент друг се нуждае повече от тебе. Следователно, ксе е зло и кое — добро, това зависи от разбирането на хората. Те принадлежат към духовния свят, а не към физическия. На физическия свят те имат само отражение. Доброто и злото трябва да се разбират правилно, а не както хората днес ги разбират. Че някой ти взел парите, или дрехите, това е привидно зло. Това е само частична проява на злото. Всъщност, злото е друго нещо. В духовния свят под „зло“ се разбира всяко нещо, което лишава човека от най-ценното — от живота. Доброто пък повдига човека и му дава живот.

Помнете: Във всеки човек са вложени духовни способности и чувства, които трябва да се развиват. Като знаете това, работете върху себе си да ги развивате. Ако не постигнете това, и да влезете в духовния свят, пак ще

знаете толкова, колкото и на земята. Ако детето се роди сляпо, нищо няма да знае за светлината; ако се роди глухо, нищо няма да знае за звука. Всеки дефект в човека показва, че в него има нещо неразвито. Като казвам, че не може да ви се говори за духовния свят, имам пред вид вашите неразвити духовни чувства. За да разберете духовния свят, духовните ви чувства и сетива трябва да бъдат по-развити от тези, с които сга разполагате. Без шестото сетиво не може да се разбере духовният свят. Учените наричат това сетиво „интуиция.“ Всъщност, интуицията отчасти наподобява това сетиво. То не е интуиция. Каквото и да се говори на човек без шестото сетиво за духовния свят, той ще слуша, но нищо няма да разбере и най-после ще каже: Като отида на онзи свят, тогава ще разбера, какво представя той. Така говори само онзи, който не разбира нещата. Ако шестото сетиво не е развито у вас, и на онзи свят да отидете, ще разберете толкова, колкото и на земята. Човек, в когото шестото сетиво е развито, и на земята ще разбере толкова, колкото и в духовния свят. — Защо? — Защото той живее едновременно и в двата свята. Онзи свят не означава само определено място. Той е свят, дето живеят същества с известен ред и порядък, с известна интелигентност.

Какво представя човешкият свят? Той е свят, създаден от хората, с известен ред и порядък, със специфична наука, музика, изкуство,

култура. Всичко, създадено от хората, представя човешкия свят. Вън от своя свят хората не представят нищо. В който свят жиреси, го ва представяш. Ако си в духовния свят и го разбираш, ти си духовен човек. Ако мислите, че в духовния свят съществува само съзерцават и благуват, без да учат, без да свирят, неят, работят, вие се лъжете. Духовният свят е побогат, в него има по-голяма пълнота от физическия. Голяма е разликата между единия и другия свят, почти такава, какъвто е разликата между учения и простия човек. Ученият разполага с големи дарби и способности, когато простият още не е започнал да ги развива. Ученият чете книгите, придобива знания. Той познава различните знаци и добре ги тълкува. Простият, като вземе книгата, върти я на една, на друга страна и, като я затвори, казва: Нищо не разбрах. Видях само, че на белите страници имаше нещо, написано с черно мастило. Какво е написано, не разбирам. Знанието не е в черните редове, но в написаните знаци. За учения, книгата е необходимост. Чрез нея той разкрива великите истини и тайни на природата. Сега и вие, отворете книгата на духовния живог и започнете да четете. Ако нищо не разберете, ще кажете, че тази книга не е за вас. Казвате: Като отидем в другия свят, тогава ще я разберем. Или: Не е дошло още времето да ни се разкрие. И едното е верно, и другото е верно. За вас е важно, какво днес можете да разберете. — Не,

всеки човек може да разбере само толкова, колкото му е дадено.

Дойде при мене един човек, който носи празно шише, с вместимост един литър. Той ме моли да го напълня. Аз напълвам шишето и му го давам. — Защо само толкова? Не можа ли да сипеш повече? — Толкова искаш. Ако искаше повече, можа да донесеш друго шише, което да съдържа два-три литра. Каквото шише донесеш, в него ще ти сипя. Ако донесеш съд, с вместимост сто литри, него ще ти напълня. Важно е, ще можеш ли да го носиш. Ако друг го носи, уговорй условията с него. Законът гласи: Всеки сам трябва да си носи съда с маслото. — Ще ми тежи. — Тежестта не е нищо друго, освен онова тегло, което ние сме взели свръх силите си. Ти правиш усилия да разбереш всичко, да вземеш много, но не можеш да издържиш на голямата тежест. Човек може да носи толкова знание, колкото е в състояние сам да носи. Малкото момиченце плаче, че няма нова рокличка, а ушили на по-голямата му сестра. Майката му казва: Не плачи, моето детенце, като пораснеш, и на тебе ще уший нова рокля. И това е добро, но всяка нова дреха, която момата облича, трябва да отговаря на нейното знание. Външната дреха на човека трябва да отговаря на неговото вътрешно съдържание.

Яви се един проповедник между хората, иска да ги убеди, че има друг свят. Такова убеждаване е търговска работа. Проповедникът

е заинтересуван, както търговецът, който иска да има много клиенти. Колкото повече се купува стоката му, толкова по-доволен е той. За онзи, който купува много от него, той казва: Добър човек е той. — Защо е добър? — Защото купува много неща от него. За друг казва, че не е добър човек. — Защо? — Защото рядко влиза в дюкяна му. Мнозина казват, че тук се проповядвало учение, протавно на тяхната вяра. — Съгласен съм с тях. Всички хора казват, че има Бог, но в живота си Го отричат. Съвременните хора вярват в някаква човешчина, в култура, в благородство, но опитай се да поискаш от тези хора пари без запис, и ще видиш, каква е тяхната култура. Веднага ще ти се отговори: Нямам пари в себе си. Наистина, как се осмеляваш да искаш пари от някого без полипа? Той казва: Откажи се от това желание. Това, което ми искаш, е невъзможно. — Ще ти ги върна. — Това е въпрос. Питам: Защо тези хора проповядват за Господа, щом нямат вяра в своя ближен? Вие изповядвате Господа на думи, а не на дела. Той няма никакво отношение към вас. Когато се говори за Бога, аз разбирам, че нашите отношения към Него трябва да бъдат такива, каквито са отношенията ни към слънцето и на слънцето към нас. Каквито са отношенията на слънцето към нас, такива са отношенията на Бога към душите. Следователно, ако ти не живееш добре, ще си създадеш зло за самия себе си. — Защо? — Нарушаваш хармонията между Бога и

твоята душа. Ти ще станеш невъзприемчив към слънчевата светлина и топлина, ще изгубиш най-благородните си чувства и ще станеш недоволен от живота. От мое гледище, в съвременните хора има нещо осакатено. Гледам, в един дом мъжът здрав, жената и децата също здрави, има хубава къща, но, въпреки това, той сам е кисел, недоволен. Какво му липсва? В един анскот добре се илюстрира недоволството на човека.

Един човек имал обичай да събира в къщата си всичко, каквото му потрябва, да не изпитва никакво лишние. Всичко имал, но пак бил недоволен. Мислел си: Да намеря едно кукувиче перо, ще се задоволя. Той не могъл да намери това перо, но и да го намери, пак ще бъде недоволен. Кукувичето перо не може да го задоволи. Затова казвам: Всички мисли и желания на хората, които не ги задоволяват, не са нищо друго, освен такова кукувиче перо. Обаче, ако човек няма това кукувиче перо, ще бъде недоволен и от себе си, и от окръжаващите, от реда и порядъка в света — всичко ще му бъде криво. Като намериш кукувичето перо, ще кажеш: Дойде най-после кукувичето перо! Обаче, още на другия ден ти ще бъдеш недоволен, ще имаш нужда от друго нещо. Каквото и да придобие човек, все ще му липсва нещо. Значи, нещо съществено липсва на човека, което го прави всякога недоволен. Недоволството е резултат на недоразвити чувства в човека. Даже някои чувства липсват в тях. Такова е

чувството, чрез което те възприемат Божията Любов, Мъдрост и Истина. Днес, малцина разбират Истината. Не е важно, какво разбират хората; важно е, какво ти разбираш. Човек е щастлив, когато разбира живота. Ако го разбираш, ти ще живееш добре и между най-лошите хора. Разумният, който познава законите на Битието, може да живее между престъпници, крадци и разбойници, и пак да бъде тих и спокоен. Ще кажете, че това е невъзможно. — За неразумния е невъзможно. Питам: Защо ще се смущаваш и безпокоиш от това, че реката, която придошла, изкоренила много дървета, повлякла камъни, кал и се изцапала? Тази река е създала едно увеселение на камъните. Тя знае, че те обичат да се търкалят надолу и ги развеселяла. Като завлича кал и тиня, тя прави добро на растенията — ще ги натопи.

И тъй, който разбира законите, лесно се справя с всички условия на живота. Трябва ли да пиша книга за камъните, които се търкалят, за изкоренените дървета и да описвам техните страдания? То е все едно, да дойде при мене някой да се оплаква от сиромашията си, че яде само корички хляб, и аз да плача с него? Той вижда, как богатите хора ядат печени кокошки, баници и други неща и страдат. Трябва ли и аз с него заедно да страдам? Няма защо да се завижда на богатите. Ако искате да знаете, даже вълкът се храни по-добре, с по-здравословна храна от богатите. Той яде храната съвършено прясна, с току що изтичащата кръв.

Трябва ли да се завижда на богатите за месото, което, преди да го сготвят, е престояло няколко часа? — Не, животът не се заключава в яденето. Как ще разберете думите на Христа, Който казва за себе си, че е живият хляб? Той казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето. Който ме яде, той има живот в себе си, и никога няма да огладнее.“

Вие подържате мисълта в себе си, че сте набожни хора. Ако и аз подържам тази мисъл, ще бъда несправедлив. Според мене, вие не сте набожни. Като казвам така, ето какво аз разбирам. Вие не сте в състояние да направите за Бога това, което правите за себе си. Дойде някой да ви иска в името на Господа 3,000 лв. Кое е доказателството, че той, наистина, иска тези пари за Господа? Този човек не говори истината. Той има нужда от пари, а казва, че в името на Господа иска тези пари. Той казва: Ти си богат, трябва да дадеш нещо за Господа. Какво ще стане, ако на всеки, дошъл в името на Господа, давам всичко, каквото имам? Ако на първия дам, на втория нищо не мога да дам и казвам: Нямам пари. Той сстава недоволен от мене и казва: Така ли трябваше да направя? На първия даде всичко, каквото имаше, а за мене нищо не остави. Дойде трети. И с него постъпвам по същия начин. Онези, на когото съм дал всичкото си богатство, ще каже: Много добър човек е този. Онези, на които нищо не съм дал, ще кажат: Нима не можа да оставиш и на нас нещо от

своето богатство? Ти си изпил всичко, каквото имаше, затова на нас не може да дадеш нищо. Те ще разправят на другите, че съм лош човек — скъперник. Питам: Къде остана моята добрина?

Като разглеждам този въпрос, аз искам да наведе ума ви към новото разбиране. Всеки човек трябва да има определено разбиране. Обаче, обикновеното разбиране е резултат на обикновени чувства и разбирания, но същевременно, има и необикновени чувства и разбирания. Аз не искам непременно да вярвате в това, но казвам: В човека има три вида чувства. Вие може и да не вярвате в това, но вярвайте в думите ми, че няма да ви говоря за неща, които не зная, че са така. Дръжте това нещо в ума си, за да го проверите. Не проповядвайте това, което вие още сами не сте опитали. Едни чувства се отнасят до физическия свят. Например, пипнеш една ябълка и знаеш, каква е тя. Взимаш един камък, знаеш, какъв е. Виждаш светлината и знаеш, какво представя тя. Вгората категория чувства са тези, с които преценяваш, дали даден човек е добре разположен към тебе. Ти можеш да познаеш, дали един човек носи добро, или зло. Още като се приближиш към него, ти знаеш, какво носи той в себе си. При това, интересно е, че този човек, който събужда в тебе приятно чувство, в друг някой произвежда неприятно чувство. Някога срещате една мома, която не слуша нито майка си, нито баща си. Те са викнали от нея, и бащата

се чуди, как да се освободи от дъщеря си. В същото време, един млад момък се влюбил в нея, носи я в ума си, като светица, и казва: Ти си моят живот. Бащата плаче от дъщеря си, а младият момък трепери за нея. — Защо? — Защото момата въодушевява този млад момък. Как ще си обясните това положение? Разбирайте, както искате, аз ни най-малко не засягам отношенията между хората. Как ще засягам отношенията между дървата на огъня? Щом турят дърва, огънят непременно ще гори. Че изгорели дървата, това не е знание, което заслужава интерес. Ако хората могат да накарат изгорелите дърва отново да поникнат и израстат, това е знание. Да изцапаш ризата си, това е обикновено знание; обаче, да знаеш, как да изпереш ризата си, това е знание. Най-после има и трета категория чувствуване, когато човек дойде до вътрешното разбиране на жиаота. То се явява, когато в човека дойде висшето, Божественото съзнание, наречено още „умствено съзнание“.

II тѣй, в човека има едно просто или обикновено съзнание, което се среща и в животните. То е във връзка с обикновеното разбиране на човека за простите, елементарни неща. След простото съзнание, в човека се явяват по-високи чувства, които се отнасят до самосъзнанието в човека, което го отделя от животните. Човек се отличава от животните по своето самосъзнание. Щом се яви самосъзнанието в него, той изпитва известно достоинство, по

което се отличава от животните. Плод на самосъзнанието е речта в човека. Едва сега в него е започнало да се явява по-високо съзнание, именно, подсъзнанието. Като говорим за духовния свят, нис разбираме по-високо съзнание от самосъзнанието. Каквато е разликата между съзнанието и самосъзнанието, такава е и между подсъзнанието и свръхсъзнанието, което наричат още интуиция, или Божествено чувство в човека. Това са степените на съзнанието.

Като сравнявам животните и човека, виждам голямата разлика между тях. Човек се е отдалечил от животното, но това не е станало изведнъж. Милиони години е работил човек, докато се пробуди в него висшето съзнание.

Не е лесно да се пробуди Божественото съзнание в човека, както не е лесно животното да стане човек. Колкото и да дресиращ животното, пак животното си остава. То не може да говори. Каквито усилия да правите, мечката ще си остане мечка, и вълкът ще си остане вълк. Някои проповедници искат да обърнат хората към Бога, да ги направят духовни. Те казват: Нашите слушатели станаха вече християни. — Колкото е възможно да превърнеш котката в човек, толкова и човека може да превърнеш в ангел. Не се буди лесно съзнанието на човека. Да го обърнеш към Бога, то е все едно, да го посадиш като семка в земята, да израсте, да цъфне, да даде плод, и плодът му да узрее. Време е нужно за това. Само Бог може да

създаде човека. Само Той може да го спаси и повдигне.

Сега аз искам да ви наведе на мисълта, че всички трябва да работите върху себе си. Като е работил върху себе си, човек е развил самосъзнанието си. Така се е създавала речта в него. С нея заедно той е развил и отрицателни чувства в характера си, а именно: недоволството, греха, престъпността и др. Тъй щото, чрез самосъзнанието човек е придобил известни блага, но същевременно той е развил нещо отрицателно в себе си. Значи, дето е доброто, там е и злото. С други думи казано: Като се ползуваш от сладчината на нещо, ще се ползуваш и от горчевината му. — Как ще се избави човек от голямото зло? — Чрез интуицията, т. е. чрез висшето съзнание, наречено още свръхсъзнание, или Божествено съзнание. Докато сте на земята, с това съзнание вие всякога ще ядете горчивите плодове, но с тях заедно и сладките. И обратно: като ядете сладките плодове, ще ядете и горчивите. Вие се вкисвате по десет пъти на ден. Това е в реда на нещата. То се дължи на самосъзнанието. Казват за някого: Добър човек е той. — Добър е, защото е млад, добре облечен и докаран. След няколко години ще остарее, ще бъде лош. Наистина, ако днес човек е добър, утре ще бъде лош.

Наскоро четох един разказ, който ще ви предам накратко. В Индия съществувало едно племе, което служило на божеството на смъртта. Това божество било много красиво, но за-

бранили на хората да го гледат. Който се осмелявал да го види, бил осъждан на смърт. По едно време, в един млад момък се явило непреодолимо желание да види божеството. Той си мислел: Това божество непременно ще е някоя красива мома. Колкото повече мислел за нея, толкова повече желанието му се разгаряло. Никой не могъл да види това божество. Даже и жреците, които му служели, се явявали пред него покрити, с воал на лицето, да не го гледат. И самото божество се явявало пред тях с воал на лицето си. Само веднъж в годината то излизало на разходка със своята каляска. Щастлив бил онзи, който могъл в това време да го зърне даже и отдалеч. От ден на ден, желанието на младия момък расло, и той решил да види това божество с цената на всякакви жертви. След като минал през всички изпитания, на които жреците го подложили, дошъл определеният час да види красивото божество. Той се облякъл в нови, хубави дрехи, напръскал се с различни аромати и влязъл в храма да види божеството. Момъкът имал позволение да снее воала на това божество. Настъпил този момент. С бавни стъпки, божеството се приближавало към него, да заеме своето място. Момъкът веднага се спуснал, сграбчил воала от лицето му и ужасен го хвърлил на земята. Пред него не стояла красива, млада мома, каквато сърцето му подсказвало, но стара, грозна, беззъба баба.

Казвам: Вярванията на религиозните хора са като вярата им в това божество. Те си го представят като млада, красива мома, а то излиза стара, беззъба баба. Докато видят лицето му, какво ли не си представят! Като снемат булото му, те се освобождават от илюзиите си. Те виждат, че зад булото се крие стара баба, а не красива, млада мома. Много хора минават за свети, набожни, добри, но като снемат булото им, друго излиза. Виждаш, че не са светии, но стари баби. Не се лъжете от външността на нещата. Имайте ясна представа за себе си. Казваш: Днес не съм добре, но утре ще бъда добре. — Не разчитай на утрешния ден. Уповавай само на днешния ден. — Днес минавам за учен човек, но утре ще бъда поучен. Разчитай на днешното знание, на днешната доброта, на днешната радост. Какво ще донесе утрешният ден, не се знае. Каквото дойде утре, то е добре дошло. Важно е днешното. Не отлагай нещата. Отлагането е забавление. Като дойде утрешният ден, пак ще отложиш за утре. Така отлагаш ден след ден, но отлагането нищо не носи. Разчитай на днешното, в него е скрито цялото богатство на света. Ако търсиш вечността, ще я намериш в слънцето, от изгряването до залязването му. Важно е това, което днес придобиваш. Утрешният ден не е твой.

Аз не искам да ви заставям насила да вярвате в това, което говоря. Насила човек не може да вярва, нито да бъде добър. Който приема насила нещата, той се смущава от всичко и каз-

ва: Какво ли ще кажат хората за мене? Ако се сграхуваш от мнението на хората, ти никога не можеш да станеш духовен човек; никога няма да повярваш в онзи свят. Щом е така, живеј си спокойно на земята и от нищо не се интересувай. Този свят ще бъде твоят рай. Каквото пожелаеш, всичко ще имаш: храна, дрехи, къщи, ниви; от друга страна, училища, болници, войски, свещеници — каквото пожелаеш, всичко ще намериш. Следователно, щом се сграхуваш от мнението на хората, живеј си тук, не ти трябва друг свят. Нека хората си живеят като хора, а животните — като животни. Един ден, като се наситиш на този свят, ще потърсиш другия. Като видя една котка, трябва ли да я викам при мене, да ѝ чета от Библията, или да ѝ говоря, какво казал Христос на планината? Каквото и да ѝ говоря, тя ще ме погледне и ще каже: Какво имаш за ядене? Ако ѝ говоря за деветте блаженства, тя пак ще ме погледне, с което иска да каже: Баницата е едно от блаженствата за мене. Имаш ли малко баница? Като държа една хубава беседа, след това се натъквам на такива опитности, от които вадя заключение, кой как е разбрал беседата.

Един ден, след една хубава беседа, иле при мене един външен човек и ми казва: Отлична беше беседата, разбрах я много хубаво. Ето какво искам да ви кажа: имам нужда от пари. Можете ли да ми дадете около 200 — 300 лева? — Аз се намерих в особено положение. Освен че работих, но трябваше да платя за рабо-

тата си. Дадох му 300 лв. Той каза: Благодаря, отлично е това, има Господ в света. После пък аз си казах: Втори път няма да проповядвам за Господа. Ако продължавам да проповядвам за Господа, този човек пак ще дойде и ще иска 600 лв. Аз се смея, но знаете ли защо? Понеже смехът ми дойде на гости. Аз трябва да го покая, да изкажа вниманието си към него. Това е благородство. Ако не се засмея, той ще счита, че съм невнимателен, не съм го приел като гост. В смеха се крие известно противоречие.

Обикновено, ние се смеем, когато не разбираме нещо. Смя се на този човек, че още като съм проповядвал, той си казал: Щом този човек проповядва за Господа, той е добър, навярно и пари дава. Другояче, той не би проповядвал за Господа. Аз си мисля: Ако не бях дал на този човек 300 лв., ще каже, че съм безверник. Как така, да проповядвам за Господа, а да не давам пари! Аз изнасям този пример, не за да покажа, че човекът е лош, но да видите, какво е разбрал той от моята беседа. Той не е разбрал, че Бог съществува, но разбрал, че аз съм добър човек и мога да му дам 300 лв. Моята проповед го убедила само в това, че като поиска нещо, ще му дам. — Само в това съм го убедил, че мога да му дам нещо. Какво лошо има в това, че този човек поискал 300 лв.? Не ми поиска 600 лв., а само 300 лв. При това, тези 300 лв. ми тежаха в джоба, а след това ми олекна. Ако човек падне във во-

дата и носи в джоба си звонкови пари, ще потъне. Даде ли ги на някого, той ще се спаси. Питам се: Кое е по-добре — аз да дам на някого 300 лв., или той да чуе беседата, да я хареса и след това да ми даде 300 лв.? По-добре аз да му дам, отколкото той да ми даде. Аз го убедих, че беседата ми е хубава, защото той ми взе 300 лв. Ако той ми беше дал 300 лв., щях да се убедя, че още не мога да проповядвам хубаво. Писанието казва: „Даром сте взели, даром давайте“ Тези пари са дошли даром.

Аз наблюдавам, как постъпват някои братя и сестри на Изгрева. Като дойде външен човек, те веднага започват да му проповядват. Ако външното лице е богата и скъперница жена, всички ще ѝ проповядват, докато започнат да ѝ казват: Дай нещо за Господа. Тя казва: Вие добре проповядвате, но... Такъв случай имах и аз с един млад поет, руснак. Една сестра го доведе на Изгрева. Тя ми разправяше, че той вярвал в преражданство, че бил готов да следва школата. Искал да слуша беседите. Имал големи страдания, боледувал от някаква болест, но нямал средства. Моли да му помогна. Един ден той дойде при мене и ми каза: Искам от тебе още една помощ, за да се върна в Русия, отдето ще ти пиша. Помогнах му и този път, но вместо за Русия, той тръгна за Цариград. След няколко месеца го виждам пак на Изгрева. Питам го: Какво има в Съветска Русия? — Аз не ходих в Русия. Случи се нещо друго, и ра-

ботите ми се наредиха добре. Запознах се с една млада мома, за която ще се оженя. Както виждаш, добре съм облечен. Баща ѝ е много богат, но . . . Виждам, че той иска да каже нещо, но не се доизказва. После той продължи: Като се оженя, ще доведе и своята възлюбена. — Радвам се. — Ще я запозная с Вас. Както виждате, дрехите ми са хубави, палтото е добро, но панталоните и обувките ми са стари. Можете ли да ми помогнете, да си купя нови? Погледнах го и му казах: Щом твоята възлюбена те обича, по-добре се венчай със старите си панталони и обувки, така ще ти върви по-добре. Ако съм на твоето място, аз бих постъпил така. Твоята възлюбена няма да се жени за дрехите ти. Тя ще гледа тебе, няма да се спира на дрехите. Слушай, ако дойдеш някога на беседа и останеш доволен, ще ти дам 300 лв. за обувки. Ако беседата се окаже научна и неразбрана за тебе, няма да имаш обувки. Ще кажете, че този човек е лош. — Не, той внесе в ума ми светлина, която ми помогна да разреши един труден въпрос. С неговото идване аз разреших един социален въпрос, който отдавна ме занимаваше. Той е следният: Краката на човека трябва да бъдат добродетелни. Затова той иска да се венчае с нови обувки. Наистина, добродетелни трябва да бъдат краката на човека. Той всякога трябва да бъде обут!

И тъй, когато отива да се жени, човек трябва да има ново верую, нова религия и нова наука. Не трябва да се венчава със скъсани

дрехи и панталони, нито със скъсани обувки. Всичко трябва да бъде ново.

Ще кажете, че този човек е безочлив. — Не, такива са разбиранията му. Той казва: Освен тебе, аз нямам друг близък, към когото да се обърна. Ще кажете, че е безсрамен, дошъл да проси. — Ами вие, като отивате при Бога, не повтаряте ли същите думи? Казваш: Господи, нямам друг близък в света, освен Тебе. На Тебе разчитам. Помогни ми, в големи лишения живея. — „С каквато мярка мериш, с такава ще ти се отмери.“ Ако някой ти иска нещо, и ти му дадеш, и Бог ще постъпи по същия начин с тебе. Ако не дадеш, и на тебе няма да ти се даде. Ще ти кажат: Можеш и без нови панталони и обувки. Обаче, вие искате Бог да послуша молбата ви, думата ви да не стане на две. А когато искат нещо от нис, тогава работата е съвсем друга.

И тъй, в новия живот само онези разсъждават правилно, които имат интуиция. Те възмъжат в положението на хората и ги разбират. Ще ви приведа за пример моята котка. Тя често прави престъпления и, ако приложи Моисеевия закон, трябва да ѝ ударя десетина тояги. Аз, обаче, не я бия. Като ми донесе някой баница, първа тя ще я опита. Аз се питам: Кой е виновен за нейните пакости — аз, или тя? Вината е в мене. Аз можех да скрия баницата в бюфета, и тя нямаше да я намери. Малко щеше да помяуче и нищо повече. А така, оставена баницата открита, котката няма здрав морален

гръбнак, да издържи на изкушението. Като си вземе нещо без позволение, тя ме погледне с широко отворени очи, с което иска да каже: Какво лошо има в това? Все едно, дали ти си ял, или аз. Аз се усмихна и си казвам: Според нейните разсъждения, тя е права. Някога вие се намирате в особено състояние, готови сте да критикувате всички. — Не, вие трябва да бъдете снисходителни. Както е сгрешил един, така можете да сгрешите и вие. Той минал през хлъзгаво място, паднал и се окалял. Ако и ти минеш по същия път, ще паднеш и ще се окаляш като него. Грешките в света са общи за всички хора. Не съжалявайте за грешките си, но извадете поука от тях, или използвайте ги като едно благо.

Ще ви наведе на следната мисъл: Човек трябва да се пробуди за едно съзнание, по-високо от самосъзнанието. Без това съзнание той не би могъл да разбере духовния свят, не би могъл да влезе във връзка със съществата от този свят. Тези същества имат едно чувство повече от хората на земята. — Къде живеят тези същества? — Те не са горе някъде, в други светове, но са между вас. Ето защо, влезте във връзка с тях. И те имат тела, като вас; и те говорят, мислят, действуват като вас. Те са организирани като вас. Ако вие не можете да се свържете със съществата, които живеят на земята, как ще се свържете с тези от невидимия свят? Днес, като се срещат, хората се питат: Какъв си ти — евангелист, православен

или католик? Това не е достатъчно, за да се разбират хората. — Какво е нужно, за да се разбират? — Трябва да имат шестото чувство. Тези същества са хора на изобилието. Те са извори, които непрестанно дават. Онези, които не са извори, дават ограничено. Ако дадат една чаша вода, веднага прекъсват течението на водата и казват: Нямаме повече средства, повече не можем да дадем.

Сега от всички се иска съзнателна, разумна работа върху себе си. Всеки трябва да развива шестото чувство, както пъпката се развива на дървото. Тя всеки ден възприема по малко светлина от слънцето, докато най-после се отвори. Ако у вас не се яви това интензивно желание, да възприемете Божествената светлина, всякога ще си останете пъпка. — Ако Бог желае, ще цъфнем. — Не, вие не трябва да чакате, каквото Бог даде. У вас трябва да се яви един напор отвътре навън, едно интензивно желание да възприемете Божествената светлина. Тя ще произведе един вътрешен процес във вас, и вие ще се отворите за слънцето, т. е. ще цъфнете. Такова е положението, в което се намерил слепият. Той казва: „Сляп бях, но прогледах. Сега вече виждам.“ И наистина, докато човек не разбира отношенията между сегашния и бъдещия живот, той е сляп. Щом придобие висшето съзнание в себе си, светът се открива пред него, блясва в своята красота, и той казва: До-сега бях сляп, но сега вече виждам и мога да

влезе в общение с хората, които ме обикалят. Бях спял и за тях, но сега ги виждам.

Казвам: Ако искаш да познаеш човека, погледни го в очите, в носа, в устата и т. н. Но за да го познаеш, трябва да имаш шестото чувство. Това значи, да виждаш нещата ясно, както човек с добре развито зрение. Няма какво да говориш за качества на човека. Той трябва да се разбира вътрешно. Това означава сгихът, в който Христос казва: „Ако се не родите изново.“ Значи, ако у човека не се роди шестото чувство, т. е. новото съзнание, той няма да влезе в Царството Божие. То радва човека. Не е това човекът, който съзнава своята първична чистота, нито греха, в който днес е попаднал. Да съзнаваш чистотата, или греховността си, това не може да те спаси. Само новото, висшето съзнание може да спаси човека. То създава изобилието в него, то го прави проводник на Божията Любов. При това състояние, ти обикваш хората и не виждаш техните грешки. Кой може да преобрази така човека? — Бог. Той е богатият, Който дава изобилно. Само богатият е спял за погрешките на хората. Той е спял, като го обират. Щом види, че някой го обира, той казва: Вземи си, колкото искаш. Богатият разполага с милиарди. Обаче, сиромашът, който няма петаче в джоба си, като го оберат, вдига олелия около себе си, всички знаят, че са го обрали. Богатият само се усмихва и си казва: Какво от това, че някой ми взел 50 или 100,000 лева? Той не прави въпрос за това.

Сега и Бог не ни счита престъпници. Ние правим големи престъпления, но Той знае, че това се дължи на нашата слепота и глухота. Ние не сме дали ухо на Неговите думи и не сме изпълнили волята Му. Ние грешим пред Господа и за най-малките работи. Грехът ни не е в това, че много ядем, или се обличаме скъпо, но в неизпълнението на Божията воля. Ето защо, като отивате при Бога, Той иска да бъдете хубаво облечени, със скъпи дрехи, но да имате готовност да изпълнявате волята Му. — Отде ще намерим пари за такива скъпи дрехи? — Ще работиш, и сам ще си ги купиш. При Господа с лоши дрехи не се отива. Казано е в Писанието: „При Бога ще се явиш с бели, сватбарски дрехи.“ — Къде ще намерим такива дрехи? Те струват скъпо. — Казано е още, че трябва да имате масло в масленицата си. — Отде ще купим това масло? Като не можете да разберете дълбокия смисъл на тези думи, каавате: Това са иносказателни думи. — Какво разбирате под „иносказателни думи“? Не, ново разбиране е нужно на хората; ново съзнание им е нужно. Старото съзнание произвежда вкисване — то не им е нужно. — Аз не мога да търпя. — Докато не можеш да търпиш, ти ще бъдеш вън от Царството Божие. — Аз не мога да вярвам. — Докато не вярваш, ти си далеч от Царството Божие.

Един познат ми разправяше следната своя опитност. Дошъл при него един съсед и му поискал известна сума на заем, с условие, че

скоро ще му ги върне. Той му дал, колкото иска. Така съседът взимал десет пъти наред пари, без да му ги върне. Нашият познат все му вярвал и му давал пари. Един ден съседът му пак дошъл, 11 път вече, и казал: Десет пъти ви излъгах, не можах да си изплатя дълга. Сега работите ми се уредиха, и аз дойдох да си платя дълга. Казвам: Ето една добра чърта — вярва човекът. Вярвайте и вие, колкото пъти и да ви лъжат. Важно е, човек да има търпение, да постои. Не постъпвате ли така и с дървото? Посадите семката му в земята и чакате да израсте. Поливате го, разкопавате го, докато стане голямо дърво и започне да дава плодове. Когато плодовете узреят, дървото казва: Вземи си, колкото плодове искаш. Както виждате, и дървото си плаща.

Имайте търпение да се пробуди съзнанието в човека. Щом се пробуди, той ще ти даде от своите плодове. Докато се пробуди съзнанието му, ти трябва да поливаш доброто в него. Ако не го поливаш, ти ще загубиш. Доброто в човека е плод на неговото съзнание. Не можеш да бъдеш добър, ако не се пробуди в тебе Божественото съзнание. Като държа беседите си, забелязвам, че след всяка хубава беседа, непременно двама братя или две сестри ще се скарат. Значи, когато беседата ми е хубава, когато съм проповядвал добре, все ще стане някакъв инцидент. Ако беседата ми е обикновена, всичко минава тихо, незабелязано. — Защо се карат сестрите или братята? Единият ще каже на

другия, че не е разбрал беседата, или че мене не разбира. Вторият ще се нахвърля на първия с думите: И ти нищо не разбираш. Така се скарат. Аз пък казвам: Само онзи разбира Господа, който изпълнява Неговата воля. Щом не я изпълнява, той не разбира нито Господа, нито хората.

Запитвам някого: Учен човек ли си? — Учен съм. — Как ще докажеш? — Ако прилагам всичко, което зная, учен съм; ако не мога да го прилагам, не съм учен. — Малко знания имам. — Малко, или много, не е важно. Важно е да прилагам това, което зная. Ако не мога да приложя малкото, и голямото не ще мога да приложя. И обратно: щом приложя малкото знание, ще приложя и голямото. Между малкото и голямото има отношение. Ако не разбираш самосъзнанието, как ще разбереш висшето съзнание? Самосъзнанието може да те направи учен и, като заболееш, ще търсиш причината на болестта. Колкото и да я търсиш отвън, няма да я намериш. Тя е скрита в самосъзнанието.

Скърбиш, недоволен си, ревнуваш, завиждаш, мразиш. Това са все плодове на самосъзнанието. Някога се радваш, обичаш — това са пък плодове на самосъзнанието. За да се избавиш от противоречията на живота, трябва да излезеш от областта на самосъзнанието и да влезеш във висшето съзнание. Казваш: Дотегна ми този живот, пълен с грехове. — Докато си в самосъзнанието, все така ще бъде;

щастлив няма да станеш. Аз не съм срещал семейство, дом, дете хората, като живеят в самосъзнанието, да са добре. Дом, членовете на който живеят добре, там има нещо по-високо от самосъзнанието. Това са хора на Божественото. Жената казва: Ние не живеем добре с мъжа си, защото той е невъзпитан. — Значи, ти си възпитана, а той е невъзпитан. Щом живеете в самосъзнанието, и двамата сте невъзпитани. Ако днес мъжът греши, утре жената ще греши. Днес синът греши, утре дъщерята ще греши. Това е неизбежен закон. Ако мислиш, че всякога ще бъдеш буден, това не е верно. При самосъзнанието, седем-осем часа ще бъдеш на друго място — ще спиш. За онези, които живеят в съзнанието, сънят е необходимост. Казва г за някого, че спи дълбоко. Нищо от това. Ако го събудят преждевременно, той ще бъде недоволен и ще каже: По-добре сам да се събудя, отколкото други да ме събудят.

Иде новият живот в света. Той иде, както идат благата. Много хора вече са в новия живот. Той се отличава по свободата и светлината, която носи в себе си. В съзнанието на повечето хора новият живот е пъпка, която всеки момент може да се разпъфти. Тя е присадка на Божественото съзнание. — Не сме ли развили още шестото чувство? — Ако беше развито, вие нямаше да се измъчвате от противоречията на живота. Който е развил шестото чувство в себе си, той има характера на Епиктета, един от старите гръцки философи. Без да

е бил християнин, той прилагал Христовите принципи. Епиктет бил роб на един от римските патриции. Господарят му се отнасял грубо и жестоко с всичките си роби, също и с Епиктета. Той се чудел на неговия уравновесен характер. Един ден, в гнева си, господарят натиснал силно крака на Епиктета. Последният, без да изкаже протест, тихо и спокойно се обърнал към господаря си с думите: Господарю, не натискай крака ми, може да го счупиш. Тогава не ще бъда способен за работа. По-разгневен, господарят натиснал още по силно крака му и го счупил. Епиктет даже не охнал. Крайно изненадан от голямото самообладание на Епиктета, господарят му дал голяма сума и го освободил от робство. Епиктет отишъл в Гърция, дего се предал на умствена работа и се прочул като голям философ.

Днес всички хора роптаят, оплакват се от съдбата си. — Защо се оплакват? — Защото не са толкова силни като Епиктета. Те нямат нужното самообладание. Вие не сте бити като Епиктета. Оплакваш се, че животът ти е тежък, не можеш повече да търпиш. Дойде някоя сестра и се оплаква, че имало много работа в кухнята. Казвам ѝ: Сестра, твоето положение не е по-тежко от това на Епиктета. Студентка се оплаква, че няма подходяща среда. — И твоето положение не е по-лошо от това на Епиктета. Жена се оплаква от мъжа си. — И твоето положение не е по-лошо от това на Епиктета. Твоят господар, мъжът ти, не ти е

счупил крака, както римският патриций на Епиктета. Мъж се оплаква от жена си. И на него казвам: Жена ти още не е счупила крака ти. Следователно, положението ти още не е толкова тежко. За мене казват, че съм търпелив. Тогава аз се запитвам: Аз ли съм Епиктет, а слушателите ми мои господари, или аз съм господар, а те — Епиктет. Едно от двете е верно. Ако аз съм Епиктет, те с право се очудват на моето търпение. Ако те са Епиктет, тогава аз се очудвам на тяхното търпение. Ако аз съм слуга, като Епиктета, господарят ще счупи крака ми, след което ще ми даде известна сума и ще ме изпрати в родното ми място, да се занимавам с философия и да пиша книги.

Сега у вас трябва да се яви желание да проявите любовта си, не привидно, но съзнателно. Всеки момент да сте будни. Само така може да проявите любовта си. Ако не сте будни и се намирате в положението на Епиктета, ще кажете: Защо съдбата ни е толкова тежка? Защо Бог ни подложил на такива изпитания? Който роптае против съдбата си, няма да постигне нищо. Колкото и да роптаеш, ти си в ръцете на съдбата. Ти си в положението на детето, което е още в утробата на майка си. — Защо е там? — На този въпрос не може да се даде никакъв отговор. — Докога ще бъде там? — Докато се роди. Следователно, единственото нещо, което може да помогне на детето, е да излезе от утробата на майка си, т. е. да се роди. — Като се роди, добре ли ще му

бъде? Ако детето не се роди навреме, ще умре и ще се лиши от добрите условия, които животът носи.

И на вас казвам: Вие сте заченати, вече сте в утробата на майка си. Ако се родите, добре ще ви бъде; ако не се родите, смърт ви очаква. — В утробата няма ли живот? — Там животът е временен, до девет месеца. След това ще излезете в широкия свят. Не си правете илюзии, че можете да живеете, както искате. Ако искате да се родите, ще живеете като Епиктет, в ограничителните условия. Това, което ви стяга, което ви мъчи и ограничава, представя утробата на майката, в която сте временно. Единственото спасение за вас е да се родите, да излезете на свобода. Вие сте още в затвора и се чудите, защо не дойда ангели да ви освободят, да ви пеят, да ви разхождат по света. Как ще ви разхождат, когато сте още затворени? Щом вашата майка ви роди, вие ще бъдете свободни. До това време, всичко можете да очаквате. Може да стане някакво сътресение с вас, да пострадате. Някога бащата се кара с майката. Тя се вълнува, и вие се вълнувате отвътре. Искам да ви обърна вниманието на факта, че страданията хвърлят отпечатък външно и вътрешно върху човека. Същото е и с радостите. И те се отпечатват върху човека.

Казано е: „Ако не се родите отново, от Дух и вода, няма да влезете в Царството Божие.“ Затова дойде Христос, да освободи човечеството от страданията, греховете и мъче-

нието. Каквото и да се говори, едно е важно: да дойде Божественото съзнание в човека, т. е. да се новороди. — Как може да се роди човек отново? — Този въпрос зададе и Никодим на Христа. Дълбока философия има в това. Христос запита Никодима: Ти си учител израелев, не знаеш ли това? И сега, както във времето на Никодима, много хора, влезли в пътя на Христа, още неразбират Христовото учение. Те търсят Христа по механичен начин. Те очакват такъв рай, какъвто сами си представят. Ако търсят обикновен рай, такъв на земята има. Ако търсят рай, какъвто съществува само в съзнанието на човека, те ще се намерят в такова положение, в каквото се намира животното, попаднало в един възвишен свят. Там живеят същества с високо съзнание, с висока култура. Как ще се разберете с тях? Все едно котката да попадне в общество на учени, културни хора. Като те срещне едно възвишено същество от другия свят, само ще те потупа по гърба, без да ти каже нещо. Ще го погледнеш и ще си кажеш: Този свят не е за мене. Ще си отида на земята, там е моето място. Така става и между вярващите. Като влезе някой между тях, послуша ги, какво говорят и, като не разбере нищо, казва: По-добре да си отида в света, между своите. Това учение не е за мене. — Да, това учение не е за слепи хора. То е само за онези, на които очите са отворени. Койго има очи, всеки ден вижда все по-нови и красиви неща. Който не вижда, той се

нуждае от човек, да го води. Иначе, остане ли сам на себе си, той всякога ще се спъва.

Казвате: Ние не разбираме тези работи. — За да ги разбирате и да работите свободно, вие трябва да сте развили шестото чувство в себе си. Христос казва: „Търсете, хлопайте, искайте“. Който може да изпълни този стих, той носи в себе си мощна сила, чрез която реализира всичко. Не е достатъчно само да хлопаме, но трябва да се развие Божественото в човека. То е онази пъпка на дървото, която трябва да цъфне, да върже и да даде плод. Не е достатъчно само да се сравнявате с окръжаващите, да мислите, че са по-добри от вас. Ако аз съм по-висок от вас, това е външно различие. — В какво отношение човек стои по-високо от вълка? — Че не яде овце по начина, по който вълкът ги яде. — В какво отношение човек е по-високо от овцата? — Че не оставя нечистотиите около себе си. — В какво отношение той е по-високо от козата? — Че не ходи да рови около къщите, не гризе младите клончета? — В какво отношение стои по-високо от водата, от въздуха? — Водата работи подпочвено и руши; въздухът, като вятър, изкоренява дърветата. — В какво отношение човек е по-високо от огъня? — Че не изгаря къщите на хората. Обаче, и водата, и въздухът, и огънят имат своята добра страна. Огънят, например, търпи човека до известно време и после казва: От тебе човек не може да стане. Щом изгуби вяра в него, той запали къщата му и го прогони на-

вън. Следователно, човек трябва да стои по-високо и от животните, и от растенията, както и от водата, въздуха и огъня, но само при едно условие — когато се пробуди Божественото съзнание в него. До това време, човек не трябва да мисли, че е слаб, грешен и да очаква спасение от Господа. Спасението и силата на човека е в това, че Бог го е направил по свой образ и подобие. Значи, Той е вложил в нас възможности. Като работи, човек върви в пътя, определен от Бога. Само така той може да придобие онова, което Бог е предвидил за него. Като учи и работи, това представя пособия, чрез които човек се домогва до великата цел на живота. Затова е нужен дълъг период от време. Така ще придобиете шестото чувство, чрез което ще влезете в онзи свят и ще го изучавате. Тогава ще кажете: „Слепи бяхме едно време, но сега прогледахме.“ Пред вас ще се открие широк, обширен свят, който ще ви зарадва. Казано е в Писанието: „Бог ще отнеме всяка скръб, всяко страдание от нас и ще изтрие сълзите ни.“ Тогава страданията ви ще се заместят с радост.

Сега на всички ви предстои нещо хубаво — да работите върху себе си. Това значи, да развивате вложеното във вас. Не казвам да вярвате в Бога или в Христа, като правоверните. Не ви давам никакви съвети. Вие знаете, как да работите върху себе си. Мнозина ще ви дават съвети, но с това нищо не се постига. Все едно учителят да даде една тема на ученика си, и ученикът, като я развие, да мисли,

че е станал виден писател. За да стане знаменит учен или писател, той трябва да напише хиляди теми. Като стане виден писател, той няма да пише детински работи — съвсем други неща ще пише. Ще кажете, че това, което ви говоря, няма нищо общо със сегашния ви живот. — Не е там въпросът. Животът, във всички свои прояви, има нещо общо. Важно е, че е неприятно да се занимаваш с живота на самосъзнанието. Колкото пъти съм се докосвал до тази област на живота, всякога съм изпитвал нещо неприятно. Много пъти съм се заричал да не пирам този живот. Дото бутнеш, все мирише. Бутнеш млад — мирише; бутнеш стар — мирише; бутнеш богат или сиромах — мирише; учен или прост — мирише; свещеник, проповедник — пак мирише. Като влезе в дома на богатия, когато брой парите си, той веднага затваря касата си. Погледне ме недоверчиво и ме пита: Защо идеш? Кой си ти? Влиза в дома на проповедника, и той ме погледне с недоверие. Кой си ти? Какво е твоето в рую: православен, евангелист или католик си? Учен ли си, или прост? Защо идеш тук? Кой те изпрати? Отивам при млада мома, тя бърза да се заключи. С това тя иска да ми каже: Аз имам свой възлюбен. Защо идеш при мене? — Аз не се интересувам от нея нито от нейния възлюбен. Аз искам да виля, как живее, да ѝ помогна в нещо. Отивам при млада майка. Като ме види, тя веднага взима детенцето си на ръце, иска да ми каже, че освен детето, нищо друго не я

интересува. И на нея искам да помогна, да ѝ покажа, как се живее. Тя не знае, че детето ѝ, нейната кукличка, ще умре, и тя ще страда.

Какъвто е външният живот на човека, такъв е и вътрешният. Често хората погребват своите най-добри мисли и чувства и после страдат — не знаят, как да живеят. Ще кажете, че сте учени, че вярвате в Бога. — Може да сте учени, да вярвате в Бога, да четете Библията и да ходите на църква, но пак ви липсва нещо. — Защо? — Не знаете, как да прилагате наученото. Каква полза, че сте слуга при добър господар, а не изпълнявате неговата воля? — Ние вярваме в Бога. — Изпълнявате ли Неговата воля? Имате ли Неговия характер? Живеете ли с Неговата мисъл? Ако не изпълнявате волята Му, каквото да правите, нищо няма да постигнете. Казват, че човек трябва да се покалугери. — И това не помага. Като не успява в живота си, най-после човек казва: Свободен съм да правя, каквото искам. — Не си свободен. Животът нa земята е робство, както за хората, така и за животните. Виждате един добре загладен кон, добре подкован, но цял ден вози файтона на господаря си. Като свърши работата си, той влиза в конюшната, широка, чиста и започва да яде. Въпреки това, бихте ли желали да бъдете в положението на този кон? Виждате един адвокат, че тича цял ден с папка в ръка, отива да защитава хората. Външно е свободен, но законът го ограничава. Вън от него той не може да говори. Виждате

съдията седи на стола си, съди, подписва присъдите на хората. Питайте го, доволен ли е от положението си? Като се върне у дома си, нещо е недоволен. Той си казва: Днес подписах една смъртна присъда, но, дълбоко в себе си, не съм уверен във вината на този човек. Всички хора са недоволни, все им липсва нещо. Ако има един щастлив човек на земята, това съм аз.

Щастието не е нито в богатството, нито в знанието, нито в добродетелите. — В какво се крие щастието? — Не казвам. Важно е, че в известен момент аз нямам нужда от нищо. В даден момент, имам нужда от всичко. Когато дойдат страданията, аз нямам нужда от нищо. Когато дойдат радостите, тогава имам нужда от всичко. За скърбите и страданията съм затворен, затова нямам нужда от нищо. За радостите, обаче, съм отворен, затова имам нужда от всичко. Когато вън има буря, аз веднага затварям прозорците, вратите на къщата си, да не влиза прах. Щом мине бурята, отварям навсякъде. Когато мръква, пак затварям прозорците, вратите и се прибирам в стаята си. Щом изгрее слънцето, веднага вдигам пердетата, отварям прозорците и излизам вън. Който не разбира живота, прави точно обратното: като изгрее слънцето, затваря прозорците, пуца пердетата, да не избеляват дрехите. Щом залезе слънцето, той отваря прозорците и казва: Искam да подишам чист въздух. — И това не е лошо, и то е някаква философия, но не е философия на будния живот.

Под „отваряне на прозорците“, аз разбирам пробуждане на съзнанието. Лесно се казва, да отворите прозорците. Лесно е и да се отворят, но как ще отворите съзнанието си за Божествената светлина? Някога, при най-малкото усилие, вие сте в състояние да отворите прозорците си. Ако мислите, че за това са нужни големи усилия, вие се лъжете. Божественото иде при най-малкото усилие. Ако ви кажа да направите едно голямо усилие, ще намерите, че това е невъзможно. Но големите усилия не са за вас. Направете едно малко усилие, и Божественото ще ви посети. Затова е нужно да освободите съзнанието си от всичко, което ви смущава. Например, ти се смущаваш от крясъка на едно малко дете. Освободи се от него. Детето кряска, вика майка си. Ти си бил около него в това време, чул си крясъка му и се смущаваш. Нищо друго не ти остава, освен да се отдалечиш от него. Ти си бил свободен, чул си крясъка на детето. Вървя в гората и чувам рева на мечка. Трябва ли да се смущавам? Мечката не реве срещу мене. Тя е майка, някой задигнал мечето ѝ, и тя реве. Комар кацнал на носа ми и свири. Той не се сърди на мене — гладът го мъчи. Пчела ме ужили. Тя няма нищо против мене, но, без да искам, съм застанал на пътя ѝ. Ето защо, когато отивам при пчелите, ще си туря мрежа на лицето, ръкавици на ръцете и ще се разговарям с тях. Докато съм при пчелите и комарите, ще бъда булка, с було на главата си. Щом отида

между разумни същества, ще сваля и булото, и ръкавиците. — Не искам вече да нося було и ръкавици. Това значи: Не искам вече да се женя. — Щом не искаш да се жениш, ще турриш настрана булото и ръкавиците и ще отидеш при разумните същества: да се учиш от тях. Който иска да бъде богат, учен, силен, той се жени за богатството, за учението, за силата. Следователно, докато се жениш, ти си далеч от Царството Божие. За да влезеш в Царството Божие, трябва да се откажеш от богатството, от знанието, от силата. — Тогава да стана набожен. — И това не е нужно. За да влезе човек в Царството Божие, друго нещо се иска от него.

Време е човек да влезе в новия живот, да се проникне от новото, т. е. от Божественото съзнание. За да стане това, той трябва да е минал и през богатството, и през сиромашията; и през щастието и нещастieto; и през знанието и невежеството. Някои от вас са минали през всичко, опитали са живота, но, въпреки това, се женят. Колко пъти досега сте се женили! И още колко пъти ще се жените! Не е лошо да се жени човек, но всяко нещо има край. Гледаш детето расте, развива се, става юноша, млад човек и, като стане 35 — 40 годишен, растенето спира — започват да се явяват малки бръчки на лицето — настъпва един наклон в него. На лицето на мъжа се явяват косми, започва да му расте брада. Лицето на жената е гладко, няма толкова косми. Това показва, че

жената е по-умна от мъжа. Като не съзнава това, жената се стреми да стане мъж, да стане силна. Това значи, да стане космата. Неразбиране е това. Бъдещият човек ще се отличава по това, че няма да бъде космат: мъжът няма да има брада, а жената няма да има дълга коса. Веждите им ще бъдат тънки. Веждите са граница между човешкия и Божествения свят. Колкото повече се стремите към материалното, толкова по-дебели стават веждите. Те са барометър, по който определят състоянието на човека. Веждите показват, по какъв път е вървял човек, колко е извървял и колко още му остава. — Какви възможности се крият в човека? — Това не може лесно да се определи. Възможностите в човека са малки пъпчици, за които не може да се каже, ще се развият ли, или ще изсъхнат. Те са микроскопични, едва се виждат с просто око. Ако се огряват от слънцето, ще се развият в листа и клончета. Ако слънцето не ги вижда, ще изсъхнат.

И тъй, ако се излагате на Божествената светлина, вие можете да постигнете всичко, каквото желаете. Ако ви говоря, че трябва да се откажете от стария си живот, не съм прав. Не е нужно да напуснете този живот, но физическият живот трябва да стане слуга на Божествения. Самосъзнанието трябва да стане слуга на Божественото съзнание. Казва се, че човек ще умре. — Какво се разбира в Божествената наука под думата „смърт“? Под „смърт“ се разбира пълно подчинение на нисшето. —

На какво да се подчини? — На висшето. Това не значи, че нисшето трябва да умре, но да се подчини на висшето. Каквото каже висшето, нисшето трябва да го изпълни. Това ще стане в бъдеще. Още сега трябва нисшето да се подчинява на висшето. Това не значи да се откажете от богатството. Напротив, богатството трябва да съществува. Човек може да се откаже само от един вид богатство — парите, но не и от богатството, изобщо. Не можеш да се откажеш от богатство на знания и на добродетели.

Аз се отдалечих от основния въпрос. Говорих ви много работи, като украшения на една дреха. Например, каква трябва да бъде дрехата, как да бъде ушита, с каква яка, с какви копчета и т. н. Ако аз бях жена, лесно щях да си усия рокля, и то класическа. Сам щях да си я усия, като тога. Платът ще бъде свободен, да пада на дипли, без много разкрояване. Искам да кажа, че човек се стреми към нещо съществено, а не към дрехи, рокли и други подобни. И външните неща са съществени, но има нещо по-съществено от тях. Например, най-същественото за гладния е хлябът. Щом се нахрани, той търси друго съществено. Ученикът се стреми към знанието — това е същественото за него. Щом придобие знанието, търси друго нещо съществено. Значи, същественото за човека се сменя постоянно, както и стремежът му.

Сегашният живот трябва да стане основа на бъдещето, но бъдещият живот ще произтича

от Божествения. Сегашният живот е излязъл от самосъзнанието, поради което има нещо нечисто в него. Следователно, самосъзнанието се допуска временно, като временен филтър на живота. Щом дойдем до свръхсъзнанието, ще придобием истинския живот, в който няма мъчнотии и страдания. Някои писатели казват, че ще дойде ден, когато ще намерим щастието на земята. Те говорят, именно, за това време. Представете си, че имате тънък слух, чрез който възприемате само хубавите работи, а лошите не чувате. — Защо? — Защото имате бързо превозно средство. Ще се качите на него и ще се намерите далеч някъде. Вън е кално, но като си в автомобил или файтон, краката ти ще са чисти. Няма защо да се смущаваш, за 15 минути ще се намериш, дето желаеш. Животът на самосъзнанието е мъчен, но щом дойде Божественото съзнание, хората ще се кооперират за обща работа, както днес всички се стремят към коопериране. Там се влиза в общение със същества, които имат еднакво развитие. Тогава всяко същество ще е готово да ви услужи. Сега се намираме в общение със същества, от които всяко иска да вземе нещо от тебе: оттук вземе нещо, оттам — нещо, докато най-после и тебе задигне. В духовния свят е точно обратно. По какво се познава, че си в онзи свят? — По това, че си щастлив. Това показва, че си в света на щастието. Всички можете да имате такова щастие.

От всичко казано досега, ще вземете най-главното — другите неща ще турите в торбата си. Аз ви показвам пътя. Павел казва: „Сгодих се за Христа.“ Сгодяването подразбира приготвяне за раждане на новото съзнание. Това значи, че ще влезете в пътя на новото съзнание. Така ще се превърне самосъзнанието в свръхсъзнание. Новото съзнание ще превърне скърбите в радости, и нещастieto в щастие. Там е спасението. Това означава идването на Христа в човека. Христос не може да живее у нас, ако ние нямаме ново съзнание. При старото съзнание Христос остава неразбран за нас. Той казва: „Аз и Отец ми ще дойдем и ще направим жилище у вас.“ Новото жилище подразбира ново съзнание. Новото тело е новото съзнание, с което ще се облече човек. То представя живота на безсмъртието. Това е новата задача, която ви предстои да разрешите. За да се разреши, нужно е да работите върху себе си. Казваш: Аз говоря с Господа, с Христа. — И аз говоря като вас, и аз зная много езици, но има един език, който трябва да изучавате.

Сега аз ви показвам пътя, по който трябва да вървите. Виждам, че сте хлопали на много врати, навсякъде хлопате. Знаете ли, по колко пъти трябва да се хлопа на Божествената врата? Някога ангелите са много заети; малки промежутъци от времето им е свободно. Хлопайте тъкмо по това време, когато те са в почивка. Тогава съзнанието им е обърнато към хората. Не мислете, че ангелите могат всякога

да се занимават с вас. Вие всякога ли мислите за растенията и животните? — Само някога мислите. Следователно, и вие трябва да спазвате това изключително време, когато ангелите могат да ви обърнат внимание. Писанието казва: „Търсете ме, когато съм близо до вас.“ Това показва, че съзнанието на Бога е отвлечено в друга област. У вас ще настане смут. Това чета по лицата ви. Казвате: Тази работа е мъчна. Какво сме придобили ние? Питам: Когато първият човек минаваше от животинско в човешко състояние и когато се пробуждаше в него самосъзнанието, изведнъж ли стана това? Когато първият човек сгреши, в този ден, именно, се роди самосъзнанието. Той се почувствува гол. Голотата показва, че той се отделя от другите същества, не живее като тях, особен е. Втория ден, като съзна, че има нещо особено в него, той се засрами и избяга. Така той почувствува своята слабост. Ако новороденото дете има съзнание за себе си, че е философ, като се види голо, ще се засрами. То ще си каже: Как така, майка ми да ме роди гол? Поскоро да ме убиеш, отколкото да се видя гол.

Раждането на човека подразбира проява на неговото самосъзнание. Затова детето вика и кряска. То съзнава, че се отделя в света, че се е родило в свят на противоположности — на радости и скърби, на зло и добро, на грях и на чист живот. То съзнава, че е в свят на противоречия. Много естествено, като ходиш в света на циганските тръне с боси крака, те ня-

ма да те жалят. Спасението е там — при новораждането краката трябва да се обуют. Тогава ние ще имаме точно обратния процес. Като се новородиш, ти ще почувствуващ, че си облечен с най-хубави дрехи. Ще бъдеш свободен, радостен. Когато Адам се видя гол, почувствува се унижен и потърси причината на това унижение. Той намери причината в жената. — Защо? — Защото не разбираше закона на самосъзнанието. Бог го изпъди вън, там да се учи, и му каза: Един ден ти пак ще се върнеш. — Кога? — Когато в тебе се роди ново съзнание. Тогава и ние ще влезем в рая, но не вече голи, а облечени. Павел казва: „Ако не се намерим голи.“ И ако у някои не се роди ново съзнание, т. е. ако не се роди от дух и вода, той пак ще бъде гол. Щом е гол, той ще излезе от рая и после пак ще се върне. Който знае, че не е гол, той ще се върне в рая. Това значи, че той е минал дългия път.

Сега, аз желая да се раждате вече облечени. Още две неща са важни за вас: търсене и хлопане. И то не само да хлопате, но да ви отворят и да чуете гласа: Влез! Петте разумни девы хлопаха, отвори им се и посрещнаха младоженика. Петте неразумни девы хлопаха, но не им се отвори. Идването на младоженика, това е новораждането, минаване в новото съзнание. Петте разумни девы имаха масло в маслениците си, а петте неразумни нямаха.

Две неща ви желая: Маслениците ви да са пълни с масло. Да не спите, но всякога да

бъдете будни. Свещите ви да са запалени, та като дойде Божественото, веднага да влезете вътре. Само така ще разберете онази истина, за която ви говорих днес.

— Проявената любов на Духа, проявената мъдрост на Духа, проявената истина на Духа носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.

*

11. Утринно Слово от Учителя, държано на 4 декември, 1932 г. София. — Изгрев.

Забраненият плод

Размишление.

Ще прочета 12 гл. от Матей.

Запишете си следните няколко глави и стихове, върху които ще размишлявате:

Исайя: 30 гл., 7 ст.; 45 гл., 9 ст.; 51 гл., 12 ст.; 56 гл., 3 ст.; 64 гл., 50 ст.

65 Псалом, 10 ст.

Притчи: 3 гл., 1 ст.; 20 гл., 21 ст.; 21 гл., 20 ст.

Иезекиил: 10 гл., 2 ст.; 35 гл., 27 ст.

Данаил: 7 гл.; 12 гл., 6 ст.

Ев. на Иоана: 14 гл., 27 ст. 18 гл.

(Електрическото осветление постепенно загасва, става тъмно). Защо става така? Ще кажете, че токът се прекъсна поради някакво нарушение в инсталацията. Според мене, това е предметно учение. Така става и с човека. Някога умът и съзнанието му се помрачават, и той не вижда ясно. Каквато работа започне, все не успява. — Защо става така? — Тъмнина е в него. Вън слънцето грее, а вътре в него е тъмно. Той се чуди, какво да прави. Каквото и да му се говори, той не иска да слуша. Казва: Не е така. Мрачен, неразположен е, не му се живее. Такова е положението на всеки, който е

прекъснал връзката си с невидимия свят. Той казва: Хората са лоши, светът не е добре създаден. Значи, само той е добър, само той е прав. Всички останали са лоши. — Не е така. Има нещо криво във всеки човек. Това се вижда ясно, когато човек прекъсне връзката си с невидимия свят. Дето ходи, той се сравнява с хората и намира, че по-добър от него няма. Търси някой да стои по-високо от него, но едва намира такъв, веднага се разочарова и в него. Докато мисли, че е намерил един светия, на другия ден казва: Излъгах се, и той не стои по-високо от мене. Влезе в едно общество и мисли, че е намерил това, което търси. След няколко дни казва: И тези хора са заблудени, като мене. Така свършват всички хора — с разочарование, както в себе си, така и в окръжаващите. Разочарованията, противоречията са причина за онази вътрешна борба в човека, която източната философия нарича борба между „Ормузд и Ариман.“ От тази борба ще излезеш или победител, или победен, но и в единия, и в другия случай — с пукната глава. Ако те победят, ще се обезсърчиш; ако победиш, ще се насърчиш. И в двата случая се опитва своята вяра.

Един чужденец, попаднал в едно духовно общество, казвал: Аз мислех, че като влезе в това общество, ще видя умни хора, светии. А то, какво излезе? Това са обикновени хора, които се карат за нищо и никакво: За ядене, за места, за дрехи. — А вие какво мислите?

Че светлината ще изгрее оттук и ще обърне целия свят. Ако останеше сега да изгрее светлината, то е изгубена работа. Светлината отдавна е изгряла. Съществува едно Начало, светлината на Което никога не е изгрявала и никога не е залязвала. Тя залязва само за ония хора, които са облечени в плът, в непроницаема материя. И във вашия мозък, във вашата къща се прекъсва инсталацията и тогава човек с години изпада в тъмнина, по-страшна от мрачната нощ. Светлината упражнява грамадно влияние върху живота на човека. При тази тъмнина, човек е недоволен от дребни работи, които са в състояние да го извадят от релсите. Например, върнеш се вкъщи на обяд. Седнеш да обядваш, хапнеш — яденето солено, а ти не обичаш солено ядене. Почваш да се сърдиш, да викаш, че яденето е пресолено. Жената се чуди, какво да прави, как да ти угоди. Друг обича солено ядене и се сърди, като му поднесат безсолно. Казвам: На този, който обича безсолно, остави му солта на масата, да си тури, колкото обича. На онзи, който обича солено, нека и той си тури в яденето сол по вкус. Значи, ти можеш да направиш живота си солени или безсолни. Не оставяй хората да те солят и обезсоляват. Всеки сам се соли и обезсолява. Или другояче казано: Не оставяй другите хора да те учат.

Ето какво разбирам аз под думите „да те учат.“ Някой казва: Не искам ти да ме учиш. Нямам нужда да ми туряш юлар. Ти да вървиш

напред, а аз след тебе; да ме водиш, както искаш. Стига съм вървял по чужди умове! У всички хора има желание да учат другите, да ги водят. Откъде се е родило това желание у вас? Майката иска да води децата си; мъжът иска да води жена си. Учителят иска да води учениците си; господарят иска да води слугите си. Ако не го оставиш да те води, той се сърди. И конят, и волът, като им турят юлар на главата, те ритат, искат да се освободят, не са доволни. Господарят ще изгуби доста време, докато им тури юлара. След това ще ги бие, защото не се подават. Питам: Кой кон, като му турят юлар, е станал по-добър? И двадесет години наред да си му турял юлар, като се види свободен, конят всичко забравя. Юларът не поправя човека. Един познат ми разказваше: На всичко в себе си станах господар — от женитба се отказах, от месо се отказах; не критикувам вече хората, но от една слабост не можах да се откажа. Като мина покрай каца с мед, все ще бръкна с пръст, да си близна малко. Макар и несъзнателно, ще бръкна. После ми дохожда на ум, че не трябва да правя това, но станало вече. Казвам му: Щом си се справил с всичко, и с това ще се справиш. — Не зная, престъпление, грях ли е това, но все ще бръкна в кацата. — Добро е в тебе това, че си недоволен от себе си, от лошия навик. Мнозина от вас сте се справили почти с всички слабости, но все още бъркате в кацата с мед. Защо става така? — Сами не знаете. Значи, има не-

що приятно в това, като бръкнеш, и сам си вземеш.

Не е лесно да се освободиш от една слабост. Тя е подобна на нечистите духове. Когато Христос освободи беснуемия от духа, който го мъчеше, той остана сам, свободен, но не можеше да живее при новите условия и каза: Да се върна в стария дом, в човека, отдето излязох. Той се върна в човека и, като намери дома очистен, взе със себе си още седем духове, полоши от него. Така и младият иска преждевременно да стане възрастен. И малкото дете иска да стане голямо; стане юноша, пак е недоволен — иска да стане по-голям. Като стигне до едно място, повече не може да расте. Гледаш: лицето му хубаво, с младенчески израз, но и от това не е доволен. Той иска да има брада, мустаци, да бъде по-внушителен. Като няма какво повече да желае, няма с кого да се сравнява, казва: Едно време, като бях млад, беше добре. Сега, ден след ден, губя силите си: краката ми, ръцете ми треперят. Не мога сам да си услужвам. Той казва: Втори път, като дойда на земята, ще си остана вечно млад. Няма да помисля за старост. Обаче, дойде пак на земята, но всичко забравил: като дете, иска да порасне; като млад, иска да стане възрастен; сега иска да стане като дядо си. Дядото е капата с меда. Колкото пъти се заричаш да не бъркаш в капата, все ще бръкнеш.

Питам: Как ще разрешите вие въпроса с меда? Има ли право човек да бърка в меда?

Ще кажете, че без разрешение никой няма право да бърка в меда. Аз отивам по-далеч и казвам: Който бърка в меда без позволение, не може да стане нито богат, нито силен, нито учен, нито светия. Човек често бърка в меда, без да знае, че това е мед. Той знае само едно, че му е приятно. Тази приятност няма да ти допринесе нищо ценно. Какъвто си бил, такъв ще си останеш: ако си бил нечист, нечист ще си останеш; ако си бил невежа, невежа ще си останеш; ако си бил слаб, беден, пак такъв ще си останеш. Само ще се натъкнеш на недоволството на господаря на меда. Въпреки това, като видиш каца с мед, все ще бръкнеш с пръста си. Казвам: Може ли жадният да види чешма, и да не се напие от нея? Колкото малко и да пиеш, все ще глътнеш няколко глътки. Какъвто и да си, все ще бръкнеш в кацата с мед. Казвам: Не е лесно да се откажеш от меда. — Ако се отвикнеш да бъркаш в меда, ти си постигнал нещо.

Сега вие се занимавате с велики работи и казвате, че това е дребно нещо, да се откажеш от кацата с мед. — Не, оттам трябва да започнеш — от малките неща. Виждате как постъпват хората с растенията. Кой как мине, все ще си откъсне един лист и ще го хвърли на земята. Казваш, че колкото повече късаш листата на растенията, толкова повече растат. — Не е така. Това е отрицателната страна на въпроса. Няма да късате листата и цветовете на растенията. Казваш: Живея добре, но нещо ме мъчи.

— Мъчи те нещо, защото не спазваш закона за малките работи. Някога това, което те мъчи, е видимо; някога е невидимо. Неразположен си, търсиш причината в себе си, но не я намиращ. Търсиш я въвн от себе си, пак не я намиращ. Като си неразположен, ти не искаш да гледаш нито слънцето, нито цветята, не знаяш какво искаш. Ако си господар, вземаш камшика и търсиш, кого да биеш. И като християнин, и като философ, пак си неразположен. — Много просто, бръкнал си в капата с мед без позволение. Като не намесиш причината на неразположението си, започваш да критикуваш, кой е на правата и кой — на крилата страна. — Потърси причината в себе си.

Днес, когато и да срещнеш, млад или стар, учен или прост, всеки казва: Аз зная, какво правя, няма защо да ме учат другите. — Теоретически, всеки знае, какво да прави, но практически много въпроси не са разрешени. Важно е, какво е изработил човек в себе си. Казваш: Да съм богат. — Друг държи богатството. — Да съм силен. — И силата не е в твои ръце. — Да съм учен. — И знанието е в други ръце. Ако остане ти да си учен, не ще издържиш на тежестта на знанието. Мъчно е да бъдеш на земята богат, учен, силен. Ако си голям, силен, как ще минеш през тесен створ? На пътя си срещаш тесен проход и не можеш да се пъхнеш през него — търсиш някой да ти помогне. Защо ти е тогава тази сила? Богат си, но дето минеш, всички те гонят, искат да вземат богат-

ството ти. Защо ти е това богатство? Вижте, какво е положението на сърната. На никого зло не прави, но ловецът я дебне, иска да вземе богатството ѝ. Питаш: Защо гонят сърната? — За да се повдигне. Като се намери в голяма мъчнотия, тя търси начин, как да напусне гората, да се освободи от нея. Следователно, мъчнотиите в живота имат смисъл дотолкова, доколкото поставят човека при условия да мисли, да търси начин да се повдигне. Ако си сърна, как ще разрешиш мъчнотиите си? Днес те стрелят, утре те стрелят и, за да се освободиш от куршума, навлизаш в дълбоките, гъсти гори. Там те очаква друга опасност: мечки, вълци, тигри. Как ще се спасиш от тях? Този въпрос може да се разреши умствено, теоретически, но не и практически. Докато си сърна, мъчно ще се справиш. Представи си, че си богат човек, но искаш да се откажеш от богатството си. Това е идея. Отиваш в гората, но след 20 години пак се връщаш в света и започваш да проповядваш на хората, как да се откажат от богатството си. Ако можеш да ги убедиш, ще се радваш. Ако не можеш, ще съжаляваш. Ще си кажеш: Напразно прекарах в гората толкова години!

И тъй, отказвай се доброволно от богатството си, защото, като товар, то е опасно. Ако доброволно се откажеш от него, и другите ще те последват. Носиш запалена свещ в ръката си. Някъс те преследва. Какво ще направиш? — Изгаси свещта! Опасно е да носиш запалена

свещ в тъмнината. — Кога? — Когато те преследват. В такъв случай, по-безопасно е да минеш горага без свещ, отколкото със запалена свещ. Тури свещта в лъсба си, не я хвърляй в гората. Като я изгаси, някой я хвърля настрана и казва: Не ми трябва вече тази свещ. — Не, лъжеш се, утре пак ще ти потрябва. На този, който казва, че не му трябва богатство, отговарям: В дадения случай, богатството не ти трябва, но коя е причината за това? — Гонят те. Проповядваш на хората, че не е нужно богатство. Добре проповядваш, но трябва да знаеш, коя е причината за това. Някой проповядва на хората против богатството, а той сам е богат. Например, телото, което имаме, е граматно богатство. Следователно, ако се отказваш от онова богатство, което си придобил, това има смисъл, но не можеш да се откажеш от богатството, с което си роден — своето тело, своите дарби и способности.

Във Франция някъде има едно общество „нудисти или адамисти“, които ходят голи. Каква идея преследват те с това? Отделили се от хората и ходят голи. Медицината препоръчва като метод за лекуване, да ходи човек гол. С това тя иска да даде възможност на болния да използва слънчевата енергия и чистия въздух. Докато си болен, ще ходиш гол. Като оздравееш, ще се облечеш. Ако и като здрав, ходиш гол, ти имаш друга идея — да запазиш здравето си, като използваш направо природните сили. Значи, болният ходи гол, за

да оздравее. Здравият ходи гол, за да не се разболее. Кое е по-добре: да ходиш гол, когато си болен, или когато си здрав? Според мене, по-добре е да ходиш гол, когато си болен. Като здрав, има много начини да запазиш здравето си. Не е нужно да ходиш гол. Като ходи гол, болният усилва вярата си. А здравият, като ходи гол, губи вярата си. — Как трябва да постъпваме с голия? — Ако е болен, ще му кажеш да ходи гол, докато оздравее. Ако е здрав, ще го облечеш. Такъв е законът. — Кой трябва да изпълнява закона? — Болният — А здравият? — Здравият носи закона в себе си, следователно, няма защо да го изпълнява външно. Рибата пие ли вода? Тя живее във водата, но не пие вода. Външно тя е чиста, но вътрешно е нечиста. — Защо? — Нейният живот се основава на насилието. Между рибите съществува нечувано насилие. Те се отличават с крайно мълчание. Никой няма право да се оплаче, да каже, какво става в тяхния свят.

Казвате: И в света, между хората, няма правда. — Няма правда и не може да има. — Защо? — На земята няма свършени същества. За да приложиш правото, трябва да бъдеш свършен. Външно човек може да спазва законите, но вътрешно не ги спазва — не е готов. Той не е организиран своя вътрешен живот. Аз наблюдавам, като дохождате при мене, как седате и от това си правя заключения. Онзи, който е по-организиран, още като влезе

в стаята, погледне столовете и веднага си избира един. Като седне на този стол, той се чувства добре. Друг влезе в стаята и започва да се озърта, на кой стол да седне. Погледне към левия, после към десния, колебае се, не знае, на кой стол да седне. Като знай, че му предстои известно страдание, аз му посочвам стола, на който да седне, да го освободя от страданието. Не е безразлично, на кой стол ще седнеш. Всеки стол си има свое специфично влияние. Като знаете това, добре е да сменяте стола си, да не седите винаги на един и същ стол.

Като сядам на стола си, вие бързате да турите възглавничка, да е по-меко. Днес една сестра иска ключа, да отвори стаята ми, да вземе възглавничката. Тя мисли, че с възглавничката ще укаже почитта си към мене. Казвам: Може и без възглавничка. Аз благодаря за такава почит! Ще седна на възглавничка и ще бъда доволен! Кой сяда на възглавничка? — Болният, инвалидът, умореният. Аз не съм дошъл на земята да сядам на възглавничка, нито изобщо да сядам. Здравият трябва да стои на краката си и да ходи. Ще дойде ден, когато няма нито да сядате, нито да спите, нито да почивате. Тогава постоянно ще ходите. При това, няма да стъпзате на твърда почва, както сега. При това положение, ти нямаш нужда от ръце и крака. Докато сте на земята, краката и ръцете, очите и ушите ви са потребни — всичко ви е потребно. Обаче, ако се движите в

пространството, нужен ти е умът. И птицата, когато лети във въздуха, крака не ѝ са нужни. Щом кацне на плавина, краката ѝ са необходими. Следователно, при големите мъчнотии, ти си във въздуха — там крака не ти са нужни. Краката ще си почиват, а умът ще работи. Дето и да си, трябва да пазиш равновесие.

Казвам: Каго си във въздуха, ще мислиш, и с мисълта си ще пазиш равновесие. Прекъснеш ли мисълта си, ти губиш равновесието си, както и на земята, на твърдата почва. Казваш: Чудно нещо, защо нещата не стават, както мисля? — Не питай, но пази равновесие. Дали мъчнотията е физическа, или психическа, всякога можеш да изгубиш равновесието си. За да не става това, нужно е мисълта ти да работи. Огиваш при една врата. Бутнеш я, не се отваря. Втори път я бутнеш, пак не се отваря. Всички ти казват, че не може да се отвори. Обаче, един човек ти казва: Натисни малко, вратата ще се отвори. Натискаш малко, и вратата се отваря. — Какво представя натискането? — Мисълта. Като мислиш, ще отвориш вратата на мъчнотията. — Как става това? — И вие, като децата, искате всичко да ви се обясни. Ако не ви обясняват, сърдите се. Малкото дете се сърди на майка си, че не му приготвила всичко навреме. То иска да яде, да спи и след това да го изведат на разходка. Ако майката е предвидила всичките му нужди и ги задоволи, то е спокойно. И господарят, като малкото дете, изисква всичко от слугага си. Той седи на стол

и заповядва. Ако слугата не изпълни всичките му заповеди и желания, той вика, сърди се, иска обяснение от слугата си, защо не е свършил работата, както трябва. Значи, и възрастният е като детето. И той се сърди, вика, кряска, иска обяснения. Щом се сърдиш, ти си малко дете, не си господар на положението. Търсиш майка си, баща си, брат си. Това е естествено положение, не можеш да се освободиш от него. Питам: Когато детето стане 21 годишен момък, има ли нужда майката да го утешава? Въпреки това, срещам и религиозни, и светски хора, пълнолетни, които очакват още на майка си и на баща си. Още се нуждаят от количка, да ги вози някой. И вие отивате някъде, очаквате да ви посрещнат добре, да ви нагостят. Това са колички. Ако не постъпят така, вие сте недоволни.

Аз правя сравнение между вас и богатия търговец - милионер. Докато очакваш да те посрещнат с почести и уважение, да те нагостят, ти си в положението на богатия. Дето отидеш, ще те приемат добре, ще ти помогнат да съблечеш дрехата си, ще те поканят на мек стол, но като си отиваш, ще те оберат. Ще се съберат около тебе всички, които са ти услужвали, и ще очакват да им дадеш нещо. Ще платиш за тази почит. Защо ти е тази почит? Защо ти са услугите на твоите братя и сестри? Бог ти е дал толкова блага, толкова удобства, и ти пак си недоволен. Всеки е недоволен от положението си. Младият не е доволен от знанието и от сила-

та си, иска да бъде като другите. Старият също е недоволен от нещо. Досега аз не съм срещал човек, който да е доволен от положението си. Казваш: Аз съм доволен. — Не говориш истината. На лицето ти чета твоето недоволство. Ако отидеш на слънцето и се върнеш отново на земята, ще бъдеш ли доволен? Ще кажеш: На слънцето бях, но и там нищо не придобих. Преди всичко, никой няма да ти вярва, че си бил на слънцето. Ще те нарекат луд, смахнат. Пък и ти ще се усъмниш и ще се питаш: Ходих ли, наистина, на слънцето? В това отношение, ти приличаш на онзи, който търсел правдата в света. Той казвал, че правдата трябва да съществува. Дето ставало нещо, той навсякъде се явявал да защитава правдата. Като се намесвал, все го биели. Един ден той видял, че двама души се бият. Единият запитал: Няма ли тук поне един справедлив човек, да ми отдаде правото? Той чул, как се разправят, но си казал: Не искам повече да бъда бит. Нищо няма да кажа за правдата. Кой е крив, и кой прав — не зная, аз ще си мълча.

Мнозина мислят, че като религиозни, ще разрешат всички въпроси. — Не е така. Религиозният живот е само условие, но той не разрешава въпросите. Той събужда в човека стремеж към придобиване, но не дава разрешение на житейските въпроси. Казваш: Не вярвам в Бога, но като стана религиозен, ще повярвам. — Лъжеш се. Религията е условие, а за да повярваш в Бога, трябва да работиш, да при-

добиеш дълбоко вътрешно разбиране за живота. Лесно се казва „да се обичам“, но за това е нужна светлина, да знаеш как да я приложиш — Трябва да бъда свободен. — Но трябва да знаеш, какво значи да приложиш свободата. Ако си свободен, за какво ще употребиш свободата си? — Ще мога свободно да бъркам в кашата с мед. — Да, но това не е съгласно с великите закони. Който бърка в кашата с мед без позволение, той влиза в подземното на живота, оттам не може да излезе. За да излезеш от подземното, трябва да се справиш със своята слабост. Кай си сам на себе си, че тази слабост няма да те изведе на добър край. — Помогни ми ти, сам те мога да излеза от подземното. — За да излезеш, трябва да ти туря юлар на гърбата. Аз ще те тегля, а ти ще вървиш след мен. Значи, аз отпред, ти отзад. Ако искаш да знаеш, трябва ли да бъркаш в меда, питай пчелите. Те плащат скъпо на всеки, който си позволи да пипне техния мед. Добрият живот се основава на следния закон: Не бъркай в кашата с мед без позволение. — Приятно ми е да бъркам в меда. Изкуство е доброволно да се откажеш от това, което ти е приятно.

Казвам: За да се справи със слабостите си, човек трябва да уравнилоси силите в своя организъм. Това значи, да постави равновесие между ума, сърцето и волята си. Този е пътът, по който човек може да стане господар на своите мисли, чувства и постъпки. В който свят

влезеш — в света на мислите, чувствата или постъпките, трябва да бъдеш ориентиран. Религиозните и дори с разискват върху въпроса, накъде да се молят — на изток или на запад. Значи, те още не са ориентирани по този въпрос. Силата на молигвата не е в това, на коя страна се молиш, но как се молиш и какви чувства влагаш в молигвата. Не е безразлично, какво носи човек в себе си. Дето седне, той оставя нещо — добро или лошо. Ето защо, като отида в някой дом, аз гледам, на кой стол ще седна. Ако в този дом има само един стол, на който не мога да седна, ще предпочитам да излеза вън, на трезата да седна, отколкото да остана в стаята. — Защо не останеш вътре? — Това е моя работа. Как ще остана в стаята, когато виждам, че след малко ще падне бомба върху къщата и ще ме затрупа. По-добре ще излеза вън, на открито, отколкото да остана в къщата. Вън е по-безопасно. — И вътре е приятно. — Толкова приятно, колкото да бръкнеш с пръст в меда и го близнаш. След това трябва да дойде цяла експедиция от невидимия свят да те спасява. Адам и Ева бъркаха в меда, но ги изпъдиха от рая. — Де отидоха? — В затвора. Ето, вече осем хиляди години, как седат в затвора. Първи, Адам и Ева бръкнаха в капата, а след тях — всички останали. И досега още хората бъркат в меда без позволение. — Не може ли да не грешат? — Може, от тях зависи.

Грехът не е нищо друго, освен бъркане в кацата с мед. Според вас, грехът подразбира нещо голямо — убийство, кражба, лъжа. — Не е така. И най-малкото нарушение на закона е грях. Искаш да те обичат хората, да те славят, да бъдеш силен, богат, а бъркаш в кацата с меда. Невъзможно е да се ползуваш от едно благо и да не платиш за него. Разумен трябва да бъдеш. Ако си силен, а неразумен, ще хванеш някого и ще го убиеш; ако си учен, ще го оплетеш в мрежата си; ако си богат, ще го заробиш; ако си красив, а не знаеш как да употребиш красотата си, ще причиниш ред нещастия на хората. Прекрасната Елена изкуси Париса, и той бръкна в кацата с мед без позволение. Десет години се биха троянците и гърците за една красива жена. Какво спечелиха от това? Каква поука ще извлечете от тази война? Ако си грък, в края на краищата, ще влезеш в един кон; ако си троянец, ще бръкнеш с пръст в меда. С коня лесно ще се справиш, ще го закараш в обора, но как ще се справиш с хората в коня? Те ще ти причинят най-голямото нещастие. Кой от вас не е вкарал гръцкият кон в себе си? Казвате: Отде дойде тази мисъл в ума на Учителя? — Много просто. Шивачът, каго погледне дрехата, веднага вижда, какво ѝ липсва, какви дефекти има. Тук туря парченце, там туря парченце и скрива дефекта. И аз съм такъв майстор-шивач: като погледна, всичко виждам.

Днес всички изучават историята, четат за Троянската война, но не са се поучили от нея. Всеки пъшка, мъчи се, иска да внесе коня в себе си. И троянците мислеха, че като внесат коня в града, работите им ще се оправят. Не само че не се оправиха, но повече се объркаха. Докато конят не беше влязъл в Троя, работата вървеше добре. Щом го внесоха в града, всичко се разруши. Ако влезеш в един скъп хотел, хиляди левове няма да те справят. — Какво да се прави тогава? — Не влизай в скъп хотел. С други думи казано: Оценявай онова, което Бог ти е дал. Не се стреми към чуждите блага, които, в края на краищата, ще те зарсбят. Оценявай същото благо и го прилагай, а към чуждото не се стреми. Докато не прилагаш това, което Бог ти е дал, всякога ще се натъкваш на противоречия. Докато не изпълняваш волята на Бога, всякога ще страдаш и ще търсиш причината за сграланията във от себе си.

Казваш: Защо съетът е създаден така? — На този въпрос няма отговор. — Защо страдам? — Бръкнал си в меда без позволение. — Какво да правя? — Като влезеш в дюкяна, ще потърсиш господаря и ще му кажеш: Колко струва медът? Ще платиш и ще си вземеш, колкото трябва. Започнеш ли да се оправдаваш, че си бръкнал само с един пръст, ти повече ще се объркаш. С този мед, който си взел на пръста си, могат да се нахранят десетина пчели. Според теб, малко мед си взел, но не и според пчелите. Казваш: Малка е погрешката ми, но

тежки последствия носи: изгубих мира, радостта, разположението си. Значи, Духът те напуснал. Щом Духът те напусне, погрешката ти не е малка. Човек трябва да дойде до истинската мярка на нещата и, според случая, да си служи с малката, или с голямата мярка. Важно е да знаеш, кога каква мярка си приложил. За да възстановиш мира, радостта и разположението си, ти се молиш, плачеш, дано Бог ти помогне. Бог помага, но някога оставя човека да сгреша, да придобие известна опитност. Ако от първия път не научи урока си, Той ще го остави да повтори и потрети опитността, докато научи урока си.

Казвам: Бог постъпи по същия начин и с първите човешки. Като сгрешиха, Той ги изпъди от рая. И за да не бъркат втори път в меда, Бог постави ангел при дървото на живота, да не се върнат втори път в рая. Казвам: Имам едно непостигнато желание, искам да го реализирам. — Нека си остане непостигнато. То е необходимо препятствие в твоя живот. Следователно, не се стремете да постигнете всичките си желания. Ако ги постигнете, ще ви се случи някакво нещастие. Нека остане поне едно от желанията ви непостигнато. — Защо трябва да бъде така? — Не питай, то е в реда на нещата. Разумният никога не пита, защо последното му желание остава незадоволено. — Как ще се примира с това? — Ще търпиш. Чрез търпение всичко се постига.

Казваш: Искам да бъда търпелив. — От тебе зависи да станеш търпелив. — Как ще постигна това? — Като се научиш да мълчиш. Каквото и да ти се случи — добро, или зло, да търпиш. Например, вървиш по улицата и се удариш в един камък. Продължи пътя си, без ще кажеш нещо. Ако започнеш да риташ камъка, да се сърдиш, не си търпелив. Щом се блъснеш в него, вдигни го и го тури настрана, за да не се блъснеш и втори път. Ако го подритнеш само, друг някой ще се блъсне в него. Тогавя, твоето недоволство ще мине в другия. За да не се блъскаш в камъка, мини от друго място. Кой е камъкът, в който се блъскаш? — Това е една от твоите сестри, които не обичаш. Като минеш покрай нея, ти се блъскаш в някоя черта от нейния характер и оставаш недоволен. Казваш: Не искам повече да я срещам. — Не искаш да я срещаш, но несъзнателно търсиш случай да я видиш, за да намериш някаква грешка в нея. Да виждаш грешката на своя ближен, значи, да се блъскаш в камъните по пътя. Грешката на твоя ближен събужда стрипателна мисъл в ума ти, която те опанва. Тога помрачава съзнанието ти, и ти се сблъскаш.

Двама французи, парижани, отишли да видят, как живеят нудистите. Като се разговаряли, облечените се полугали. Един от ислите се възмутил от постъпката им, хвърлил се върху тях и им ударил по една плесина. Намесили се и други нудисти в борбата: едни били против облечените, други ги защитавали

докато, най-после, парижаните си заминали. След известно време властта повикала голия в Париж, дето му наложили глоба за побой. Той платил глобата и се върнал назад.

Съществуват два вида хора: голи и облечени. Аз считам облечените за грешни, а голите — праведни. — Грешник съм. — Значи, ти си облечен човек. — Започвам да оголявам. — Радвай се, защото ставаш праведен. Значи, за да станеш праведен, трябва да бъдеш нудист. Който иска да се домогне до истината, ще оголсе, т. е. ще съблече старите си дрехи и ще се облече в нови. Не можеш да придобиеш нищо ценно, без да оголещ. В рая Адам беше гол, но имаше знания. Като сгреси, той се облече и изгуби знанието си. Следователно, Адам беше гол отвън, облечен отвътре. Като сгреси, стана обратното: облечен отвън, гол отвътре. Сегашните облечени хора ще станат в бъдеще голи. — Защо? — Защото ще влезат във вечния огън, дето всичко изгаря. Там не изгаря само телото. Праведните, които сега са голи, в бъдеще ще се облекат. Светските, които сега са облечени, ще оголеят в бъдеще. Сегашните хора се оплакват, че оголели. — Чудно нещо, те не съжаляват, че не изпълняват волята Божия, а съжаляват, че нямат дрехи, обувки, къщи и т. н.

Човек трябва да избере едно от двете — или да бъде гол, или облечен. С други думи: да бъде или праведен, или грешен. Той дошъл на земята гол, и отпосле се облякъл. Червеят е отвън гол. Като се покаже на слънце, веднага умира.

Като се говори за голота, хората се срамуват. Срамът тук е намясто. Ето защо, това, което причинява срам, трябва да се облече. Въпросът за голотата е минал през различни фази на развитие. Някога беше срамно даже лицето да бъде голо. Тогава, особено жените, носеха було на лицето си. Когато искаше да се покаже на някого, жената вдигаше малко булото и пак го спущаше. Срамно беше краката да бъдат голи, затова носеха чорапи. После дойде идеята, че могат да ходят боси. На ръцете пък туряха ръкавици, но видяха, че това не е много удобно. Ако искаш да хванеш нещо, трябва да сваляш ръкавиците. Коя е подбудителната причина да ходи човек гол, или облечен? — Каквато и да е причината, зад нея седи истината. Който разреши този въпрос правилно, ще се освободи; който не го разреши правилно, ще се ограничи и огрубее.

И тъй, булото, ръкавиците, които човек носи, представят различни възгледи. Ръкавиците имат смисъл зимно време, да се пазиш от студа. Обаче, лятно време ръкавици не се носят. Ще кажете, че лятно време ръцете трябва да се пазят, да не изгарят от слънцето. Това зависи от разбирането. Мисълта за ръкавиците не е важна. Нека остане в ума ви следната мисъл: Не бъркай в кацата с мед без позволение. Ще кажете, че това не е никакъв грях. — Да, не е грешно, че си бъркал в кацата — никой не те държи отговорен за това. Обаче, нещо в тебе ти нашепва: Не направи добре, че

бръкна в кацата с мед. На това се дължат всички страдания в света. Всъщност, няма никакво престъпление, че си близнал малко мед с пръста си. Адам и Ева пожелаха да вкусят от забранения плод, но и доднес човечеството изкупва последствията на тяхното желание. Какъв грях има в това желание? Вкусиха, зарадваха се, но изгубиха свободата си. Като изгубиш свободата си, хората ще те убеждават, че отново ще я придобиеш. — Възможно е, но кога ще я придобиеш? Можа да минеш и по друг път, а не да бъркаш в кацата с меда. Първи, Адам и Ева бъркнаха в кацата, а след тях бъркат всички хора. Като отидеш на черква, застанеш на едно място, отдето минава свещеникът и поръсва с китка босилек всички присъстващи. Питам: Не можа ли да мине и без ръсене? — Можа, има и друг начин, но като си влязъл в черква, ще минеш по установения ред. Има едно естествено ръсене: ще излезеш на слънце и ще изложиш гърба си да се грее. Това не е ли естествено ръсене? Да те ръси светлината, разбирам. Какво ще придобиеш, ако те ръсят с китка босилек, потопена във вода? Да ръсиш онзи, който припаднал, който изгубил съзнание, разбирам. Ще вземеш с китката, или с ръката си и ще го поръсиш. След малко той ще дойде в съзнание.

Като помогнете на онзи, който припаднал, казвате: Ние го спасихме. — Не го спасихте вие. По-добре щеше да бъде, ако го оставите на земята, сам да се съвземе. Той мисли за

онзи свят, пренесъл се вече, а вие искате насила да го върнете: разтривате го, ръсите го с вода, но той не бърза, иска да придобие някаква опитност. Разправяше ми един познат подобна опитност, която той преживял. Един ден той припаднал, изгубил съзнание. Майка му, баба му започнали да го разтриват. Той усещал, че правят нещо с него, но нищо не могъл да каже. Близките му мислели, че той заминал за другия свят. И вие, често мислите, че трябва да вървите по обикновения път, да не изгубите съзнанието си. — Не е така. Според мене, правият път е нормалният. Ще държите в ума си мисълта, че живеете и се движите в Бога. Това значи да се свържете с Божественото съзнание. При това положение, вие никога няма да губите съзнанието си, никога няма да припадате. Тази е безопасната, истинската философия на живота. Така ще спазвате правилата на Божествения свят. Тогава и вие ще обичате всичко, което Бог обича, и което Той е направил. Ако не живееш така, каквото верую да имаш, при който учител да се учиш, както да се молиш, ти ще бъркаш в кацата с меда. Това ще ти причини нещастие.

Помнете: ако искате да бъдете щастливи, не бъркайте в кацата без позволение. Не желайте да бъдете щастливи; не желайте да бъдете и нещастни; не желайте да бъдете учени, нито силни; не желайте да бъдете невежи и слаби. Човек желае само онова, което няма. Остава в душата си да се развива само това

което Бог е вложил в нея. Знанието, силата принадлежат на Бога. Като живееш в Него, знанието и силата ще дойдат. Не желай онова, което не ти е дадено. Павел се молеше на Бога да го освободи от тръна, който имаше, но Бог му отговори: „Моята сила се показва в твоята немощ“. Някога вие сте недоволни от безсилието си и казвате: Всеки ме тъпче. — Кой тъпче малката мушица? — Само големите тъпчат. Ако ти си малък, кой ще те тъпче? Ще излезеш от дупката си свободен, и никой няма да те забележи. Когато казваш, че всеки те тъпче, това показва, че се мислиш за голям. Много имаш затова те тъпчат. Кого обират? — Богатия. Обират ли сиромаша? За кого говорят лошо? — За красивия, за умния. Всъщност, вие желаете неща, които ви носят страдания.

Мнозина са идвали при мене да ме питат: Трябва ли да бъркаме в кацата с мед, или не? — Може да бъркате, колкото искате. — Има ли грях за това? — Грях няма, но има последствия. Медът е за хората, но ще дадеш парите на касиера и ще си вземеш, колкото ти трябва. Касиерът трябва да знае, че си взел мед от кацата. Казваш: Имам право да взема десет пъти повече. — Значи, ти постъпваш несправедливо — даваш малко пари, а взимаш много мед. — Това е дребна работа. — Кое, според вас, е едро? — Искаме да ни занимаеш с нещо окултно, да ни кажеш нещо от астрологията. Питам: Мислите ли, че само вие сте учени? Вижте онези риби, от устата на които излиза светлина! Те

носят в усгата си малки, електрически лампички, с които си служат. След това ще кажете: Ние открихме електричеството, ние направихме електрическите лампи. Не, преди вас рибите направиха електрическите лампички. Те са направени милиони години преди човека. Казваме: Тези риби светят. — Светят те, но със своята светлина причиниха хиляди нещастия.

Казвам: Няма по велико нещо за човека от това, да чувствува Божията Мъдрост. — Да съм като Бога! — Това значи, да бъркаш в капата. Не е нужно да бъдеш като Бога. Достатъчно е да чувствуваш Неговата Мъдрост, да се радваш на това, което Той е създал. Всичко, направено от Бога, е за тебе. Бъдещето е на твое разположение. А ти бъркаш в капата и мислиш, че ще постигнеш нещо особено. Освен че нищо няма да постигнеш, но ще си създадеш нещастия.

Нека остане в ума ви мисълта, да не бъркате в капата. Значи, нищо не ми трябва. — Ще правиш това, което ще те задоволи. Днес, ходиш гол — не си доволен; облечен си — пак си недоволен. Учен си — не си доволен; невежа си — пак си недоволен. Силен си — не си доволен; слаб си — още по-зле. Ако си добър — зле е; ако не си добър — още по-зле. Какво трябва да правиш тогава? Ако съм на ваше място, ето как бих постъпвал: за своето добро няма да мисля; ще мисля за доброто в Господа и на него ще се радвам. Няма да се отделям от Бога. Какво съм аз, няма да правя въпрос

за това. Ще се радвам на величието на Бога, на Неговата Мъдрост, на всичко, което Той е създал. Така, именно, ще подържам своето вътрешно равновесие. Ако започна да разсъждавам за Бога, че е велик, всемогъщ и се сравнявам с Него, Той ще ме изостави. Аз нямам право да се питам, какво мога да създам. Бог е създал всичко. Аз трябва да изучавам това, което Той е създал. Иначе, ще приличам на Александър Велики, който казал: Баща ми победи света. Какво остава за мене да завладее? И ние казваме: Бог създаде света. Нали и ние трябва да направим нещо?

Сега аз мога да изнеса работите така, че да се обезсърчите, но не искам това. Аз се радвам на всичко, създадено от Бога. По-хубаво нещо от това не може да се създаде. На мене предстои да изучавам законите на живота и да се върна там, дето Бог ме е поставил. Оттам ще продължа своя живот. — Сиромас съм, нямам възможности. — Мисли, че си богат. Ако не беше така, сиромашията не би те посетила. Ако си богат, не мисли за богатството си. Ти не си нито богат, нито сиромас. Следователно, ако си богат, не мисли, че си богат; ако си беден, не мисли, че си беден. Богатството е в Господа, Знанието също е в Господа. Ти не си нито учен, нито невежа. Аз се радвам на всички: и на богатия, и на бедния. Ако нямаше богати, нямаше да има и бедни. Казваш, че еди-кой си е голям грешник. — Благодари на това, защото, ако той не беше грешник, ти нямаше да бъдеш

праведен. Ако ти не беше добър, нямаше да има лош човек на земята. Това са полюси. Доброто, проявено на земята, носи съблазън за човека. За онзи, който не разбира живота, всичко е съблазън — и сиромашията, и богатството; и доброто, и злото; и знанието, и невежеството. Окултистите обясняват причината за положението на човека. Те я намират в неговото минало, във връзка с живота на неговите деди и прадеди. Това се дължи на кармическия закон, т. е. на закона за причини и последствия. Дядото не е живял добре, и внуците му носят последствията на неговия лош живот. Дядо ви е бъркал в меда, и вие бъркате. — Как да се отвикнем? — Аз не съм се отвикнал, че вие ще се отвикнете! Но има една разлика. Преди да бръкна в кацата с меда, аз турям парите в касата, претеглям меда и тогава го взимам. Ако и вие вървите по моя път, никога няма да страдате. Следователно, колкото мед претеглиш, толкова ще изядеш. В това се крие разрешението на въпроса. Ако намерите друг начин за разрешение на въпроса, приложете го. И ако този начин не носи страдания, и аз ще ви последвам. Обаче, аз не намерих друг начин, освен следния: ще туриш парите в касата, ще гребнеш от меда и ще го претеглиш. Колкото мед ти се пада, толкова ще ядеш.

Днес научихте един закон — как да бъркате в кацата с меда. Законът гласи: Първо ще платите, после ще претеглите меда и най-после ще си близнете. Да се отвикнете да бъркате в

кацата, това е невъзможно. Обаче, ще внимавате да не правите грешката, да бъркате в меда и да не плащате. Първо ще плащате, после ще бъркате. Това е разрешението на въпроса за забранения плод.

— Проявената любов на Духа, проявената мъдрост на Духа, проявената истина на Духа носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.

12 Утринно Слово от Учителя, държано на 11 декември, 1932 г. София. — Изгрев.

Съдържание

	стр.
1. Ново разбиране	3
2. Правила за живота	15
3. Свобода и ограничение	30
4. Даване и вземане	54
5. Слабото и силното	80
6. <i>Механични и съзнателни процеси</i> .	104
7. Разрешаване на мъчнотиите . . .	132
8. Младост и старост	163
9. Време и пространство	189
10. Мисълта — мощна сила	222
11. Ново съзнание	250
12. Забраненият плод	300